

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Δεκεμβρίου 2001

σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

Υπόθεση COMP/E-1/36.212 — Αυτογραφικό χαρτί

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2001) 4573]

(Τα κείμενα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική και ισπανική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/337/ΕΚ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
1. ΜΕΡΟΣ Ι — ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	3
1.1. Συνοπτική περιγραφή της παραβάσης	3
1.2. Η βιομηχανία αυτογραφικού χαρτιού	4
1.2.1. Το προϊόν	4
1.2.2. Η αγορά αυτογραφικού χαρτιού	6
1.2.2.1. Προσφορά	6
1.2.2.2. Ζήτηση	7
1.2.2.3. Ανάπτυξη της προσφοράς και της ζήτησης στην Δυτική Ευρώπη, 1990-1996	8
1.2.2.4. Ενδοκοινοτικές συναλλαγές	9
1.2.3. Οι παραγωγοί	9
1.2.3.1. Arjo Wiggins Appleton	9
1.2.3.2. Binda	9
1.2.3.3. Carrs	10
1.2.3.4. Copigraph	10
1.2.3.5. Divipa	10
1.2.3.6. Koehler	10
1.2.3.7. Mougeot	10
1.2.3.8. Sappi	10
1.2.3.9. Stora	11
1.2.3.10. Torraspapel	11

	Σελίδα
1.2.3.11. Zanders	11
1.2.3.12. Zicuñaga	12
1.2.4. Η ένωση ευρωπαϊών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού — ΑΕΜCP	12
1.3. Διαδικασία	12
1.3.1. Αρχή της υπόθεσης	12
1.3.2. Οι έρευνες	12
1.3.3. Αιτήσεις παροχής πληροφοριών	12
1.3.4. Γενικές καταθέσεις των παραγωγών πριν από την κοινοποίηση αιτιάσεων	13
1.3.5. Η διοικητική διαδικασία	13
1.4. Λεπτομέρειες της παράβασης	14
1.4.1. Εισαγωγή	14
1.4.2. Βασικές αρχές της σύμπραξης	15
1.4.2.1. Στόχοι	15
1.4.2.2. Οργάνωση	16
1.4.2.3. Συστήματα παρακολούθησης και κυρώσεις	18
1.4.3. Οι συναντήσεις της σύμπραξης και άλλες παράνομες επαφές	19
1.4.3.1. Γενικές συναντήσεις της σύμπραξης	19
1.4.3.2. Συναντήσεις της σύμπραξης και παράνομες επαφές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο	23
1.4.4. Συμφωνίες σχετικά με τις αυξήσεις τιμών, τις ποσοστώσεις πωλήσεων και τον καταμερισμό της αγοράς	33
1.4.4.1. Συμφωνίες σχετικά με τις αυξήσεις τιμών	33
1.4.4.2. Κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων και καταμερισμός της αγοράς	44
1.4.5. Εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων που στηρίζονται σε περιστατικά	45
1.4.5.1. Αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν τη σύμπραξη στο σύνολό της	45
1.4.5.2. Αποδείξεις όσον αφορά την συμμετοχή κάθε εταιρείας	46
1.4.5.3. Εκτίμηση των επιχειρημάτων των ενδιαφερομένων μερών	50
2. ΜΕΡΟΣ II — ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	53
2.1. Διαδικασία	53
2.2. Εφαρμογή του άρθρου 81 της συνθήκης και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ	53
2.2.1. Άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ	53
2.2.2. Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές	53
2.2.3. Ενιαία, διαρκής συμφωνία	55
2.2.4. Περιορισμός του ανταγωνισμού	56
2.2.5. Επιπτώσεις στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και των συμβαλλομένων μερών του ΕΟΧ	56
2.2.6. Διατάξεις των κανόνων του ανταγωνισμού που εφαρμόζονται στην Αυστρία, τη Φινλανδία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και τη Σουηδία	57
2.2.7. Διάρκεια της παράβασης	57

	Σελίδα
2.3. Ευθύνη για την παράβαση	58
2.3.1. Arjo Wiggins Appleton	58
2.3.2. Copigraph und Bolloré	58
2.3.3. Sappi	58
2.3.4. Stora	59
2.3.5. Torraspapel	59
2.3.6. Zanders	59
2.3.7. Zicuñaga	59
2.4. Διορθωτικά μέτρα	60
2.4.1. Άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17	60
2.4.2. Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού 17	60
2.4.2.1. Γενικές παρατηρήσεις	60
2.4.2.2. Ποσό των προστίμων	60

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

έχοντας υπόψη την τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση αυτή ⁽⁴⁾,

Έχοντας υπόψη:

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

1. ΜΕΡΟΣ Ι — ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/1999 ⁽²⁾, και ιδίως τα άρθρα 3 και 15,

1.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 2000 για κίνηση της διαδικασίας σχετικά με την υπόθεση αυτή,

(1) Οι ακόλουθες επιχειρήσεις, στις οποίες απευθύνεται η παρούσα απόφαση, παρέβησαν το άρθρο 81 της συνθήκης και το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ:

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2842/98 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με τις ακροάσεις που προβλέπονται σε ορισμένες διαδικασίες οι οποίες υπάγονται στα άρθρα 85 και 86 της συνθήκης ΕΚ ⁽³⁾,

— Arjo Wiggins Appleton Limited (AWA),

— Bolloré SA (Bolloré),

— Carrs Paper Ltd (Carrs),

— Distribuidora Vizcaína de Papeles SL (Divipa),

— Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH (ΜΗΤΡ),

Αφού ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συμπτύξεων και δεσποζουσών θέσεων,

⁽¹⁾ ΕΕ 13 της 21.2.1962, σ. 204/62.

⁽²⁾ ΕΕ L 148 της 15.6.1999, σ. 5.

⁽³⁾ ΕΕ L 354 της 30.12.1998, σ. 18.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 96 της 21.4.2004.

— Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA (Zicuñaga),	Sappi Limited	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
— Papeteries Mougeot SA (Mougeot),	Torraspapel SA	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
— Papierfabrik August Koehler AG (Koehler),	Zanders Feinpapier AG	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

— Sappi Limited (Sappi),

— Torraspapel SA (Torraspapel),

— Zanders Feinpapier AG (Zanders)

1.2. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΥΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ

1.2.1. ΤΟ ΠΡΟΪΟΝ

(2) Η παράβαση συνίσταται στην συμμετοχή των μελών της ενώσεως ευρωπαϊών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού (Association of European Manufacturers of Carbonless Paper — AEMCP) και τριών άλλων ευρωπαϊών παραγωγών ή/και διανομέων αυτογραφικού χαρτιού σε μόνιμη συμφωνία ή/και εναρμονισμένη πρακτική οι οποίες αντίκεινται προς το άρθρο 81, παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (από τον Ιανουάριο 1994) και καλύπτουν το σύνολο της ΕΕ και του ΕΟΧ, μέσω των οποίων προέβησαν σε αύξηση των τιμών, κατένεμαν εθνικές αγορές, καθόρισαν μερίδια αγοράς και δημιούργησαν μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής των περιοριστικών συμφωνιών.

(3) Η αντίστοιχη διάρκεια των παραβάσεων που διέπραξαν οι επιχειρήσεις είναι η ακόλουθη:

Arjo Wiggins Appleton Limited από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Bollore SA από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Carrs Paper Ltd από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Distribuidora Vizcaína de Papeles SL από τον Μάρτιο 1992 ως τον Ιανουάριο 1995

Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA από τον Οκτώβριο 1993 ως τον Ιανουάριο 1995

Papeteries Mougeot SA από τον Μάιο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Papierfabrik August Koehler AG από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

(4) Το ενδιαφερόμενο προϊόν στην υπόθεση αυτή είναι το αυτογραφικό χαρτί, το οποίο είναι επίσης γνωστό ως αυτοαντιγραφόμενο χαρτί. Το αυτογραφικό χαρτί χρησιμοποιείται για την πολλαπλή αναπαραγωγή εγγράφων και αποτελείται από βάση χαρτιού η οποία επικαλύπτεται με στρώσεις χημικών προϊόντων ⁽⁵⁾.

(5) Κατά συνέπεια, χρησιμοποιώντας αυτογραφικό χαρτί λαμβάνεται αντίγραφο σαν αποτέλεσμα της αντίδρασης μεταξύ δύο συμπληρωματικών στρώσεων όταν ασκείται πίεση από το χέρι του γράφοντος ή από εκτυπωτή ηλεκτρονικού υπολογιστή ή από γραφομηχανή. Η πρώτη στρώση, η στρώση «μετάδοσης» CB (επιχρισμένη στο πίσω μέρος), αποτελείται από μικροκάψουλες οι οποίες περιέχουν χρωμοφόρα. Οι μικροκάψουλες διασπώνται με την πίεση με αποτέλεσμα να διαχέεται το χρώμα το οποίο στη συνέχεια απορροφάται από τη δεύτερη στρώση, την στρώση «υποδοχής» CF (επιχρισμένη στο μπροστινό μέρος). Η εν λόγω στρώση CF είναι κατασκευασμένη από ενεργό ουσία (ή «ενεργοποιημένη άργιλο») η οποία αντιδρά με τα χρωμοφόρα και δίνει ευκρινές αντίγραφο.

(6) Υπάρχουν οι ακόλουθοι τύποι αυτογραφικού χαρτιού ⁽⁶⁾:

— το χαρτί CB (επιχρισμένο στο πίσω μέρος) είναι αυτογραφικό χαρτί επιχρισμένο με στρώση «μετάδοσης» η

⁽⁵⁾ Σύμφωνα με την Sappi, η βάση χαρτιού κατασκευάζεται με ειδικό πολτό ξύλου τον οποίο διαθέτουν λίγοι προμηθευτές (φάκελος σ. 219).

⁽⁶⁾ Υπάρχουν και ειδικοί τύποι χαρτιού που καλούνται «αυτόνομοι» (self-contained):

— Αυτογραφικό χαρτί του οποίου η μία πλευρά έχει στρώση με μικροκάψουλες και η άλλη στρώση ενεργοποιημένης άργιλου. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως φύλλο υποδοχής (CF) χωρίς να είναι αναγκαίο το επάνω φύλλο να είναι επιχρισμένο από την άλλη πλευρά με μικροκάψουλες (για αντιγραφή από σύντηδες χαρτί offset).

— Αυτόνομο αυτογραφικό χαρτί του οποίου η επάνω πλευρά περιέχει τόσο στρώση με μικροκάψουλες όσο και στρώση ενεργοποιημένης άργιλου, ενώ η κάτω πλευρά περιέχει στρώση με μικροκάψουλες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ενδιάμεσο φύλλο χωρίς να είναι απαραίτητο να υπάρχει επάνω φύλλο επικαλυμμένο με μικροκάψουλες.

οποία περιέχει μικροκάψουλες. Αυτό το είδος αυτογραφικού χαρτιού χρησιμοποιείται για το πρώτο αντίγραφο της δέσμης. Είναι διαθέσιμο σε διάφορες ποιότητες: «στάνταρ», για ανάγνωση οπτικών χαρακτήρων, ή είναι ελαφρά επιχρισμένο στο πίσω μέρος έτσι ώστε να παρέχει ευκρινέστερη εικόνα,

- το χαρτί CFB (επιχρισμένο στο μπροστινό και στο πίσω μέρος) είναι αυτογραφικό χαρτί επιχρισμένο στο μπροστινό μέρος με ενεργό ουσία, η οποία πρέπει να δρα ως χημικός εμφανιστής, ενώ στο πίσω μέρος είναι επιχρισμένο με μικροκάψουλες. Αυτό το είδος αυτογραφικού χαρτιού χρησιμοποιείται ως ενδιάμεση στρώση ή ως μια από τις ενδιάμεσες στρώσεις μιας δέσμης. Αποτελεί το κεντρικό μέρος της δέσμης η οποία δέχεται και αναπαράγει το αντίγραφο. Είναι η πιο ευαίσθητη στρώση και διατίθεται σε ποιότητα «στάνταρ», αν και υπάρχουν και ορισμένοι άλλοι τύποι για ειδικές χρήσεις,
  - το χαρτί CF (επιχρισμένο στο μπροστινό μέρος) είναι αυτογραφικό χαρτί το οποίο χρησιμοποιείται ως τελευταίο φύλλο, είναι επιχρισμένο στο μπροστινό μέρος με στρώση ενεργούς ουσίας «υποδοχής», αλλά χωρίς μικροκάψουλες στο πίσω μέρος οι οποίες να διασπώνται και να διαχέουν χρώμα. Το φύλλο αυτό δεν διαφέρει από το κανονικό χαρτί, τουλάχιστον όσον αφορά τον χειρισμό του, αλλά είναι λιγότερο ευαίσθητο από τα άλλα φύλλα χαρτιού που αποτελούν τη δέσμη. Το είδος αυτό διατίθεται, σε ποιότητα «στάνταρ», σε ποιότητα κατάλληλη για ανάγνωση οπτικών χαρακτήρων, σε ποιότητα που είναι δεκτική και στις δύο πλευρές και σε ορισμένες ποιότητες που προορίζονται για ειδικές χρήσεις.
- (7) Καθένα από τα τρία είδη αυτογραφικού χαρτιού διατίθεται σε λευκό και άλλα χρώματα, ιδίως γαλάζιο, ροζ, κίτρινο και πράσινο. Από αυτές τις κατηγορίες αυτογραφικού χαρτιού μπορούν να κατασκευασθούν δέσμες κάθε είδους με την χρησιμοποίηση των διαφόρων ειδών αυτογραφικού χαρτιού ανάλογα με τις ανάγκες.
- (8) Η σύνθεση του αυτογραφικού χαρτιού και μόνον καθιστά αναγκαίο τον προσεκτικό χειρισμό του προκειμένου να αποφευχθεί κάθε πίεση. Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να λαμβάνονται προφυλάξεις κατά τη μεταφορά, την αποθήκευση και την εκτύπωση. Ωστόσο, χάρη στις υπάρχουσες τεχνικές το αυτογραφικό χαρτί μπορεί να κολληθεί, να διπλωθεί, να συνδυασθεί με άλλες βάσεις (χαρτόνι, χαρτί, καρμπόν, πλαστικό), να καταστεί λιγότερο ευαίσθητο εφόσον είναι αναγκαίο, να είναι κατάλληλο για χρήση με μολύβι, στυλό, γραφομηχανή, εκτυπωτή ηλεκτρονικού υπολογιστή, τέλεξ ή τυπογραφική μηχανή, να διατίθεται σε κανονικές δέσμες ή αυτοδιαχωριζόμενες δέσμες, να χρησιμοποιείται για εφαρμογές που απαιτούν ανάγνωση οπτικών χαρακτήρων, κ.λπ.

- (9) Τα επιχειρησιακά έντυπα ⁽⁷⁾ αποτελούσαν ανέκαθεν τον βασικό τρόπο χρησιμοποίησης του αυτογραφικού χαρτιού και αντιστοιχούσαν σε πάνω από το 90 % της συνολικής κατανάλωσης ⁽⁸⁾. Μεταξύ των άλλων χρήσεων του αυτογραφικού χαρτιού είναι και η μεταποίηση των ρόλων ⁽⁹⁾.
- (10) Το αυτογραφικό χαρτί πωλείται σε ρόλους (80 %) και φύλλα (20 %) ⁽¹⁰⁾. Οι περισσότεροι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού ανταποκρίνονται στη ζήτηση για φύλλα με το να κόβουν τους ρόλους σε φύλλα, ενώ ορισμένοι μικροί ειδικευμένοι παραγωγοί παράγουν απευθείας χαρτί σε φύλλα ⁽¹¹⁾.
- (11) Η επιχείρηση Carrs αφήνει να εννοηθεί ότι οι ρόλοι και τα φύλλα αυτογραφικού χαρτιού αποτελούν χωριστές σχετικές αγορές προϊόντων. Η Carrs διατείνεται ότι «η αγορά φύλλων χαρτιού είναι τελείως χωριστή σε εμπορικούς όρους από την αγορά ρόλων — όσον αφορά τόσο το κόστος παραγωγής, όσο και τις τιμές και τα δίκτυα διανομής». Η Carrs ισχυρίζεται επίσης ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των ρόλων και των φύλλων, οι οποίες στην περίπτωση της Carrs προκύπτουν από τις διαφορετικές τεχνικές προδιαγραφές του παραγόμενου από αυτήν αυτογραφικού χαρτιού σε φύλλα, Signal Plus. Κατά την άποψη της Carrs, η διάκριση μεταξύ ρόλων και φύλλων απορρέει από την κατανόηση της τελικής τους χρήσης και των αναγκών των τελικών χρηστών. Κατ' επέκταση, τούτο σημαίνει κατανόηση των απαιτήσεων των τυπογράφων και του είδους τυπογραφικού μηχανισμού που χρησιμοποιούν ⁽¹²⁾.
- (12) Οι τυπογράφοι χρησιμοποιούν δύο ειδών εκτυπωτικά μηχανήματα: μηχανήματα που τροφοδοτούνται με ρόλους και μηχανήματα που τροφοδοτούνται με φύλλα. Τα τυπογραφικά πιεστήρια που χρησιμοποιούν ρόλους τραβούν το χαρτί μέσα στο πιεστήριο από ένα συνεχή ρόλο. Τα πιεστήρια που χρησιμοποιούν φύλλα σπρώχνουν τα φύλλα μέσα στο εκτυπωτικό μηχάνημα. Κατά την άποψη της Carrs, τα τελευταία χρησιμοποιούν φύλλα τα οποία είναι πιο δύσκαμπτα και πιο ανθεκτικά από τα φύλλα που χρησιμοποιούν τα πιεστήρια τα οποία τροφοδοτούνται με ρόλους, έτσι ώστε να περιορίζονται οι απώλειες και να επιτυγχάνονται υψηλές ταχύτητες. Η Carrs ισχυρίζεται ότι οι περισσότεροι τυπογράφοι τείνουν να χρησιμοποιούν πιεστήρια είτε με ρόλους είτε με φύλλα, αλλά όχι και τους δύο τύπους. Κατά τη γνώμη της Carrs ένας τυπογράφος δεν είναι σε θέση να αντιδράσει σε μεταβολή της σχέσης μεταξύ των τιμών φύλλων και ρόλων με το να μεταπηδήσει από τον ένα τύπο στον άλλο. Τούτο συνεπάγεται επίσης ότι η κοπή των ρόλων

⁽⁷⁾ Print-out υπολογιστών (10 %), εφαρμογές ηλεκτρονικών υπολογιστών (37 %), πολύφύλλες δέσμες (42 %). Euroforms Ιανουάριος 1991. Φάκελος σ. 3188-3189.

⁽⁸⁾ «European and worldwide markets for carbonless paper to 2000 and beyond. Phase I». Έκθεση που εκπονήθηκε για λογαριασμό της AEMCP από την Mikulski Hall Associates (ΜΗΑ), Δεκέμβριος 1996, σ. 35 (φάκελος σ. 1115).

⁽⁹⁾ 4 %: ρόλοι για τέλεξ, εκτυπωτές γραφείων, ταμεία ή αυτόματες ταμειακές μηχανές.

⁽¹⁰⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 20 (Φάκελος σ. 1100)

⁽¹¹⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 4-5.

⁽¹²⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 4 και 14.

σε φύλλα δεν αποτελεί βιώσιμη εναλλακτική λύση για τους τυπογράφους που διαθέτουν πιεστήρια τα οποία τροφοδοτούνται με φύλλα ⁽¹³⁾.

- (13) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι εφόσον η σύμπραξη καλύπτει τόσο ρόλους όσο και φύλλα αυτογραφικού χαρτιού, δεν είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί περαιτέρω η αγορά των προϊόντων για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης.

1.2.2. Η ΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ

1.2.2.1. Προσφορά

- (14) Η παραγωγή αυτογραφικού χαρτιού στην Ευρώπη βρίσκεται ολοένα και περισσότερο στα χέρια ενός σχετικά περιορισμένου αριθμού μεγάλων παραγωγών δεδομένου ότι οι μικρότεροι προμηθευτές έχουν αποσυρθεί από την αγορά ⁽¹⁴⁾. Όλοι οι βασικοί παραγωγοί εντός του ΕΟΧ ανήκουν στην ένωση ευρωπαϊών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού (Association of European Manufacturers of Carbonless Paper) (στο εξής ΑΕΜCΡ). Κατά την περίοδο της υπό εξέταση παράβασης οι ακόλουθες επιχειρήσεις ήταν μέλη της ΑΕΜCΡ: Arjo Wiggins Appleton (AWA), Cartiere Sottrici Binda, Copigraph ⁽¹⁵⁾, Papierfabrik August Koehler, Papeteries Mougeot, Stora Feldmühle (αργότερα Stora Carbonless Paper και σήμερα Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld) ⁽¹⁶⁾, Zanders Feinrapiere, Sappi ⁽¹⁷⁾ και Torraspapel. Οι παραγωγοί αυτοί ωφελούνται σε μεγάλο βαθμό από την ολοκληρωμένη παραγωγή βασικού χαρτιού και χημικών ουσιών.
- (15) Σύμφωνα με την έκθεση ΜΗΑ, η οποία εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΑΕΜCΡ το 1996, το μέγεθος της αγοράς αυτογραφικού χαρτιού στην ΕΕ ανερχόταν σε περίπου 850 εκατ. Ecu το 1995. Η έκθεση εκτιμούσε ότι, κατά το ίδιο έτος, η παραγωγική ικανότητα αυτογραφικού χαρτιού στην Δυτική Ευρώπη (ΕΟΧ και Ελβετία) ανερχόταν σε περίπου 1 010 000 τόνους, εκ των οποίων 890 000 τόνοι (ήτοι 88 %) αντιστοιχούσαν σε μέλη της ΑΕΜCΡ. Αν στην ποσότητα αυτή προστεθεί η παραγωγική ικανότητα της Ανατο-

λικής Ευρώπης, η συνολική ευρωπαϊκή παραγωγική ικανότητα φθάνει τους 1 035 000 τόνους ⁽¹⁸⁾.

- (16) Κατά την περίοδο της παράβασης, τα μέλη της ΑΕΜCΡ αντιπροσώπευαν συνολικά το 85-90 % των πωλήσεων αυτογραφικού χαρτιού στον χώρο που το 1994 απετέλεσε τον ΕΟΧ. Τα εκτιμώμενα μερίδια της αγοράς κάθε μέλους (εξαιρουμένης της Binda, η οποία έπαψε να δραστηριοποιείται στην αγορά μετά το 1993) αναφέρονται στον πίνακα 1(α).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1(α)

Μερίδια της αγοράς των μελών της ΑΕΜCΡ το 1995 βάσει των εκτιμήσεων των επιχειρήσεων Sappi και AWA ⁽¹⁹⁾

(σε %)

AWA	30-35
Stora	15-18
Koehler	12-15
Zanders	10-12
Torraspapel	Περίπου 8 %
Copigraph	Περίπου 5 %
Sappi	Περίπου 4 %
Mougeot	Περίπου 3 %

- (17) Πέραν των μελών της ΑΕΜCΡ, υπάρχουν ορισμένοι ανεξάρτητοι μικροί παραγωγοί, συμπεριλαμβανομένων των τυπογράφων εντύπων των οποίων η παραγωγή προορίζεται για την κάλυψη των εσωτερικών αναγκών ή για τον εφοδιασμό τοπικών κυρίως αγορών και οι οποίοι αγοράζουν βασικό χαρτί («υποστήριγμα») και χημικές ουσίες από άλλους προμηθευτές ⁽²⁰⁾. Οι κύριες επιχειρήσεις που δεν ανήκουν στην ΑΕΜCΡ είναι οι Carrs (Ηνωμένο Βασίλειο), Fabriano (Ιταλία), Hauffe (Γερμανία), Bartsch (Γερμανία), Zicuñaga (Ισπανία) και Divíra (Ισπανία). Η παρούσα απόφαση απευθύνεται επίσης σε τρεις από τους εν λόγω μικρούς παραγωγούς, και ειδικότερα στις εταιρείες Carrs, Divíra και Zicuñaga. Εξάλλου, είναι γνωστό ότι δύο επιχειρήσεις της Ανατολικής Ευρώπης παράγουν αυτογραφικό χαρτί: η Aero (Σλοβενία) και η Krcpossské (Τσεχική Δημοκρατία) ⁽²¹⁾.
- (18) Ο πίνακας 1(β) αναφέρει το συνολικό μέγεθος, το 2000, κάθε αποδέκτη της παρούσας απόφασης, καθώς και τη σχετική σημασία του στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού του ΕΟΧ κατά τα έτη 1994 και 1995. Τα κατωτέρω στοιχεία

⁽¹³⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 4-5.

⁽¹⁴⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 42 (φάκελος σ. 1122).

⁽¹⁵⁾ Η Bolloré, η μητρική εταιρεία της Copigraph, ήταν άμεσα αναμειγμένη στην σύμπραξη με την θυγατρική της (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 353 ως 356)· για να διευκολυνθεί η περιγραφή και η ανάλυση της υπόθεσης, στο εξής αναφέρονται και οι δύο ως «Copigraph».

⁽¹⁶⁾ Στο εξής αναφέρεται ως «Stora».

⁽¹⁷⁾ Διάφορες θυγατρικές της Sappi Limited είχαν εμπλακεί στην σύμπραξη (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 357 ως 359)· για να διευκολυνθεί η περιγραφή και η ανάλυση της υπόθεσης, στο εξής αναφέρονται όλες ως «Sappi».

⁽¹⁸⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 44 (φάκελος σ. 1124)· από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή από τους παραγωγούς προκύπτει ότι το μέγεθος της αγοράς ενδέχεται να είναι μεγαλύτερο, βλέπε πίνακα 1.β).

⁽¹⁹⁾ Φάκελος σ. 217 (έγγραφο Sappi), 3262-3265 (έγγραφο AWA).

⁽²⁰⁾ Euroforms, Ιανουάριος 1991. (Φάκελος σ. 3188).

⁽²¹⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 42-43. (Φάκελος σ. 1122-1123).

βασιζονται στις απαντήσεις των επιχειρήσεων στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών και στις εκτιμήσεις της Επιτροπής ⁽²²⁾.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1(β)

Μέγεθος κάθε αποδέκτη και σχετική σημασία του στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ ⁽²³⁾

Επιχείρηση	Συνολικός κύκλος εργασιών των σχετικών επιχειρήσεων ή εμπλεκόμενων ομάδων επιχειρήσεων (σε ευρώ)	Κύκλος εργασιών αυτογραφικού χαρτιού (εκατ. ευρώ) και εκτιμώμενα μερίδια της αγοράς στον ΕΟΧ το 1994	Κύκλος εργασιών αυτογραφικού χαρτιού (εκατ. ευρώ) και εκτιμώμενα μερίδια της αγοράς στον ΕΟΧ το 1995
AWA	5 524 138 000	369,9 (32,8 %)	380,4 (31,7 %)
MHTP (STORA)	236 220 000	161,7 (14,3 %)	161,9 (13,5 %)
ZANDERS	579 787 000	135,3 (12,0 %)	147,3 (12,3 %)
KOEHLER	487 775 000	111,4 (9,9 %)	119,6 (10,0 %)
TORRASPAPEL	814 876 000	61,4 (5,4 %)	82,8 (6,9 %)
BOLLORE	4 240 000 000	56,4 (5,0 %) (Copigraph)	60,0 (5,0 %) (Copigraph)
SAPPI	5 106 061 000	39,2 (3,5 %)	39,5 (3,3 %)
MOUGEOT	139 589 000	30,2 (2,7 %)	30,9 (2,6 %)
DIVIPA	24 641 000	20,5 (1,8 %)	23,1 (1,9 %)
ZICUNAGA	110 932 000	16,8 (1,5 %)	19,9 (1,7 %)
CARRS	33 128 000	11,6 (1,0 %)	13,8 (1,2 %)

1.2.2.2. Ζήτηση

- (19) Οι βασικοί πελάτες στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού είναι τυπογράφοι, οι οποίοι μετατρέπουν το αυτογραφικό

⁽²²⁾ Οι πωλήσεις κατά τα έτη 1994 και 1995 παρατίθενται ως παράδειγμα. Η σχετική σημασία των ετήσιων πωλήσεων αυτογραφικού χαρτιού κάθε επιχείρησης ενδέχεται να παρουσίασε διακυμάνσεις από το ένα έτος στο άλλο κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράβασης. Οι εκτιμήσεις σχετικά με τα μερίδια της αγοράς απορρέουν άμεσα από τα στοιχεία που υπέβαλαν οι επιχειρήσεις (εκτός της Copigraph για την οποία το μερίδιο της αγοράς βασίζεται στην πληροφορία ότι το 1995 είχε μερίδιο της αγοράς της τάξεως του 5 %) και έχουν μόνον ενδεικτικό χαρακτήρα. Οι εκτιμήσεις σχετικά με τα μερίδια της αγοράς βασίζονται στην υπόθεση ότι οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στον πίνακα 1(β) κάλυπταν το 90 % της αγοράς του ΕΟΧ.

⁽²³⁾ Όλα τα στοιχεία σχετικά με κύκλους εργασιών στην παρούσα απόφαση είναι εκφρασμένα σε Ecu ή ευρώ, ανάλογα με την περίπτωση. Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ευρώ είναι οι επίσημες, ετήσιες (ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, μηνιαίες) μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες που δημοσιεύονται από την Επιτροπή για τον υπολογισμό των κύκλων εργασιών.

χαρτί σε επιχειρησιακά έντυπα και ρόλους. Ορισμένοι τυπογράφοι χρησιμοποιούν ρόλους και άλλοι φύλλα. Το 1995, ο εκτιμώμενος αριθμός τυπογράφων που χρησιμοποιούν ρόλους στην Ευρώπη ήταν 2 000, ενώ ο αριθμός τυπογράφων που χρησιμοποιούν φύλλα ήταν 47 000 ⁽²⁴⁾.

- (20) Οι ρόλοι πωλούνται είτε απευθείας στους τυπογράφους ή μέσω εμπόρων, ενώ τα φύλλα διατίθενται κυρίως μέσω εμπόρων.
- (21) Σύμφωνα με την Sappi, οι έμποροι διαθέτουν σημαντική δύναμη στην αγορά, η οποία οφείλεται κυρίως στην υπερβάλλουσα παραγωγική ικανότητα ⁽²⁵⁾. Οι έμποροι απαιτούν ομοιογενείς και τακτικές παραδόσεις. Εξάλλου, απαιτούν σύντομες προθεσμίες παράδοσης και προσαρμογή των παραδόσεων στις ανάγκες τους όσον αφορά τη μορφή και το μέγεθος έτσι ώστε να μπορούν να μειώνουν τα αποθέματά τους ⁽²⁶⁾. Η Carrs εξηγεί, βάσει της ίδιας πείρας, ότι οι έμποροι τείνουν γενικά να επιθυμούν αύξηση των τιμών στον τομέα των φύλλων χαρτιού όποτε είναι δυνατό και ενθαρρύνουν τους παραγωγούς να αυξάνουν τις τιμές τους ⁽²⁷⁾.
- (22) Δεδομένου ότι το αυτογραφικό χαρτί είναι τυποποιημένο προϊόν, υπάρχει ισχυρός δεσμός μεταξύ των προμηθευτών και των εμπόρων. Οι προμηθευτές τείνουν να έχουν μακροχρόνιες σχέσεις με τους εμπόρους. Τούτο οφείλεται, τουλάχιστον εν μέρει, στο υψηλό κόστος αλλαγής των εμπόρων λόγω των αποθεμάτων που κατέχουν και τις επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί για την προώθηση του προϊόντος ⁽²⁸⁾.
- (23) Κατά την άποψη της Sappi, η AWA, η Stora και, ιδίως, η Torraspapel αναλαμβάνουν μέρος ή το σύνολο των δραστηριοτήτων διανομής οι ίδιες ή μέσω δικών τους εμπορικών επιχειρήσεων. Ορισμένοι μικροί παραγωγοί, οι οποίοι εφοδιάζουν κυρίως τοπικές αγορές, πωλούν και αυτοί απευθείας στους πελάτες. Οι άλλοι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού πωλούν κυρίως σε ανεξάρτητους εμπόρους ⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Το 1993 ο εκτιμώμενος αριθμός τυπογράφων που χρησιμοποιούν ρόλους ήταν 1 260 και τυπογράφων που χρησιμοποιούν φύλλα 44 200. (Φάκελος σ. 3134-3135. Βλέπε επίσης φάκελο σ. 340.).

⁽²⁵⁾ Φάκελος σ. 220.

⁽²⁶⁾ Φάκελος σ. 339.

⁽²⁷⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 15.

⁽²⁸⁾ Φάκελος σ. 4628.

⁽²⁹⁾ Έγγραφο που υπέβαλε η Sappi στις 22.12.1996. (Φάκελος σ. 220). Η MHTP αναφέρει στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων (φάκελος σ. 20404) ότι η ίδια (ή προηγουμένως η Stora Carbonless Paper) πωλεί αυτογραφικό χαρτί κυρίως σε χονδρεμπόρους χαρτιού (το σύνολο των φύλλων και άνω του 95 % των ρόλων) και ότι δεν προβαίνει η ίδια σε μέρος ή στο σύνολο των δραστηριοτήτων διανομής. Οστόσο, η MHTP δεν διευκρινίζει αν είναι ιδιοκτήτρια ορισμένων εμπορικών εταιρειών όπως ισχυρίζεται η Sappi.

1.2.2.3. Ανάπτυξη της προσφοράς και της ζήτησης στην Δυτική Ευρώπη, 1990-1996

- (24) Η αγορά αυτογραφικού χαρτιού στην Δυτική Ευρώπη χαρακτηρίζεται από διαρθρωτική υπερβάλλουσα ικανότητα. Το 1995 το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας ήταν 65 % ⁽³⁰⁾. Η παραγωγική ικανότητα δεν παρουσίασε αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία ενώ, αντίθετα, η ζήτηση μειώθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90 και η πτωτική αυτή τάση αναμένεται να συνεχισθεί ⁽³¹⁾.
- (25) Η ζήτηση για αυτογραφικό χαρτί αντιγραφής αυξήθηκε ταχέως κατά την δεκαετία του '80 δεδομένου ότι το προϊόν αντικατέστησε το χαρτί «καρμπόν» (OTC) μιας χρήσης. Σαν αποτέλεσμα της εξέλιξης της ευρωπαϊκής αγοράς οι συναλλαγές πραγματοποιούνται ολοένα και περισσότερο με ηλεκτρονικά μέσα και το γεγονός αυτό επηρέασε την ζήτηση. Το 1990, η κατανάλωση αυτογραφικού χαρτιού στην Δυτική Ευρώπη (στον χώρο που το 1994 απετέλεσε τον ΕΟΧ) υπερέβαινε ελαφρά τους 700 000 τόνους. Στη συνέχεια η ζήτηση έπαψε προοδευτικά να αυξάνεται και άρχισε να παρουσιάζει πτώση το 1995 και το 1996 ⁽³²⁾.
- (26) Στα μέσα της δεκαετίας του '90 η κατανάλωση ήταν υψηλότερη στην Γερμανία, με την Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο στην δεύτερη θέση. Η Ιταλία αντιπροσώπευε τον τέταρτο μεγαλύτερο καταναλωτή στην Ευρώπη, ενώ οι χώρες Μπενελούξ βρίσκονταν στην πέμπτη θέση ⁽³³⁾.
- (27) Κατά την δεκαετία του '90 παρατηρήθηκαν οξείες βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην Δυτική Ευρώπη. Οι πιο σοβαρές σημειώθηκαν το 1994/5 και το φθινόπωρο 1996. Σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΑΕΜCΡ τον 1996 από την Mikulski Hall Associates, «οι διακυμάνσεις αυτές αποδίδονται κυρίως σε μεταβολές των επιπέδων τιμών». Ωστόσο, η μελέτη δεν υποδείκνυε συγκεκριμένες μεταβολές των συνθηκών προσφοράς ή ζήτησης που να δικαιολογούν τις εν λόγω διακυμάνσεις. Η μόνη εξέλιξη η οποία προκύπτει σαφώς από την μελέτη είναι ότι η ανάπτυξη της ζήτησης αυτογραφικού χαρτιού στην Δυτική Ευρώπη είναι περιορισμένη εδώ και αρκετά έτη. Η μελέτη εφιστά την προσοχή, κατά κύριο λόγο, στην τάση μείωσης του αριθμού αντιγράφων στις πολύφυλλες δέσμες. Ο σημαντικότερος λόγος της μείωσης της ζήτησης αυτογραφικού χαρτιού, όμως, ήταν η μικρότερη ζήτηση πολύπτυχων εντύπων στη συνέχεια της αυξανόμενης χρήσης ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων (EDI), ηλεκτρονικών μέσων και κωδικών με μπάρες, σε συνδυασμό με την χρήση εκτυπωτών λείζερ ή με έκχυση μελάνης ⁽³⁴⁾.
- (28) Στην Δυτική Ευρώπη, οι συνολικές παραδόσεις από προμηθευτές ΑΕΜCΡ παρέμειναν αρκετά σταθερές μεταξύ του 1990 και του 1996, σε επίπεδο μόλις 600 000 τόνων, ενώ οι ποσότητες που παρείχαν οι παραγωγοί που δεν ανήκαν στην ΑΕΜCΡ μειώθηκαν από 112 000 τόνους το 1990 σε λίγο περισσότερο από 70 000 τόνους το 1996. Οι εισαγωγές από χώρες εκτός της Δυτικής Ευρώπης μειώθηκαν κατά το ήμισυ κατά την ίδια περίοδο ⁽³⁵⁾. Το 1990 το μερίδιο των εισαγωγών ήταν 1,4 %, ενώ το 1996 είχε μειωθεί σε περίπου 0,7 %. Ο πίνακας 2 συνοψίζει τις μεταβολές στις παραδόσεις και την κατανάλωση στην ευρωπαϊκή αγορά ⁽³⁶⁾.

⁽³⁰⁾ Στοιχεία που υπολογίσθηκαν βάσει των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 40 (φάκελος σ. 1120).

⁽³¹⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 4 (φάκελος σ. 1084).

⁽³²⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 3, 18-20 (φάκελος σ. 1083 και σ. 1098-1100).

⁽³³⁾ PPI, Φεβρουάριος 1997, φάκελος σ. 2787.

⁽³⁴⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 3, 9, 20-21 (φάκελος σ. 1083, 1089, 1100-1101) και έκθεση ΜΗΑ Μαΐου 1997, σ. 60 (φάκελος σ. 11670).

⁽³⁵⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 3 (φάκελος σ. 1083).

⁽³⁶⁾ Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996, σ. 19 (φάκελος σ. 1099).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Παράδοση και κατανάλωση αυτογραφικού χαρτιού: Δυτική Ευρώπη, 1990-1996

	Παραδόσεις στην Δυτική Ευρώπη (1 000 τόνοι)			Κατανάλωση (1 000 τόνοι)	
	ΑΕΜCΡ	Μη ΑΕΜCΡ	Εισαγωγές	Συνολική κατανάλωση	% μεταβολής σε σχέση με προηγούμενο έτος
1990	590	112	10	712	+ 5,3
1991	628	97	10	735	+ 3,2
1992	632	85	8	725	- 1,4
1993	618	76	7	701	- 3,3
1994	645	89	6	740	+ 5,5
1995	570	82	5	657	- 11,2
1996 (*)	610	74	5	689	+ 4,9

(*) Υπολογισμός

Πηγή: Έκθεση ΜΗΑ, Δεκέμβριος 1996.

1.2.2.4. Ενδοκοινοτικές συναλλαγές

- (29) Εντός του ΕΟΧ, η παραγωγή αυτογραφικού χαρτιού είναι συγκεντρωμένη και οι εγκαταστάσεις παραγωγής βρίσκονται σε πέντε κράτη μέλη της Κοινότητας: Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία και Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, οι παραγωγοί πωλούν σε ολόκληρο τον ΕΟΧ και τα έξοδα μεταφοράς δεν φαίνεται να εμποδίζουν το εμπόριο εντός του χώρου αυτού ⁽³⁷⁾.
- (30) Η Επιτροπή διαθέτει λεπτομερείς πληροφορίες, ανά χώρα, σχετικά με τις πωλήσεις στον χώρο που απετέλεσε τον ΕΟΧ το 1994, οι οποίες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου αναφοράς της σύμπραξης για τις ακόλουθες επιχειρήσεις: AWA, Divina, Koehler, Mougeot, Sappri, Stora, Torrasrapel, Zanders και Zicuñaga ⁽³⁸⁾. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι κατά τη στιγμή της παράβασης, περισσότερο από το 56 % των συνολικών πωλήσεων των εν λόγω επιχειρήσεων στον ΕΟΧ πραγματοποιούνταν εκτός των αντίστοιχων εγχώριων αγορών (δηλαδή των χωρών στις οποίες βρίσκονταν οι παραγωγικές εγκαταστάσεις τους).
- (31) Η περίοδος αναφοράς της σύμπραξης χαρακτηρίστηκε επίσης από σημαντικές εμπορικές ροές μεταξύ της Κοινότητας και διαφόρων χωρών της ΕΖΕΣ. Το 1994, σημαντικές ποσότητες αυτογραφικού χαρτιού πωλήθηκαν στην Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. Από το 1994 και μετά, οι εμπορικές ροές επεκτάθηκαν και στην Ισλανδία και

τη Νορβηγία. Κατά συνέπεια, οι διασυνοριακές συναλλαγές εντός του συνόλου του εδάφους του ΕΟΧ είναι σημαντικές.

1.2.3. ΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ

1.2.3.1. Arjo Wiggins Appleton

- (32) Η Arjo Wiggins Appleton p.l.c. μετετράπη στις 29 Νοεμβρίου 2001 στην Arjo Wiggins Appleton Limited. Αποτελεί την μητρική εταιρεία (στο εξής AWA) του ομίλου Arjo Wiggins ο οποίος διαθέτει παγκοσμίως περισσότερες από 150 θυγατρικές εταιρείες και ασχολείται, μεταξύ άλλων, με την κατασκευή και διανομή αυτογραφικού, θερμικού, εξευγενισμένου, επιχρισμένου και ειδικού χαρτιού. Ασκεί σημαντικές δραστηριότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη και τη Βόρειο Αμερική, και έχει συμφέροντα και σε άλλες περιοχές του κόσμου. Ο όμιλος αποτελεί τον μεγαλύτερο παραγωγό αυτογραφικού χαρτιού στον κόσμο, με μερίδιο της ευρωπαϊκής αγοράς που υπερβαίνει το 30 % και ανέρχεται στο 50 % της Βορειοαμερικανικής αγοράς. Η οργάνωση της παραγωγής αυτογραφικού χαρτιού υπαγόταν στο τμήμα Arjo Wiggins Carbonless Paper Operation (CPO) ως το 1998 που δημιουργήθηκε ένα τμήμα Carbonless & Thermal. Η AWA διαθέτει εγκαταστάσεις παραγωγής χαρτιού στο Βέλγιο, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

1.2.3.2. Binda

- (33) Η Cartiere Sottrici Binda S.p.A, η οποία μετονομάστηκε Binda S.p.A τον Μάιο 1996, παρήγε αυτογραφικό χαρτί μέχρι τον Οκτώβριο 1993. Στο σημείο αυτό, η Binda έπαυε

⁽³⁷⁾ Σύμφωνα με την Sappri, το μέσο κόστος μεταφοράς για παραδόσεις στην Ευρώπη είναι < 10 % της τιμής παράδοσης. Φάκελος σ. 215.

⁽³⁸⁾ Για το έτος 1992, η Επιτροπή διαθέτει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με 6 εταιρείες, για το 1993 και 1994 σχετικά με 8 εταιρείες και για τα έτη 1995-1997 σχετικά με 9 εταιρείες.

την παραγωγή και σύναψε διάφορες προνομιούχες συμφωνίες με την AWA για την πώληση του εμπορικού σήματος «Bírluga» και ορισμένων μηχανημάτων για την παραγωγή αυτογραφικού χαρτιού. Τα προνόμια αυτά δεν χρησιμοποιήθηκαν πλήρως και, το 1995, η AWA αγόρασε το εμπορικό σήμα «Bírluga» και ένα μηχάνημα από την Binda. Η Binda συνέχισε να παράγει επιχρισμένο χαρτί ως τον Αύγουστο 1998, μήνα κατά τον οποίο τέθηκε υπό εκκαθάριση ⁽³⁹⁾.

- (34) Στην παρούσα απόφαση, η Binda αναφέρεται προκειμένου να είναι δυνατή η περιγραφή των πραγματικών περιστατικών. Ωστόσο, λόγω της παύσης λειτουργίας της εν λόγω επιχείρησης και ελλείπει νομικού ή οικονομικού διαδόχου, δεν είναι δυνατόν για την Επιτροπή να απευθύνει την παρούσα απόφαση σε κανένα νομικό φυσικό πρόσωπο όσον αφορά τις δραστηριότητες της Binda ως τον Οκτώβριο 1993.

1.2.3.3. Carrs

- (35) Η Carrs Paper Limited (Carrs) έχει την εταιρική της έδρα στην περιφέρεια West Midlands, του Ηνωμένου Βασιλείου. Η μητρική της εταιρεία είναι η Carrs (Birmingham) Limited, η οποία αποτελεί εταιρεία περιορισμένης ευθύνης στην Αγγλία και την Ουαλία. Η Carrs παράγει και πωλεί αυτογραφικό χαρτί (σχεδόν αποκλειστικά σε φύλλα) στο Ηνωμένο Βασίλειο, και εξάγει κυρίως στην Ιρλανδία και τη Δανία.
- (36) Η Carrs εισήγαγε καινοτομίες στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού και ηγήθηκε της μεταβολής του αυτογραφικού χαρτιού από μπλε σε μαύρο το 1983. Ήταν η πρώτη εταιρεία που εισήγαγε ποιότητα χαρτιού για εκτυπωτές με λείζερ το 1991. Το 1992 εισήγαγε την μάρκα Signal Plus, προϊόν το οποίο διαφήμιζε ως το πρώτο αυτογραφικό χαρτί που είναι κατάλληλο για εκτυπωτές.

1.2.3.4. Copigraph

- (37) Η Copigraph SA αποτελούσε θυγατρική κατά πλήρη συμμετοχή της γαλλικής εταιρείας Bolloré SA (προηγουμένως γνωστή ως Bolloré Technologies SA) ως τον Νοέμβριο 1998, όταν αγοράσθηκε από την AWA. Η Copigraph SA αποτελούσε μέρος του τμήματος ειδικών χαρτιών της Bolloré. Η Bolloré παρήγε βασικό χαρτί στις εγκαταστάσεις της στο Thonon του οποίου η επίστρωση πραγματοποιείται στο Thonon, στις εγκαταστάσεις της Copigraph στην Malesherbes της Γαλλίας και στις εγκαταστάσεις στο Wülfrath, Γερμανία, οι οποίες ανήκαν στην Euraco grafische Papiere GmbH & Co KG (η Bolloré αγόρασε την Euraco το 1992 και έκλεισε τις εγκαταστάσεις επίστρωσης το 1995) ⁽⁴⁰⁾. Όταν η Copigraph πωλούσε τελειοποιημένο αυτογραφικό χαρτί, οι βασικές αγορές της στον EOX ήταν η Γαλλία και η Γερμανία.

⁽³⁹⁾ Φάκελος σ. 7793 σ. 19752-19755.

⁽⁴⁰⁾ Φάκελος σ. 414-415 και 13352.

1.2.3.5. Divipa

- (38) Η Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L. (Divipa) είναι ισπανική εταιρεία η οποία αγοράζει μεγάλους ρόλους αυτογραφικού χαρτιού και τους μετατρέπει σε φύλλα ή μικρότερους ρόλους που πωλεί στην Ισπανία.

1.2.3.6. Koehler

- (39) Η Papierfabrik August Koehler AG, με εταιρική έδρα στο Oberkirch, Γερμανία, είναι η μητρική εταιρεία του ιδιοκτήτη του ομίλου Koehler και κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου των Reacto Papier GmbH, Hannover και Koehler Kehl GmbH, Kehl. Η Koehler παράγει αυτογραφικό, εξευγενισμένο και θερμικό χαρτί.

1.2.3.7. Mougeot

- (40) Η Papeteries Mougeot SA (Mougeot) είναι γαλλική εταιρεία καταχωρημένη στο Laval-sur-Vologne, Vosges, Γαλλία, η οποία ελέγχεται από την οικογένεια [...] (*). Η Mougeot παράγει αυτογραφικό χαρτί στη Γαλλία και οι κύριες αγορές εξαγωγής της είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία και η Αυστρία. Πέραν του αυτογραφικού χαρτιού, η Mougeot παράγει χαρτί υγείας και χαρτί για οικιακές χρήσεις και πάνες που πωλούνται με τις μάρκες των διανομέων τους.

1.2.3.8. Sappi

- (41) Η Sappi Limited (Sappi) είναι διεθνής εταιρεία με εταιρική έδρα στην Δημοκρατία της Νοτίου Αφρικής. Αποτελεί την μητρική εταιρεία του ομίλου επιχειρήσεων Sappi.
- (42) Η Sappi εισχώρησε στην ευρωπαϊκή αγορά αυτογραφικού χαρτιού το 1990 με την αγορά των παραγωγικών εγκαταστάσεων Transcript της εταιρείας DRG στο Ηνωμένο Βασίλειο. Μετά την εισοδό της στην αγορά, ασκούσε δραστηριότητες μέσω της θυγατρικής της Sappi UK Limited η οποία, μαζί με μια άλλη θυγατρική της Sappi Limited (Hannoversche Papierfabriken Alfeld-Gronau AG) δημιούργησε, το 1993, μια κοινή επιχείρηση για την οργάνωση των πωλήσεων στην Ευρώπη, την Sappi Europe SA. Από τον Μάιο 1995, η Sappi Europe Limited ήταν η ευρωπαϊκή ελέγχουσα εταιρεία στην οποία υπάγονταν η Sappi UK Limited και η Hannoversche Papierfabriken Alfeld-Gronau AG ⁽⁴¹⁾. Τον Απρίλιο 1998, μετά την αγορά της KNP Leykam (του μεγαλύτερου παραγωγού επιχρισμένου χαρτιού χωρίς ξύλο της Ευρώπης), ο όμιλος Sappi ανα-

(*) Τα πληροφοριακά στοιχεία μεταξύ αγκυλών, τα οποία επισημαινονται με αστερίσκο, αντικαθιστούν εμπιστευτικές πληροφορίες που απαλείφθηκαν από το κείμενο.

⁽⁴¹⁾ Φάκελος σ. 19-20, 26-28.

διαρθρώθηκε και σήμερα έχει χωριστεί σε δύο επιχειρησιακά τμήματα: Sappi Fine Paper plc και Sappi Forest Products. Οι βασικές δραστηριότητες της Sappi Fine Paper είναι επιχρισμένο και μη επιχρισμένο χαρτί χωρίς ξύλο, μηχανικό χαρτί, επιχρισμένο και μη επιχρισμένο ειδικό χαρτί και χαρτί release. Η διαχείριση των δραστηριοτήτων της Sappi Fine Paper πραγματοποιείται μέσω τριών θυγατρικών, των Sappi Fine Paper Ευρώπης, Βορείου Αμερικής και Νοτίου Αφρικής. Η μονάδα παραγωγής της Sappi, το χαρτοποιείο Transcript, ανήκει στην Sappi UK limited, θυγατρική της Sappi Fine Paper plc.

1.2.3.9. *Stora*

- (43) Το 1990, η γερμανική εταιρεία παραγωγής Feldmühle Aktiengesellschaft αγοράστηκε από την Stora Kopparbergs Bergslags AB, έναν διεθνή βιομηχανικό όμιλο ο οποίος είχε συσταθεί στη Σουηδία και ασκούσε δραστηριότητες παραγωγής και πώλησης δασικών βιομηχανικών προϊόντων, όπως ιδίως χαρτί, χαρτόνι, χαρτοπολτό και πριονισμένο ξύλο. Η Stora Feldmühle αποτελούσε θυγατρική της Stora Kopparbergs Bergslags AB με ποσοστό συμμετοχής 100 %. Μέχρι το τέλος του 1992, οι σχετικές με το αυτογραφικό χαρτί δραστηριότητες του ομίλου πραγματοποιούνταν απευθείας από την Stora Feldmühle AG η οποία ήταν μέλος της AEMCP. Στις αρχές του 1993, οι δραστηριότητες αυτές περιορίστηκαν σε νέα θυγατρική που ανήκε κατά 100 % στην Stora Feldmühle, η οποία ονομάστηκε Stora Carbonless Paper GmbH (SCP). Η Stora Carbonless Paper GmbH παράγει αυτογραφικό χαρτί στη Γερμανία και το πωλεί σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- (44) Τον Νοέμβριο 1998 η Επιτροπή ενέκρινε σύμπραξη μεταξύ της Stora Kopparbergs Bergslags AB και ενός φινλανδικού βιομηχανικού ομίλου στον δασικό τομέα, τον Enso Oyj. Σαν αποτέλεσμα της πράξης αυτής, ο όμιλος Enso Oyj απέκτησε το 100 % του μετοχικού κεφαλαίου της Stora Kopparbergs Bergslags AB. Η νέα οντότητα, Stora Enso Oyj (Stora Enso), άρχισε να ασκεί δραστηριότητες στο τέλος του 1998 ⁽⁴²⁾.
- (45) Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της σύμπραξης, η Stora Enso πούλησε την ελέγχουσα συμμετοχή στην θυγατρική της στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού Stora Carbonless Paper στην Mitsubishi Paper Mills Ltd, και τη μειοψηφική συμμετοχή στην Mitsubishi Corporation, με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 1998. Η Stora Enso εξακολουθεί να διαθέτει μειοψηφική συμμετοχή στην Stora Carbonless Paper GmbH, της οποίας το όνομα μετετράπη μετά την πράξη σε Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH.

1.2.3.10. *Torraspapel*

- (46) Ο όμιλος Torraspapel (Torraspapel) ασχολείται κυρίως με την κατασκευή προϊόντων χαρτιού υψηλής ποιότητας για εκτύπωση, γραφή και άλλες χρήσεις. Η μητρική εταιρεία

του ομίλου είναι η Torraspapel SA. Οι δραστηριότητες της επιχείρησης στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού έχουν ανατεθεί στην θυγατρική της με συμμετοχή 100 %, την Sarriópapel y Celulosa SA (Sarrió), η οποία διαθέτει μονάδα παραγωγής στην Leitza, Ισπανία. Ο όμιλος δεν παρήγε αυτογραφικό χαρτί μέχρι το 1991, όταν η Grupo Torras SA (τότε μητρική εταιρεία του ομίλου Torraspapel) αγόρασε, μέσω της θυγατρικής της Sarriópapel y Celulosa, το σύνολο των δραστηριοτήτων της Sarrió SA που δεν αφορούσαν τον τομέα του χαρτονιού ⁽⁴³⁾.

- (47) Το 1999, ο όμιλος CVC, μια ιδιωτική επιχείρηση που ασχολείται με τη διαχείριση κεφαλαίων και την παροχή συμβουλών σχετικά με επενδύσεις, απέκτησε τον πλήρη έλεγχο της Torraspapel (υπόθεση COMP M.1728). Πριν από την αγορά, η CVC δεν ασκούσε δραστηριότητες στην αγορά του αυτογραφικού χαρτιού.
- (48) Ο όμιλος κατέχει ηγετική θέση στην ισπανική αγορά χαρτιού και έχει ισχυρή παρουσία στην Πορτογαλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

1.2.3.11. *Zanders*

- (49) Η Zanders Feinpapier AG (Zanders) είναι γερμανική εταιρεία η οποία έχει συσταθεί στο Bergisch Gladbach, και διαθέτει παραγωγικές εγκαταστάσεις στο Bergisch Gladbach και το Düren, στη Γερμανία. Η Zanders παράγει κυρίως επιχρισμένο χαρτί και χαρτόνι, καθώς και αυτογραφικό και ειδικό χαρτί.
- (50) Μέχρι τον Ιανουάριο 2001 η Zanders ήταν συνδεδεμένη με την αμερικανική εταιρεία δασικών προϊόντων και προϊόντων χαρτιού International Paper, και αποτελούσε τμήμα του διεθνούς τμήματός της. Η γερμανική θυγατρική της International Paper, η International Paper Deutschland Inc. & Co. Holdings KG κατείχε περίπου 72 % των μετοχών της Zanders. Η International Paper καταλογίζεται μεταξύ των μεγαλύτερων παραγωγών στον κόσμο χαρτιών υψηλής ποιότητας για εκτύπωση και γραφή.
- (51) Στις 14 Νοεμβρίου 2000 έλαβε κοινοποίηση σχετικά με προβλεπόμενη σύμπραξη μέσω της οποίας η Metsä-Serla Corporation, μια επιχείρηση δασικών βιομηχανικών προϊόντων με έδρα την Φινλανδία, θα αποκτούσε τον αποκλειστικό έλεγχο της Zanders Feinpapier AG (υπόθεση COMP/M.2245 — Metsä-Serla/Zanders). Η Επιτροπή ενέκρινε την σύμπραξη τον Δεκέμβριο 2000. Στις 3 Ιανουαρίου 2001 η Metsä-Serla και η International Paper ολοκλήρωσαν την απόκτηση εκ μέρους της Metsä-Serla του ελέγχου της Zanders. Στις 6 Απριλίου 2001, η Metsä-Serla μετονομάστηκε M-real.

⁽⁴²⁾ Απόφαση της Επιτροπής 1999/641/ΕΚ της 25ης Νοεμβρίου 1998, υπόθεση IV/M.1225, ΕΕ L 254 της 29.9.1999, σ. 9.

⁽⁴³⁾ Βλέπε απόφαση της Επιτροπής της 24.2.1992 στην υπόθεση IV/M.166 — Torras/ Sarrió.

1.2.3.12. *Zicuñaga*

- (52) Η Papelera Guiruzcoana de Zicuñaga SA (στο εξής Zicuñaga) ανήκει στον όμιλο Iberpapel που εδρεύει στην Μαδρίτη. Η εταιρεία Iberpapel Gestión SA, η οποία συστάθηκε το 1997, αποτελεί την ελέγχουσα και μητρική εταιρεία του ομίλου που ασκεί διάφορες δραστηριότητες στον τομέα του χαρτιού. Η Zicuñaga κατέχει το 100 % της εταιρείας Papeteries de l'Atlantique SA, η οποία βρίσκεται στο Hendaye, Γαλλία, και η οποία παράγει αυτογραφικό χαρτί από το 1992.

1.2.4. Η ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΥΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ — ΑΕΜCΡ

- (53) Η ένωση ευρωπαϊών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού (ΑΕΜCΡ) ιδρύθηκε το 1981 από 9 εταιρείες ⁽⁴⁴⁾. Λειτουργούσε ως συνδεδεμένος όμιλος προϊόντων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Χαρτιού (European Paper Institute — EPI) μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '90, όταν το EPI συγχωνεύθηκε με το CERAC, μια άλλη εμπορική ένωση της βιομηχανίας χαρτιού και δημιούργησαν την συνομοσπονδία ευρωπαϊκών χαρτοβιομηχανιών (Confederation of the European Paper Industries — CEPI). Μετά τη συγχώνευση αυτή, ο τότε πρόεδρος της ΑΕΜCΡ, ο κ. [υπάλληλος της AWA]*, άρχισε να οργανώνει την «αναδιάρθρωση» της ένωσης, με σκοπό την τυπική και νόμιμη εγκατάσταση της ένωσης στο Βέλγιο. Κατά συνέπεια, στις 13 Σεπτεμβρίου 1993 οι ακόλουθες επιχειρήσεις υπέγραψαν τα νέα άρθρα της ένωσης: Arjo Wiggins Appleton plc, Copigrapht SA, Koehler AG, Papeteries Mougeot SA, Alfred Rose, Sappi Europe Ltd, Stora Feldmühle AG, Torraspapel SA και Zanders Feinpapier AG. Η ένωση εγκρίθηκε ως διεθνής ένωση βάσει της βελγικής νομοθεσίας το 1994.

1.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.3.1. ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

- (54) Το φθινόπωρο 1996, ο όμιλος προϊόντων χαρτιού Sappi παρείχε στην Επιτροπή πληροφορίες και έγγραφα που δημιούργησαν στην τελευταία υπόνοιες ότι υπήρχε ή είχε υπάρξει μυστική σύμπραξη για τον καθορισμό των τιμών στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού, στον οποίο η Sappi δραστηριοποιείτο ως παραγωγός. Η Sappi επικαλέσθηκε τις διατάξεις της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων [ανακοίνωση περί επεικείας ⁽⁴⁵⁾].

⁽⁴⁴⁾ Wiggins Teape, Feldmühle, Koehler, Zanders, Ahlström (έπαψε την παραγωγή το 1991), Binda (έπαψε την παραγωγή το 1993), DRG, Sarrío και Reed (έπαψε την παραγωγή το 1986) (φάκελος σ. 165).

⁽⁴⁵⁾ ΕΕ C 207 της 18.7.1996, σ. 4.

1.3.2. ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

- (55) Στη συνέχεια των πληροφοριών που υπέβαλε η Sappi, η Επιτροπή, με αποφάσεις της 23ης Ιανουαρίου 1997, διέταξε ορισμένους παραγωγούς αυτογραφικού χαρτιού να υποβληθούν σε έρευνες σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17. Οι έρευνες αυτές διεξήχθησαν στις 18 και 19 Φεβρουαρίου 1997 στις εγκαταστάσεις των ακόλουθων επιχειρήσεων: Arjo Wiggins Belgium SA, Papeteries Mougeot SA, Torraspapel SA, Sarriópapel y Celulosa SA, Grupo Torras SA.

- (56) Έρευνες σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 17 διεξήχθησαν από τον Ιούλιο ως τον Δεκέμβριο 1997 στις εγκαταστάσεις των ακόλουθων επιχειρήσεων:

— στις 2, 3 και 4 Ιουλίου, Sappi Limited, Sappi Europe Limited και Sappi (UK) Limited,

— στις 21 και 22 Οκτωβρίου 1997, Arjo Wiggins Appleton P.L.C., Arjo Wiggins Europe Holdings Ltd., Arjo Wiggins SA και της θυγατρικής της Guerimand SA,

— στις 23 και 24 Οκτωβρίου 1997, Papeteries Mougeot SA,

— στις 6 και 7 Νοεμβρίου 1997, Torraspapel SA και Sarriópapel y Celulosa SA,

— στις 20 και 21 Νοεμβρίου 1997, Unipapel, Sociedad Comercial de Celulose e Papel Lda,

— στις 4 και 5 Δεκεμβρίου 1997, Stora Carbonless Paper GmbH, και

— στις 9 και 10 Οκτωβρίου 1997, Papierfabrik August Koehler AG.

- (57) Μετά από συμφωνία με την Sappi, στις 25 Ιουλίου 1997, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στα γραφεία της θυγατρικής της Sappi, Sappi Europe SA, στις Βρυξέλλες.

1.3.3. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

- (58) Στις 8 Μαρτίου 1999, η Επιτροπή απηύθυνε αιτήσεις για παροχή πληροφοριών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 στις επιχειρήσεις Arjo Wiggins Appleton plc, Papeteries Mougeot S.A., Torraspapel S.A., Cartiere Sottrici Binda S.p.A., Carrs Paper Ltd, Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L., Ekman Iberica S.A. και Papelera Guiruzcoana de Zicuñaga S.A. Στις 15 Μαρτίου 1999, αιτήσεις για παροχή πληροφοριών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17 διαβιβάστηκαν επίσης στις Papierfabrik August Koehler AG, Stora Carbonless Paper GmbH and Zanders Feinpapier AG, και στις 20 Δεκεμβρίου 1999, στην Copigrapht S.A.

- (59) Περαιτέρω αιτήσεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17, απεστάλησαν στις Carrs Paper Ltd, Stora Carbonless Paper GmbH και Torraspapel S.A.
- (60) Με τις εν λόγω αιτήσεις οι επιχειρήσεις καλούνταν να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τις ανακοινώσεις τους όσον αφορά την αύξηση των τιμών, τον όγκο πωλήσεων, τους πελάτες, τον κύκλο εργασιών και τις συναντήσεις με ανταγωνιστές. Οι ίδιες ερωτήσεις υποβλήθηκαν και στην Sappi.

- (61) Στις απαντήσεις τους στην αίτηση παροχής πληροφοριών, οι AWA, Stora και Corigraph παραδέχθηκαν ότι είχαν συμμετάσχει σε πολυμερείς συνεδριάσεις της σύμπραξης μεταξύ παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Η AWA παρείχε κατάλογο «αθέμιτων» συνεδριάσεων ή ομάδων συνεδριάσεων μεταξύ ανταγωνιστών από το 1992 ως το 1998 κατά τις οποίες «συζητούνταν τόσο οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού, όσο και οι διάφορες τάσεις, καθώς και οι προθέσεις σχετικά με την ανακοίνωση αυξήσεων των τιμών»⁽⁴⁶⁾. Οι περισσότερες (και οι πιο εμπειστατωμένες) από τις συνεδριάσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 1992-1995. Η Stora παραδέχθηκε ότι είχε συμμετάσχει σε συναντήσεις με τους ανταγωνιστές κατά τις οποίες «η συζήτηση δεν αφορούσε μόνον τη γενική οικονομική κατάσταση της βιομηχανίας αλλά και τις τιμές»⁽⁴⁷⁾. Οι συνεδριάσεις αυτές συνεχίστηκαν κατά την περίοδο από το τέλος του 1992 ως τα μέσα του 1995. Η Corigraph παραδέχθηκε ότι είχε συμμετάσχει σε συναντήσεις με ανταγωνιστές κατά τις οποίες «αυξήθηκαν οι τιμές των ρόλων αυτογραφικού χαρτιού»⁽⁴⁸⁾ και, ειδικότερα, ένα ανώτερο στέλεχος της Corigraph θυμόταν ότι είχε συμμετάσχει σε δύο ή τρεις συναντήσεις το 1993 και το 1994.

1.3.4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΙΑΣΕΩΝ

- (62) Η Mougeot και η Sappi παραδέχθηκαν ότι είχαν συμμετάσχει σε πολυμερείς συναντήσεις της σύμπραξης μεταξύ παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η Sappi παρείχε στην Επιτροπή αποδείξεις της ύπαρξης της σύμπραξης. Μετά την λήψη αίτησης παροχής πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ.

17, η Mougeot προσέγγισε την Επιτροπή και δήλωσε ότι ήταν πρόθυμη να συνεργαστεί με τις έρευνες σχετικά με τη σύμπραξη σύμφωνα με την ανακοίνωση περί επείκειας. Η Mougeot παραδέχθηκε την ύπαρξη σύμπραξης με σκοπό τον καθορισμό των τιμών αυτογραφικού χαρτιού και την συμμετοχή της σε αυτή από τον Οκτώβριο 1993 ως τον Ιούλιο 1995. Παρείχε στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση της σύμπραξης και, ιδίως, σχετικά με τις μεμονωμένες συναντήσεις για τον καθορισμό των τιμών στις οποίες είχαν συμμετάσχει εκπρόσωποι της⁽⁴⁹⁾.

1.3.5. Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (63) Στις 26 Ιουλίου 2000, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία στην παρούσα υπόθεση και ενέκρινε κοινοποίηση αιτιάσεων κατά των ακόλουθων επιχειρήσεων: Arjo Wiggins Appleton p.l.c, Binda S.p.A, Bolloré SA, Carrs Paper Ltd, Corigraph SA, Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L., Iberpapel Gestión S.A., International Paper, Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH (MHTP (Stora)), Mitsubishi Paper Mills Ltd, Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA, Papeteries Mougeot SA, Papierfabrik August Koehler AG, Sappi Limited, Stora Enso Oyj, Torraspapel SA και Zanders Feinpapier AG.
- (64) Όλοι οι αποδέκτες της κοινοποίησης αιτιάσεων εκτός της Binda S.p.A, International Paper και της Mitsubishi Paper Mills Ltd υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις σε απάντηση των αιτιάσεων της Επιτροπής.
- (65) Οι επιχειρήσεις είχαν πρόσβαση στον φάκελο της Επιτροπής σχετικά με την έρευνα μέσω αντιγράφου του φακέλου σε CD-ROM το οποίο τους είχε σταλεί την 1η Αυγούστου 2000.
- (66) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Koehler ισχυρίζεται ότι η πρόσβαση στο φάκελο μέσω CD-ROM δεν πληροί τις προϋποθέσεις που η ίδια η Επιτροπή ορίζει στην ανακοίνωσή της σχετικά με την πρόσβαση σε φάκελο⁽⁵⁰⁾ βάσει της νομολογίας. Η Koehler διατείνεται ότι η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να ελέγξει αν το CD-ROM περιέχει πραγματικά όλα τα έγγραφα στη διάθεση της Επιτροπής στα οποία πρέπει να έχει πρόσβαση, αν τα έγγραφα είναι πλήρη ή αν το «scanning» των εγγράφων είναι ελλιπές. Η Koehler υπέβαλε αίτηση πρόσβασης στο φάκελο στα γρα-

⁽⁴⁶⁾ Φάκελος σ. 7828-7829.

⁽⁴⁷⁾ Πρωτότυπο στην γερμανική γλώσσα: «nicht nur die allgemeine wirtschaftliche Situation der Branche erörtert, sondern auch über Preise gesprochen wurde» ... «[Z]wischen den Wettbewerbern [wurde] kein Einvernehmen über Preiserhöhungen erzielt». (Φάκελος σ. 9044).

⁽⁴⁸⁾ Φάκελος σ. 13353.

⁽⁴⁹⁾ Φάκελος σ. 7647-7658.

⁽⁵⁰⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τους κανόνες εσωτερικής διαδικασίας για την εξέταση των αιτήσεων πρόσβασης στο φάκελο στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 (νυν 81 και 82) της συνθήκης ΕΚ, των άρθρων 65 και 66 της συνθήκης ΕΚΑΧ και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου, ΕΕ C 23 της 23.1.1997, σ. 3.

φεία της Επιτροπής επιπλέον της πρόσβασης που δόθηκε μέσω του CD-ROM ⁽⁵¹⁾.

(67) Το CD-ROM που έλαβαν οι επιχειρήσεις περιελάμβανε αριθμητικό κατάλογο όλων των εγγράφων στον φάκελο της έρευνας (με τρέχουσα αρίθμηση των σελίδων) ο οποίος δείχνει τον βαθμό πρόσβασης του κάθε εγγράφου. Εξάλλου, η Koehler είχε πληροφορηθεί ότι το CD-ROM παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη πλήρη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα τα οποία συγκέντρωσε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της έρευνας, εξαιρουμένων μόνο των στοιχείων που καλύπτονται από επαγγελματικό απόρρητο ή άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών. Ο σύμβουλος ακροάσεων πρότεινε στην Koehler επιβεβαίωση των ανωτέρω στοιχείων από αλλά η επιχείρηση δεν έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής ⁽⁵²⁾.

(68) Στις 8 και 9 Μαρτίου 2001, πραγματοποιήθηκε προφορική ακρόαση στην οποία συμμετείχαν οι ακόλουθες επιχειρήσεις: Arjo Wiggins Appleton p.l.c, Carrs Paper Ltd, Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L., Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH, Papelera Guiruzcoana de Zicuñaga SA, Papeteries Mougeot SA, Papierfabrik August Koehler AG, Sappi Limited, Torraspapel SA και Zanders Feinpapiere AG.

(69) Στις γραπτές απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Torraspapel ⁽⁵³⁾, η Dinira ⁽⁵⁴⁾ και η Zicuñaga ⁽⁵⁵⁾ αμφισβήτησαν κάθε συμμετοχή σε αθέμιτες συμφωνίες. Ωστόσο, οι περισσότεροι αποδέκτες της κοινοποίησης αιτιάσεων παραδέχθηκαν την ύπαρξη της σύμπραξης και την συμμετοχή τους σε αυτήν.

(70) Οι επιχειρήσεις οι οποίες είχαν παραδεχθεί την συμμετοχή τους στην σύμπραξη δεν αμφισβήτησαν σε μεγάλο βαθμό τα πορίσματα της Επιτροπής που περιγράφονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, εξαιρουμένης της περιόδου μετά το καλοκαίρι 1995. Πιο συγκεκριμένα, η Sappi δήλωσε ότι η συμμετοχή της «έληξε πριν έλθει σε επαφή με την Επιτροπή στις 19 Σεπτεμβρίου 1996» ⁽⁵⁶⁾. Η Mougeot επιβεβαίωσε την συμμετοχή της στη σύμπραξη από τον Σεπτέμβριο 1993 ως το καλοκαίρι 1995 ⁽⁵⁷⁾, όπως και η Corigraph ⁽⁵⁸⁾. Η AWA δεν αμφισβήτησε τα γεγονότα που αναφέρονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων αλλά, όσον αφορά την περίοδο μετά το καλοκαίρι 1995, αναφέρει ότι «πραγματοποιούνταν περιοδικές συναντήσεις μεταξύ των υπευθύνων για τις πωλήσεις σε εθνικό επίπεδο. [...] Ορισμένοι από τους μεμο-

νωμένους υπεύθυνους πωλήσεων της δεν είχαν διακόψει εντελώς τις επαφές με τους συναδέλφους τους άλλων εταιρειών. [...] Ωστόσο, πρόκειται για τοπικές πρωτοβουλίες των εθνικών υπαλλήλων και δεν πρέπει να εκληφθούν ως απόδειξη της συνέχισης της σύμπραξης η οποία υπήρχε μέχρι το καλοκαίρι 1995 ⁽⁵⁹⁾». Η Mitsubishi HiTech/ Stora δεν αμφισβήτησε την παράβαση κατά την περίοδο 1992 ως το καλοκαίρι/φθινόπωρο 1995 ⁽⁶⁰⁾.

(71) Ορισμένες επιχειρήσεις οι οποίες δεν αμφισβήτησαν τις παράνομες πρακτικές απαντήσεις που απέστειλαν στην Επιτροπή μετά την αίτηση παροχής πληροφοριών, παραδέχθηκαν την συμμετοχή τους στην σύμπραξη στις απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Η Carrs παραδέχθηκε ότι συμμετείχε σε συναντήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Μάρτιο 1997: ο βαθμός συμμετοχής της Carrs διαφέρει κατά τη διάρκεια της περιόδου ⁽⁶¹⁾. Η Koehler δεν αμφισβήτησε ορισμένα από τα περιστατικά κατά την περίοδο από το φθινόπωρο 1993 ως το τέλος Μαΐου 1995 ⁽⁶²⁾. Η Zanders δεν αμφισβήτησε την περιγραφή της σύμπραξης την οποία πραγματοποίησε η Επιτροπή για την περίοδο 1992 ως το φθινόπωρο 1995 ⁽⁶³⁾.

1.4. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

1.4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

(72) Οι περισσότεροι αποδέκτες της απόφασης παραδέχθηκαν την συμμετοχή τους στη σύμπραξη. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις αυτές έδωσαν σε ορισμένες περιπτώσεις διαφορετική περιγραφή και διαφορετικό χρόνο έναρξης και λήξης της σύμπραξης. Οι επιχειρήσεις που παραδέχονται τα γεγονότα δεν αμφισβητούν ποτέ την ύπαρξη της σύμπραξης κατά την περίοδο από τον Σεπτέμβριο 1993 ως την άνοιξη ή το καλοκαίρι 1995.

(73) Όσον αφορά την αρχή της περιόδου, οι Corigraph, Koehler και Mougeot αρνούνται ότι συμμετείχαν στη σύμ-

⁽⁵¹⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 61-63.

⁽⁵²⁾ Φάκελος σ. 20739-20740.

⁽⁵³⁾ Φάκελος σ. 20439.

⁽⁵⁴⁾ Φάκελος σ. 19592.

⁽⁵⁵⁾ Φάκελος σ. 18468.

⁽⁵⁶⁾ Φάκελος σ. 20603.

⁽⁵⁷⁾ Φάκελος σ. 19717.

⁽⁵⁸⁾ Φάκελος σ. 19563.

⁽⁵⁹⁾ Φάκελος σ. 19733.

⁽⁶⁰⁾ Φάκελος σ. 20403.

⁽⁶¹⁾ Φάκελος σ. 20358: η Carrs αναφέρει ότι κατά τα έτη 1993 και 1994 συμμετείχε ενεργά σε συναντήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο. Από το 1994, δεν συμμετείχε γενικά στις συναντήσεις αλλά ενημερωνόταν τηλεφωνικά σχετικά με τα αποτελέσματα των συναντήσεων αυτών, συνήθως από την AWA.

⁽⁶²⁾ Φάκελος σ. 20703 και 20721

⁽⁶³⁾ Φάκελος σ. 20506.

πραξη πριν από τον Σεπτέμβριο 1993 και η Stora (ΜΗΤΡ) πριν από το τέλος του 1992. Όμως, από δηλώσεις της Sappi προκύπτει ότι υπήρχαν επαφές παράνομου χαρακτήρα μεταξύ των ευρωπαϊών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού από την ίδρυση της εμπορικής ενώσεώς τους, της ΑΕΜCΡ, το 1981, και ειδικότερα από τα μέσα της δεκαετίας του '80 και μετά ⁽⁶⁴⁾. Τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η Sappi δείχνουν συναντήσεις της σύμπραξης που αρχίζουν το 1989 και συνεχίζονται ως την συνάντηση της 2ας Φεβρουαρίου 1995 στην Φρανκφούρτη.

αποδεικτικά στοιχεία για να συναχθεί ότι η συμπεριφορά που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας συνεχίσθηκε μετά τον Σεπτέμβριο 1995.

(74) Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή θα περιορίσει την εκτίμησή της στην περίοδο από τον Ιανουάριο 1992 και μετά, επειδή από την ημερομηνία αυτή η Επιτροπή διαθέτει συγκλίνουσες καταθέσεις από μέλη της σύμπραξης και επικυρωμένες αποδείξεις της πραγματοποίησης τακτικών αθέμιτων επαφών μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού.

(76) Κατά συνέπεια, στην παρούσα υπόθεση η Επιτροπή θα περιορίσει την εκτίμησή της στην περίοδο ως τον Σεπτέμβριο 1995, εφόσον διαθέτει επικυρωμένες αποδείξεις σχετικά με την ύπαρξη της σύμπραξης μέχρι την ημερομηνία αυτή.

1.4.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

1.4.2.1. Στόχοι

(75) Όσον αφορά το τέλος της περιόδου, όπως περιγράφεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων, υπάρχουν επίσης υπόνοιες ότι ορισμένα τουλάχιστον από τα στοιχεία των παράνομων πρακτικών που άρχισαν το αργότερο τον Ιανουάριο 1992 συνεχίσθηκαν και μετά τον Σεπτέμβριο 1995. Ωστόσο, όλα τα μέρη εκτός των AWA, Carrs και Sappi αρνούνται ότι συνέχισαν να συμμετέχουν στις αθέμιτες πρακτικές μετά τον Σεπτέμβριο 1995 — συμπεριλαμβανομένων των μερών που παραδέχονται τη συμμετοχή τους πριν από την ημερομηνία αυτή (Corigraph, Mougeot, Stora, Zanders). Εξάλλου, οι καταθέσεις των AWA, Carrs και Sappi διαφέρουν αισθητά η μία από την άλλη όσον αφορά τη φύση και τις ημερομηνίες των υποτιθέμενων παράνομων επαφών. Τέλος, οι καταθέσεις δεν συνοδεύονται ούτε επικυρώνονται από επαρκή

(77) Από την έρευνα της Επιτροπής προκύπτει ότι τα μέλη της σύμπραξης ήλθαν σε συμφωνία σχετικά με ένα γενικό, αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σχέδιο το οποίο αποσκοπούσε κυρίως στην αύξηση του κέρδους των συμμετεχόντων μέσω της συλλογικής αύξησης των τιμών. Στο πλαίσιο του γενικού αυτού σχεδίου, βασικός στόχος της σύμπραξης ήταν η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών και ο καθορισμός του χρονοδιαγράμματος των αυξήσεων (συγκεκριμένες ημερομηνίες των αυξήσεων). Αυτό γινόταν μέσω συναντήσεων των μελών της σύμπραξης σε διάφορα επίπεδα (γενικό, εθνικό ή περιφερειακό).

(78) Τα αποδεικτικά έγγραφα που αφορούν τις γενικές συνεδριάσεις της σύμπραξης δείχνουν ότι το σχέδιο αυτό τέθηκε σε εφαρμογή μέσω συναντήσεων κατά τις οποίες οι συμμετέχοντες συμφωνούσαν σχετικά με σειρά αλλητάλληλων αυξήσεων, εκφρασμένων σε ποσοστιαίες μονάδες, για κάθε χώρα του ΕΟΧ. Στις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, τα μέλη συμφωνούσαν σχετικά με ποσοστιαίες αυξήσεις των τιμών και, στις περισσότερες περιπτώσεις, ήλεγχαν την εφαρμογή των αυξήσεων τιμών που είχαν οριστεί προηγουμένως. Όσον αφορά τις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, αντί της ποσοστιαίας αύξησης, τα ενδιαφερόμενα μέρη συχνά συμφωνούσαν μια τιμή-στόχο για κάθε είδος προϊόντος (CB, CFB και CF). Η εν λόγω τιμή-στόχος αποτελούσε την ελάχιστη τιμή.

⁽⁶⁴⁾ Η Sappi διαβίβασε στην Επιτροπή δήλωση ενός εκ των υπαλλήλων της ο οποίος εργαζόταν στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού από την δεκαετία του '70: «Αρχικά υποπτεύθηκε την ύπαρξη αθέμιτων πρακτικών στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού στα μέσα της δεκαετίας του '80 μετά από σχόλια ανωτέρων στελεχών ... Πίστευε ότι οι πρακτικές αυτές αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τις εταιρείες Arjo Wiggins, Köhler και Stora Feldmühl. Είχε επίγνωση των διμερών ανταλλαγών πληροφοριών από τα μέσα περίπου της δεκαετίας του '80». (Φάκελος σ. 4656). Από μια άλλη δήλωση υπαλλήλου της Sappi προκύπτει ότι υπήρχαν αθέμιτες πρακτικές και συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών κατά την περίοδο 1991-1993 σε κοινοτικό επίπεδο. Ο εν λόγω υπάλληλος της Sappi «πίστευε ότι οι συναντήσεις αυτές αφορούσαν αθέμιτες πρακτικές και ότι πραγματοποιούνταν συζητήσεις μεταξύ προμηθευτών σχετικά με τις τιμές σε επίπεδο ΕΚ». Φάκελος σ. 4652-4653. Ο υπάλληλος αυτός άρχισε να εργάζεται στην DRG το 1988 και από τον Μάιο 1991 ως τον Μάρτιο 1993 εργάστηκε για τον [υπάλληλος της Sappi]* στην μονάδα παραγωγής Transcript).

(79) Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi εξηγεί την μορφή των συμφωνημένων αυξήσεων των τιμών, τουλάχιστον όσον αφορά την ισπανική αγορά, ως εξής: «Στο πλαίσιο της συμφωνίας, συζητούνται οι τιμές αγοράς όσον αφορά τους ρόλους, ενώ όσον αφορά τα φύλλα συζητούνται οι τιμές πώλησης. Κάθε προμηθευτής αποφασίζει το περιθώριο που επιθυμεί να λάβουν οι έμποροί του» ⁽⁶⁵⁾ Οι όροι «τιμές αγοράς» και «τιμές πώλησης» εμφανίζονται και σε ένα άλλο έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi,

⁽⁶⁵⁾ Φάκελος σ. 2011.

το οποίο αναφέρει συνοπτικά τις αυξήσεις τιμών στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου από τις 7 Φεβρουαρίου 1994 ως τον 1995 ⁽⁶⁶⁾. Δεδομένου ότι τα φύλλα συνήθως διατίθενται μέσω των εμπόρων, οι τιμές των φύλλων αποφασίζονται υπό μορφή τιμών για τους εμπόρους. Αντίθετα, οι ρόλοι πωλούνται είτε απευθείας στους τελικούς χρήστες είτε μέσω εμπόρων, και φαίνεται ότι οι τιμές των ρόλων αποφασίζονται υπό μορφή τιμών για τους τελικούς χρήστες. Είναι πολύ πιθανό ότι οι αυξήσεις των τιμών αποφασίζονται με τον ίδιο τρόπο για το σύνολο των χωρών του ΕΟΧ εφόσον αυτό το εμπορικό πρότυπο εφαρμόζεται σε ολόκληρο τον χώρο.

(80) Όσον αφορά τις τιμές των ρόλων, οι παραγωγοί αποφάσιζαν επίσης την διαφοροποίηση των τιμών ανάλογα με την αγοραστική δύναμη του πελάτη, τουλάχιστον όσον αφορά την ισπανική και πορτογαλική αγορά. Από τρία έγγραφα που αφορούν συναντήσεις σχετικά με την ισπανική αγορά και ένα έγγραφο που αφορά συνάντηση για την πορτογαλική αγορά προκύπτει ότι οι πελάτες που αγόραζαν ρόλους ήταν χωρισμένοι σε τρεις ομάδες — Α, Β και Γ — και ότι οι συμφωνηθείσες τιμές-στόχοι ήταν διαφορετικές για κάθε ομάδα ⁽⁶⁷⁾. Επιπλέον, το έγγραφο που αφορά τη συνάντηση για την πορτογαλική αγορά, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1994, περιλαμβάνει «ορισμό ελάχιστης τιμής ανάλογα με τις δυνητικές αγορές» ⁽⁶⁸⁾. Κατά τις έρευνες στην Unipapel (αντιπρόσωπος της Sappi στην πορτογαλική αγορά), ο [υπάλληλος της Unipapel]* επιβεβαίωσε ότι οι πελάτες ήταν χωρισμένοι σε κατηγορίες Α, Β και Γ ανάλογα με την αγοραστική τους δύναμη ⁽⁶⁹⁾.

(81) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των συμφωνημένων αυξήσεων τιμών, σε ορισμένες συναντήσεις ορίζονταν ποσοτώσεις πωλήσεων και καθορίζονταν μερίδια της αγοράς για κάθε συμμετέχοντα ⁽⁷⁰⁾. Οι συμφωνίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς δείχνουν την πρόθεση τήρησης του κοινού σχεδίου και την υιοθέτηση μη ανταγωνιστικής συμπεριφοράς όσον αφορά τις άλλες εμπορικές πυχτές. Τούτο προκύπτει εμφανώς από την ακόλουθη δήλωση της Μουγεοτ: «Ο [υπάλληλος της AWA]* διευκρίνισε ότι επρόκειτο για πρόβλημα που αφορούσε μόνον τις τιμές και όχι τον όγκο πωλήσεων, και ότι θα φρόντιζε για την επίλυση του προβλήματος αυτού μόλις βελτιωνόταν η κατάσταση όσον αφορά την αποδοτικότητα» ⁽⁷¹⁾.

⁽⁶⁶⁾ Φάκελος σ. 2245.

⁽⁶⁷⁾ Φάκελος σ. 8, 4476, 1839, 47-51.

⁽⁶⁸⁾ Φάκελος σ. 50.

⁽⁶⁹⁾ Φάκελος σ. 4520.

⁽⁷⁰⁾ Βλέπε κεφάλαιο 1.4.4.2. Κατανομή ποσοτώσεων πωλήσεων και καταμερισμός της αγοράς.

⁽⁷¹⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «[un employé d'AWA]* a précisé qu'il ne s'agissait que d'un problème de prix et non de volume mais que sur ce point il se chargerait de régler ces problèmes dès l'instant où l'on participerait à la restauration de la rentabilité.» (Φάκελος σ. 7648).

1.4.2.2. Οργάνωση

(82) Οι συναντήσεις της σύμπραξης μπορούν εύκολα να καταταχθούν σε δύο επίπεδα — τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης στις οποίες συμμετείχαν ανώτατα στελέχη, εμπορικοί διευθυντές ή υπάλληλοι με συναφείς αρμοδιότητες στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού, και τις εθνικές ή περιφερειακές συναντήσεις της σύμπραξης, στις οποίες συμμετείχαν εθνικοί ή περιφερειακοί αρμόδιοι για τις πωλήσεις υπάλληλοι, συχνά μαζί με τα προαναφερόμενα ανώτατα στελέχη. Οι δηλώσεις της Μουγεοτ και της Sappi επιβεβαιώνουν τα πορίσματα της Επιτροπής σχετικά με τη διάρθρωση της σύμπραξης ⁽⁷²⁾.

α) Γενικές συναντήσεις της σύμπραξης

(83) Η κατάρτιση των σχεδίων σε επίπεδο ΕΟΧ και ο συντονισμός της σύμπραξης πραγματοποιούνταν κατά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης, οι οποίες συγκαλούνταν με το πρόσχημα ότι επρόκειτο για επίσημες συνεδριάσεις της εμπορικής ένωσης ΑΕΜCΡ.

(84) Κατά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης οι συμμετέχοντες αποφάσιζαν συνήθως σχετικά με το χρονοδιάγραμμα και το ποσό (σε ποσοστιαία μορφή) των αυξήσεων των τιμών για κάθε χώρα του ΕΟΧ. Οι συμφωνίες αφορούσαν αλληπάλληλες αυξήσεις επί σειρά μηνών.

(85) Οι συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ συνιστούσαν συναντήσεις της σύμπραξης τουλάχιστον από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1993. Έκτοτε, πραγματοποιούνταν χωριστές συναντήσεις της σύμπραξης επί ευκαιρία των επίσημων συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ (πριν ή μετά) (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 107 ως 109).

(86) Η Επιτροπή έλαβε αντίγραφα των πρακτικών των επίσημων συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ, αρχίζοντας από τη συνεδρίαση της 23ης Ιανουαρίου 1992 ⁽⁷³⁾. Οι επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ πραγματοποιούνταν πέντε φορές το έτος από το 1992 ως το 1995. Ο πίνακας α) του παραρτήματος I αναφέρει τις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ από το 1992 και μετά και τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης για τις οποίες υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία, αρχίζοντας με τη συνάντηση του Σεπτεμβρίου 1993 κατά την οποία αποφασίστηκε ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων της εμπορικής ένωσης και της σύμπραξης.

⁽⁷²⁾ Φάκελος σ. 9936, 11596-11598.

⁽⁷³⁾ Βλέπε π.χ. φάκελος σ. 72 και 3973-3976. (Τα πρακτικά των συνεδριάσεων περιλαμβάνονται στον φάκελο σ. 73-197, 3978-4173 και 4732-4750.) Οι συνεδριάσεις αρχικά συγκαλούνταν ως συναντήσεις του τομέα προϊόντων ΕΡΙ ΑΕΜCΡ και από το 1993 και ύστερα ως γενικές συνελεύσεις της ΑΕΜCΡ. Στα πρακτικά της συνεδρίασης της ΑΕΜCΡ της 1ης.12.1995 επισυνάπτεται κατάλογος των προέδρων και γραμματέων της ένωσης από τον Απρίλιο 1981 (φάκελος σ. 186). Ο κατάλογος αυτός δείχνει ότι κάθε έτος διοριζόταν ένας πρόεδρος και ένας γραμματέας από μία από τις εταιρείες-μέλη (και οι δύο από την ίδια εταιρεία).

- (87) Οι συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ χαρακτηρίζονταν συνήθως από αδρόα συμμετοχή και κατά την περίοδο της παράβασης όλα τα τότε μέλη της ΑΕΜCΡ συμμετείχαν στις συνεδριάσεις: AWA, Binda, Copigraph, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torraspapel/Sarriό⁽⁷⁴⁾ και Zanders. Οι παρουσίες ελέγχονταν και τα μέλη ήταν υποχρεωμένα να δικαιολογήσουν οποιαδήποτε απουσία. Για παράδειγμα, στα πρακτικά της συνεδρίασης της ΑΕΜCΡ στις 29 Φεβρουαρίου 1996, αναφέρεται ότι η Sarriό ήταν απύσα για δεύτερη συνεχή φορά, και ότι ο πρόεδρος της θα ερχόταν σε επαφή με την εταιρεία και θα ζητούσε εξηγήσεις για την απουσία της⁽⁷⁵⁾.
- (88) Η παρουσία κάθε παραγωγού στις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ από τον Ιανουάριο 1992 ως το καλοκαίρι 1995 αναφέρεται στο παράρτημα Ι, πίνακας Β.

β) Εθνικές και περιφερειακές συναντήσεις της σύμπραξης

- (89) Μετά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης πραγματοποιούνταν διάφορες συναντήσεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Σκοπός των συναντήσεων αυτών ήταν να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των αυξήσεων των τιμών που είχαν συμφωνηθεί στις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης σε κάθε αγορά. Φαίνεται ότι οι αυξήσεις των τιμών, οι οποίες είχαν συμφωνηθεί στις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης από τα ανώτατα στελέχη, δεν μπορούσαν να εφαρμοσθούν επιτυχώς χωρίς την συμμετοχή των στελεχών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- (90) Όσον αφορά τους λόγους για την πραγματοποίηση συναντήσεων της σύμπραξης για κάθε αγορά χωριστά (δηλαδή χωριστές εθνικές/περιφερειακές συναντήσεις) η Mougeot δήλωσε ότι η «η AWA πίστευε ότι αν δεν συμμετείχαν οι τοπικοί αρμόδιοι για τις αγορές δεν θα ήταν δυνατόν να επιτευχθούν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, γεγονός που εξηγεί την πραγματοποίηση συναντήσεων ανά αγορά». Η Mougeot συνέχισε λέγοντας ότι: «οι προϊστάμενοι είπαν στους τοπικούς υπαλλήλους ότι επιθυμούσαν αύξηση των τιμών και οι τελευταίοι έπρεπε να αποφασίσουν πώς μπορούσε να επιτευχθεί η εν λόγω αύξηση στην πράξη»⁽⁷⁶⁾.
- (91) Κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο επιβεβαιώνονταν ή αναθεωρούνταν, εφόσον ήταν αναγκαίο, οι αυξήσεις τιμών που είχαν συμφωνηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ελεγχόταν η πραγματοποίηση των

αυξήσεων που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως. Η δήλωση της Mougeot επιβεβαιώνει επίσης ότι οι συμμετέχοντες στις συναντήσεις συμφωνούσαν σχετικά με τα πρακτικά μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για την πραγματοποίηση των αυξήσεων.

- (92) Οι εθνικές και περιφερειακές συναντήσεις της σύμπραξης πραγματοποιούνταν συνήθως έναν ως τρεις μήνες πριν από την εφαρμογή της αύξησης των τιμών που είχε συμφωνηθεί στη γενική συνάντηση της σύμπραξης. Ωστόσο, ορισμένες φορές, ο καθορισμός σειράς αλλητάλληλων αυξήσεων τιμών γινόταν και σε εθνικές συναντήσεις της σύμπραξης.
- (93) Η Επιτροπή διαθέτει στοιχεία που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση συναντήσεων της σύμπραξης σχετικά με τις ακόλουθες αγορές: Γαλλία, Πορτογαλία και Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία⁽⁷⁷⁾, Αυστρία, Γερμανία, Ιταλία, Μπενελούξ και Σκανδιναβικά κράτη (παράγραφοι (129) ως (188)).

- (94) Όλα τα τότε μέλη της ΑΕΜCΡ συμμετείχαν σε ορισμένες ή όλες τις συναντήσεις της σύμπραξης, ενώ ορισμένα μη μέλη συμμετείχαν σε διάφορες συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο. Μεταξύ των εταιρειών που δεν ήταν μέλη, η Divinra και η Zicuřaga, ιδίως, συμμετείχαν σε συναντήσεις που αφορούσαν την ισπανική αγορά, και η Carrs συμμετείχε σε συναντήσεις που αφορούσαν την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.

γ) Άλλες επαφές μεταξύ των παραγωγών

- (95) Τα μέλη της σύμπραξης τα οποία δεν συμμετείχαν στις συναντήσεις ενημερώνονταν από άλλα μέλη σχετικά με τις αποφάσεις που είχαν ληφθεί, συνήθως από τηλεφώνου. Η Mougeot έχει εξηγήσει πώς ελάμβανε πληροφορίες σχετικά με τις συμφωνηθείσες αυξήσεις των τιμών όταν δεν συμμετείχε στις συναντήσεις της σύμπραξης: «οι Papeteries Mougeot λάμβαναν τηλεφωνήματα από μια από τις επιχειρήσεις, συνήθως την AWA, που μετέφεραν τις λεπτομέρειες σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών ανά αγορά. Αυτό συνεχιόθηκε ουσιαστικά μέχρι τα μέσα του 1995»⁽⁷⁸⁾.
- (96) Ορισμένες φορές έπρεπε να αναθεωρηθεί το καθορισθέν χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των αυξήσεων, αλλά δεν υπήρχε χρόνος αλλά ούτε και ανάγκη για νέα συνάντηση.

⁽⁷⁴⁾ Εκπρόσωποι τόσο της both Torraspapel SA όσο και της Sarriopapel y Celulosa SA συμμετείχαν στις συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ.

⁽⁷⁵⁾ Φάκελος σ. 187-190.

⁽⁷⁶⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «il était considéré par AWA que sans implication des responsables locaux des marchés, il y avait peu de chances d'atteindre les résultats escomptés, expliquant par-là même la tenue des réunions marché par marché... «les responsables locaux informés par leurs dirigeants d'une volonté de hausse de prix étaient chargés de définir entre eux les modalités pratiques pour obtenir cette hausse». (Φάκελος σ. 11597).

⁽⁷⁷⁾ Τα αποδεικτικά έγγραφα, και ιδίως οι πληροφορίες σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών, δείχνουν ότι οι αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας θεωρούνταν ως ενιαία περιοχή.

⁽⁷⁸⁾ Πρωτότυπο στη γαλλική γλώσσα: «Les Papeteries Mougeot recevaient des uns ou des autres, le plus souvent d'AWA, des coups de téléphone annonçant les modalités de hausses de prix par marché. Ceci a été essentiellement pratiqué jusqu'à mi 1995». (Φάκελος σ. 11598).

Στις περιπτώσεις αυτές, οι ανταγωνιστές ενημέρωναν απευθείας ο ένας τον άλλο για τις προθέσεις τους σχετικά με την πορεία που επρόκειτο να ακολουθήσουν. Αυτό γινόταν συνήθως από τηλεφώνου, χωρίς να υπάρχουν ίχνη, αλλά υπάρχουν δύο έγγραφα τα οποία δείχνουν ότι η AWA πληροφορήσε την Sappi σχετικά με την απόφασή της να αναθεωρήσει ορισμένες ημερομηνίες αυξήσεων. Το πρώτο έγγραφο είναι ένα φαξ με το οποίο η AWA ενημερώνει την Sappi ότι η αύξηση των τιμών του Ιουνίου 1993 δεν έπρεπε να πραγματοποιηθεί επειδή οι ανταγωνιστές δεν είχαν αυξήσει τις τιμές τους⁽⁷⁹⁾. Το δεύτερο έγγραφο, που προέρχεται και αυτό από την Sappi, αναφέρει: «Μετά το τηλεφώνημά μας, εγώ ο [υπάλληλος της Sappi]* ενημερώθηκα από την ARJ/W [Arjo Wiggins] ότι αποφάσισαν να αναβάλουν κατά ένα μήνα την εφαρμογή των αυξήσεων στην Σκανδιναβία. Δηλαδή στις 1/5/94»⁽⁸⁰⁾.

1.4.2.3. Συστήματα παρακολούθησης και κυρώσεις

- (97) Οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού αντάλλαξαν ατομικές, εμπιστευτικές πληροφορίες προκειμένου να διευκολύνουν την επίτευξη συμφωνιών που αφορούσαν αυξήσεις τιμών και ποσοτώσεις πωλήσεων και για να παρακολουθούν την τήρηση των συμφωνιών. Κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, οι συμμετέχοντες αντάλλαζαν λεπτομερείς και ατομικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές και τον όγκο των πωλήσεων τους⁽⁸¹⁾. Η Mougeot επιβεβαίωσε την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις τιμές και τον όγκο πωλήσεων, και υπογράμμισε τον ρόλο της AWA στη διαδικασία αυτή⁽⁸²⁾.
- (98) Η επίσημη συνεργασία των μελών της AEMCP στο πλαίσιο της ένωσης περιλαμβάνει τη συλλογή και διανομή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις παραδόσεις αυτογραφικού χαρτιού. Από το τέλος του 1994, για την η λειτουργία της στατιστικής υπηρεσίας ήταν αρμόδια η Deloitte & Touche, και πριν από αυτήν η COPACEL. Τα μέλη της AEMCP παρέχουν ατομικά στοιχεία σε μηνιαία βάση στην Deloitte & Touche, η οποία συγκεντρώνει τις πληροφορίες και παράγει συνολικά στατιστικά στοιχεία για τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και συνδυασμένα στατιστικά στοιχεία για τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες και τις υπερπόντιες αγορές. Τα συνολικά αυτά στατιστικά στοιχεία που διαβιβάζονται στα μέλη της AEMCP δεν διευκρινίζουν τον όγκο πωλήσεων κάθε παραγωγού.
- (99) Ωστόσο, η Επιτροπή ανακάλυψε στα γραφεία της AWA πίνακες οι οποίοι περιείχαν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις ατομικές πωλήσεις των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Το πρώτο είδος πίνακα δείχνει τις ετήσιες

πωλήσεις των μεμονωμένων παραγωγών κατά τα έτη 1992, 1993 και 1994 καθώς και τις «προβλεπόμενες» πωλήσεις το 1995 και τις «εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό» πωλήσεις το 1996 στην περιοχή του Μπενελούξ⁽⁸³⁾. Πίνακες του ίδιου τύπου βρέθηκαν και στις εγκαταστάσεις της AWA οι οποίοι περιελάμβαναν τις ατομικές πωλήσεις των παραγωγών στις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας το 1995 (και ακόμα και το 1996 καθώς και «προβλέψεις» για το 1997)⁽⁸⁴⁾. Το δεύτερο είδος πίνακα αναφέρει τα μερίδια που αναλογούσαν σε κάθε παραγωγό των αγορών της Ολλανδίας, του Βελγίου/Λουξεμβούργου και του συνόλου του Μπενελούξ το 1993 και το 1994, και τα «εκτιμώμενα» μερίδια για το 1995 (και τα «προβλεπόμενα» μερίδια για το 1996)⁽⁸⁵⁾. Μια άλλη σειρά πινάκων δείχνει την ποσοστιαία αύξηση ή μείωση των πωλήσεων κάθε παραγωγού στην περιοχή του Μπενελούξ κατά τις περιόδους 1993/94, 1994/95, 1995/96 και 1992/95⁽⁸⁶⁾. Τα στοιχεία σχετικά με τα μερίδια της αγοράς και την ανάπτυξη παρέχονται με ακρίβεια μιας δεκαδικής μονάδας. Όλοι οι πίνακες χρονολογούνται από τον Δεκέμβριο 1995⁽⁸⁷⁾.

- (100) Εξίσου λεπτομερή στοιχεία (με ακρίβεια μιας δεκαδικής μονάδας) περιλαμβάνονται σε χειρόγραφες σημειώσεις εκπροσώπων της Mougeot κατά την συνάντηση στην Γενεύη στις 6 Δεκεμβρίου 1994⁽⁸⁸⁾. Στις σημειώσεις αυτές αναφέρονται τα μερίδια της γαλλικής αγοράς το 1994 και το 1995 (τα μερίδια για το 1995 αποφασίσθηκαν και αυτά στη συνάντηση) που αντιστοιχούσαν στις εταιρείες AWA, Copigraph, Zanders, Sarrío (Torraspapel), Koehler, Feldmühle (Stora) και Mougeot. Τα πρακτικά της συνεδρίασης και οι δηλώσεις των επιχειρήσεων δείχνουν ότι τα μέλη της σύμπραξης αντάλλαξαν επίσης στοιχεία σχετικά με τον ατομικό όγκο πωλήσεων⁽⁸⁹⁾.
- (101) Οι πίνακες που βρέθηκαν στις εγκαταστάσεις της AWA καθώς και τα πρακτικά και οι σημειώσεις από τις συνεδριάσεις της σύμπραξης επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι τα μέλη της AEMCP τουλάχιστον, για να είναι σε θέση να παρακολουθούν την διαδικασία καθορισμού των τιμών και το σύστημα ποσοστώσεων, αντάλλαζαν στοιχεία σχετικά με τις

⁽⁸³⁾ Φάκελος σ. 940, 942-943, 945, 948, 3378-3380. Για το έτος 1992 μόνον όσον αφορά το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο.

⁽⁸⁴⁾ Φάκελος σ. 3414, 3641, 3643. Για την Πορτογαλία αφορά μόνον το 1996.

⁽⁸⁵⁾ Φάκελος σ. 3381-3383 και 946. Παρόμοιοι πίνακες βρέθηκαν επίσης σχετικά με τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ισπανίας για την περίοδο από το 1995 ως το 1997 («εκτίμηση») και για την πορτογαλική αγορά κατά το έτος 1996 (Φάκελος σ. 3415, 3642, 3644, βλέπε επίσης φάκελο σ. 3265, που παρέχει εξίσου λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς ανταγωνιστές σε ευρωπαϊκό επίπεδο).

⁽⁸⁶⁾ Φάκελος σ. 3384-3386 και 947.

⁽⁸⁷⁾ Οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο ομάδες στους πίνακες: Μέλη AEMCP (AWA, Feldmühle (Stora), Koehler, Zanders, Sappi, Sarrío (Torraspapel), Copigraph και Mougeot) και μη μέλη (Molineus, Hauffe, Carrs, Jujo, Nashua κλπ.). Για τα μέλη της AEMCP οι πίνακες περιέχουν πλήρη στοιχεία για κάθε έτος, ενώ για τα μη μέλη παρέχονται ορισμένες μόνον πληροφορίες.

⁽⁸⁸⁾ Φάκελος σ. 7657-7658.

⁽⁸⁹⁾ Πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων ανταλλάχθηκαν τουλάχιστον κατά τις ακόλουθες συναντήσεις: 30.9.1993 στη Βαρκελώνη, 1.10.1993 στο Παρίσι, 9.2.1994 στη Λισσαβόνα, άνοιξη 1994 στο Nogentel και 6.12.1994 στη Γενεύη. Για λεπτομέρειες βλέπε κεφάλαιο 1.4.4.2 κατωτέρω.

⁽⁷⁹⁾ Φάκελος σ. 10005-10006.

⁽⁸⁰⁾ Φάκελος σ. 2482.

⁽⁸¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 1.4.4.2. Κατανομή ποσοτώσεων πωλήσεων και καταμερισμός της αγοράς.

⁽⁸²⁾ Φάκελος σ. 11493 και 11598.

ατομικές τους πωλήσεις και τα μερίδια της αγοράς, εκτός του επίσημου πλαισίου για την συγκέντρωση και διανομή στατιστικών πληροφοριών, δηλαδή της AEMCP.

- (102) Για να εξασφαλιστεί η τήρηση των συμφωνιών για τον καθορισμό των τιμών αποστέλλονταν τυπικές επιστολές οι οποίες ανακοίνωναν τις αυξήσεις των τιμών στους πελάτες. Σύμφωνα με την Mougeot, ο [υπάλληλος της AWA]* είχε την απαίτηση να ανακοινώνονται οι αυξήσεις των τιμών στους πελάτες με τυπική επιστολή⁽⁹⁰⁾. Η Mougeot επιβεβαίωσε ότι η AWA και «ορισμένοι άλλοι κύριοι παράγοντες της αγοράς» χρησιμοποιούσαν παρόμοιες επιστολές για τις αυξήσεις⁽⁹¹⁾. Η Επιτροπή έχει ανακαλύψει και έχει λάβει από διάφορους παραγωγούς μεγάλο αριθμό τέτοιων επιστολών.
- (103) Η Mougeot ισχυρίζεται ότι οι επιστολές οι οποίες βρέθηκαν στις εγκαταστάσεις της και αφορούσαν αυξήσεις τιμών των ανταγωνιστών της είχαν σταλεί από πελάτες. Αν και είναι αλήθεια ότι ορισμένες φορές οι πληροφορίες διαδίδονταν μέσω των πελατών, είναι σαφές ότι η AWA τουλάχιστον ενημέρωνε άμεσα τους ανταγωνιστές της σχετικά με τις ανακοινώσεις αύξησης των τιμών. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από διάφορες επιστολές της AWA προς τους πελάτες της σχετικά με αύξηση τιμών οι οποίες βρέθηκαν στα γραφεία της Sarrri στο Λονδίνο, μαζί με υπογεγραμμένη κάρτα της AWA με «χαίρετισμούς» από την Arjo Wiggins Belgium s.a.⁽⁹²⁾.
- (104) Από την περιγραφή της Mougeot της συνάντησης της 1ης Οκτωβρίου 1993 προκύπτει ότι επιβάλλονταν κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνιών: «Ο κ. [υπάλληλος της AWA]* δήλωσε ρητά ότι δεν θα ανεχόταν περιπτώσεις μη εφαρμογής της αύξησης των τιμών και ότι θα "ασχολείτο προσωπικά" με όποιον δεν "έπαιζε το παιχνίδι"»⁽⁹³⁾. Όταν της ζητήθηκε να περιγράψει τον μηχανισμό ελέγχου και τους λόγους για τους οποίους ο [υπάλληλος της AWA]* και η AWA διέθεταν τέτοια εξουσία, η Mougeot απάντησε: «Απ' ό,τι γνωρίζουμε δεν υπήρχαν συμβάσεις, έγγραφα ή νομικές περιστάσεις που να επιτρέπουν στην AWA να διαδίδεται οποιαδήποτε εξουσία. Η επιχείρηση αυτή, όμως, κατείχε θέση ηθικού και οικονομικού ηγέτη στην αγορά. Για τους παλαιούς παραγωγούς, ο [...] ήταν ο άνθρωπος που είχε εισάγει με επιτυχία το αυτογραφικό χαρτί στην ευρωπαϊκή αγορά για λογαριασμό της AWA, και ο οποίος στη συνέχεια είχε επιτύχει εξαιρετικά αποτελέσματα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το οικονομικό και βιομηχανικό βάρος της AWA του έδινε την δυνατότητα να δηλώνει ότι αν οι αυξήσεις αυτές δεν τηρούνταν, η AWA θα εφαρμόζε πολιτική τιμών η οποία θα είχε ολέθρια αποτελέσματα για τους περισσότε-

ρους παραγωγούς. Εξάλλου, είχε δείξει καθαρά τη δύναμή του συνθλίβοντας την Binda στην Ιταλία»⁽⁹⁴⁾.

- (105) Η AWA ήταν (και εξακολουθεί να είναι) σαφώς ο μεγαλύτερος παραγωγός αυτογραφικού χαρτιού στην Ευρώπη, με μερίδιο της αγοράς του ΕΟΧ που φθάνει περίπου 30-35 %. Διαθέτει, επίσης, την μεγαλύτερη κατά πολύ παραγωγική ικανότητα, διπλάσια από αυτήν του δεύτερου ή τρίτου ανταγωνιστή της στον ΕΟΧ. Ωστόσο, φαίνεται ότι η AWA δεν θα είχε μπορέσει να «εξουδετερώσει» τους μεγαλύτερους ανταγωνιστές της, Stora και Zanders.
- (106) Οι απειλές της AWA είχαν μεγαλύτερη απήχηση στους μικρότερους παραγωγούς. Η Mougeot διατείνεται ότι λόγω της μικρής κλίμακας της παραγωγής τους, οι κυρώσεις και οι απειλές που ελάμβαναν περιορίζονταν σε επιπλήξεις («reproches»), στις οποίες απαντούσαν υποσχόμενοι να εφαρμόσουν τις μελλοντικές αυξήσεις τιμών. Υπάρχουν, ωστόσο, ενδείξεις ότι η AWA έλαβε αυστηρότερα μέτρα κατά της Torrasrapel (έναν άλλο μικρό παραγωγό) προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρηση των συμφωνιών. Πράγματι, στην συνάντηση σχετικά με την γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1994 υπήρξαν ορισμένες διαφωνίες μεταξύ των μελών της σύμπραξης όσον αφορά την ακρίβεια των πληροφοριών που είχαν ανταλλαγεί κατά τη διάρκεια της συνάντησης σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών και το όγκο των πωλήσεων⁽⁹⁵⁾. Για να επαληθευθεί τα στοιχεία που είχαν υποβληθεί, ο [υπάλληλος της AWA]*, ο οποίος αμφισβητούσε τα στοιχεία που είχε παράσχει η Sarrriό (Torrasrapel), είχε ζητήσει και λάβει άδεια να ελέγξει τις πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων της Sarrriό στις εγκαταστάσεις της τελευταίας⁽⁹⁶⁾.

1.4.3. ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΕΠΑΦΕΣ

1.4.3.1. Γενικές συναντήσεις της σύμπραξης

α) Γενικές συναντήσεις της σύμπραξης ως την αναδιάρθρωση της AEMCP το 1993

- (107) Η Sarrri παραδέχθηκε ότι οι παραγωγοί προέβαιναν σε αθέμιτες πρακτικές κατά τις τακτικές συναντήσεις που πραγμα-

⁽⁹⁰⁾ Φάκελος σ. 7649.

⁽⁹¹⁾ Φάκελος σ. 7655. Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «certains des principaux intervenants sur ce marché».

⁽⁹²⁾ Φάκελος σ. 2485-2491.

⁽⁹³⁾ Η υπογράμμιση προστέθηκε. Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «[un employé d'AWA]* a très explicitement indiqué qu'il ne tolérerait pas que cette hausse de prix ne soit pas suivie et qu'il "s'occuperait personnellement" de tous ceux qui ne "joueraient pas le jeu"» (φάκελος σ. 7648).

⁽⁹⁴⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «Il n'y avait pas à notre connaissance de contrats, documents ou situations juridiques permettant à AWA de revendiquer une quelconque autorité. En revanche, ces derniers avaient une position de leader moral et économique sur le marché. [un employé d'AWA]* itait pour les anciens fabricants celui qui avait lancé avec succès l'autocopiant en Europe pour AWA, puis obtenu des résultats flatteurs aux Etats-Unis. La présence financière et industrielle de AWA lui permettait de déclarer que pour le cas où ces hausses ne seraient pas répercutées, AWA faisait son affaire de complètement écraser le marché en appliquant une politique de prix qui laisserait le plus grand nombre "sur le carreau". Il fit d'ailleurs une parfaite démonstration de sa capacité en écrasant BINDA en Italie». (Φάκελος σ. 11494).

⁽⁹⁵⁾ Κατάθεση της Mougeot της 14.04.1999 (φάκελος σ. 7653).

⁽⁹⁶⁾ Κατάθεση της Mougeot της 29.6.1999 (φάκελος σ. 11493-11494).

τοποιούνταν τουλάχιστον από την αρχή του 1992 και μετά. Ένας υπάλληλος της Sarrri δήλωσε ότι οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν «σε ευρωπαϊκό επίπεδο» από το 1991 και μετά. Η AWA παραδέχθηκε και αυτή ότι τέτοιες συναντήσεις πραγματοποιούνταν από τις αρχές του 1992. Επιπλέον, η περίοδος σχετικά με την οποία η Επιτροπή διαθέτει πλήθος πληροφοριών που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση τακτικών συναντήσεων και επαφών σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο αρχίζει τον Ιανουάριο 1992. Τα αποδεικτικά στοιχεία αφορούν ιδιαίτερα συναντήσεις σχετικά με τις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Άλλες συναντήσεις και επαφές κατά την ίδια περίοδο αφορούσαν τις αγορές της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Σκανδιναβικών χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου.

πραξης. Σύμφωνα πάντοτε με την κατάθεση, κατά την συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ της 14ης Σεπτεμβρίου 1993 (ή κατά την προηγούμενη συνεδρίαση) ⁽¹⁰⁰⁾ ο [υπάλληλος της AWA]* πληροφόρησε τα άλλα μέλη της ΑΕΜCΡ σχετικά με την απόφασή του να διοργανώνει χωριστές συναντήσεις της σύμπραξης παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού σε σχέση με αυτές της ένωσης. Φαίνεται ότι, με βάση την πρόταση της AWA, τα μέλη της ΑΕΜCΡ συμφώνησαν να διαχωρίσουν τις δραστηριότητες της εμπορικής ένωσης από αυτές της σύμπραξης.

- (108) Στην κατάθεσή της η Μουγεοτ, η οποία έγινε μέλος της ΑΕΜCΡ στο τέλος του 1992 ⁽⁹⁷⁾, παρέχει πληροφορίες σχετικά με επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ η οποία πραγματοποιήθηκε το 1993, βάσει των οποίων η Επιτροπή συνάγει ότι η «αναδιάρθρωση» της ένωσης συνδεόταν και από αναδιάρθρωση της σύμπραξης. Η Μουγεοτ αναφέρει: «Κατά πάσα πιθανότητα επ' ευκαιρία της συνάντησης της ΑΕΜCΡ στην Φρανκφούρτη στις 14 Σεπτεμβρίου 1993, ή κατά την προηγούμενη συνάντηση, και χωρίς αμφιβολία όταν ανέλαβε το τμήμα αυτογραφικού χαρτιού της AWA, ο [υπάλληλος της AWA]* αποφάσισε να προσκαλεί τους κύριους παραγωγούς αυτογραφικού χαρτιού κάθε αγοράς σε αυτές τις «ανεπίσημες» συνεδριάσεις, και να αλλάξει την οργάνωση των επίσημων συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ. Ο υπάλληλος αυτός αποφάσισε ότι στο εξής θα παρίσταται δικηγόρος σε όλες τις συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ έτσι ώστε να τους προσδίδει επίσημο χαρακτήρα και να εξασφαλίζει ότι η διαδικασία δεν θα αποτελούσε αντικείμενο κριτικής. Οι συζητήσεις που αφορούσαν τις τιμές δεν θα πραγματοποιούνταν πια κατά τις συνεδριάσεις αυτές αλλά μόνον κατά τις «ανεπίσημες συνεδριάσεις» ⁽⁹⁸⁾.
- (109) Η ανωτέρω κατάθεση δείχνει ότι η εκλογή του [υπάλληλος της AWA]* ως προέδρου της ΑΕΜCΡ στις 9 Φεβρουαρίου 1993 ⁽⁹⁹⁾ είχε σαν συνέπεια την αναδιάρθρωση της σύμ-
- (110) Δεδομένου ότι η πρώτη επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ παρουσία δικηγόρου πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 1993 ⁽¹⁰¹⁾, φαίνεται ότι τουλάχιστον από αυτή τη συνεδρίαση και μετά οι δραστηριότητες της σύμπραξης μεταφέρθηκαν από τις «επίσημες» συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ στις «ανεπίσημες» συνεδριάσεις, δηλαδή τις γενικές και τις εθνικές/περιφερειακές συναντήσεις της σύμπραξης.
- (111) Κατά συνέπεια, η κατάθεση της Μουγεοτ επιβεβαιώνει ότι πριν από την αναδιάρθρωση της ΑΕΜCΡ οι συμφωνίες για τον καθορισμό των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού συνάπτονταν στο πλαίσιο των επίσημων συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ και, στη συνέχεια, εκτός των συνεδριάσεων αυτών.
- (112) Η ακόλουθη δήλωση υπαλλήλου της Sarrri ο οποίος εργαζόταν στην Sarrri Europe SA από τον Φεβρουάριο 1993, σχετικά με την συμμετοχή των τότε ανωτέρων και συναδέλφων του στις συναντήσεις της σύμπραξης, επιβεβαιώνει ότι οι τιμές καθορίζονταν κατά τις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ ή σε συναντήσεις που διοργανώνονταν παράλληλα επ' ευκαιρία των συνεδριάσεων αυτών: «Ωστόσο, παραδέχεται ότι είχε σοβαρές υπόνοιες, σχεδόν την βεβαιότητα, ότι [δύο υπάλληλοι της Sarrri]* είχαν συμμετάσχει συναντήσεις με τους ανταγωνιστές τους. Θυμάται ότι και ο ένας και ο άλλος επέστρεφαν από τις συναντήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ, με πολύ σαφείς απόψεις σχετικά με τις αυξήσεις τιμών που έπρεπε να εφαρμοσθούν και δεν έμοιαζαν να ανησυχούν για τις αντιδράσεις των ανταγωνιστών τους. Ο υπάλληλος γνώριζε ότι συναντούσαν ανταγωνιστές από καιρού εις καιρόν αλλά αγνοούσε τις λεπτομέρειες ή την δομή. Υπέθετε ότι οι παράνομες πρακτικές αφορούσαν τις τιμές και κάλυπταν το σύνολο της ΕΚ» ⁽¹⁰²⁾.
- ⁽⁹⁷⁾ Η Μουγεοτ αναφέρει ότι συστήθηκε στην ΑΕΜCΡ ως υποψήφιο μέλος στις 25.11.1992, και ότι η πρώτη συνεδρίαση στην οποία συμμετείχε ως μέλος πραγματοποιήθηκε στις 9.2.1993. Ωστόσο, [υπάλληλος της Μουγεοτ]* παρίστατο σε συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ από τις 26.5 και τις 10.9.1992. Φάκελος σ. 3996 και 4001.
- ⁽⁹⁸⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «Sans doute à l'occasion de la réunion officielle de l'AEMCP du 14 septembre 1993 à Francfort ou à celle d'avant, en tout cas lors de l'entrée en fonction de [un employé d'AWA]* ` la tête de la Direction Générale de la branche autocopiant d'AWA. [Il]* a clairement décidé de convoquer à des réunions "non-officielles" les principaux producteurs de l'autocopiant marché par marché, et de modifier l'organisation des réunions officielles de l'AEMCP. Désormais, [υπάλληλος της AWA]* a décidé qu'un avocat assisterait à chaque réunion de l'AEMCP pour donner à celles-ci un caractère officiel et insusceptible de critique. En revanche il décida que tout ce qui concernerait les prix n'y serait plus abordé mais uniquement traité lors de réunions "non-officielles".» (Φάκελος σ. 7647).
- ⁽⁹⁹⁾ Φάκελος σ. 74-82. Κατά τα φαινόμενα, [υπάλληλος της AWA]* είχε διορισθεί υπεύθυνος για του τμήματος αυτογραφικού χαρτιού της AWA μόλις πριν από τη συνεδρίαση αυτή. Τα πρακτικά της συνεδρίασης αναφέρουν ρητά την επιστροφή του στην Ευρώπη: «[υπάλληλος της AWA]* ... αναλαμβάνει την προεδρία στη θέση του[...]* ο οποίος έφυγε από την ARJO WIGGINS».
- ⁽¹⁰⁰⁾ Η συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ που είχε προηγηθεί εκείνης της 14.9.1993 πραγματοποιήθηκε στην Ζυρίχη στις 7.7.1993.
- ⁽¹⁰¹⁾ Φάκελος σ. 106-111.
- ⁽¹⁰²⁾ Φάκελος σ. 5407.

- (113) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, ως την αναδιάρθρωση της ένωσης AEMCP και της σύμπραξης τον Σεπτέμβριο 1993, πραγματοποιούνταν ήδη γενικές συναντήσεις της σύμπραξης. Η Επιτροπή συνάγει από την αναφερόμενη στην παράγραφο 108 κατάθεση της Mougeot ότι οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο των τακτικών συνεδριάσεων της AEMCP. Η Επιτροπή διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις ημερομηνίες από τη συνεδρίαση της 23ης Ιανουαρίου 1992 και μετά. Από τα πρακτικά των συνεδριάσεων αυτών που βρίσκονται στην διάθεση της Επιτροπής προκύπτει ότι κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 1992 ως την αναδιάρθρωση τον Σεπτέμβριο 1993 πραγματοποιήθηκαν στην Ζυρίχη οκτώ συνεδριάσεις της AEMCP (βλέπε παράρτημα I, πίνακα Α).
- (114) Η συνεδρίαση της AEMCP της 14ης Σεπτεμβρίου 1993 πραγματοποιήθηκε στην Φρανκφούρτη. Στη συνεδρίαση αυτή συμμετείχαν εκπρόσωποι των ακόλουθων εταιρειών (όλα τα τότε μέλη της AEMCP) οι οποίοι, κατά συνέπεια, συμμετείχαν στην αναδιάρθρωση της σύμπραξης: AWA, Copigraph, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders⁽¹⁰³⁾.

β) Γενικές συναντήσεις της σύμπραξης μετά την αναδιάρθρωση

- (115) Όσον αφορά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκαν μετά την αναδιάρθρωση, η Επιτροπή διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία και καταθέσεις που επιτρέπουν να γίνουν γνωστές η διαδικασία, η έκβαση καθώς και οι συμμετέχοντες στις εν λόγω τέσσερις συναντήσεις:
- συνάντηση της 19ης Ιανουαρίου 1994 στο Παρίσι,
  - συνάντηση της 21ης Ιουνίου 1994 στην Φρανκφούρτη,
  - συνάντηση της 22ας Σεπτεμβρίου 1994 στην Φρανκφούρτη,
  - συνάντηση της 2ας Φεβρουαρίου 1995 στην Φρανκφούρτη.
- (116) Όλες οι ανωτέρω γενικές συναντήσεις της σύμπραξης πραγματοποιήθηκαν με την ευκαιρία επίσημης συνεδρίασης της AEMCP.
- (117) Η πρώτη γενική συνάντησης της σύμπραξης το 1994, η οποία αποσκοπούσε στον καθορισμό και την παρακολού-

θηση των αυξήσεων τιμών κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους εντός του ΕΟΧ, πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου στο Παρίσι⁽¹⁰⁴⁾. Σύμφωνα με τα πρακτικά της επίσημης συνεδρίασης της AEMCP της 19ης Ιανουαρίου 1994, η συνεδρίαση άρχισε στις 13.55 και περατώθηκε στις 15.30⁽¹⁰⁵⁾. Η AWA επιβεβαίωσε ότι η συνάντηση της σύμπραξης πραγματοποιήθηκε πριν από την επίσημη συνεδρίαση της AEMCP και ότι η AWA εκπροσωπείτο από τον κ. [...] (τότε Διευθύνοντα Σύμβουλο του τμήματος AWA Printing and Writing)⁽¹⁰⁶⁾ και τον κ. [...] (τότε υπεύθυνο των πωλήσεων του τμήματος AWA Carbonless Paper). Όσον αφορά τους άλλους συμμετέχοντες, η AWA αναφέρει «Πιστεύεται ότι στην συνάντηση αυτή συμμετείχαν στελέχη από ορισμένες ή όλες τις ακόλουθες επιχειρήσεις: Koehler, Stora-Feldmühle, και Zanders.»⁽¹⁰⁷⁾. Η Επιτροπή έχει επίσης στην διάθεσή της ένα δελτίο εξόδων ταξιδιού από το οποίο προκύπτει ότι ο εκπρόσωπος της Koehler στην επίσημη συνεδρίαση της AEMCP μπορούσε να ήταν παρών και κατά την γενική συνάντηση της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκε πριν από την επίσημη συνεδρίαση⁽¹⁰⁸⁾. Εξάλλου, ένα αντίγραφο του ημερολογίου του [υπάλληλος της Mougeot]* δείχνει ότι βρισκόταν και αυτός στο Παρίσι στις 19 Ιανουαρίου 1994⁽¹⁰⁹⁾.

- (118) Η Επιτροπή ανακάλυψε στις εγκαταστάσεις της Sappi πίνακα με ημερομηνία 21 Ιανουαρίου 1994 (δύο ημέρες μετά τη συνάντηση) ο οποίος περιλαμβάνει αυξήσεις τιμών για τις περισσότερες χώρες του ΕΟΧ από τον Ιανουάριο 1994 ως τον Μάιο 1995⁽¹¹⁰⁾. Ορισμένες από τις αυξήσεις αυτές αντιστοιχούν σε αυτές που αναφέρονται στα πρακτικά των συναντήσεων της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 19 Ιανουαρίου. Η Επιτροπή διαθέτει επίσης αποδείξεις σχετικά με την εφαρμογή των αυξήσεων που αναφέρονται στον πίνακα εκ μέρους των προαναφερόμενων επιχειρήσεων και ορισμένων άλλων παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Όλα αυτά τα στοιχεία συνιστούν περαιτέρω απόδειξη της γενικής συνάντησης της σύμπραξης και των συμφωνιών που επετεύχθησαν κατά τη διάρκειά της (βλέπε παραγράφους (189) ως (206)).
- (119) Στις 21 Ιουνίου 1994 πραγματοποιήθηκε επίσημη συνεδρίαση της AEMCP στην Φρανκφούρτη. Σύμφωνα με τα

⁽¹⁰⁴⁾ Φάκελος σ. 121. Οι ακόλουθες επιχειρήσεις εκπροσωπούσαν κατά την επίσημη συνεδρίαση: AWA, Copigraph, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders.

⁽¹⁰⁵⁾ Φάκελος σ. 121-127.

⁽¹⁰⁶⁾ Η Επιτροπή διαθέτει επίσης αντίγραφο της σχετικής σελίδας του ημερολογίου 1994 του [υπάλληλος της AWA]*, η οποία δείχνει ότι στις 19.1 σχεδίαζε να είναι στο Παρίσι, στο Ξενοδοχείο Sofitel στις 8 π.μ., να γευματίσει στις 12.00, και να συμμετάσχει σε συνεδρίαση (την επίσημη συνεδρίαση της AEMCP) στις 13.00. Εξάλλου, είχε σημειώσει με κύκλο τις ώρες 11 και 16 στο ημερολόγιό του (φάκελος σ. 927).

⁽¹⁰⁷⁾ Απάντηση της AWA στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (Φάκελος σ. 7828) και την κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 19749.

⁽¹⁰⁸⁾ Δελτίο εξόδων ταξιδιού του [υπάλληλος της Koehler]* (φάκελος σ. 5044), το οποίο δείχνει ότι έφυγε για το Παρίσι στις 18 Ιανουαρίου, στις 4 μ.μ. και επέστρεψε στη Γερμανία στις 19 Ιανουαρίου, ώρα 9 μ.μ.

⁽¹⁰⁹⁾ Φάκελος σ. 1147.

⁽¹¹⁰⁾ Φάκελος σ. 2484, 10035-10036.

⁽¹⁰³⁾ Φάκελος σ. 91 και 97. Οι εταιρείες εκπροσωπούσαν και κατά την προηγούμενη συνεδρίαση της AEMCP στις 7.7.1993 στην Ζυρίχη.

πρακτικά, η συνεδρίαση άρχισε στις 11.00 και τελείωσε στις 13.00 ⁽¹¹¹⁾. Οι επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ χαρακτηρίζονταν συνήθως από αδρόα συμμετοχή και κατά την συνεδρίαση της 21ης Ιουνίου 1994 ήταν παρούσες όλες οι επιχειρήσεις-μέλη της ΑΕΜCΡ (AWA, Corigraph, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders). Φαίνεται ότι, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, πραγματοποιήθηκε γενική συνάντηση της σύμπραξης μόλις πριν ή αμέσως μετά την επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ της 21ης Ιουνίου. Τούτο επιβεβαιώνεται από πίνακα της 23ης Ιουνίου 1994 (δύο ημέρες μετά την συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ) στον οποίο παρατίθενται αυξήσεις τιμών για διάφορες χώρες του ΕΟΧ από την 1η Ιουνίου 1994 ως την 1η Οκτωβρίου 1994 ⁽¹¹²⁾ καθώς και από στοιχεία που αποδεικνύουν την εφαρμογή των αυξήσεων αυτών από τις προαναφερόμενες εταιρείες (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 207 ως 216).

- (120) Μια άλλη γενική συνάντηση της σύμπραξης, η οποία αποσκοπούσε στην αύξηση των τιμών εντός του ΕΟΧ, πραγματοποιήθηκε επ' ευκαιρία της επίσημης συνεδρίασης της ΑΕΜCΡ της 22ας Σεπτεμβρίου 1994 στην Φρανκφούρτη. Η επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ άρχισε στις 11.00 και έληξε στις 13.30 ⁽¹¹³⁾. Η γενική συνάντηση της σύμπραξης, την οποία είχε συγκαλέσει ο [υπάλληλος της AWA]*, πραγματοποιήθηκε μόλις πριν την εν λόγω συνεδρίαση στο ξενοδοχείο Steinberger (Φρανκφούρτη), αίθουσα Jagdzimmer, και άρχισε στις 08.30. Η πραγματοποίηση της συνάντησης επιβεβαιώθηκε από την AWA και την Mougeot καθώς και από σημειώσεις στο ημερολόγιο του εκπροσώπου της Mougeot ⁽¹¹⁴⁾. Σύμφωνα με τη Mougeot, κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο [υπάλληλος της AWA]* ενημέρωσε τους συμμετέχοντες σχετικά με ποσοστιαίες αυξήσεις των τιμών καθώς και με τις ημερομηνίες εφαρμογής των αυξήσεων ανά χώρα, και τους κάλεσε να εφαρμόσουν τις ίδιες αυξήσεις ταυτόχρονα ⁽¹¹⁵⁾.
- (121) Με βάση τις καταθέσεις της AWA και της Mougeot καθώς και τα δελτία εξόδων ταξιδιού των εκπροσώπων της Koehler και της Stora ⁽¹¹⁶⁾, η Επιτροπή θεωρεί ότι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων AWA, Koehler, Mougeot, Stora

και Zanders, τουλάχιστον, συμμετείχαν στην εν λόγω γενική συνάντηση της σύμπραξης. Από πίνακες που βρέθηκαν στα γραφεία της Sappi, της Torraspapel και της AWA ⁽¹¹⁷⁾, στους οποίους παρατίθενται όμοιες αυξήσεις τιμών, προκύπτει ότι η Sappi και η Torraspapel εκπροσωπούνταν και αυτές στην συνάντηση (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 217 ως 221).

- (122) Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της τα πρακτικά γενικής συνάντησης της σύμπραξης μεταξύ Ευρωπαίων παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού η οποία πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1995 στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης ⁽¹¹⁸⁾. Σύμφωνα με την Sappi, σκοπός της μυστικής αυτής συνάντησης ήταν «να συζητηθούν οι αυξήσεις των τιμών σε διάφορες χώρες» ⁽¹¹⁹⁾. Κατά την ίδια ημερομηνία πραγματοποιήθηκε επίσης επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Ξενοδοχείου Sheraton στο αεροδρόμιο της Φρανκφούρτης, Terminal 1 υπό την προεδρία του [υπάλληλος της Koehler]*. Η επίσημη συνεδρίαση, την οποία ακολούθησε γεύμα, διήρκεσε από τις 11.00 ως τις 13.00 ⁽¹²⁰⁾.
- (123) Η συνάντηση της σύμπραξης πραγματοποιήθηκε κατά πάσα πιθανότητα μετά την επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ. Το ξενοδοχείο Sheraton επιβεβαίωσε την κράτηση, εκ μέρους της Koehler, αίθουσας συνεδριάσεων για 25 άτομα από τις 11.00 ως τις 18.00. Χειρόγραφα σημειώματα που βρέθηκαν στα γραφεία της Koehler, με ημερομηνία 26 Ιανουαρίου, δείχνουν ότι προβλέπονταν δύο συνεδριάσεις, εκ των οποίων η πρώτη ήταν η επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ. Η δεύτερη συνάντηση ήταν κατά πάσα πιθανότητα αυτή της σύμπραξης, η οποία είχε προβλεφθεί μετά την επίσημη συνεδρίαση και στην οποία συμμετείχαν λιγότερα άτομα. Οι σημειώσεις αναφέρουν τα εξής όσον αφορά την ώρα και τον τόπο της δεύτερης συνάντησης: «Κράτηση αίθουσας για οκτώ ως δέκα άτομα, Airport Center, αίθουσα αριθ. 19 [«αίθουσα αριθ. 19» είναι γραμμένο στο περιθώριο της σελίδας], 2 Φεβρουαρίου 1995 από τις 14.00 ως τις 17.00 ή τις 18.00, στο όνομα Koehler» ⁽¹²¹⁾.
- (124) Τα πρακτικά της συνάντησης της σύμπραξης αναφέρουν τους εξής συμμετέχοντες ⁽¹²²⁾:
- [τρεις υπάλληλοι της AWA]*,
  - [υπάλληλος της Mougeot]*,
  - [δύο υπάλληλοι της Zanders]*,
  - [δύο υπάλληλοι της Stora]*,

⁽¹¹¹⁾ Φάκελος σ. 144-149.

⁽¹¹²⁾ Έγγραφα που βρέθηκαν στα γραφεία της Sappi και της εκπροσώπου της στην Πορτογαλία, Unipapel. Φάκελος σ. 2358, 4539-4540, 10053-10054.

⁽¹¹³⁾ Φάκελος σ. 150-155. Στην επίσημη συνάντηση εκπροσωπούνταν οι ακόλουθες εταιρείες: AWA, Corigraph, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders.

⁽¹¹⁴⁾ Απάντηση της AWA στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (φάκελος σ. 7828) και στην κοινοποίηση αιτιάσεων, σ. 19742. Βλέπε φάκελο σ. 1748 και 11597.

⁽¹¹⁵⁾ Φάκελος σ. 11597 και 11599.

⁽¹¹⁶⁾ Από το δελτίο εξόδων ταξιδιού του [υπάλληλος της Koehler]* προκύπτει ότι έφυγε για την Φρανκφούρτη στις 21 Σεπτεμβρίου στις 14.00 και επέστρεψε στις 22 Σεπτεμβρίου στις 17.00. Από το δελτίο εξόδων ταξιδιού του [υπάλληλος της Stora]* προκύπτει ότι έφυγε για την Φρανκφούρτη στις 07.30 και επέστρεψε στις 18.15 στις 22 Σεπτεμβρίου 1994. Μία σελίδα του ημερολογίου του [υπάλληλος της AWA]* δείχνει ότι ολόκληρη η ημέρα της 22ας Σεπτεμβρίου ήταν αφιερωμένη στην «ΑΕΜCΡ/Frankfurt», και ότι είχε την πρόθεση να φύγει από την Φρανκφούρτη για το Παρίσι με την πτήση LH 4306 στις 17.20. (Φάκελος σ. 930, 1748, 4787 και 5057). Από τα προαναφερόμενα έγγραφα προκύπτει ότι οι [υπάλληλος της Koehler]*, [υπάλληλος της Stora]* και [υπάλληλος της AWA]* μπορούσαν να έχουν συμμετάσχει σε γενική συνάντηση της σύμπραξης πριν από την επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ.

⁽¹¹⁷⁾ Φάκελος σ. 2494, 691 και 918.

⁽¹¹⁸⁾ Φάκελος σ. 7.

⁽¹¹⁹⁾ Φάκελος σ. 9938, 9940 και 9973.

⁽¹²⁰⁾ Φάκελος σ. 161-167, 549, 890-892, 905, 4116-4118, 4781; 4783, 4785, 4786, 5216, 5218, 5222-5226; 5230-5232, 5234.

⁽¹²¹⁾ Φάκελος σ. 5219-5220. Πρωτότυπο στην γερμανική γλώσσα: «Raumreservierung für 8-10 Pers. Airport Center / Raum Nr 19 2.2.95 ab 1400 (~ 17/1800) auf den Namen Koehler».

⁽¹²²⁾ Το παρουσιολόγιο της επίσημης συνάντησης αναφέρει όλα τα ονόματα και μερικά άλλα (Φάκελος σ. 164).

- [δύο υπάλληλοι της Koehler]*,
- [υπάλληλος της Sappri]*,
- [δύο υπάλληλοι της Torraspapel]*.
- (125) Η Επιτροπή έχει στην διάθεσή της σελίδες από ημερολόγια, αποδείξεις, εισιτήρια και προφορικές εξηγήσεις οι οποίες δόθηκαν κατά την έρευνα που αποδεικνύουν ότι οι εκπρόσωποι των AWA, Stora, Koehler και Torraspapel που αναφέρονται στα πρακτικά της συνάντησης βρίσκονταν στην Φρανκφούρτη την ημέρα της συνάντησης ⁽¹²³⁾.
- (126) Η Mougeot αρνείται ότι συμμετείχε σε συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995, και δηλώνει ότι δεν έχει γνώση καμιάς γενικής συμφωνίας σχετικά με τις τιμές που συνήφθη την ημερομηνία αυτή ⁽¹²⁴⁾. Η Mougeot παρείχε δηλώσεις και έγγραφα που αφορούσαν τις κινήσεις των εκπροσώπων της μετά την επίσημη συνεδρίαση και σύμφωνα με τα οποία ο [υπάλληλος της Mougeot]* έφυγε από την Φρανκφούρτη στις 14.33 και ο [άλλος υπάλληλος της Mougeot]* στις 15.30 ⁽¹²⁵⁾. Σε κάθε περίπτωση, από τα στοιχεία σχετικά με την συμμετοχή της Mougeot στις πρωτοβουλίες αύξησης των τιμών και την συζήτηση σχετικά με τις ανάγκες της Mougeot ως προς τον όγκο πωλήσεων που καταγράφηκαν στα πρακτικά της συνάντησης, προκύπτει σαφώς ότι η Mougeot τήρησε τις συμφωνίες που συνάφθηκαν στην συνάντηση (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 237 και 250 ως 251). Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός της ότι δεν συμμετείχε στην συνάντηση δεν επηρεάζει την εκτίμηση της υπόθεσης. Τα έγγραφα στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή των αυξήσεων τιμών που συμφωνήθηκαν κατά την συνάντηση παρέχουν επιπλέον αποδείξεις σχετικά με την συμμετοχή και άλλων επιχειρήσεων (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 228 ως 240).
- (127) Από ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Koehler προκύπτει ότι μετά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995, τα μέρη είχαν συμφωνήσει να διοργανώσουν τουλάχιστον άλλες τρεις τέτοιες συναντήσεις το 1995 ⁽¹²⁶⁾. Σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, καθεμία από τις συναντήσεις αυτές επρόκειτο να πραγματοποιηθεί με την ευκαιρία επίσημης συνεδρίασης της ΑΕΜCΡ. Το έγγραφο, το οποίο έχει ημερομηνία 14 Φεβρουαρίου

1995, δείχνει ότι [δύο υπάλληλοι της Koehler]* (Koehler, πρόεδρος της ΑΕΜCΡ το 1995) και (Koehler, γραμματέας της ΑΕΜCΡ το 1995) είχαν προβεί σε κρατήσεις αιθουσών συνεδριάσεων για τρεις συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ ⁽¹²⁷⁾ ακολουθούμενες από συναντήσεις λιγότερων ατόμων ⁽¹²⁸⁾ για τις ημερομηνίες 21 Απριλίου, 28 Ιουνίου και 29 Σεπτεμβρίου 1995.

- (128) Τα πρακτικά της επίσημης συνεδρίασης της ΑΕΜCΡ στις 29 Σεπτεμβρίου 1995 αναφέρουν δραματική πτώση των παραγγελιών και των παραδόσεων τον Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Τα πρακτικά συνεχίζουν με την ακόλουθη δήλωση: «το βασικό πρόβλημα τον Ιούνιο ήταν το αυξημένο κόστος της πρώτης ύλης και το γεγονός ότι η τιμή του χαρτιού δεν μπορούσε να αυξηθεί όσο γρήγορα χρειαζόταν σε κάθε αγορά» ⁽¹²⁹⁾. Οι συζητήσεις σχετικά με την επιβράδυνση της ευρωπαϊκής αγοράς αυτογραφικού χαρτιού και την εξέλιξη των τιμών συνεχίσθηκαν και κατά την συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ την 1η Δεκεμβρίου 1995 και ο πρόεδρος της ΑΕΜCΡ, ο [υπάλληλος της Koehler]*, τόνισε ότι «κάθε μέλος πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποκατάσταση της αποδοτικότητας στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού». Ο υπάλληλος αυτός αναφέρθηκε επίσης στο πρόβλημα της υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας και την μείωση των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού στις περισσότερες χώρες, γεγονός το οποίο θα οδηγούσε σε μηδενικά κέρδη ή ακόμα και σε ζημιές ⁽¹³⁰⁾.

1.4.3.2. Συναντήσεις της σύμπραξης και παράνομες επαφές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

α) Γενικές

- (129) Πέραν των γενικών συναντήσεων της σύμπραξης, η Επιτροπή μπόρεσε να εντοπίσει τις ημερομηνίες και συχνά τους τόπους των 20 συναντήσεων της σύμπραξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο μεταξύ παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού, που αφορούσαν τις αγορές της Γαλλίας, της Πορτογαλίας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου (συμπεριλαμβανομένης της Ιρλανδίας). Ο πίνακας 3 περιλαμβάνει κατάλογο των συναντήσεων αυτών. Η Επιτροπή εντόπισε και άλλες συναντήσεις των οποίων η ημερομηνία δεν μπορεί να καθορισθεί επακριβώς.

⁽¹²³⁾ Φάκελος σ. 264-267, 862, 931, 3675-3676, 3876, 3879, 4246-4247, 4250-4251, 4254, 5001-5002, 5011-5012, 5364-5365, 5382. Το απόσπασμα από το ημερολόγιο 1995 του [υπάλληλος της AWA]* δείχνει ότι σχεδίαζε να αναχωρήσει από την Φρανκφούρτη για το Παρίσι με την πτήση LH 4306 στις 17.20, πράγμα που σημαίνει ότι θα βρισκόταν ακόμα στην Φρανκφούρτη για αρκετές ώρες μετά την επίσημη συνεδρίαση.

⁽¹²⁴⁾ Φάκελος σ. 11496-11497.

⁽¹²⁵⁾ Φάκελος σ. 11500-11501, 11601, 11674 (απόδειξη χώρου σταθμεύσεως του [υπάλληλος της Mougeot]* και σ. 11675 (κάρτα επιβίβασης του [υπάλληλος της Mougeot]*).

⁽¹²⁶⁾ Φάκελος σ. 5095.

⁽¹²⁷⁾ Από τις 11:00 ως τις 13:00, 25 άτομα και γεύμα. Το έγγραφο αναφέρει την ώρα και τον τόπο της συνάντησης με ένδειξη είτε «Ausschilderung AEMCP» («σήμανση ΑΕΜCΡ») ή «keine Ausschilderung» («χωρίς σήμανση»).

⁽¹²⁸⁾ Από τις 14:00 ως τις 18:00, 10 άτομα. Το έγγραφο αναφέρει την ώρα και τον τόπο της συνάντησης με ένδειξη είτε «keine Ausschilderung» («χωρίς σήμανση») ή «Ausschilderung Koehler» («σήμανση Koehler»).

⁽¹²⁹⁾ Φάκελος σ. 178.

⁽¹³⁰⁾ Φάκελος σ. 183.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο από τον Φεβρουάριο 1992 ως την άνοιξη 1995.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
17 Φεβρουαρίου 1992		Ισπανική αγορά
5 Μαρτίου 1992	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
Άνοιξη 1992 (μάλλον Απρίλιος)	Παρίσι, αεροδρ. Charles de Gaulle	Γαλλική αγορά
16 Ιουλίου 1992	Βαρκελώνη	Ισπανική και πορτογαλική αγορά
14 Ιανουαρίου 1993	London Heathrow Business Centre	Αγορές Η.Β. και Ιρλανδίας
Άνοιξη 1993 (μάλλον Απρίλιος)	Παρίσι, κοντά στην Place de l'Étoile	Γαλλική αγορά
30 Σεπτεμβρίου 1993	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
1 Οκτωβρίου 1993	Παρίσι, αεροδρ. Charles de Gaulle	Γαλλική αγορά
19 Οκτωβρίου 1993	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
9 Νοεμβρίου 1993	Λονδίνο, ξενοδοχείο Sheraton Sky	Αγορές Η.Β. και Ιρλανδίας
20 Ιανουαρίου 1994	Châtillon, Γαλλία	Γαλλική αγορά
9 Φεβρουαρίου 1994	Λισσαβόνα	Πορτογαλική αγορά
3 Μαΐου 1994	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
Μάιος 1994	Nogentel, Nogent-sur-Marne, Γαλλία	Γαλλική αγορά
29 Ιουνίου 1994	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
23 Σεπτεμβρίου 1994		Ισπανική αγορά
19 Οκτωβρίου 1994	Βαρκελώνη	Ισπανική αγορά
6 Δεκεμβρίου 1994	Γενεύη, ξενοδοχείο Mövenpick	Γαλλική αγορά
20 Ιανουαρίου 1995	Ζυρίχη	Γαλλική αγορά
Άνοιξη 1995		Γαλλική αγορά

(130) Όσον αφορά τις συναντήσεις που αναφέρονται στον πίνακα 3, υπάρχουν αποδεικτικά έγγραφα (συμπεριλαμβανομένων των ανεπίσημων πρακτικών) και καταθέσεις που περιγράφουν λεπτομερώς τον στόχο, την διαδικασία, την έκβαση και, συχνά, τους συμμετέχοντες στις συναντήσεις.

(131) Η συμμετοχή των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού και, εφόσον είναι γνωστή, των εκπροσώπων τους παρατίθεται ανά συνάντηση στο παράρτημα ΙΙ. Ο κατάλογος των συμμε-

τεχόντων δεν μπορεί να θεωρηθεί εξαντλητικός δεδομένου ότι δεν ήταν δυνατόν να προσδιορισθούν με ακρίβεια όλοι οι συμμετέχοντες σε κάθε συνάντηση. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις που παρείχαν πληροφορίες σχετικά με τους συμμετέχοντες συχνά αναφέρουν ότι ενδέχεται να ήταν παρόντα και άλλα άτομα εκτός από εκείνα που αναφέρονται ρητά.

(132) Πέραν των συναντήσεων που αναφέρονται στον πίνακα 3, από τις απαντήσεις της AWA και της Corigraph στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών της Επιτροπής και από τις καταθέσεις της Sarrri, η Επιτροπή συνάγει ότι κατά την περίοδο 1992-1995, πραγματοποιήθηκαν παράνομες, αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφές και συναντήσεις κατά τις ακόλουθες χρονικές περιόδους και σε σχέση με τις ακόλουθες αγορές ⁽¹³¹⁾:

— μεταξύ του 1992 και του 1995 σε σχέση με την γαλλική, ιταλική, πορτογαλική και ισπανική αγορά·

— μεταξύ του 1992 και του 1995 σε σχέση με τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ιρλανδίας, του Μπενελούξ και των Σκανδιναβικών χωρών ⁽¹³²⁾.

— μεταξύ του 1993 και του 1994 σε σχέση με την αυστριακή και την γερμανική αγορά.

(133) Οι πληροφορίες που διαβίβασαν οι AWA, Corigraph και Sarrri, σε συνδυασμό με τα έγγραφα και τις καταθέσεις σχετικά με συναντήσεις που αφορούσαν τις αγορές της Γαλλίας, της Πορτογαλίας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, δείχνουν ότι το σύστημα τακτικών συναντήσεων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο κάλυπτε το σύνολο του ΕΟΧ.

(134) Επιπλέον των προαναφερόμενων εθνικών ή περιφερειακών συναντήσεων της σύμπραξης υπάρχει πλήθος στοιχείων που αποδεικνύουν την πραγματοποίηση αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών και συναντήσεων μεταξύ παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού κατά την ίδια περίοδο. Τα έγγραφα αυτά αποδεικνύουν την ύπαρξη αθέμιτων πρακτικών σε σχέση με τις ίδιες αγορές, ήτοι τις αγορές της Γαλλίας, της Πορτογαλίας, της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά και σε σχέση με αυτές της Γερμανίας, των Σκανδιναβικών χωρών και της Ιταλίας.

⁽¹³¹⁾ Φάκελος σ. 7828-7829; Φάκελος σ. 13353; Φάκελος σ. 33-34, 223-224, 4647-4669.

⁽¹³²⁾ Φάκελος σ. 7828-7829. Στο πλαίσιο του δικτύου πωλήσεων της AWA οι χώρες του Μπενελούξ υπάγονται στην αρμοδιότητα ενός περιφερειακού διευθυντή του οποίου οι αρμοδιότητες καλύπτουν και το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιρλανδία και τις υπερπόντιες χώρες (φάκελος σ. 1931). Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της AWA δείχνει ότι πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις οι οποίες αφορούσαν τις χώρες Μπενελούξ (φάκελος σ. 953).

β) Γαλλία

- (135) Στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, η AWA δήλωσε ότι πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών στο Παρίσι, τη Ζυρίχη και τη Γενεύη κατά την περίοδο 1992-95 στις οποίες συμμετείχε ο κ. [...] (* (Υπεύθυνος πωλήσεων, Tenor brand France, AWA Carbonless papers) και ενίοτε ο κ. [...] (* (τότε υπεύθυνος πωλήσεων, Idem brand France, AWA Carbonless Papers), ο κ. [...] (* (τότε υπεύθυνος πωλήσεων, AWA Carbonless Papers) και ο κ. [...] (* (τότε διευθύνων σύμβουλος, AWA Printing and Writing Papers) (133). Σύμφωνα με την AWA οι συναντήσεις αυτές περιλαμβάνονταν στις «παράνομες συναντήσεις ... σε ορισμένες από αυτές ... συζητούνταν και οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού, συμπεριλαμβανομένων των ιστορικών τάσεων, και ανταλλάσσονταν επίσης απόψεις σχετικά με τις προθέσεις ανακοίνωσης των αυξήσεων τιμών» (134).
- (136) Η Sarrri και η Mougeot επιβεβαίωσαν στις καταθέσεις τους την πραγματοποίηση διαφόρων συναντήσεων της σύμπραξης σχετικά με την γαλλική αγορά. Βάσει των καταθέσεων και των εγγράφων που παρείχαν οι δύο αυτές εταιρείες, η Επιτροπή μπόρεσε να εντοπίσει τις ημερομηνίες και τους τόπους όπου πραγματοποιήθηκαν οκτώ συναντήσεις της σύμπραξης για την γαλλική αγορά από την άνοιξη 1992 ως την άνοιξη 1995 (βλέπε κατάλογο συμμετεχόντων στο παράρτημα II και τον πίνακα 3).
- (137) Οι πρώτες δύο από τις συναντήσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν στο Παρίσι, μία την άνοιξη 1992 και η άλλη την άνοιξη 1993 (135), μάλλον τον Απρίλιο (136). Η Sarrri αναφέρει ότι σκοπός των συναντήσεων αυτών ήταν «η ανταλλαγή πληροφοριών, συζητήσεις σχετικά με τους πελάτες και με τις τιμές που εφαρμόζονταν για τους πελάτες αυτούς» (137).
- (138) Μία συνάντηση της σύμπραξης σχετικά με τη γαλλική αγορά πραγματοποιήθηκε την 1 Οκτωβρίου 1993 στο Παρίσι (138). Ένα «σημείωμα» του εκπροσώπου της Sarrri αναφέρει το αποτέλεσμα της συνάντησης (139). Τόσο η Sarrri όσο και η Mougeot έχουν παραδεχθεί ότι σκοπός της συνάντησης ήταν να συμφωνηθεί αύξηση των τιμών στην γαλλική αγορά. Από το σημείωμα του εκπροσώπου της Sarrri προκύπτει ότι, εκτός από τις αυξήσεις των τιμών,

οι συμμετέχοντες συμφώνησαν επίσης «ποσοτώσεις για το τέταρτο τρίμηνο 1993 που να λαμβάνουν υπόψη τις αυξήσεις των τιμών», ότι «οι έμποροι πρέπει να ελέγχονται» και ότι «η AWA και η Sarrri ό θα προβούν σε ανακοινώσεις στον Τύπο σχετικά με την αύξηση των τιμών, κ.λπ.» (140).

- (139) Η κατάθεση της Mougeot παρέχει αποδείξεις σχετικά με πέντε ακόμα συναντήσεις της σύμπραξης για την γαλλική αγορά οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιανουαρίου 1994 στο Châtillon, την άνοιξη 1994 στο Nogent-sur-Marne, στις 6 Δεκεμβρίου 1994 στην Γενεύη, 20 Ιανουαρίου 1995 στην Ζυρίχη και την άνοιξη 1995.
- (140) Η συνάντηση της σύμπραξης για την γαλλική αγορά της 20ής Ιανουαρίου 1994 πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά την γενική συνάντηση της σύμπραξης της 19ης Ιανουαρίου 1994 στο Παρίσι, την οποία είχε συγκαλέσει ο [υπάλληλος της AWA]*. Σκοπός της συνάντησης ήταν να δοθεί συνέχεια στις αυξήσεις τιμών του Δεκεμβρίου 1993 (που είχαν συμφωνηθεί κατά την συνάντηση της 1ης Οκτωβρίου 1993) και να προετοιμασθεί η αύξηση των τιμών στην γαλλική αγορά η οποία θα εφαρμόζονταν την 1η Απριλίου 1994 (141).
- (141) Μια άλλη συνάντηση της σύμπραξης για την γαλλική αγορά πραγματοποιήθηκε την άνοιξη 1994. Η Mougeot είχε δηλώσει ότι η εν λόγω συνάντηση πραγματοποιήθηκε κατά πάσα πιθανότητα στις 31 Μαΐου στο ξενοδοχείο Nogentel στο Nogent-sur-Marne και ότι είχε συγκληθεί και αυτή από τον [υπάλληλος της AWA]* (142). Η Mougeot δηλώνει ότι σκοπός της συνάντησης ήταν «η παρακολούθηση της γαλλικής αγοράς, ενόψει της αύξησης των τιμών μάλλον την 1η Ιουλίου 1994» και ότι ο [υπάλληλος της AWA]* «ενθάρρυνε άλλους να ακολουθήσουν την κατά 6 % αύξηση των τιμών την οποία η AWA σχεδίαζε να εφαρμόσει την 1η Ιουλίου 1994» (143).
- (142) Όσον αφορά τη συνάντηση της 6ης Δεκεμβρίου 1994 που πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Mönepirck στην Γενεύη, η Mougeot παρείχε χειρόγραφες σημειώσεις του εκπροσώπου της (144). Η Επιτροπή διαθέτει επίσης μια σελίδα από το ημερολόγιο 1994 του [υπάλληλος της Mougeot]*, στο

(140) Το αυτό.

(141) Φάκελος σ. 7650.

(142) Φάκελος σ. 7651. Όσον αφορά την ημερομηνία της συνάντησης, τα έγγραφα σχετικά με την αύξηση των τιμών της AWA και της Mougeot δείχνουν ότι η συνάντηση πραγματοποιήθηκε νωρίτερα από ό,τι ανέφερε η Mougeot. Ένα εσωτερικό σημείωμα της Mougeot της 16ης.5.1994 αναφέρεται στην ανάγκη να ανακοινωθεί την ίδια εβδομάδα ότι οι τιμές θα αυξάνονταν κατά 6 % στις 4.7.1994. Η AWA, από την πλευρά της, είχε ανακοινώσει την αύξηση στις 20.5.

(143) Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «suivi du marché français, augmentation des prix vraisemblablement au 1er juillet 1994»; [un employé d'AWA]* «a incité à suivre l'augmentation de prix de 6 % qu'AWA entendait mettre en oeuvre le 1er juillet 1994».

(144) Φάκελος σ. 7652-7653 και σ. 7657-7658.

(133) Φάκελος σ. 7828.

(134) Φάκελος σ. 7829.

(135) Η Επιτροπή διαθέτει δελτία εξόδων ταξιδιού που δείχνουν ότι ο [υπάλληλος της Koehler]* και ο [υπάλληλος της Stora]* βρισκόταν και οι δύο στο Παρίσι στις 14.4.1993. Φάκελος σ. 5034 και σ. 4798-4799.

(136) Φάκελος σ. 34, 223-224 και 9940.

(137) Φάκελος σ. 9940.

(138) Φάκελος σ. 7648-7649 και φάκελος σ. 9973.

(139) Φάκελος σ. 6.

οποίο δίπλα στην ημερομηνία 6 Δεκεμβρίου υπάρχει ένδειξη Mόνενπρίκκ, Γενεύη, καθώς και ορισμένες λεπτομέρειες σχετικά με τη συνάντηση ⁽¹⁴⁵⁾. Κατά την εν λόγω συνάντηση εξετάσθηκε η εφαρμογή των αυξήσεων τιμών που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως, αρχίζοντας με την αύξηση τον Δεκέμβριο 1993 ως την αύξηση που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 1994. Βάσει των σημειώσεων σχετικά με την συνάντηση, η Mουγεοτ επιβεβαιώνει ότι οι εξής αυξήσεις αποφασίσθηκαν για τους ρόλους στις ακόλουθες συναντήσεις:

- 10 % την 1η Δεκεμβρίου 1993 που αποφασίσθηκε στη συνάντηση της 1ης Οκτωβρίου 1993,
- 6 % την 1η Απριλίου 1994 που αποφασίσθηκε στη συνάντηση της 20ής Ιανουαρίου 1994,
- 6 % την 1η Ιουλίου 1994 ⁽¹⁴⁶⁾ που αποφασίσθηκε στη συνάντηση της 31ης Μαΐου 1994 και
- 10 % την 1η Οκτωβρίου 1994 [πιθανά αποφασίσθηκε στη συνάντηση του Ιουλίου 1994].

(143) Δεδομένου ότι οι αυξήσεις αυτές ήταν σωρευτικές, η συνολική αύξηση έπρεπε να φθάσει 36 % ενώ η Mουγεοτ αύξησε τις τιμές των ρόλων της κατά μόνον 29 % συνολικά. Η Mουγεοτ ισχυρίζεται ότι για τον λόγο αυτό ο [υπάλληλος της AWA]* την επέκρινε κατά τη συνάντηση επειδή δεν είχε συμμορφωθεί προς τις εντολές της AWA ⁽¹⁴⁷⁾.

(144) Το σημείωμα του εκπροσώπου της Mουγεοτ σχετικά με την συνάντηση αναφέρει επίσης το ακόλουθο σχέδιο για την αύξηση της τιμής του αυτογραφικού χαρτιού από τον Νοέμβριο 1994 ως τον Ιανουάριο 1996: «Nov 118 F, Decem. 132 F, Mi 95 [“μέσα 1995”] 165 F, Fin 95 [“τέλος 1995”] 170 F» ⁽¹⁴⁸⁾. Αυτό δείχνει ότι οι συμμετέχοντες στη συνάντηση συμφώνησαν σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών και το χρονοδιάγραμμά τους για το τέλος του 1994 και το έτος 1995. Το σχέδιο αυτό προέβλεπε αύξηση της τιμής του αυτογραφικού χαρτιού κατά 70 FRF στο τέλος του 1995.

⁽¹⁴⁵⁾ Φάκελος σ. 1751.

⁽¹⁴⁶⁾ Όχι τον Ιούνιο, όπως αναφέρεται στο χειρόγραφο σημείωμα των εκπροσώπων της Mουγεοτ.

⁽¹⁴⁷⁾ Φάκελος σ. 7652-7653; 11493-11495.

⁽¹⁴⁸⁾ Πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα για δείκτες τιμών όπου οι τιμές τον Οκτώβριο 1994 αναφέρονται ως 100 και οι αυξήσεις ορίζονται σε συνάρτηση με το ποσό αυτό. Τούτο συμβιβάζεται με το γεγονός ότι η σύμπραξη όριζε συνήθως τις αυξήσεις των τιμών υπό μορφή ποσοστού (εκτός από ό,τι αφορούσε την ισπανική αγορά).

(145) Η Mουγεοτ δήλωσε ότι κατά την συνάντηση για την γαλλική αγορά της 6ης Δεκεμβρίου 1994, συμφωνήθηκε αύξηση 6 % για τους ρόλους, η οποία έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 1995 ⁽¹⁴⁹⁾. Ωστόσο, κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 22ας Σεπτεμβρίου 1994 που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 120, είχε συμφωνηθεί αύξηση 10 % για τους ρόλους και 5 % για τα φύλλα, επίσης με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1995 (βλέπε πίνακα 6). Το συμπέρασμα ότι οι αυξήσεις αυτές επιβεβαιώθηκαν κατά την συνάντηση της 6ης Δεκεμβρίου στηρίζεται στο γεγονός ότι οι AWA, Corigraph, Sappi, Stora, Torraspariel και Zanders, τουλάχιστον, ανακοίνωσαν τις αυξήσεις αυτές οι οποίες επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή τον Ιανουάριο 1995 (η ανακοίνωση της Zanders αφορούσε μόνον ρόλους).

(146) Η επόμενη συνάντηση της σύμπραξης σχετικά με τη γαλλική αγορά πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1995 στη Ζυρίχη. Οι συμμετέχοντες στη συνάντηση αυτή συμφώνησαν αύξηση των τιμών για την 1η Απριλίου 1995 και εξέτασαν την εφαρμογή των αυξήσεων που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως. Αντάλλαξαν επίσης πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων της κάθε επιχείρησης στη γαλλική αγορά ⁽¹⁵⁰⁾. Η επόμενη συνάντηση της σύμπραξης σχετικά με τη γαλλική αγορά πραγματοποιήθηκε την άνοιξη 1995. Κατά τη συνάντηση αυτή οι συμμετέχοντες συμφώνησαν αυξήσεις τιμών για τον Ιούλιο 1995 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 231 και 232) ⁽¹⁵¹⁾.

(147) Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι πέραν των συναντήσεων της σύμπραξης που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 137, 138 και 139, πραγματοποιήθηκαν δύο ακόμα συναντήσεις σχετικά με τη γαλλική αγορά το 1994, μία τον Ιούλιο και η άλλη τον Οκτώβριο. Η Mουγεοτ δήλωσε ότι «Αν και δεν έχουμε αποδείξεις ή σαφείς αναμνήσεις, είναι πολύ πιθανό να πραγματοποιήθηκε συνάντηση τον Ιούλιο 1994 προκειμένου να προετοιμασθεί η αύξηση των τιμών τον Οκτώβριο. Μια άλλη συνάντηση ενδέχεται να πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 1994» ⁽¹⁵²⁾.

(148) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων ⁽¹⁵³⁾ η AWA επιβεβαιώνει ότι οι συναντήσεις την άνοιξη 1992, την άνοιξη και τον Οκτώβριο 1993, στις 6 Δεκεμβρίου 1994 και στις 20 Ιανουαρίου 1995 περιλαμβάνονταν στις «αθέμιτες» ⁽¹⁵⁴⁾ συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών τις οποίες αναφέρει στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών.

⁽¹⁴⁹⁾ Φάκελος σ. 7652-7653.

⁽¹⁵⁰⁾ Φάκελος σ. 7653-7654.

⁽¹⁵¹⁾ Φάκελος σ. 7654.

⁽¹⁵²⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «Quoique n'ayant pas retrouvé de trace et n'ayant pas garde de souvenirs précis, il est vraisemblable qu'il y ait eu une réunion au mois de juillet 1994 afin de préparer une hausse de prix pour le mois d'octobre de la même année. Il se peut également qu'une autre réunion se soit tenue au mois d'octobre 1994.» (Φάκελος σ. 7652).

⁽¹⁵³⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19748.

⁽¹⁵⁴⁾ Φάκελος σ. 7829.

(149) Τα εν λόγω έγγραφα και οι καταθέσεις της Sarrí, της Mougeot και της AWA σε συνδυασμό με ορισμένα ταξιδιωτικά έγγραφα και σημειώσεις σε ημερολόγια ⁽¹⁵⁵⁾ αποδεικνύουν ότι οι ακόλουθες επιχειρήσεις εκπροσωπούσαν στις συναντήσεις της σύμπραξης για την γαλλική αγορά: AWA, Corigraph, Koehler, Mougeot, Sarrí, Stora, Torrasrapel και Zanders (βλέπε παράρτημα II).

γ) Γερμανία

(150) Στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής η AWA παραδέχεται ότι μεταξύ των «αδέμιτων» συναντήσεων περιλαμβάνονταν τέσσερις συναντήσεις στην Βασιλεία της Ελβετίας και στο Ettlingen και Wiesbaden της Γερμανίας το 1993 και 1994, στις οποίες παρέστη ο κ. [...]*, περιφερειακός διευθυντής της AWA Carbonless Papers για τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ελβετία και την Ιταλία. Σύμφωνα με την AWA ορισμένες ή όλες οι ακόλουθες επιχειρήσεις Koehler, Stora, Sarrió (Torrasrapel), Hauffe και Euraco ⁽¹⁵⁶⁾ συμμετείχαν στις συναντήσεις αυτές ⁽¹⁵⁷⁾.

(151) Η Corigraph επιβεβαιώνει ότι κατά την περίοδο 1993-94 πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών, στις οποίες συμμετείχε ο «κοινός Geschäftsführer» της Euraco KG και της Corigraph GmbH καθώς και ανώτατα στελέχη από όλες τις εταιρείες που αναφέρονται στην παράγραφο (150), συμπεριλαμβανομένης της AWA. Η Corigraph θυμάται ότι στις συναντήσεις αυτές, μία εκ των οποίων είχε πραγματοποιηθεί στην Βασιλεία, «αυξήθηκαν οι τιμές των ρόλων αυτογραφικού χαρτιού» ⁽¹⁵⁸⁾.

(152) Το σημείωμα του εκπροσώπου της Sarrí στην συνάντηση για την γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι την 1η Οκτωβρίου 1993 παρέχει αποδείξεις σχετικά με την διοργάνωση συνάντησης για τη γερμανική αγορά, η οποία

⁽¹⁵⁵⁾ Συνάντηση την άνοιξη 1993: από τα δελτία εξόδων ταξιδιού προκύπτει ότι ο [υπάλληλος της Koehler]* και ο [υπάλληλος της Stora]* ήταν και οι δύο στο Παρίσι στις 14.4.1993 (φάκελος σ. 5034 και σ. 4798-4799). Συνάντηση την 1.10.1993: η παρουσία του [υπάλληλος της Koehler]* στο Παρίσι την 1.10.1993 επιβεβαιώνεται από το δελτίο εξόδων ταξιδιού, το αεροπορικό εισιτήριο και τον λογαριασμό του ξενοδοχείου (φάκελος σ. 5025-5028 και 5043). Οι παρατηρήσεις που είναι σημειωμένες δίπλα στην ημερομηνία 1.10 στο ημερολόγιο 1993 [δύο υπάλληλοι της Mougeot]* δείχνουν ότι και οι δύο βρίσκονταν στο Παρίσι στις 1.10.1993. Στο ημερολόγιο του [υπάλληλος της Mougeot]* υπάρχει η ακόλουθη ένδειξη: «Salle Saturne [αίθουσα Saturne] (Paris Roissy) 14h30. marché France [γαλλική αγορά]. Tel: 39.63.4000». Στο ημερολόγιο του [υπάλληλος της Mougeot]* (Mougeot), την ίδια ημερομηνία, υπάρχει η ένδειξη «France AEMCP» (φάκελος σ. 1151 και 1755).

⁽¹⁵⁶⁾ Η «Euraco grafische Papiere GmbH & Co KG (Euraco KG)» ήταν αδελφική εταιρεία της Corigraph SA και παρήγε επίσης αυτογραφικό χαρτί. Η μητρική τους εταιρεία, Bolloré Technologies SA, αγόρασε την Euraco το 1992, και το 1997 η Euraco συγχωνεύθηκε με τη γερμανική θυγατρική της Corigraph, Corigraph GmbH.

⁽¹⁵⁷⁾ Απάντηση της AWA στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (φάκελος σ. 7828) και στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19748.

⁽¹⁵⁸⁾ Φάκελος σ. 13353.

προβλεπόταν να πραγματοποιηθεί στα τέλη του 1993: «Άλλες αγορές ... συνάντηση για τη Γερμανία — 26.11.93» ⁽¹⁵⁹⁾. Η Sarrí επιβεβαίωσε ότι η συνάντηση αυτή έλαβε χώρα και ότι ο εκπρόσωπός της κατά πάσα πιθανότητα παρέστη σε αυτήν ⁽¹⁶⁰⁾. Η Επιτροπή δεν γνωρίζει τον ακριβή αριθμό και την ταυτότητα των συμμετεχόντων.

δ) Ισπανία και Πορτογαλία

(153) Υπάρχει μεγάλος αριθμός εγγράφων και καταθέσεων που αποδεικνύουν την ύπαρξη αδέμιτων πρακτικών στις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Οι αγορές αυτές χαρακτηρίζονταν από το γεγονός ότι οι παραγωγοί ανελάμβαναν και την διανομή. Η Corigraph και η Sarrí διέθεταν γραφεία στην Ισπανία, ενώ η AWA και η Torrasrapel είχαν δικές τους εμπορικές εταιρείες στην αγορά. Η Divira και η Zicuñaga πωλούσαν απευθείας στα τυπογραφεία. Μόνο οι Koehler, Stora και Zanders [και ως τις αρχές του 1994 και η Sarrí ⁽¹⁶¹⁾] δεν ασκούσαν δραστηριότητες διανομής στην Ισπανία (η Zanders πωλούσε μέσω της Torrasrapel). Επιπλέον, όπως αναφέρεται ήδη στην αιτιολογική σκέψη 17, δύο μικροί ανεξάρτητοι παραγωγοί, η Divira και η Zicuñaga, παρήγαν φύλλα ή μικρούς ρόλους αυτογραφικού χαρτιού αγοράζοντας το βασικό χαρτί και τις χημικές ουσίες ή ακόμα και μεγάλους ρόλους («jumbo») από άλλους παραγωγούς. Οι παράνομες επαφές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ όλων των παραγωγών (οι οποίοι συχνά αναφέρονται στα έγγραφα ως «διανομείς») συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω μικρών παραγωγών/μεταποιητών.

(154) Όσον αφορά τις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, η AWA συγκαταλέγει μεταξύ των «αδέμιτων» συναντήσεων τέσσερις συναντήσεις στην Λισσαβόνα και την Βαρκελώνη κατά την περίοδο 1992 ως 1994, στις οποίες συμμετείχαν ο κ. [...]* (τότε υπεύθυνος πωλήσεων της AWA Carbonless Paper για την Πορτογαλία) και ο κ. [...]* (περιφερειακός διευθυντής για την Ιβηρική Χερσόνησο) καθώς και άλλες τρεις ή τέσσερις συναντήσεις κατά την περίοδο 1992 ως 1994 στις οποίες συμμετείχε ο κ. [...]* (τότε υπεύθυνος πωλήσεων της AWA Carbonless Paper για την Ισπανία) μαζί με τον [...]* ⁽¹⁶²⁾.

(155) Η Sarrí παραδέχεται ότι συμμετείχε σε συναντήσεις της σύμπραξης σχετικά με την ισπανική αγορά από τον Φεβρουάριο 1992 και υποβάλλει έγγραφα τα οποία δείχνουν ότι πραγματοποιήθηκε εναρμονισμένη αύξηση των τιμών κατά 10 ESP/kg στις αρχές Φεβρουαρίου 1992 η οποία είχε συζητηθεί κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης στις 17 Φεβρουαρίου και 5 Μαρτίου 1992.

(156) Το πρώτο έγγραφο, ένα υπόμνημα με ημερομηνία 9 Μαρτίου 1992 από τον αντιπρόσωπο της Sarrí στην Ισπανία

⁽¹⁵⁹⁾ Φάκελος σ. 6.

⁽¹⁶⁰⁾ Φάκελος σ. 9939.

⁽¹⁶¹⁾ Από το 1991, περίπου, ως τις αρχές του 1994, η Sarrí πωλούσε τα προϊόντα της στην Ισπανία μέσω αντιπροσώπου, της Norandum Fibras. Το 1994 η Sarrí άνοιξε γραφεία πωλήσεων στην Μαδρίτη και την Βαρκελώνη υπό την διαχείριση της Sarrí Europe (España) SL, και έδωσε τέλος στην συμφωνία αντιπροσωπείας. Φάκελος σ. 4635 και 4637-4638.

⁽¹⁶²⁾ Φάκελος σ. 7828.

προς την Sarrri Europe, αναφέρει αύξηση των τιμών κατά «PTAs 10.-» ανά χιλιόγραμμα στις αρχές Φεβρουαρίου η οποία είχε οριστεί ως στόχος από τους διανομείς (δηλαδή τους πωλητές αυτογραφικού χαρτιού στην Ισπανία). Το υπόμνημα περιγράφει τις δυσκολίες επιβολής της αύξησης αυτής στην αγορά και αναφέρει ότι «2) Οι έμποροι που πωλούν TRANSCRIPT είναι οι μόνοι που όπως φαίνεται αύξησαν τις τιμές κατά 10.- PTAs ανά χιλιόγραμμα», «3) Η “S” [Sarrrió] ισχυρίζεται ότι αύξησαν τις τιμές τους για όλους», «4) Οι διανομείς που πωλούν “K” [Koehler] αύξησαν τις τιμές τους σε ελάχιστες περιπτώσεις ... η Divira δεν αύξησε καθόλου τις τιμές της» και ότι «5) Η WT [Wiggins Teape, σήμερα Arjo Wiggins Appleton] μιλάει πολύ για την αύξηση των τιμών και για το πόσο σθεναρά την εφαρμόζει». Ο εκπρόσωπος της Sarrri διατείνεται στο υπόμνημα ότι «... Είναι προφανές ότι η Sarrri Europe δεν μπορεί να προκαλέσει αύξηση των τιμών αν δεν ακολουθήσουν οι άλλοι προμηθευτές», και προτείνει την συμπερίληψη της Parelera Zicuñaga στις συμφωνημένες αυξήσεις των τιμών για την ισπανική αγορά ⁽¹⁶³⁾.

(157) Από το υπόμνημα προκύπτει ότι η εναρμονισμένη αύξηση του Φεβρουαρίου 1992 δεν τέθηκε σε εφαρμογή από την Koehler και την Sarrrió, οι οποίες προσπάθησαν να προσελκύσουν τους πελάτες της Sarrri. Τούτο οδήγησε στην συνάντηση της 17ης Φεβρουαρίου 1992. Η σοβαρότητα της κατάστασης και η βαρύτητα του θέματος της συνάντησης, σχετικά με την οποία ο [υπάλληλος της Sarrri]* ενημέρωσε με φαξ τον [άλλος υπάλληλος της Sarrri]* την ίδια ημέρα, μπορεί να συναχθεί από την σπουδή που έδειξε ο [πρώτος υπάλληλος]*, ο οποίος προσπάθησε να έλθει σε επαφή με τον [δευτερος υπάλληλος]* κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου: «Προσπάθησα να σου τηλεφωνήσω το Σαββατοκύριακο σχετικά με άλλες πληροφορίες που έλαβα από τον κοινό μας φίλο στην Sarrrió αλλά δεν απάντησε κανείς και υπέθεσα ότι ήσουν έξω. Μίλησα σήμερα με τον [υπάλληλος της Norandum]* και η κατάσταση παραμένει, τουλάχιστον, αβέβαιη λόγω της συμπεριφοράς των Kohler και Sarrrió. Θα γίνει συνάντηση των ενδιαφερομένων μερών σήμερα και θα με ενημερώσουν σχετικά νωρίς αύριο το πρωί. Θα σου τηλεφωνήσω αύριο για να συζητήσουμε» ⁽¹⁶⁴⁾.

⁽¹⁶³⁾ Φάκελος σ. 4703-4704 (υπόμνημα που έστειλε στον [υπάλληλος της Sarrri]* ο αντιπρόσωπος της Sarrri στην Ισπανία, [υπάλληλος της Norandum]*, στις 9 Μαρτίου 1992).

⁽¹⁶⁴⁾ Φάκελος σ. 4588 (Φαξ του [υπάλληλος της Sarrri]* προς τον ανώτερό του [υπάλληλος της Sarrri]* με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 1992). Βλέπε επίσης φάκελο σ. 9944.

(158) Οι συζητήσεις συνεχίστηκαν σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 1992. Ένα υπόμνημα της 27ης Φεβρουαρίου 1992 του [υπάλληλος της Sarrri]* προς τον ανώτερό του [υπάλληλος της Sarrri]* αναφέρεται στην «Αγορά αυτογραφικού χαρτιού-Ισπανία» και λέει: «κανόνισα να παραστώ σε συνάντηση την επόμενη εβδομάδα με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στην Βαρκελώνη για να συζητήσουμε τις πρόσφατες κινήσεις στην ισπανική αγορά. Η συνάντηση θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 5 Μαρτίου και θα με συνοδεύει ο [υπάλληλος της Norandum]*» ⁽¹⁶⁵⁾. Η Sarrri επιβεβαίωσε ότι αυτή η συνάντηση μεταξύ Ευρωπαίων παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού όντως πραγματοποιήθηκε. Ισχυρίζεται ότι σκοπός της ήταν να «συζητηθούν οι πρόσφατες κινήσεις στην ισπανική αγορά» ⁽¹⁶⁶⁾. Η αύξηση κατά 10 ESP/kg τον Φεβρουάριο είχε, κατά τα φαινόμενα, εφαρμοσθεί μόνον από την Sarrri, η οποία σαν αποτέλεσμα είχε χάσει πολλούς πελάτες και η κατάσταση που είχε προκύψει καθιστούσε αναγκαίο να εξασφαλισθεί ότι οι αυξήσεις που θα συμφωνούνταν στο μέλλον θα εφαρμόζονταν από όλους τους παραγωγούς στην αγορά. Το θέμα αυτό σίγουρα συζητήθηκε κατά τη συνάντηση του Μαρτίου στην Ισπανία.

(159) Η Unipapel, αντιπρόσωπος της Sarrri στην Πορτογαλία, επιβεβαίωσε ότι στις 16 Ιουλίου 1992 πραγματοποιήθηκε συνάντηση της σύμπραξης στην Βαρκελώνη η οποία αφορούσε τις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας. Κατά την συνάντηση αυτή συμφωνήθηκε η αύξηση των τιμών των ρόλων αυτογραφικού χαρτιού στην Ισπανία και την Πορτογαλία ⁽¹⁶⁷⁾. Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Unipapel, η Sarrrió (Torraspapel) και η Stora εφάρμοζαν πολύ χαμηλές τιμές στην Πορτογαλία, κατώτερες από την τιμή του βασικού χαρτιού. Ισχυρίζεται ότι, εκτός από την Unipapel, στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι των Sarrrió (Torraspapel), AWA και Koehler και ότι σκοπός της συνάντησης ήταν «να συζητηθούν οι αυξήσεις των τιμών και τα μερίδια της αγοράς. Οι συμφωνίες αυτές αφορούσαν κυρίως τους “ρόλους”. ενδέχεται να υπάρχουν ανάλογες συμφωνίες σχετικά με τα “φύλλα” αλλά δεν μπορεί να το επιβεβαιώσει». Τούτο σημαίνει ότι κατά τη συνάντηση επετεύχθη συμφωνία σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών και τα μερίδια της αγοράς τουλάχιστον όσον αφορά τους ρόλους. Ο εκπρόσωπος της Unipapel αναφέρει ότι είχαν πραγματοποιηθεί περισσότερες συναντήσεις «αυτού του είδους» κατά τις οποίες «ανταλλάσσονταν πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες που είχαν πωληθεί και τις τιμές που εφήρμοζε η κάθε εταιρεία» ⁽¹⁶⁸⁾.

⁽¹⁶⁵⁾ Φάκελος σ. 4589 (Εκθεση του [υπάλληλος της Sarrri]* προς τον [υπάλληλος της Sarrri]* της 27ης Φεβρουαρίου 1992).

⁽¹⁶⁶⁾ Φάκελος σ. 9938.

⁽¹⁶⁷⁾ Φάκελος σ. 4501-4503.

⁽¹⁶⁸⁾ Φάκελος σ. 4520 και 4484. Πρωτότυπο στην πορτογαλική γλώσσα: «discutir aumentos de preços e quotas de mercado. Os acordos incidem essencialmente sobre “bobinas” mas admite, sem confirmar, a existência do mesmo tipo de acordos para “folhas”.; «trocam-se informações sobre as quantidades vendidas e os preços praticados por cada empresa».

- (160) Όσον αφορά τα έτη 1993-1995, η Sarrri διαβίβασε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είχε παράσχει ένας από τους υπάλληλους της σχετικά με τη λειτουργία της σύμπραξης και, ιδίως, τις συναντήσεις για τον καθορισμό των τιμών μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού στην Ισπανία. Η Sarrri διατείνεται ότι «[ο υπάλληλος] είχε συμμετάσχει σε έξι ή επτά συναντήσεις στην Βαρκελώνη με άλλους προμηθευτές. Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν περίπου τέσσερις ή πέντε φορές το έτος. Νομίζει ότι η πρώτη συνάντηση στην οποία συμμετείχε ήταν στις 19 Οκτωβρίου 1993, ενώ η τελευταία ήταν το 1995»⁽¹⁶⁹⁾.
- (161) Όσον αφορά τον σκοπό και το θέμα των συναντήσεων της σύμπραξης σχετικά με την ισπανική αγορά κατά την περίοδο 1993-95, η Sarrri παρατηρεί ότι «σκοπός των συναντήσεων ήταν ο καθορισμός των τιμών για την ισπανική αγορά» και «οι συναντήσεις κατέληγαν συνήθως σε συμφωνία σχετικά με ποσοστιαία αύξηση των τιμών». Αν και η Sarrri ισχυρίζεται ότι «οι συμφωνίες για τις τιμές δεν εφαρμόζονταν και δεν τηρούνταν ποτέ πλήρως» είναι προφανές ότι υπήρχε μια εναρμονισμένη προσπάθεια αύξησης των τιμών στην ισπανική αγορά⁽¹⁷⁰⁾.
- (162) Η Επιτροπή διαθέτει αρκετές σημειώσεις σχετικά με τις συναντήσεις της σύμπραξης για την ισπανική αγορά που προέρχονται από εκπροσώπους της Sarrri οι οποίοι συμμετείχαν στις συναντήσεις αυτές, καθώς και ένα σημείωμα από τον εκπρόσωπο της Mougeot. Οι εν λόγω σημειώσεις αναφέρουν τα αποτελέσματα των ακόλουθων συναντήσεων: 30 Σεπτεμβρίου 1993 στην Βαρκελώνη, 19 Οκτωβρίου 1993, 3 Μαΐου 1994 στην Βαρκελώνη, 29 Ιουνίου 1994 στην Βαρκελώνη και 19 Οκτωβρίου 1994 στην Βαρκελώνη.
- (163) Η Sarrri διαβίβασε στην Επιτροπή σημείωμα του εκπροσώπου της κατά την συνάντηση της 30ής Σεπτεμβρίου 1993 στην Βαρκελώνη. Το σημείωμα δείχνει ότι συμφωνήθηκαν οι «ποσοτώσεις του 4ου τριμήνου» του κάθε συμμετέχοντα για το 1993 καθώς και η αύξηση των τιμών των ρόλων και των φύλλων. Συμφωνήθηκε επίσης «να οργανωθεί νέα συνάντηση προκειμένου να εξακριβωθεί η τήρηση των ποσοτώσεων»⁽¹⁷¹⁾. Η Sarrri επιβεβαίωσε ότι σκοπός της συνάντησης ήταν «να συμφωνηθεί ποσοστιαία αύξηση των τιμών»⁽¹⁷²⁾.
- (164) Τρία επιπλέον σημειώματα εκπροσώπων της Sarrri καταγράφουν την έκβαση των συναντήσεων σχετικά με την ισπανική αγορά που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Οκτωβρίου 1993, 3 Μαΐου 1994 και 29 Ιουνίου 1994⁽¹⁷³⁾. Οι τελευταίες δύο συναντήσεις είχαν οργανωθεί από τον [υπάλληλος της Torrasrapel]* και έλαβαν χώρα στην Βαρκελώνη, ενώ η τοποθεσία της πρώτης συνάντησης δεν είναι γνωστή. Σκοπός και αυτών των συναντήσεων ήταν ο καθορισμός των τιμών. Από το σημείωμα σχετικά με την συνάντηση της 3ης Μαΐου προκύπτει επίσης ότι η Torrasrapel άρχισε τις συζητήσεις σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών.
- (165) Το σημείωμα που αφορά την συνάντηση της 19ης Οκτωβρίου 1993 αναφέρει ότι «όλοι οι διανομείς ... πλην της Corigraph» συμμετείχαν στην συνάντηση⁽¹⁷⁴⁾. Το σημείωμα σχετικά με την συνάντηση της 3ης Μαΐου 1994 περιλαμβάνει πίνακα με τις τιμές για «σήμερα» («hoy», δηλαδή για τις 3 Μαΐου 1994)⁽¹⁷⁵⁾ και τις 16 Μαΐου 1994 και αναφέρει ότι οι τιμές ήταν αποτέλεσμα «συμφωνιών μεταξύ των διανομέων» («acuerdos entre los distribuidores»). Η χρησιμοποίηση του όρου «διανομείς» οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την στιγμή των συναντήσεων αυτών οι περισσότεροι προμηθευτές αυτογραφικού χαρτιού στην Ισπανία ασχολούνταν άμεσα με τη διανομή στην αγορά αυτή, όπως περιγράφεται ήδη στην αιτιολογική σκέψη 153. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού που αναφέρονται στις σημειώσεις σχετικά με την συνάντηση συμμετείχαν τόσο στις συναντήσεις όσο και στις συμφωνίες για την αύξηση των τιμών που επιτεύχθηκαν σε αυτές (βλέπε κατάλογο συμμετεχόντων στο παράρτημα II).
- (166) Σύμφωνα με τις σημειώσεις σχετικά με τη συνάντηση για την ισπανική αγορά της 29ης Ιουνίου 1994, μια άλλη συνάντηση της σύμπραξης προβλεπόταν να πραγματοποιηθεί στις 23 Σεπτεμβρίου (ημέρα της γενικής συνάντησης της σύμπραξης). Φαίνεται ότι την περίοδο εκείνη πραγματοποιήθηκε συνάντηση ή άλλη παράνομη επαφή σχετικά με την ισπανική αγορά κατά την οποία επήλθε συμφωνία όσον αφορά την αύξηση των τιμών που έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή στην εν λόγω αγορά τον Νοέμβριο 1994. Τούτο προκύπτει από εσωτερικό φαξ της Sarrri, το οποίο αναφέρει ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού είχαν συμφωνήσει να αυξήσουν τις τιμές τον Νοέμβριο 1994. Το φαξ αποκαλύπτει ότι η εταιρεία-ηγέτης της σύμπραξης για την ισπανική αγορά, η Torrasrapel, είχε μειώσει τις τιμές της, γεγονός το οποίο — κατά την άποψη του συντάκτη του φαξ — θα καθιστούσε αναποτελεσματική την αύξηση του Νοεμβρίου: «Ο ηγέτης μας (TP) [Torrasrapel] ανακοίνωσε μείωση των τιμών κατά 10 ESP, και όλα δείχνουν ότι οι αυξήσεις του Νοεμβρίου δεν θα έχουν κανένα αποτέλεσμα. Μέχρι σήμερα κανένας διανομέας δεν έχει ανακοινώσει αύξηση»⁽¹⁷⁶⁾.

⁽¹⁷³⁾ Φάκελος σ. 8, 4474, 4476, 9938-9940 και 9977-9980.

⁽¹⁷⁴⁾ Φάκελος σ. 4474 και 9987. Πρωτότυπο στην ισπανική γλώσσα: «... todos los distribuidores excepto Copygraf».

⁽¹⁷⁵⁾ Η επιστολή της AWA σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών της 3ης Μαρτίου 1994 προς Ισπανό πελάτη επιβεβαιώνει τις «σημερινές» τιμές που αναφέρονται στην έκθεση για τη συνάντηση καθώς και το γεγονός ότι οι τιμές αυτές έπρεπε να παραμείνουν σε ισχύ ως τις 31 Μαΐου. Φάκελος σ. 8144.

⁽¹⁷⁶⁾ Πρωτότυπο στην ισπανική γλώσσα: «Nuestro líder (TP [Torrasrapel]) ha anunciado una disminución en precio de 10 Ptas y todo hace prever que los aumentos de Noviembre no tomaran efecto, ya que hasta la fecha ningún distribuidor los ha anunciado.» (Φάκελος σ. 4565).

⁽¹⁶⁹⁾ Φάκελος σ. 4657-4662. Ο υπάλληλος αυτός είχε αρχίσει να εργάζεται για την Sarrri στην Ισπανία τον Σεπτέμβριο 1993.

⁽¹⁷⁰⁾ Φάκελος σ. 4659.

⁽¹⁷¹⁾ Φάκελος σ. 5 και 9972.

⁽¹⁷²⁾ Φάκελος σ. 9938.

- (167) Οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού συναντήθηκαν και πάλι στην Βαρκελώνη στις 19 Οκτωβρίου 1994 για να συνάψουν άλλη συμφωνία σχετικά με την αύξηση των τιμών στην ισπανική αγορά. Ένα χειρόγραφο σημείωμα του εκπροσώπου της Mougeot περιγράφει την συνάντηση αυτή. Σύμφωνα με την Mougeot, η συνάντηση διοργανώθηκε από την Torrasrapel και σκοπός της ήταν η «οργάνωση της ισπανικής αγοράς» («Organisation du Marché Espagnol»). Κατά τη συνάντηση αυτή καθορίστηκαν οι τιμές για την ισπανική αγορά ανάλογα με το μέγεθος του πελάτη ⁽¹⁷⁷⁾.
- (168) Όσον αφορά την πορτογαλική αγορά, πραγματοποιήθηκε συνάντηση της σύμπραξης στη Λισαβόνα στις 9 Φεβρουαρίου 1994, η οποία διοργανώθηκε από την Sarrió (Torrasrapel), μάλλον σε συνδυασμό με την AWA ⁽¹⁷⁸⁾. Η Unipapel, εκπρόσωπος της Sarri, έστειλε δύο φαξ στην τελευταία στις 31 Ιανουαρίου 1994 και την 1η Φεβρουαρίου 1994 σχετικά με την επικείμενη συνάντηση μεταξύ ανταγωνιστών και ζητούσε από την Sarri να επιβεβαιώσει αν εκπρόσωπός της θα συμμετείχε στην συνάντηση ⁽¹⁷⁹⁾. Επειδή κανένα στέλεχος της Sarri δεν μπορούσε να παραστεί, ο [υπάλληλος της Sarri]* πληροφόρησε την Unipapel με φαξ ότι έπρεπε να εκπροσωπήσει την Sarri, και της έδωσε επίσης εντολή να προσπαθήσει να αυξήσει τις τιμές. Χειρόγραφες σημειώσεις στο φαξ δείχνουν ότι η παρουσία της Unipapel ως εκπροσώπου της Sarri στις «μυστικές συναντήσεις» αποτέλεσε αντικείμενο σύζητήσεων στην Sarri ⁽¹⁸⁰⁾.
- (169) Η Unipapel διαβίβασε έκθεση σχετικά με την «συνάντηση των προμηθευτών της πορτογαλικής αγοράς στις 9.2.94» στην Sarri Europe με φαξ της 14ης Φεβρουαρίου 1994 ⁽¹⁸¹⁾. Κατά τις προφορικές εξηγήσεις που δόθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας στην Unipapel, ο εκπρόσωπος της εταιρείας ισχυρίζεται ότι δεν συμμετείχε στην συνάντηση και ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση είχαν παρασχεθεί από τον κ. [...]*, τον τότε υπεύθυνο πωλήσεων της AWA Carbonless Papers για την Πορτογαλία ⁽¹⁸²⁾. Ακόμα και αν υποτεθεί ότι ο εκπρόσωπος της Unipapel δεν είχε παραστεί στην συνάντηση, είχε ενημερωθεί πλήρως για το αποτέλεσμα της και το είχε ανακοινώσει στην Sarri σαν να ήταν κάτι που είχε συμφωνήσει για λογαριασμό της τελευταίας.
- (170) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων η AWA επιβεβαιώνει ότι όλες οι προαναφερθείσες συναντήσεις για την ισπανική και την πορτογαλική αγορά κατά την περίοδο 1992-1994 περιλαμβάνονταν στις «αδέμιτες» συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών που αναφέρονται στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών ⁽¹⁸³⁾.
- (171) Τα περισσότερα από τα έγγραφα αυτά σχετικά με τις συναντήσεις για την ισπανική και την πορτογαλική αγορά περιλαμβάνουν και κατάλογο των συμμετεχόντων ενώ ορισμένα από αυτά περιέχουν έμμεσες ενδείξεις όσον αφορά τους συμμετέχοντες. Συχνά, τα άτομα αυτά είναι τα ίδια με αυτά που υποδεικνύονται από την AWA ως συμμετέχοντες στις συναντήσεις κατά την περίοδο 1992-1994 ⁽¹⁸⁴⁾. Η Sarri και η Mougeot έχουν επιβεβαιώσει και συμπληρώσει τον κατάλογο των συμμετεχόντων που αναγνωρίστηκαν άμεσα ή έμμεσα βάσει των εκδόσεων των εταιρειών τους όσον αφορά τις εν λόγω συναντήσεις ⁽¹⁸⁵⁾. Αυτά τα έγγραφα και οι καταθέσεις, σε συνδυασμό με ταξιδιωτικά έγγραφα και σημειώσεις σε ημερολόγια ⁽¹⁸⁶⁾ δείχνουν ότι οι ακόλουθες επιχειρήσεις εκπροσωπούνταν σε ορισμένες ή όλες τις συναντήσεις της σύμπραξης σχετικά με την ισπανική και την πορτογαλική αγορά: AWA, Binda, Copigraph, Divira, Koehler, Mougeot, Sarri, Stora, Torrasrapel, Zanders και Zicuñaga (βλέπε επίσης παράρτημα II).
- (172) Πέραν αυτών των συναντήσεων για την ισπανική και την πορτογαλική αγορά, η Sarri υπέδειξε διάφορες άλλες ημερομηνίες συναντήσεων μεταξύ ανταγωνιστών που αφορούσαν ειδικά την ισπανική αγορά. Η Sarri ισχυρίζεται ότι ο υπάλληλός της, ο οποίος είχε παραστεί σε όλες τις συναντήσεις για την ισπανική αγορά μαζί με τον [υπάλληλος της Sarri]*, «πίστευε ... ότι όλες οι σελίδες του ημερολογίου του στις οποίες αναφερόταν το όνομα ή τα αρχικά του [υπάλληλος της Sarri]* σήμαιναν ότι είχε πραγματοποιηθεί συνάντηση με ανταγωνιστές. Επισυνάπτονται οι σχετικές σελίδες του ημερολογίου ... από τις οποίες προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκαν κατά πάσα πιθανότητα συναντήσεις στις 24 Ιανουαρίου 1994, 18, 19 ή 20 Απριλίου 1994, 29 Ιουνίου 1994 ... και 19 Δεκεμβρίου 1994» ⁽¹⁸⁷⁾.
- (173) Το γεγονός ότι η σύμπραξη για τον καθορισμό των τιμών συνεχίστηκε στην ισπανική αγορά το 1995 επιβεβαιώνεται από έγγραφο της Sarri το οποίο παρέχει ορισμένες λεπτο-

⁽¹⁸⁴⁾ Απάντηση της AWA στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (φάκελος σ. 7828).

⁽¹⁸⁵⁾ Έγγραφα που υπέβαλε η Sarri στις 4.12.1997 και 18.5.1999 (φάκελος σ. 4657-4659, 15198-15200) και η Mougeot στις 14.4.1999 και τις 29.6.1999 (φάκελος σ. 7652 και 11495).

⁽¹⁸⁶⁾ Συνάντηση στην Βαρκελώνη στις 30.9.1993: ένα δελτίο εξόδων ταξιδιού, ένα αεροπορικό εισιτήριο και μια απόδειξη ξενοδοχείου στο όνομα του [υπάλληλος της Koehler]* επιβεβαιώνουν ότι βρισκόταν στην Βαρκελώνη στις 30.9.1993 (φάκελος σ. 5025-5028 και 5043). Συνάντηση στις 3.05.1994: τα δελτία εξόδων ταξιδιού καθώς και οι προφορικές και γραπτές εξηγήσεις που έλαβε η Επιτροπή αποδεικνύουν ότι ο [υπάλληλος της Koehler]* και [δύο υπάλληλοι της Stora]* βρισκόταν στην Βαρκελώνη την ημέρα της συνάντησης (φάκελος σ. 4788-4790, 5009, 5637-5638, 5690-5693, 5052, 5014-5015, 5373). Συνάντηση στις 29 Ιουνίου 1994: η Επιτροπή έχει στην διάθεσή της ένα δελτίο εξόδων ταξιδιού και προφορικές εξηγήσεις που δόθηκαν κατά την έρευνα που επιβεβαιώνουν ότι τόσο ο [υπάλληλος της Koehler]* όσο και ο [...] από την αντιπρόσωπο της Koehler, [...]*, βρισκόταν στην Βαρκελώνη στις 29.6.1994 (φάκελος σ. 5053 και 5373-5374).

⁽¹⁸⁷⁾ Φάκελος σ. 4760-4764. Πέραν των προαναφερόμενων ημερομηνιών, το όνομα ή τα αρχικά του [υπάλληλος της Sarri]* είναι επίσης σημειωμένα δίπλα στις ακόλουθες ημερομηνίες: 25.1.1994, 28.1.1994 και 28.6.1994.

⁽¹⁷⁷⁾ Φάκελος σ. 1839, 7652 και 11495.

⁽¹⁷⁸⁾ Φάκελος σ. 9939 και 4483-4484.

⁽¹⁷⁹⁾ Φάκελος σ. 35-36.

⁽¹⁸⁰⁾ Φάκελος σ. 41.

⁽¹⁸¹⁾ Φάκελος σ. 47-51.

⁽¹⁸²⁾ Φάκελος σ. 4483-4484.

⁽¹⁸³⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19748-19749. Στην απάντησή της, η AWA αναφέρει όλες αυτές τις συναντήσεις εξααιρουμένης εκείνης που πιθανά πραγματοποιήθηκε γύρω στις 23 Σεπτεμβρίου 1994.

μέρειες σχετικά με προσπάθειες αύξησης των τιμών στην αγορά αυτή από τον Φεβρουάριο ως τον Σεπτέμβριο/Οκτώβριο 1995⁽¹⁸⁸⁾. Σύμφωνα με τη Sarrí, το έγγραφο αυτό, που έχει ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου 1995, αποτελεί μέρος εσωτερικής μελέτης σχετικά με τις διακυμάνσεις των τιμών στις κύριες αγορές της⁽¹⁸⁹⁾. Όσον αφορά τους ρόλους, το έγγραφο αναφέρει: «Όμως, σε τελευταία ανάλυση, οι αυξήσεις που εφαρμόστηκαν ήταν αυτές που συμφωνήθηκαν (με αποτέλεσμα όλοι να βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο εκτός της Zicuñaga, 10 % χαμηλότερα). Οι αυξήσεις αυτές είναι αποτέλεσμα μυστικών συμφωνιών, έτσι ώστε να συμπίπτουν οι ημερομηνίες και τα ποσά. Για τις μεγάλες παραγγελίες εφαρμόζονται πάντοτε ειδικές τιμές, αλλά δεν έχουμε προβεί σε καμία ειδική ενέργεια»⁽¹⁹⁰⁾.

(174) Όσον αφορά την πορτογαλική αγορά, από έκθεση της εκπροσώπου της Sarrí, Unipapel, σχετικά με συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1994 προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν σχετικά με τη διοργάνωση σειράς συναντήσεων της σύμπραξης για την πορτογαλική αγορά κατά τους επόμενους μήνες του 1994: Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Νοέμβριο⁽¹⁹¹⁾. Κατά τους μήνες αυτούς, εκτός του Μαΐου, πραγματοποιήθηκαν και επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ. Το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα των συναντήσεων για την πορτογαλική αγορά συμβιβάζεται με την πρακτική της διοργάνωσης γενικών συναντήσεων της σύμπραξης ταυτόχρονα με τις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ και διοργάνωσης συναντήσεων της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο μετά από κάθε γενική συνάντηση της σύμπραξης.

(175) Εξάλλου, υπάρχουν αποδείξεις ότι οι παράνομες ενέργειες στην πορτογαλική αγορά συνεχίστηκαν το 1995. Ένα φαξ της Unipapel προς την Sarrí, το οποίο περιγράφει τις διακυμάνσεις των τιμών των ρόλων, δείχνει ότι οι ανταγωνιστές είχαν προσπαθήσει να αυξήσουν παράνομα τις τιμές στην Πορτογαλία από τον Ιανουάριο ως τον Σεπτέμβριο 1995. Το φαξ αναφέρει την «πρόθεση αύξησης των τιμών κατά 15 % (την οποία κανείς δεν τήρησε)» την 1η Ιανουαρίου 1995, καθώς και ότι την 1η Απριλίου 1995 εκφράστηκε και πάλι «πρόθεση αύξησης των τιμών (την οποία κανείς δεν τήρησε)». Την 1η Σεπτεμβρίου 1995 έγινε λόγος για «πραιτέρω πρόθεση αύξησης των τιμών»⁽¹⁹²⁾. Κατά τους πρώτους οκτώ μήνες του 1995 η συνολική κατανάλωση στην πορτογαλική αγορά μειώθηκε κατά 4,4 %. Κατά συνέπεια,

φαίνεται ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού προσπάθησαν να αντισταθμίσουν την μείωση του όγκου πωλήσεών τους με παράνομη αύξηση των τιμών.

(176) Στην απάντησή του σε προφορικές ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν κατά την έρευνα, ένας εκπρόσωπος της Unipapel περιέγραψε την πορτογαλική αγορά και τους λόγους που οδήγησαν στις αθέμιτες πρακτικές λέγοντας ότι «Οι πελάτες έλεγαν ότι όλοι οι παραγωγοί είχαν αυξήσει τις τιμές τους ταυτόχρονα ... Υπήρχε η αίσθηση ότι κυριαρχούσε μια ορισμένη λογική της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των παραγωγών. Τα γεγονότα στην Πορτογαλία μπορούσαν να ενταχθούν στο πλαίσιο αυτό»⁽¹⁹³⁾.

ε) Ηνωμένο Βασίλειο

(177) Η Sarrí έχει αναγνωρίσει την συμμετοχή της στις δραστηριότητες της σύμπραξης των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου από το 1989/1990⁽¹⁹⁴⁾. Ένα υπόμνημα του [υπάλληλος της Sarrí]* προς τον [υπάλληλος της Sarrí]* της 24ης Σεπτεμβρίου 1990 αναφέρει δύο «συμφωνίες του “κλαμπ”» που συνάφθηκαν το 1989, στη συνέχεια εμπιστευτικών συνομιλιών μεταξύ «των συμμετεχόντων που αντιπροσώπευαν την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου» στην Ζυρίχη, με σκοπό την αύξηση των ρόλων αυτογραφικού χαρτιού. Το έγγραφο αναφέρει μια άλλη συνάντηση της «επιτροπής καθορισμού των τιμών» η οποία «ήταν γενικά επιτυχής»⁽¹⁹⁵⁾.

(178) Επιπλέον, η Sarrí παραδέχθηκε ότι συμμετείχε σε συναντήσεις της σύμπραξης για το Ηνωμένο Βασίλειο «αρκετές φορές κατά τα έτη 1992, 1993, 1994»⁽¹⁹⁶⁾. Η AWA παραδέχθηκε και αυτή την ύπαρξη «αθέμιτων συναντήσεων» κατά την περίοδο από το 1992 ως το 1994 στις οποίες συμμετείχε ο κ. [...]*, περιφερειακός διευθυντής της AWA Carbonless Paper για το Ηνωμένο βασίλειο και την Ιρλανδία⁽¹⁹⁷⁾.

(179) Η Sarrí υπέβαλε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε ένας από τους υπαλλήλους της του τμήματος πωλήσεων, ο οποίος είχε συμμετάσχει στις εν λόγω συναντήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο⁽¹⁹⁸⁾. Ο υπάλληλος αυτός

⁽¹⁸⁸⁾ Φάκελος σ. 2010-2011 και 4602-4603. Σχέδιο του φαξ αυτού, της προηγούμενης ημέρας, περιλαμβάνεται στον φάκελο σ. 4580-4581.

⁽¹⁸⁹⁾ Φάκελος σ. 4579, 4668-4669. Βλέπε επίσης κατάθεση της Sarrí στον φάκελο σ. 9969.

⁽¹⁹⁰⁾ Ένα άλλο έγγραφο που διαβίβασε η Sarrí επιβεβαιώνει ότι οι συμφωνημένες τιμές των ρόλων γενικά τηρούνταν από τα μέλη της σύμπραξης, εκτός της Zicuñaga. Φάκελος σ. 4574-4575.

⁽¹⁹¹⁾ Φάκελος σ. 51.

⁽¹⁹²⁾ Φάκελος σ. 4600-4601. Βλέπε επίσης παρατήρηση της Sarrí σχετικά με το έγγραφο αυτό στον φάκελο σ. 9969.

⁽¹⁹³⁾ Πρωτότυπο στην πορτογαλική γλώσσα: «Os clientes diziam que todos os fabricantes aumentaram os preços ao mesmo tempo ... Havia o “feeling” de que existia uma lógica de mercado, a nível europeu, entre os produtores. Essa lógica poderia justificar o que estava a acontecer no mercado português.» Φάκελος σ. 4525.

⁽¹⁹⁴⁾ Φάκελος σ. 9944.

⁽¹⁹⁵⁾ Φάκελος σ. 10003-10004.

⁽¹⁹⁶⁾ Φάκελος σ. 9940.

⁽¹⁹⁷⁾ Φάκελος σ. 7828.

⁽¹⁹⁸⁾ Φάκελος σ. 33-34 και σ. 223. Ο υπάλληλος αυτός ήταν κατά τη σχετική περίοδο (1990-95) [ανώτατο εμπορικό στέλεχος στο τμήμα αυτογραφικού χαρτιού της Sarrí].

επιβεβαιώνει ότι «παρέστη σε τρεις τέτοιες συναντήσεις, μία κατ' έτος, το 1992, 1993 και 1994. Ενδέχεται επίσης να παρέστη και σε μία ή δύο (αλλά όχι περισσότερες) άλλες συναντήσεις». Προσθέτει, «Η πραγματοποίηση τέτοιων συναντήσεων ήταν καθιερωμένη πρακτική όταν άρχισε να ασχολείται με τις πωλήσεις αυτογραφικού χαρτιού». Σύμφωνα με την κατάθεση αυτή, «δύο συναντήσεις είχαν πραγματοποιηθεί στο αεροδρόμιο του Heathrow⁽¹⁹⁹⁾ και μία στο ξενοδοχείο Intercontinental στο Λονδίνο».

(180) Με βάση τις καταθέσεις και τα έγγραφα από την Sappri και την Mougeot, η Επιτροπή μπόρεσε να εντοπίσει τις ημερομηνίες και τους τόπους δύο εκ των συναντήσεων της σύμπραξης για την βρετανική αγορά που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 1992-1994: μία συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1993 και η άλλη στις 9 Νοεμβρίου 1993.

(181) Η συνάντηση της 14ης Ιανουαρίου 1993 πραγματοποιήθηκε στο Heathrow Business Centre, Terminal 2 στις 10.00, με «ηγέτη» την Arjo Wiggins. Όσον αφορά το θέμα της συνάντησης, από δηλώσεις της Sappri προκύπτει ότι «η συνάντηση αφορούσε κυρίως την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το ποιος προμηθευτής πωλούσε σε ποιους πελάτες, τις τάσεις της αγοράς και τα αναμενόμενα αποτελέσματα». Σύμφωνα με την Sappri «Δεν επετεύχθη καμία συμφωνία»⁽²⁰⁰⁾.

(182) Η συνάντηση της 9ης Νοεμβρίου 1993 οργανώθηκε από τον κ. [...]*, τότε υπεύθυνο πωλήσεων της AWA Carbonless Papers και πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Orlon του London Sheraton Sky Hotel στο αεροδρόμιο του Heathrow. Σκοπός της συνάντησης ήταν η αύξηση των τιμών στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου την 1η Φεβρουαρίου 1994⁽²⁰¹⁾.

(183) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η AWA επιβεβαιώνει ότι και οι δύο συναντήσεις περιλαμβάνονταν

στις «αθέμιτες» συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών οι οποίες αναφέρονται στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών⁽²⁰²⁾.

(184) Οι καταθέσεις των Sappri, Mougeot και AWA σε συνδυασμό με διάφορα ταξιδιωτικά έγγραφα και σημειώσεις σε ημερολόγια⁽²⁰³⁾ δείχνουν ότι οι ακόλουθες επιχειρήσεις εκπροσωπούσαν κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης σχετικά με την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου: AWA, Binda, Carrs, Copigraph, Koehler, Mougeot, Sappri, Stora, και Torraspapel⁽²⁰⁴⁾. (Για λεπτομέρειες βλέπε παράρτημα II)

(185) Υπάρχουν επίσης αποδείξεις σχετικά με παράνομες επαφές για την βρετανική αγορά το καλοκαίρι 1993. Η Sappri διαβίβασε στην Επιτροπή, ως «σημαντικό αποδεικτικό στοιχείο των δραστηριοτήτων της σύμπραξης», επιστολή της 2ας Αυγούστου 1993 από τον [υπάλληλος της AWA]* προς την Sappri, αναφερόμενη στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία περιελάμβανε τα εξής: «Επίσης αύξηση [AWA] τον Ιούνιο '93. Φαίνεται ότι για να παραμείνουμε ανταγωνιστικοί πρέπει να μην προβούμε στην αύξηση των τιμών μας και να ευθυγραμμιστούμε με τους ανταγωνιστές μας οι οποίοι προτίμησαν να μην αυξήσουν τις τιμές τους»⁽²⁰⁵⁾.

(186) Εξάλλου, από ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappri προκύπτει ότι όλες οι αυξήσεις των τιμών στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου από τον Δεκέμβριο 1993/Ιανουάριο 1994 ως τον Σεπτέμβριο 1995 βασιζόνταν σε αθέμιτες συμφωνίες μεταξύ των μελών της AEMCP⁽²⁰⁶⁾. Το έγγραφο αυτό συγκρίνει τις αυξήσεις τιμών της Sappri με τις αυξήσεις τιμών της «AEMCP/AEMP»⁽²⁰⁷⁾ στην εν λόγω αγορά. Τόσο οι αυξήσεις της Sappri, όσο και αυτές της AEMCP για τα έτη 1994 και 1995 είναι όμοιες με τις αυξήσεις που συμφωνήθηκαν είτε κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 19 Ιανουαρίου 1994, 21 Ιουνίου 1994 και 2 Φεβρουαρίου 1995, είτε κατά τη συνάντηση της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1993. Το έγγραφο αυτό δείχνει ότι οι εν λόγω συναντήσεις δεν αφορούσαν μόνον νόμιμες πρακτικές αλλά είχαν σαν αποτέλεσμα εναρμονισμένες αυξήσεις τιμών.

⁽¹⁹⁹⁾ Τούτο επιβεβαιώνεται από την Mougeot όσον αφορά τη συνάντηση του Νοεμβρίου 1993, βλέπε παράγραφο (182) κατωτέρω.

⁽²⁰⁰⁾ Φάκελος σ. 34, 223, 4654-4657. Η Sappri διαβίβασε αντίγραφο ορισμένων σελίδων του ημερολογίου 1993 [ενός ανώτατου εμπορικού στελέχους στο τμήμα αυτογραφικού χαρτιού]. Την Τρίτη 14 Ιανουαρίου υπάρχει η ακόλουθη ένδειξη: «T2 Heathrow 10 am Bus.Centre». Φάκελος σ. 4752.

⁽²⁰¹⁾ Στο έγγραφο που αφορά την συνάντηση για την γαλλική αγορά στο Παρίσι την 1.10.1993 αναφέρεται: «Άλλες αγορές: ... συνάντηση H.B. — 6.11.93» (Φάκελος σ. 6) Είναι πιθανότερο ότι η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στις 9.11.1993 αντί στις 6.11.1993, επειδή η δεύτερη ημερομηνία ήταν Σάββατο. Τόσο η Sappri όσο και η Mougeot συμφωνούν με την εκτίμηση αυτή. Φάκελος σ. 9939 και φάκελος σ. 7649-7650.

⁽²⁰²⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, Φάκελος σ. 19748.

⁽²⁰³⁾ Συνάντηση στις 14.1.1993: ένα δελτίο εξόδων ταξιδιού δείχνει ότι ο [υπάλληλος της Koehler]* βρισκόταν στο Λονδίνο στις 14.1.1993 (φάκελος σ. 5033). Συνάντηση στις 9.11.1993: Από αντίγραφα των ημερολογίων του [δύο υπάλληλοι της Mougeot]* προκύπτει ότι και οι δύο βρισκόταν στο Λονδίνο στις 9.11.1993 (φάκελος σ. 1150 και 1756).

⁽²⁰⁴⁾ Φάκελος σ. 33-34, 223 και 9940. Φάκελος σ. 7828.

⁽²⁰⁵⁾ Φάκελος σ. 9973 και 10005.

⁽²⁰⁶⁾ Φάκελος σ. 2504-2509.

⁽²⁰⁷⁾ Η τελευταία σύντηξη αναφέρεται προφανώς στην Association of European Manufacturers of Carbonless Paper.

(187) Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων ⁽²⁰⁸⁾, η Carrs παραδέχθηκε ότι συμμετείχε στις συναντήσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο καθ' όλη την περίοδο (η Carrs παρατηρεί ότι από το τέλος του 1994 έπαψε γενικά να παρίσταται στις συναντήσεις αλλά ενημερωνόταν τηλεφωνικώς σχετικά με τα αποτελέσματά τους από την AWA).

στ) Άλλες χώρες του ΕΟΧ

(188) Στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, η AWA αναφέρεται και σε διάφορες άλλες «αθέμιτες συναντήσεις» μεταξύ ανταγωνιστών σε ορισμένες εκ των οποίων «συζητήθηκαν και οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού...συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής προθέσεων σχετικά με την ανακοίνωση των αυξήσεων τιμών» κατά την περίοδο από τις αρχές του 1992 ως το καλοκαίρι του 1995 ⁽²⁰⁹⁾.

— Τέσσερις τουλάχιστον από τις συναντήσεις αυτές αφορούσαν την ιταλική αγορά: μία συνάντηση στο Μιλάνο τον Ιανουάριο ή Φεβρουάριο 1992 ανάμεσα στις AWA, Koehler, Binda, Zanders και Stora και τρεις ή τέσσερις συναντήσεις στο Lugano το 1994 και το 1995 ανάμεσα στις AWA, Koehler, Stora και Zanders.

— Τουλάχιστον τρεις από τις συναντήσεις αυτές αφορούσαν τις αγορές των Σκανδιναβικών χωρών (Δανία, Φινλανδία, Νορβηγία και Σουηδία): δύο συναντήσεις την άνοιξη 1992 και το 1993 ανάμεσα στις AWA (ο κ. [...]*, περιφερειακός διευθυντής για τις Σκανδιναβικές χώρες και ο κ. [...]*, τότε διευθυντής πωλήσεων της

AWA Carbonless Papers), Koehler, Stora και Zanders· μια συνάντηση στο Παρίσι τον Αύγουστο 1995 ανάμεσα στις AWA (ο κ. [...]*, περιφερειακός διευθυντής της Carbonless Papers για τις Σκανδιναβικές χώρες και ο κ. [...]*, διευθυντής πωλήσεων της AWA Carbonless Papers) και Zanders, Koehler και Stora-Feldmühle.

1.4.4. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΤΙΜΩΝ, ΤΙΣ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

1.4.4.1. Συμφωνίες σχετικά με τις αυξήσεις τιμών

α) Δεκέμβριος 1993 - Μάιος 1994

α) 1) Συμφωνίες που επετεύχθησαν

(189) Η Επιτροπή ανακάλυψε πίνακα στα γραφεία της Sappi στον οποίο αναφέρονται οι αυξήσεις των τιμών για τις διάφορες εθνικές αγορές από τον Ιανουάριο 1994 ως τον Μάιο 1994 ⁽²¹⁰⁾. Αργότερα, η Sappi διαβίβασε στην Επιτροπή αντίγραφο των εντολών της προς το δίκτυο πωλήσεών της, με ημερομηνία 21 Ιανουαρίου 1994 (δύο ημέρες μετά την γενική συνάντηση της σύμπραξης), στο οποίο επισυνάπτεται ο ίδιος πίνακας με τις αυξήσεις των τιμών ⁽²¹¹⁾. Ο πίνακας που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi παρατίθεται ως πίνακας 4:

⁽²⁰⁸⁾ Φάκελος σ. 20348

⁽²⁰⁹⁾ Απάντηση της AWA στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (φάκελος σ. 7828-7829) και την κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19748-19750.

⁽²¹⁰⁾ Φάκελος σ. 2484.

⁽²¹¹⁾ Χωρίς τη χειρόγραφη λέξη TRANSCRIP, η οποία υπάρχει στην αρχική διατύπωση του πίνακα. Φάκελος σ. 10035-10036.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Συμφωνηθείσες αυξήσεις τιμών από τον Ιανουάριο ως τον Μάιο 1994

(έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi)

(σε %)

	1.1.1994		1.2.1994 ⁽²¹²⁾		1.3.1994		1.4.1994		1.5.1994	
	Φύλλα	Ρόλοι	Φύλλα	Ρόλοι	Φύλλα	Ρόλοι	Φύλλα	Ρόλοι	Φύλλα	Ρόλοι
ΓΑΛΛΙΑ	6	—	—	—	—	—	6	6	—	—
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	—	—	5	8	—	—	—	—	5	5
ΙΤΑΛΙΑ	—	10	10	—	—	—	—	10	10	—
Η.Β. ⁽²¹³⁾	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—
ΑΥΣΤΡΙΑ	—	—	—	10	—	—	—	—	—	8
ΒΕΛΓΙΟ	—	—	5	5	—	—	—	—	4	4
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	—	—	—	5	—	—	—	—	4	4
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	—	—	—	6	—	—	5	10	—	—
ΣΟΥΗΔΙΑ	—	—	—	5	—	—	4	6	—	—
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	—	—	—	3	—	—	4	6	—	—
ΔΑΝΙΑ	—	—	—	-3	—	—	4	6	—	—
ΙΣΠΑΝΙΑ	10	—	—	—	—	—	8	8	—	—
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—
ΕΛΛΑΔΑ	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—

(190) Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο πίνακας 4 ορίζει τις μελλοντικές αυξήσεις των τιμών που συμφωνήθηκαν στην γενική συνάντηση της σύμπραξης η οποία πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιανουαρίου 1994 καθώς και ορισμένες αυξήσεις που είχαν συμφωνηθεί και ανακοινωθεί προηγουμένως. Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται στο γεγονός ότι η Sappi έχει συμπεριλάβει την Ιταλία, τη Φινλανδία και τη Δανία στο έγγραφο σχετικά με τις αυξήσεις τιμών αν και δεν πωλούσε αυτογραφικό χαρτί στις χώρες αυτές το 1994 ⁽²¹⁴⁾. Η Sappi έχει επίσης συμπεριλάβει την αύξηση τιμών των ρόλων στην Πορτογαλία την 1η Απριλίου 1994, παρά το γεγονός ότι τον Δεκέμβριο 1993 είχε αποφασίσει να επικεντρώσει τις δραστηριότητές της στην Πορτογαλία στα φύλλα χαρτιού ⁽²¹⁵⁾. Ένα άλλο έγγραφο, το οποίο επισυνάπτεται στον πίνακα που είχε βρεθεί αρχικά, αποδεικνύει ότι η Sappi δεν πωλούσε ρόλους στην Πορτογαλία την εποχή των αυξήσεων τιμών ⁽²¹⁶⁾. Κατά συνέπεια, ο πίνακας 4 δεν ήταν απλώς εσωτερικό έγγραφο ή έγγραφο που αφορούσε αποκλειστικά τις δραστηριότητες της Sappi.

(191) Εξάλλου, από την σύγκριση του πίνακα 4 με τα έγγραφα στοιχεία σχετικά με τις συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο που πραγματοποιήθηκαν στα τέλη του 1993 προκύπτει ότι οι αυξήσεις τιμών της 1ης Ιανουαρίου 1994 για την Γαλλία και την Ισπανία είχαν συμφωνηθεί κατά τη διάρκεια συναντήσεων μεταξύ ανταγωνιστών στις 30 Σεπτεμβρίου 1993 στην Βαρκελώνη και την 1η Οκτωβρίου 1993 στο Παρίσι, αντίστοιχα.

⁽²¹²⁾ Βλέπε Φάκελο σ. 2737.

⁽²¹³⁾ Μάλλον περιλαμβάνει την ιρλανδική αγορά.

⁽²¹⁴⁾ Τούτο επιβεβαιώνεται από τις πληροφορίες που η Sappi διαβίβασε στην Επιτροπή σχετικά με τον όγκο πωλήσεων της ανά κράτος μέλος του ΕΟΧ. Στους πίνακες για τα έτη 1993 και 1994, η Sappi δεν κατανέμει τις πωλήσεις σε φύλλα και ρόλους. (Φάκελος σ. 9957).

⁽²¹⁵⁾ Φάκελος σ. 10029.

⁽²¹⁶⁾ Φάκελος σ. 2483.

- (192) Το σημείωμα σχετικά με τη συνάντηση της 30ής Σεπτεμβρίου 1993 στην Βαρκελώνη ⁽²¹⁷⁾ δείχνει ότι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν να προβούν αύξηση των τιμών των ρόλων και των φύλλων κατά 10 % στην ισπανική αγορά την 1η Ιανουαρίου 1994. Οι συζητήσεις σχετικά με την συμφωνηθείσα αύξηση των τιμών συνεχίσθηκαν και σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1993 ⁽²¹⁸⁾. Φαίνεται ότι η δεύτερη συνάντηση οργανώθηκε επειδή επικρατούσε η άποψη ότι στην αγορά ρόλων η συμφωνηθείσα αύξηση κατά 10 % δεν θα ήταν εφικτή. Οι ρόλοι πωλούνται απευθείας στους τελικούς χρήστες ή μέσω εμπόρων και οι αυξήσεις των τιμών ελάμβαναν συνήθως την μορφή αυξήσεων των τιμών που ίσχυαν για τους τελικούς χρήστες (βλέπε αιτιολογική σκέψη 79)). Κατά τη συνάντηση της 19ης Οκτωβρίου 1993, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι οι τιμές των ρόλων που προορίζονταν για τους τελικούς χρήστες έπρεπε να αυξηθούν κατά 8 %. Συμφώνησαν επίσης να ενημερώσουν «τον κατασκευαστή» (είτε την δική τους μητρική εταιρεία είτε άλλον προμηθευτή) ότι θα δέχονταν μόνον αύξηση κατά 7,5 % των τιμών των κατασκευαστών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το περιθώριο κέρδους των διανομέων θα αυξανόταν κατά 0,5 %.
- (193) Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, το σημείωμα σχετικά με τη συνάντηση της 1ης Οκτωβρίου 1993 στο Παρίσι ⁽²¹⁹⁾ δείχνει ότι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν δύο αυξήσεις των τιμών στη γαλλική αγορά: μια αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων με ισχύ από την 1η Δεκεμβρίου 1993, και μια αύξηση κατά 6 % της τιμής των φύλλων με ισχύ από την Ιανουαρίου 1994. Η Mougeot επιβεβαίωσε ⁽²²⁰⁾ ότι ο [υπάλληλος της AWA]* προέβη σε παρουσίαση, κατά την εν λόγω συνάντηση, της οικονομικής κατάστασης των διαφόρων παραγωγών και έδειξε ότι όλοι είχαν ζημία στην αγορά του αυτογραφικού χαρτιού. Δήλωσε ότι η AWA προτίθετο να αυξήσει τις τιμές της κατά 10 % στην γαλλική αγορά από την 1η Δεκεμβρίου 1993, και ζήτησε από όλους να κάνουν το ίδιο, λέγοντας ότι δεν θα ανεχόταν καμία αδυναμία εφαρμογής της αύξησης αυτής. Εξάλλου, ο υπάλληλος αυτός ζήτησε από τους παραγωγούς να ανακοινώσουν τις εν λόγω αυξήσεις των τιμών στους πελάτες χρησιμοποιώντας τις συνήθεις τυπικές επιστολές. Η αύξηση κατά 6 % (τόσο για τους ρόλους όσο και για τα φύλλα) που είχε αποφασισθεί για τη γαλλική αγορά κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 19 Ιανουαρίου 1994 και επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Απριλίου 1994 επιβεβαιώθηκε κατά τη συνάντηση της σύμπραξης σχετικά με τη γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1994 ⁽²²¹⁾.
- (194) Η κατάθεση της Mougeot σχετικά με τη συνάντηση της 9ης Νοεμβρίου 1993 για την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου δείχνει ότι και κατά τη συνάντηση αυτή (όπως και σε αυτήν της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά την 1η Οκτωβρίου 1993) η AWA ανέλαβε την πρωτοβουλία να προτείνει αύξηση των τιμών κατά 10 % με ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 1994, και έπεισε τους άλλους να την τηρήσουν ⁽²²²⁾.
- Από την κατάθεση της Mougeot προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες στην εν λόγω συνάντηση συμφώνησαν να αυξήσουν την τιμή των ρόλων κατά 10 % στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου την 1η Φεβρουαρίου 1994, όπως πρότεινε η AWA ⁽²²³⁾.
- (195) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αθέμιτες πρακτικές όσον αφορά τις αυξήσεις τιμών του Φεβρουαρίου 1994 στο Ηνωμένο βασίλειο κάλυπταν τόσο τους ρόλους όσο και τα φύλλα χαρτιού. Τούτο προκύπτει από έγγραφο το οποίο συγκρίνει τις αυξήσεις τιμών της Sappi με αυτές της «AEMCP/AEMP» στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου ⁽²²⁴⁾. Το έγγραφο δείχνει ότι τα μέλη της AEMCP είχαν συμφωνήσει αυξήσεις των τιμών των ρόλων και των φύλλων, αλλά ότι, αρχικά, η αύξηση που αφορούσε τους ρόλους (10 %) επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο 1993 ενώ η αύξηση που αφορούσε τα φύλλα (6 %) τον Ιανουάριο 1994. Φαίνεται ότι η αρχική απόφαση αναθεωρήθηκε με αποτέλεσμα η αύξηση για τα φύλλα να περιορισθεί σε 7,5 % και η εφαρμογή των δύο αυξήσεων να μετατεθεί τον Φεβρουάριο. Αυτός θα μπορούσε να είναι και ο λόγος που οι εν λόγω αυξήσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα 4 ο οποίος καταρτίσθηκε στη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 19 Ιανουαρίου.
- (196) Είναι πιθανό ότι οι άλλες αυξήσεις για τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο (άνοιξη 1994) οι οποίες αναφέρονται στον πίνακα 4 συμφωνήθηκαν κατά τη διάρκεια συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο τρίμηνο του 1993, ή βασιζόνταν σε άλλες παράνομες επαφές μεταξύ ανταγωνιστών κατά την ίδια περίοδο. Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται στα πρακτικά συνεδρίασης της Koehler της 8ης Δεκεμβρίου 1993, που αναφέρουν: «Σχεδιάζεται αύξηση των τιμών των κύριων τύπων αυτογραφικού χαρτιού στις διάφορες χώρες κατά 5 % κατά μέσον όρο. Στην Ιταλία, όπου η κατάσταση είναι διαφορετική λόγω της αγοράς της Binda από την Wiggins Teape, πρόκειται να ανακοινωθεί αύξηση των τιμών κατά 10 % την 1η Ιανουαρίου και στη συνέχεια την 1η Απριλίου» ⁽²²⁵⁾. Σύμφωνα με το έγγραφο αυτό, η εφαρμογή των αυξήσεων εξαρτάτο από την επιτυχία μιας αύξησης κατά 8 % η οποία επρόκειτο να εφαρμοσθεί στην γαλλική αγορά από την 1η Δεκεμβρίου 1993 ⁽²²⁶⁾. Οι αυξήσεις των τιμών που παρουσιάζονται στο έγγραφο της Koehler είναι οι ίδιες ή παρόμοιες με αυτές που αναφέρονται στον πίνακα 4 για τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο ⁽²²⁷⁾.

⁽²²³⁾ Δεδομένου ότι η Mougeot πωλούσε μόνο ρόλους, ενδέχεται η αύξηση που αναφέρει η Mougeot να αφορά μόνο ρόλους.

⁽²²⁴⁾ Φάκελος σ. 2504-2509. Η δεύτερη σύντηξη αναφέρεται και αυτή σαφώς στην Association of European Manufacturers of Carbonless Paper.

⁽²²⁵⁾ Πρωτότυπο στην γερμανική γλώσσα: «Es ist vorgesehen, für die Hauptsorten im SD-Bereich eine Preiserhöhung von durchschnittlich 5 % in den verschiedenen Ländern vorzunehmen. In Italien, wo durch die Übernahme von Binda durch Wiggins Teape eine Sondersituation entstanden ist, soll eine Preiserhöhung zum 1.1. und 1.4. von jeweils 10 % angekündigt werden.» (Φάκελος σ. 5308-5311).

⁽²²⁶⁾ Η ημερομηνία της αύξησης είναι η ίδια με αυτήν που αποφασίσθηκε κατά τη συνάντηση για τη γαλλική αγορά την 1.10.1993, αλλά το ποσοστό είναι χαμηλότερο, εφόσον η αύξηση πο είχε συμφωνηθεί επρόκειτο να ανέρχεται σε 10 %.

⁽²²⁷⁾ Την 1η Δεκεμβρίου 1993, η Sappi έδωσε εντολή στο δίκτυο διανομής της να ενημερώσει τους πελάτες για τις αυξήσεις των τιμών στο Βέλγιο, την Ολλανδία και τις Σκανδιναβικές χώρες, οι οποίες θα άρχιζαν να ισχύουν από την 1η Φεβρουαρίου 1994, και οι οποίες ήταν όμοιες με τις αυξήσεις του Φεβρουαρίου που περιλαμβάνονται στον πίνακα 4. (Φάκελος σ. 2737)

⁽²¹⁷⁾ Φάκελος σ. 5.

⁽²¹⁸⁾ Φάκελος σ. 4474 και 9939.

⁽²¹⁹⁾ Βλέπε φάκελο σ. 6.

⁽²²⁰⁾ Φάκελος σ. 7648-7649.

⁽²²¹⁾ Φάκελος σ. 7650: τα δύο διαγράμματα που βρέθηκαν στη Stora δείχνουν ότι αμέσως μετά τις αυξήσεις των τιμών κατά 6 % και 10 %, οι οποίες είχαν συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση της 1ης Οκτωβρίου 1993, προβλέπονταν περαιτέρω αυξήσεις κατά 6 % για τους ρόλους και τα φύλλα (φάκελος σ. 4944-4945).

⁽²²²⁾ Έγγραφο που υπέβαλε η Mougeot στις 14.4.1999 (φάκελος σ. 7649-7650).

(197) Ο πίνακας 4 περιλαμβάνει επίσης τις αυξήσεις των τιμών τον Απρίλιο και Μάιο 1994. Όσον αφορά την πορτογαλική αγορά, δείχνει ότι κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης επετεύχθη συμφωνία σχετικά με αύξηση των τιμών των ρόλων και των φύλλων κατά 8 % από την 1η Απριλίου 1994. Η έκθεση που αφορά τη συνάντηση για την πορτογαλική αγορά της 9ης Φεβρουαρίου 1994, την οποία συνέταξε η εκπρόσωπος της Sappi, Unipapel, παραθέτει πίνακα σχετικά με τα φύλλα αυτογραφικού χαρτιού με τίτλο «Actual prices and proposal for price increase to distributors suggested to be invoiced to the distributors» (Πραγματικές τιμές και πρόταση αύξησης των τιμών για τους διανομείς) ⁽²²⁸⁾. Ο πίνακας αυτός της Unipapel επιβεβαιώνει ότι κατά τη συνάντησης συμφωνήθηκαν οι τιμές-στόχοι για τις πωλήσεις φύλλων στους διανομείς εκ μέρους των ακόλουθων παραγωγών: AWA, Koehler, Sarrío, Stora και Zanders. Οι τιμές αυτές έπρεπε να τεθούν σε ισχύ την 1η Απριλίου. Οι τιμές-στόχοι για τις πρώτες τρεις από τις προαναφερθείσες εταιρείες ήταν οι ίδιες, αλλά οι τιμές-στόχοι για την Stora και τη Zanders ήταν υψηλότερες. Δεδομένου ότι πριν από τη συμφωνία οι πραγματικές μέσες τιμές των παραγωγών ήταν διαφορετικές, το ποσοστό των αυξήσεων για την AWA, την Koehler και την Sarrío κυμαίνονταν από περίπου 8 % σε περισσότερο από 13 %. Κατά συνέπεια, αν και η ελάχιστη αύξηση της τιμής των φύλλων διατηρήθηκε σε επίπεδο 8 % όπως είχε αποφασισθεί στη γενική συνάντηση, κατά τη συνάντηση σε εθνικό επίπεδο αποφασίσθηκε ότι η αύξηση θα ήταν ανώτερη για ορισμένους παραγωγούς ⁽²²⁹⁾.

(198) Κατά τη συνάντηση της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο της σύμπραξης της 9ης Φεβρουαρίου 1994 μεταβλήθηκε και το χρονοδιάγραμμα της αύξησης των τιμών των ρόλων. Με βάση τις προτάσεις της Sarrío, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν να αυξήσουν τις τιμές-στόχους των ρόλων από την 1η Μαρτίου. Οι τιμές ορίσθηκαν ως ελάχιστες τιμές για κάθε τύπο προϊόντος και διαφοροποιήθηκαν για τις ομάδες πελατών Α, Β και Γ. Οι πελάτες κατατάχθηκαν στις κατηγορίες αυτές ανάλογα με την αγοραστική τους δύναμη. Στην έκθεση επισυνάπτεται παράρτημα το οποίο αναφέρει πολλούς πελάτες που ανήκουν στις κατηγορίες Α και Β. Στις προφορικές εξηγήσεις που έδωσε κατά την έρευνα στην Unipapel, ο εκπρόσωπος της εταιρείας ο οποίος είχε συντάξει την έκθεση σχετικά με τη συνάντηση επιβεβαίωσε την κατάταξη των πελατών, καθώς και το γεγονός ότι οι συμφωνηθείσες τιμές ήταν ελάχιστες τιμές ⁽²³⁰⁾. Πέραν της αύξησης των τιμών που προβλεπόταν τον Μάρτιο, συμφωνήθηκαν νέες, υψηλότερες ελάχιστες τιμές οι οποίες επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή τον Ιούνιο 1994.

(199) Όσον αφορά την ισπανική αγορά, το σημείωμα σχετικά με την συνάντηση της 3ης Μαΐου 1994 δείχνει ότι όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν να αυξήσουν την τιμή των φύλλων κατά 5 % από την 1η Ιουνίου (η Koehler κατά 7 %). Για τους ρόλους, το σημείωμα δείχνει αύξηση κατά περίπου 10 % τον Μάιο καθώς επίσης ότι οι πελάτες στον τομέα

των ρόλων κατατάσσονταν σε ομάδες Α, Β και Γ και ότι καθορίζονταν διαφορετικές τιμές-στόχοι για κάθε μία από τις ομάδες αυτές ⁽²³¹⁾.

α) 2) Εφαρμογή των συμφωνημένων αυξήσεων τιμών ⁽²³²⁾

(200) Οι εντολές της Sappi προς το δίκτυο πωλήσεων της δείχνουν την πρόθεσή της να εφαρμόσει τις αυξήσεις τιμών που είχαν συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 19ης Ιανουαρίου 1994: «πρέπει να ανακοινώσουμε την πρόθεσή μας να προβούμε σε περαιτέρω αυξήσεις οι οποίες θα εφαρμοσθούν αυστηρά σε κάθε αγορά» ⁽²³³⁾. Μια επιστολή σε διανομέα της Sappi στις Κάτω Χώρες επιβεβαιώνει την πρόθεση της εταιρείας και υποδεικνύει ότι η συμφωνία του Ιανουαρίου οδήγησε σε σφαιρική αύξηση των τιμών: «Οι τιμές αυτογραφικού χαρτιού αυξάνονται σε ολόκληρη την Ευρώπη, και στην Ολλανδία επίσης, και δεν βλέπω γιατί οι πελάτες σας δεν πρέπει να την υποστούν» ⁽²³⁴⁾. Από ένα άλλο έγγραφο προκύπτει ότι η Sappi ήταν αποφασισμένη να εφαρμόσει τις αυξήσεις τιμών για την Ισπανία που είχαν συμφωνηθεί τον Ιανουάριο παρά το γεγονός ότι η αύξηση των τιμών των φύλλων είχε σημειώσει μερική επιτυχία ⁽²³⁵⁾.

(201) Ένα φαξ της AWA στις θυγατρικές εταιρείες πωλήσεων της στον ΕΟΧ δείχνει παρόμοια αποφασιστικότητα όσον αφορά την εφαρμογή των αυξήσεων που είχαν συμφωνηθεί για τον Απρίλιο/Μάιο: «Δεδομένου ότι η παραγωγική ικανότητα εξακολουθεί να είναι περιορισμένη, επιμένω ότι οι τιμές πρέπει να αυξηθούν. Η αύξηση που προβλέφθηκε για τον Απρίλιο/Μάιο πρέπει να εφαρμοσθεί με κάθε τρόπο» ⁽²³⁶⁾.

⁽²³¹⁾ Φάκελος σ. 8 και 9977-9978.

⁽²³²⁾ Η Επιτροπή ζήτησε από τους παραγωγούς αυτογραφικού χαρτιού να διαβιβάσουν πληροφορίες σχετικά με όλες τις αυξήσεις τιμών γενικής εφαρμογής (σε ποσοστιαία μορφή) που είχαν ανακοινώσει από την 1.1.1992. Μόνο μία εταιρεία, η AWA, παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις ποσοστιαίες αυξήσεις της για ολόκληρη την περίοδο που ζητούσε η Επιτροπή. Οι Sappi, Stora, Zanders και Corigraph διαβίβασαν πληροφορίες που δεν κάλυπταν τα πρώτα χρόνια. Η Sappi παρέχει πληροφορίες σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 1994-1999 και για την υπόλοιπη Ευρώπη από το 1993 ως το 1995. Η Stora και η Zanders έδωσαν πληροφορίες κυρίως από το 1995 και μετά. Λόγω της παύσης των βιομηχανικών της δραστηριοτήτων και της αγοράς της από την AWA, η Corigraph ήταν σε θέση να αναφέρει λίγες αυξήσεις τιμών από το 1994. Όλες οι άλλες εταιρείες ισχυρίστηκαν ότι, κατά γενικό κανόνα, οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται σε ατομική βάση, ή ότι δεν διέθεταν πλέον τα σχετικά έγγραφα για το μεγαλύτερο μέρος της υπό εξέταση περιόδου. Ωστόσο, η Mougeot και η Carrs, έδωσαν ενδεικτικές πληροφορίες σχετικά με τις διακυμάνσεις των τιμών (υπό μορφή ποσοστού) σε ορισμένες αγορές, βάσει των αυξήσεων που ανακοινώνονταν στους συνήθεις πελάτες. Άλλες εταιρείες (Koehler, Torraspapel, Zicuñaga) διαβίβασαν πληροφορίες που αφορούσαν μόνον μηνιαίες ή ετήσιες μέσες τιμές.

⁽²³³⁾ Φάκελος σ. 10035-10036.

⁽²³⁴⁾ Φάκελος σ. 10037.

⁽²³⁵⁾ Φάκελος σ. 10040.

⁽²³⁶⁾ Φάκελος σ. 7866.

⁽²²⁸⁾ Οι λέξεις «proposal for» και «to distributors» καθώς και η διαγραφη λέξεων έχουν προστεθεί στο έγγραφο με το χέρι.

⁽²²⁹⁾ Φάκελος σ. 47-51.

⁽²³⁰⁾ Φάκελος σ. 4520.

- (202) Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi δείχνει ότι η εφαρμογή ορισμένων εκ των αυξήσεων τιμών που αναφέρονται στον πίνακα της συνάντησης του Ιανουαρίου μετατέθηκε, ενώ άλλες αυξήσεις εφαρμόστηκαν επιτυχώς⁽²³⁷⁾. Φαίνεται ότι το έγγραφο αυτό αναφέρεται σε γενικό αναπρογραμματισμό των αυξήσεων που είχαν συμφωνηθεί για την αγορά, και όχι σε αναπρογραμματισμό μόνον των αυξήσεων της Sappi. Οι αυξήσεις που προβλέπονταν τον Φεβρουάριο καθυστέρησαν κατά ένα μήνα στην περίπτωση της Αυστρίας και κατά 15 ημέρες στην περίπτωση του Βελγίου και των Κάτω Χωρών. Όσον αφορά την ισπανική αγορά, το έγγραφο αυτό αναφέρει ότι η αύξηση της τιμής των ρόλων κατά 10 % μετατέθηκε την 1η Απριλίου 1994, αλλά ότι η Sappi, τουλάχιστον, είχε εφαρμόσει την αύξηση κατά 10 % της τιμής των φύλλων. Το έγγραφο αναφέρει ότι η αύξηση της τιμής των φύλλων αναβλήθηκε στην πορτογαλική αγορά ως την 1η Απριλίου 1994, ημερομηνία η οποία, όμως, αναφέρεται στον πίνακα 4. Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, το έγγραφο αναφέρει ότι η αύξηση της τιμής των φύλλων που είχε αποφασισθεί για τον Δεκέμβριο 1993 και η αύξηση της τιμής των ρόλων που προβλεπόταν τον Ιανουάριο 1994 τέθηκαν όντως σε εφαρμογή⁽²³⁸⁾. Στην περίπτωση της σουηδικής αγοράς, η αύξηση της τιμής των ρόλων πραγματοποιήθηκε την 1η Φεβρουαρίου 1994 όπως είχε συμφωνηθεί.
- (203) Όσον αφορά τις αυξήσεις που είχαν συμφωνηθεί για την 1η Δεκεμβρίου 1993 (10 % για τους ρόλους) και την 1η Ιανουαρίου 1994 (6 % για τα φύλλα) κατά την συνάντηση σχετικά με τη γαλλική αγορά της 1ης Οκτωβρίου 1993, οι ίδιες ακριβώς αυξήσεις αναφέρονται σε δύο διαγράμματα που βρέθηκαν στα γραφεία της Stora⁽²³⁹⁾. Στις 12 Οκτωβρίου 1993, η AWA ανακοίνωσε τις ίδιες αυξήσεις στους πελάτες της⁽²⁴⁰⁾. Υπάρχουν επίσης αποδείξεις ότι η Mougeot έλαβε μέτρα για να εφαρμόσει την συμφωνηθείσα αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων από την 1η Δεκεμβρίου 1993, και ότι την ανακοίνωσε στους πελάτες της⁽²⁴¹⁾. Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Koehler δείχνει ότι και η Koehler είχε αποφασίσει να προβεί σε αύξηση των τιμών από την 1η Δεκεμβρίου 1993, αλλά ότι η αύξηση αυτή ήταν 8 % αντί για 10 %. Οι άλλοι παραγωγοί δεν έχουν παράσχει στοιχεία σχετικά με αυξήσεις τιμών κατά την περίοδο αυτή.
- (204) Αρχίζοντας από τις αυξήσεις των τιμών του Ιανουαρίου 1994, η Επιτροπή διαθέτει και άλλα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν εντολές των παραγωγών στα δίκτυα πωλήσεων τους σχετικά με αυξήσεις των τιμών, ανακοινώσεις προς τους πελάτες και εσωτερικά έγγραφα σχετικά με αυξήσεις τιμών που αντιστοιχούν στις αυξήσεις οι οποίες συμφωνήθηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 19 Ιανουαρίου 1994. Όσον αφορά την περίοδο από τον Ιανουάριο ως τον Μάρτιο 1994, από τις πληροφορίες αυτές προκύπτει ότι σε ορισμένες ή σε όλες από τις ακόλουθες αγορές οι AWA, Koehler, Sappi, Stora και Torraspapel ανακοίνωσαν αυξήσεις των τιμών ίδιες με αυτές που συμφω-

νήθηκαν ή επικυρώθηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 19ης Ιανουαρίου 1994 (για λεπτομέρειες σχετικά με τις αυξήσεις βλέπε παράρτημα V, πίνακα Α): Βέλγιο και Λουξεμβούργο, Δανία, Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Νορβηγία και Σουηδία⁽²⁴²⁾.

- (205) Τα διαθέσιμα έγγραφα δείχνουν επίσης ότι η αύξηση των τιμών που αποφασίστηκε τον Νοέμβριο 1993 τέθηκε σε εφαρμογή όταν τόσο η AWA όσο και η Sappi ανακοίνωσαν αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου (βλέπε παράρτημα V, πίνακα Α). Η αύξηση τιμών της AWA προβλεπόταν να ισχύσει από την 1η Φεβρουαρίου, ενώ η αύξηση της Sappi από τις 7 Φεβρουαρίου 1994. Επιπλέον, τα έγγραφα δείχνουν ότι, τον Φεβρουάριο 1994, η AWA, η Sappi και η Carrs ανακοίνωσαν αύξηση κατά 7,5 % της τιμής των φύλλων (η Carrs δεν πωλούσε φύλλα).
- (206) Οι AWA, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora και Torraspapel ανακοίνωσαν και αυτές αυξήσεις των τιμών κατά τον Απρίλιο and Μάιο οι οποίες ήταν όμοιες με αυτές που είχαν συμφωνηθεί στην γενική συνάντηση της σύμπραξης της 19ης Ιανουαρίου σε όλες ή ορισμένες από τις ακόλουθες αγορές (παράρτημα V, πίνακας Β): Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Νορβηγία⁽²⁴³⁾, Σουηδία⁽²⁴⁴⁾, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία⁽²⁴⁵⁾.

β) Ιούνιος — Οκτώβριος 1994

β) 1) Συμφωνίες που επετεύχθησαν

- (207) Η Επιτροπή βρήκε, στα γραφεία της Sappi και του αντιπροσώπου πωλήσεων της στην Πορτογαλία, Unipapel, έναν πίνακα της 23ης Ιουνίου 1994 (ήτοι δύο ημέρες μετά την γενική συνάντηση της σύμπραξης) ο οποίος ανέφερε αυξήσεις τιμών σε διάφορες εθνικές αγορές από την 1η Ιουνίου 1994 ως την 1η Οκτωβρίου 1994⁽²⁴⁶⁾. Αργότερα η Sappi διαβίβασε στην Επιτροπή αντίγραφο του ίδιου πίνακα το οποίο ήταν συνημμένο σε φαξ με εντολές της εταιρείας προς το δίκτυο πωλήσεων της σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών⁽²⁴⁷⁾. Ο πίνακας που υπέβαλε η Sappi παρατίθεται ως πίνακας 5:

⁽²⁴²⁾ Τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών εκ μέρους των διαφόρων παραγωγών δεν είναι ομοιογενή. Περιλαμβάνουν εντολές σε θυγατρικές πωλήσεων ή αντιπροσώπους, συνήθεις τυπικές επιστολές στους πελάτες, ανακοινώσεις στο Τύπο και εσωτερικά έγγραφα διαφόρων ειδών. Για λόγους ευκολίας, όλα τα μέτρα που έλαβαν οι εταιρείες με σκοπό την αύξηση των τιμών, είτε πρόκειται για ανακοινώσεις είτε για εσωτερικές εντολές, συζητήσεις ή αποφάσεις, καλούνται «ακοινώσεις αύξησης των τιμών» στην παρούσα απόφαση.

⁽²⁴³⁾ Αρχικά 1.4, αλλά καθυστέρησε ως την 1.5. Φάκελος σ. 2482.

⁽²⁴⁴⁾ Αρχικά 1.4, αλλά καθυστέρησε ως την 1.5. Φάκελος σ. 2482.

⁽²⁴⁵⁾ Και η Corigraph ανακοίνωσε στους πελάτες της τις αυξήσεις που είχαν συμφωνηθεί για τη γερμανική αγορά τον Φεβρουάριο (ρόλοι και φύλλα) και τον Μάιο (μόνο ρόλοι), ενώ η Carrs ανακοίνωσε στους πελάτες της τις αυξήσεις του Φεβρουαρίου και Απριλίου για τα φύλλα που είχαν συμφωνηθεί για τις αγορές της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Ορισμένες τουλάχιστον από τις ανακοινώσεις αύξησης των τιμών εξηγούνται από την συμμετοχή της εταιρείας στην σύμπραξη (βλέπε ιδίως αιτιολογικές σκέψεις 194 ως 195).

⁽²⁴⁶⁾ Φάκελος σ. 2358. Φάκελος σ. 4539-4540.

⁽²⁴⁷⁾ Φάκελος σ. 10053-10054.

⁽²³⁷⁾ Φάκελος σ. 2483.

⁽²³⁸⁾ Και οι δύο συμφωνήθηκαν στην συνάντηση της 1.10.1993 στο Παρίσι, βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 203.

⁽²³⁹⁾ Φάκελος σ. 4944-4945. Τα διαγράμματα αυτά δείχνουν τις διακυμάνσεις των τιμών και του όγκου πωλήσεων, καθώς και των ποσοστιαίων αυξήσεων των τιμών για τα φύλλα και τους ρόλους κατά τα έτη 1993-95 στην γαλλική αγορά.

⁽²⁴⁰⁾ Φάκελος σ. 7838.

⁽²⁴¹⁾ Φάκελος σ. 7681, 7728, 1813-1814.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Συμφωνηθείσες αυξήσεις των τιμών από τον Ιούνιο ως τον Οκτώβριο 1994

(πίνακας που υπέβαλε η Sappi)

(σε %)

	ΡΟΛΟΙ	ΦΥΛΛΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	12	6	1.9.1994
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12	6	1.9.1994
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	8	6	1.9.1994
ΑΥΣΤΡΙΑ	12	6	1.9.1994
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	12	6	1.9.1994
ΣΟΥΗΔΙΑ	8	—	1.9.1994
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	8	—	1.9.1994
ΔΑΝΙΑ	8	—	1.9.1994
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	8	6	1.9.1994
ΒΕΛΓΙΟ	10	6	1.9.1994
ΓΑΛΛΙΑ 1	6		1.7.1994
ΓΑΛΛΙΑ 2	10		1.10.1994
ΙΤΑΛΙΑ 1	10	10	1.6.1994
ΙΤΑΛΙΑ 2	15	15	1.10.1994
ΙΣΠΑΝΙΑ	(^α)	(^α)	1.9.1994
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 1	15	5	15.7.1994
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 2	15	(^α)	1.9.1994
ΕΛΛΑΔΑ	10	10	1.9.1994

(^α) θα εισαχθεί αργότερα

(208) Όπως και στην περίπτωση του πίνακα 4 που αφορά την συνάντηση της 19ης Ιανουαρίου, η Sappi συμπεριέλαβε και πάλι την Ιταλία, την Φινλανδία, τη Δανία και την Πορτογαλία στον κατάλογο των αυξήσεων τιμών παρά το γεγονός ότι δεν πωλούσε στις χώρες αυτές (στην περίπτωση της Πορτογαλίας πωλούσε φύλλα αλλά όχι ρόλους). Κατά συνέπεια, ο πίνακας 5 — όπως και ο πίνακας 4 — δεν μπορούσε να αποτελεί απλώς εσωτερικό έγγραφο ή να αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες της Sappi. Αντίθετα, παρουσιάζει αυξήσεις των τιμών οι οποίες είναι αποτέλεσμα παράνομων επαφών μεταξύ ανταγωνιστών.

(209) Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο πίνακας παραθέτει τις μελλοντικές αυξήσεις των τιμών που συμφωνήθηκαν μεταξύ των ανταγωνιστών κατά την γενική συνάντηση της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιουνίου 1994 καθώς και ορισμένες αυξήσεις που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως και ήδη ανακοινωθεί στους πελάτες.

(210) Ειδικότερα, όσον αφορά την αύξηση των τιμών των ρόλων την 1η Ιουλίου 1994 στην γαλλική αγορά (βλέπε αιτιολογική σκέψη 141), τον Μάιο 1994 είχε υπάρξει ήδη συνεργασία μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Η Mousseot έχει δηλώσει ότι σε συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε μάλλον τον Μάιο 1994, ο [υπάλληλος της AWA]* «παρότρυνε τους άλλους να ακολουθήσουν την αύξηση κατά 6 % την οποία η AWA είχε την πρόθεση να εφαρμόσει την 1η Ιουλίου 1994» (²⁴⁸). Η κατάθεση της Mousseot δείχνει ότι η AWA προσπάθησε σαφώς να επηρεάσει την συμπεριφορά των ανταγωνιστών της στη γαλλική αγορά με το να τους αποκαλύψει την αύξηση τιμών που είχε αποφασίσει να εφαρμόσει. Τελικά, φαίνεται ότι επετεύχθη συμφωνία όπως προκύπτει από τον πίνακα 5 ο οποίος καταρτίστηκε κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 21 Ιουνίου 1994.

(211) Κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 21 Ιουνίου 1994 αποφασίστηκε και αύξηση των τιμών για την Ισπανία, η οποία επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Σεπτεμβρίου 1994. Αντί να αναγράφει το ποσό της αύξησης, ο πίνακας 5 ο οποίος παραθέτει τις συμφωνηθείσες αυξήσεις των τιμών αναφέρει ότι η αύξηση για την Ισπανία «θα εισαχθεί αργότερα» (²⁴⁹). Η έκθεση σχετικά με την συνάντηση για την ισπανική αγορά της 29ης Ιουνίου 1994 δείχνει ότι κατά τη συνάντηση αυτή επετεύχθη συμφωνία σχετικά με τις αυξήσεις τιμών του Σεπτεμβρίου. Όσον αφορά τους ρόλους, το σημείωμα αναφέρει συμφωνία σχετικά με αύξηση 10 % την 1η Σεπτεμβρίου και σχετικά με τις τιμές-στόχους (ESP/kg) για τις απευθείας πωλήσεις στους τυπογράφους οι οποίοι ήταν χωρισμένοι σε τρεις ομάδες (Α, Β και Γ), με διαφορετικές τιμές-στόχους για κάθε ομάδα (ανά τύπο προϊόντος). Όσον αφορά τα φύλλα, η έκθεση αναφέρει ότι οι τιμές που είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως δεν είχαν τηρηθεί και ότι η τιμή είχε μειωθεί στο παλαιό της επίπεδο. Κατά την εν λόγω συνάντηση συμφωνήθηκε ότι η τιμή θα αυξανόταν σε δύο φάσεις, την 1η Ιουλίου και την 1η Σεπτεμβρίου 1994, κάθε φορά κατά 5 % (²⁵⁰).

β) 2) Εφαρμογή των αυξήσεων τιμών που είχαν συμφωνηθεί

(212) Η Επιτροπή έχει στην διάθεσή της ένα έγγραφο το οποίο αφορά την εφαρμογή ορισμένων από τις αυξήσεις τιμών που αποφασίστηκαν στη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 21 Ιουνίου 1994. Από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι οι αυξήσεις που συμφωνήθηκαν για τη Γερμανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό και, σε ορισμένες περιπτώσεις, υπερέβαιναν το συμφωνηθέν ποσό. Το έγγραφο, το οποίο βρέθηκε στα γραφεία της Tograspapel, δείχνει ότι οι αυξήσεις τιμών του Σεπτεμβρίου στη Γερμανία (για φύλλα και ρόλους) καθώς και οι αυξήσεις του Οκτωβρίου στην Ιταλία (επίσης για φύλλα και ρόλους) εφαρμόστηκαν στην πράξη, αν και προέκυψαν ορισμένες δυσκολίες όσον αφορά την εφαρμογή των αυξήσεων τιμών στη Γερμανία. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η τιμή των

(²⁴⁸) Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «a incité à suivre l'augmentation de prix de 6 % qu'AWA entendait mettre en oeuvre le 1er juillet 1994».

(²⁴⁹) Φάκελος σ. 2358. Φάκελος σ. 4539-4540.

(²⁵⁰) Φάκελος σ. 4476.

- ρόλων αυξήθηκε κατά 8 % και η τιμή των φύλλων κατά 6 % τον Σεπτέμβριο 1994. Η αύξηση της τιμής των φύλλων είναι ίδια με αυτή που συμφωνήθηκε στην συνάντηση, αλλά η αύξηση της τιμής των ρόλων είναι μεγαλύτερη. Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, το έγγραφο της Torraspapel αναφέρει ότι τον Οκτώβριο πραγματοποιήθηκε αύξηση της τιμής των ρόλων κατά 10 % και των φύλλων κατά 6 %. Η πρώτη από τις αυξήσεις αυτές συμπίπτει απόλυτα με αυτήν που αποφασίστηκε στην συνάντηση της 21ης Ιουνίου 1994 ⁽²⁵¹⁾.
- (213) Στις 23 Ιουνίου 1994, η Sappi Europe SA έστειλε στις θυγατρικές και τους αντιπροσώπους πωλήσεων της σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες πίνακα με το χρονοδιάγραμμα των αυξήσεων τιμών που είχε συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης, και στις 28 Ιουνίου και την 1η Ιουλίου 1994 έδωσε σε καθεμία από τις εταιρείες αυτές εντολές σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω αυξήσεων τιμών ⁽²⁵²⁾. Η Επιτροπή διαθέτει επίσης αποδεικτικά έγγραφα που αφορούν ανακοινώσεις αύξησης των τιμών τις οποίες διάφοροι ανταγωνιστές έστειλαν στους πελάτες ή τα δίκτυα πωλήσεων τους καθώς και εσωτερικά έγγραφα σχετικά με αυξήσεις τιμών, που αντιστοιχούν στις αυξήσεις που συμφωνήθηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 21 Ιουνίου 1994.
- (214) Η κατά 6 % αύξηση της τιμής των ρόλων η οποία είχε αποφασισθεί να εφαρμοσθεί στην γαλλική αγορά την 1η Ιουλίου 1994 ανακοινώθηκε από την AWA, τη Mougeot και τη Sappi ⁽²⁵³⁾ για την 1η ή 4η Ιουλίου (βλέπε παράρτημα V, πίνακα Γ). Το διάγραμμα με τις διακυμάνσεις των τιμών των ρόλων το οποίο βρέθηκε στα γραφεία της Stora δείχνει τις ίδιες αυξήσεις για την περίοδο αυτή ⁽²⁵⁴⁾.
- (215) Για τον Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 1994, οι AWA, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders ⁽²⁵⁵⁾ ανακοίνωσαν αυξήσεις τιμών όμοιες με εκείνες που είχαν συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση της 21ης Ιουνίου 1994 που αφορούσαν μερικές ή όλες από τις ακόλουθες αγορές (βλέπε παράρτημα V, πίνακα Δ): Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Νορβηγία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία ⁽²⁵⁶⁾.
- (216) Όσον αφορά την εφαρμογή των αυξήσεων που αποφασίσθηκαν για την ισπανική αγορά κατά τη συνάντηση της 29ης Ιουνίου 1994, ένα έγγραφο που διαβιβάστηκε από την Sappi αναφέρει ότι η αύξηση της τιμής των ρόλων «εφαρμόστηκε πλήρως» αλλά ότι η πρώτη αύξηση της τιμής των φύλλων «δεν εφαρμόστηκε από την Sargiό λόγω πιέσεων εκ μέρους των εμπόρων» ⁽²⁵⁷⁾. Το έγγραφο επιβεβαιώνει ότι παρά την αποχώρηση της Sargiό, η Sappi ήταν αποφασισμένη να εφαρμόσει την αύξηση τιμής του Σεπτεμβρίου και όσον αφορά τα φύλλα. Εξάλλου, μια εσωτερική εντολή αύξησης τιμών της AWA επιβεβαιώνει ότι πραγματοποιήθηκαν αυξήσεις των τιμών τόσο την 1η Ιουλίου όσο και την 1η Σεπτεμβρίου ⁽²⁵⁸⁾. Από άλλο έγγραφο της Sappi προκύπτει ότι η εταιρεία που ηγείτο της ισπανικής αγοράς, η Sargiό, είχε ήδη καθυστερήσει την εφαρμογή της πρώτης αύξησης των τιμών των φύλλων που είχε συμφωνηθεί τον Ιούνιο, γεγονός που οδήγησε την Sappi να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι είχε παρανοήσει την συμφωνία: «Σας παρακαλούμε να σημειώσετε ότι η αύξηση των τιμών των φύλλων αυτογραφικού χαρτιού της 1ης Σεπτεμβρίου στην Ισπανία στην πραγματικότητα είναι η αύξηση του Ιουνίου, την οποία η Sargiό ⁽²⁵⁹⁾ καθυστέρησε. Αρχικά, είχαμε καταλάβει ότι θα εφαρμόζονταν δύο αυξήσεις κατά 5 %, στην αγορά, αλλά αυτό δεν συνέβη» ⁽²⁶⁰⁾.

γ) Δεκέμβριος 1994 - Φεβρουάριος 1995

γ) 1) Συμφωνίες που επετεύχθησαν

- (217) Κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994, ο [υπάλληλος της AWA]* πληροφόρησε τους συμμετέχοντες σχετικά με τις ποσοστιαίες αυξήσεις και τις ημερομηνίες εφαρμογής που είχαν αποφασισθεί για κάθε χώρα, και τους παρότρυνε να εφαρμόσουν τις ίδιες αυξήσεις ταυτόχρονα ⁽²⁶¹⁾. Κατά την άποψη της Επιτροπής, οι συμμετέχοντες στην εν λόγω συνάντηση συμφώνησαν αυξήσεις των τιμών για την περίοδο από τον Δεκέμβριο 1994 ως τον Φεβρουάριο 1995. Οι εν λόγω αυξήσεις των τιμών περιλαμβάνονται σε έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi, παρατίθενται ως πίνακας 6 ⁽²⁶²⁾:

⁽²⁵⁷⁾ Φάκελος σ. 10062. Η Sappi ανακοίνωσε στους πελάτες της στις 30.6.1994 και η AWA στις 8.7.1994 τις συμφωνηθείσες αυξήσεις για τους ρόλους (10 %) και τα φύλλα (5 %) οι οποίες ίσχυαν από την 1.9.1994. Φάκελος σ. 8150 και 10077.

⁽²⁵⁸⁾ Φάκελος σ. 7868.

⁽²⁵⁹⁾ Το όνομα Sargiό παραπέμπει στην Torraspapel, που οργάνωσε τις συναντήσεις στην Βαρκελώνη. Αποτελεί επίσης τον ηγέτη της ισπανικής αγοράς.

⁽²⁶⁰⁾ Φάκελος σ. 4598.

⁽²⁶¹⁾ Φάκελος σ. 11597 και 11599.

⁽²⁶²⁾ Φάκελος σ. 2494.

⁽²⁵¹⁾ Φάκελος σ. 691. Σύμφωνα με την Torraspapel το έγγραφο περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την αγορά και είχε συνταχθεί από τον [υπάλληλος της Torraspapel]* τον Νοέμβριο 1994.

⁽²⁵²⁾ Φάκελος σ. 2359-2371 και 10068-10076.

⁽²⁵³⁾ Η Sappi επιβεβαιώνει την κατά 6 % αύξηση στην κατάθεσή της (φάκελος σ. 9949), αλλά ορισμένες εντολές προς την Sappi Paris δείχνουν αύξηση κατά 7 % για την 1.7.1994.

⁽²⁵⁴⁾ Φάκελος σ. 4944.

⁽²⁵⁵⁾ Η Corígraph ανακοίνωσε και αυτή τις αυξήσεις τιμών που είχαν συμφωνηθεί κατά την εν λόγω συνάντηση για την γαλλική και τη γερμανική αγορά, αλλά μόνον για τους ρόλους, ενώ η Carrs ανακοίνωσε στους πελάτες της την αύξηση της τιμής των φύλλων που είχε συμφωνηθεί για την βρετανική (και την ιρλανδική) αγορά.

⁽²⁵⁶⁾ Για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, η AWA, η Sappi και η Torraspapel ανακοίνωσαν την ίδια αύξηση κατά 8 % της τιμής των ρόλων. Ο πίνακας με τις αυξήσεις τιμών που αποφασίσθηκαν κατά τη γενική συνάντησης της σύμπραξης στις 21 Ιουνίου αναφέρει αύξηση κατά 12 % αντί 8 % για τους ρόλους. Φαίνεται ότι μετά τη γενική συνάντησης της σύμπραξης, τα μέλη συμφώνησαν να μειώσουν το ποσοστό της αύξησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Συμφωνηθείσες αυξήσεις τιμών από τον Δεκέμβριο 1994 ως τον Φεβρουάριο 1995

(έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi)

(σε %)

Χώρα	Αύξηση		Ημερομηνία εφαρμογής
	Ρόλοι	Φύλλα	
Γερμανία	6	0	1.12.1994
Αυστρία	10	5	1.12.1994
Βέλγιο	6	0	1.12.1994
Ολλανδία	6	0	1.12.1994
Γαλλία	10	5	1.1.1995
Ιταλία	15	15	1.1.1995
Ισπανία	Προς ανακοίνωση		
Φινλανδία	5?	5	1.1.1995
Νορβηγία	6	5	1.12.1994
Δανία	6	5	1.1.1995
Σουηδία	8	5	1.12.1994

(218) Για μια ακόμα φορά, όπως συνέβη και με τους άλλους δύο πίνακες που βρέθηκαν στα γραφεία της Sappi (βλέπε πίνακες 4 και 5), η Sappi έχει συμπεριλάβει την Ιταλία, τη Φινλανδία, τη Δανία και την Πορτογαλία στον κατάλογο των αυξήσεων τόσο για τους ρόλους όσο και για τα φύλλα, παρά το γεγονός ότι δεν πωλούσε ρόλους σε καμία από τις προαναφερόμενες χώρες και δεν πωλούσε φύλλα στην Ιταλία, τη Φινλανδία και τη Δανία. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει ότι ο πίνακας δεν μπορούσε να αποτελεί μόνον εσωτερικό έγγραφο ή να αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες της Sappi.

(219) Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της έγγραφα που βρέθηκαν στα γραφεία της Torrasrapel⁽²⁶³⁾ και της AWA⁽²⁶⁴⁾ τα

⁽²⁶³⁾ Φάκελος σ. 691. Κατά την έρευνα δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 17 που διενεργήθηκε στα γραφεία της Torrasrapel τον Νοέμβριο 1997, οι επιθεωρητές της Επιτροπής ζήτησαν από την εταιρεία να ερμηνεύσει το προαναφερόμενο έγγραφο, και ιδίως την ένδειξη «prochaine augmentation» («επόμενη αύξηση») στον τίτλο (φάκελος σ. 4247). Η Torrasrapel εξήγησε ότι το έγγραφο περιελάμβανε ειδικές πληροφορίες σχετικά με την αγορά και ότι είχε συνταχθεί από τον [υπάλληλος της Torrasrapel]* τον Νοέμβριο 1994. Η Torrasrapel δήλωσε επίσης ότι η έκφραση «en Europe» («στην Ευρώπη») που χρησιμοποιείται στον τίτλο ήταν ο τρόπος με τον οποίο η Torrasrapel αναφερόταν στις θυγατρικές της στην Ευρώπη οι οποίες πωλούσαν απευθείας από το χαρτοποιείο, δηλαδή τις θυγατρικές εταιρείες στην Γερμανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία. Φάκελος σ. 4251.

⁽²⁶⁴⁾ Φάκελος σ. 918.

οποία επικυρώνουν το συμπέρασμα ότι ο πίνακας 6 περιλαμβάνει αυξήσεις τιμών οι οποίες είχαν συμφωνηθεί μεταξύ ανταγωνιστών. Και τα δύο αυτά έγγραφα αναφέρουν αυξήσεις τιμών οι οποίες είναι όμοιες με αυτές που περιλαμβάνονται στον πίνακα 6. Το έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Torrasrapel περιλαμβάνει «προβλέψεις» για τις αυξήσεις τον Δεκέμβριο 1994 στην Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Ιανουάριο 1995 στην Γαλλία και την Ιταλία οι οποίες είναι ίδιες με τις αυξήσεις που αναφέρονται στον πίνακα 6. Η μόνη διαφορά είναι ότι ο πίνακας 6 δεν αναφέρει τις αυξήσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο. Το έγγραφο της Torrasrapel «προβλέπει» αυξήσεις των τιμών κατά 10 % για τους ρόλους και 5 % για τα φύλλα στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου τον Δεκέμβριο. Φαίνεται ότι οι αυξήσεις αυτές είχαν επίσης συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994.

(220) Το έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της AWA παραθέτει «εκτιμήσεις αυξήσεων των τιμών» τον Φεβρουάριο 1995 στη Γερμανία, την Γαλλία και την Ιταλία οι οποίες είναι εντελώς όμοιες με τις αυξήσεις τιμών του Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου οι οποίες προβλέπονταν για τις χώρες αυτές στα έγγραφα που βρέθηκαν στα γραφεία των Sappi και Torrasrapel. Επιπλέον, η «εκτίμηση αυξήσεων των τιμών» της AWA για τις χώρες του Μπενελούξ είναι ίδια ακριβώς με τις αυξήσεις του Δεκεμβρίου 1994 που αναφέρονται στον πίνακα 6 για το Βέλγιο και τις Κάτω Χώρες. Εξάλλου, η «εκτίμηση αυξήσεων των τιμών» της AWA για την Σκανδιναβία είναι ίδια με τις αυξήσεις τιμών του Δεκεμβρίου 1994 και Ιανουαρίου 1995 για τη Νορβηγία και τη Δανία που αναφέρονται στο έγγραφο της Sappi.

(221) Τα εν λόγω έγγραφα επιβεβαιώνουν επίσης τη συμμετοχή της Sappi και της Torrasrapel στη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994.

(222) Κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994 δεν συμφωνήθηκαν αυξήσεις των τιμών για την Ισπανία, αλλά ο πίνακας 6 ο οποίος αναφέρει τις συμφωνηθείσες αυξήσεις περιλαμβάνει την ένδειξη «Θα εισαχθεί αργότερα» στη θέση της Ισπανίας. Αυτό σημαίνει ότι η αύξηση για την Ισπανία επρόκειτο να συμφωνηθεί σε συνάντηση σχετικά με την ισπανική αγορά η οποία θα πραγματοποιούταν μετά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης. Από το χειρόγραφο σημείωμα του εκπροσώπου της Μουγεστ στην συνάντηση για την ισπανική αγορά στις 19 Οκτωβρίου 1994 προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες στη συνάντηση συμφώνησαν σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών (χωρίς να ορίσουν το μέγεθος της αύξησης) και τις τιμές-στόχους (ESP/χγρ.) που επρόκειτο να εφαρμοσθούν στην Ισπανία από τις 3 Ιανουαρίου 1995⁽²⁶⁵⁾. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν διαφορετικές τιμές για τις τρεις κατηγορίες πελατών — Α, Β και Γ — και για κάθε τύπο προϊόντος. Οι τιμές που αναφέρονται στο σημείωμα αφορούν τους ρόλους. Δεδομένου

⁽²⁶⁵⁾ Φάκελος σ. 1839.

ότι η Mougeot πωλεί μόνον ρόλους, ήταν φυσικό να ενδιαφέρεται μόνον για αυτές τις τιμές ⁽²⁶⁶⁾. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι κατά τη συνάντησης αυτή δεν συμφωνήθηκαν και αυξήσεις τιμών για τα φύλλα.

- (223) Κατά την συνάντηση σχετικά με την ισπανική αγορά στις 19 Οκτωβρίου 1994, επετράπη στην Zicuñaga και την Mougeot να πωλούν σε τιμές λίγο χαμηλότερες από τις συμφωνηθείσες. Το προαναφερόμενο σημείωμα του εκπροσώπου της Mougeot αναφέρει «Επετράπη στην Zicuñaga και την Mougeot να πωλούν κάτω των ESP 5/χγρ. (μεγάλο δώρο)» ⁽²⁶⁷⁾. Η Mougeot, απαντώντας σε προφορικές ερωτήσεις κατά την έρευνα, επιβεβαίωσε ότι οι μεγάλοι παραγωγοί είχαν όντως επιτρέψει την μείωση αυτή. Η Mougeot δήλωσε επίσης, «Όσον αφορά την Mougeot, η Sarrío, η οποία ήταν πελάτης μας και μια από τις κύριες εταιρείες στην ισπανική αγορά, μας ζήτησε να μην πωλούμε κάτω από την κανονική τιμή κατά περισσότερο από 5 ESP» ⁽²⁶⁸⁾. Αργότερα η Mougeot δήλωσε «μας υπενθύμισαν ότι δεν έπρεπε να πωλούμε κάτω από την ελάχιστη τιμή κατά περισσότερο από 5 ESP» ⁽²⁶⁹⁾, υποδεικνύοντας ότι οι συμφωνηθείσες τιμές-στόχοι ήταν ελάχιστες τιμές.
- (224) Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, οι αυξήσεις των τιμών που αποφασίσθηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης επιβεβαιώθηκαν στη συνάντηση για τη γαλλική αγορά της 6ης Δεκεμβρίου 1994 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 145).

γ) 2) Εφαρμογή των αυξήσεων τιμών που συμφωνήθηκαν

- (225) Όσον αφορά την περίοδο από τον Δεκέμβριο 1994 ως τον Φεβρουάριο 1995, η Επιτροπή έχει ανακαλύψει ότι όλοι οι συμμετέχοντες στη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994 — AWA, Koehler, Sarrío, Stora, Torraspapel και Zanders — ανακοίνωσαν αυξήσεις των τιμών όμοιες με εκείνες που είχαν συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση για μερικές ή όλες από τις ακόλουθες αγορές: Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία (για λεπτομέρειες σχετικά με τις αυξήσεις τιμών βλέπε παράρτημα V, πίνακα E) ⁽²⁷⁰⁾.
- (226) Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, οι AWA, Corigraph, Sarrío, Stora, Torraspapel και Zanders, τουλάχιστον, ανα-

⁽²⁶⁶⁾ Και σε άλλες περιπτώσεις η Mougeot αναφέρεται μόνον στις αυξήσεις των τιμών των ρόλων, ακόμα και όταν υπάρχουν αποδείξεις ότι είχαν συμφωνηθεί αυξήσεις και για τα φύλλα.

⁽²⁶⁷⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «ZICUÑAGA et Mougeot Autorisés à vendre – 5 Pts/kg (Quel cadeau)», φάκελος σ. 1839.

⁽²⁶⁸⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «En ce qui concerne Mougeot, Sarrío qui était notre client et aussi le principal opérateur du marché espagnol nous a demandé de ne pas vendre à plus de 5 pts en dessous des prix réguliers du marché». Φάκελος σ. 3916.

⁽²⁶⁹⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «nous nous sommes fait rappeler que nous ne devions pas vendre moins de PTA 5 en dessous des prix minima affichés» (φάκελος σ. 11495).

⁽²⁷⁰⁾ Η Corigraph ανακοίνωσε και αυτή τις συμφωνηθείσες αυξήσεις των τιμών για τη γαλλική αγορά. Επιπλέον, η Carrs ανακοίνωσε για τον Ιανουάριο 1995 την κατά 5 % αύξηση της τιμής των φύλλων που είχε συμφωνηθεί για την βρετανική (και ιρλανδική) αγορά.

κοίνωσαν τις αυξήσεις που είχαν επικυρωθεί στη συνάντηση της 6ης Δεκεμβρίου 1994 με ισχύ τον Ιανουάριο 1995· η ανακοίνωση της Zanders αφορούσε μόνον ρόλους (βλέπε αιτιολογική σκέψη 145)). Τα διαγράμματα σχετικά με τις διακυμάνσεις των τιμών που βρέθηκαν στα γραφεία της Stora δείχνουν αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων στις αρχές του 1995 ⁽²⁷¹⁾.

- (227) Όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία, οι AWA, Koehler, Sarrío και Torraspapel ανακοίνωσαν ή σχεδίαζαν σχεδόν όμοιες αυξήσεις (10-11 % για τους ρόλους και 5-6 % για τα φύλλα) σε διαφορετικές χρονικές στιγμές από τα τέλη Νοεμβρίου 1994 ως τον Ιανουάριο 1995. Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Sarrío επιβεβαιώνει ότι, παρά τις διαφορετικές ημερομηνίες εφαρμογής, η αύξηση αυτή ήταν αποτέλεσμα αθέμιτων πρακτικών και αναφέρει ρητά την AWA και την Stora ως εταιρείες αναμειγμένες στις πρακτικές αυτές. Το έγγραφο αναφέρει: «Όπως, ελπίζω, γνωρίζετε ο [υπάλληλος της AWA]* αποφάσισε να μην εφαρμόσει την αύξηση τιμών του Νοεμβρίου/Δεκεμβρίου την ημέρα εφαρμογής λόγω “πρακτικών προβλημάτων”. Έτσι ανέβαλαν την αύξηση μέχρι τις 3 Ιανουαρίου οπότε και την εφήρμοσαν. Εμείς με την Feldmuhle [Stora] αποφασίσαμε να αναβάλουμε την αύξησή μας επειδή πιστεύαμε ότι αν αποφασίζαμε να αποσυρθούμε η αγορά θα κατέρρεε και θα καταλήγαμε γρήγορα σε πόλεμο τιμών.” Το έγγραφο επιβεβαιώνει επίσης ότι η AWA, η Sarrío και η Stora έδωσαν σε εφαρμογή τις αυξήσεις στην βρετανική και ιρλανδική αγορά» ⁽²⁷²⁾.

δ) Φεβρουάριος - Σεπτέμβριος 1995

δ) 1) Συμφωνίες που επιτεύχθηκαν

- (228) Τα πρακτικά της γενικής συνάντησης στις 2 Φεβρουαρίου 1995 αναφέρουν τις αυξήσεις των τιμών που είχαν συμφωνηθεί για τις διάφορες χώρες καθώς και τις ημερομηνίες στις οποίες έπρεπε να τεθούν σε εφαρμογή ⁽²⁷³⁾. Ένα έγγραφο που διαβιβάσθηκε από την AWA αναφέρει τις ίδιες ακριβώς αυξήσεις που αναφέρονται στα πρακτικά ⁽²⁷⁴⁾. Το έγγραφο δείχνει ότι τα στελέχη της AWA αποφάσισαν τις εν λόγω αυξήσεις μόλις πριν από τη συνάντηση της σύμπραξης, Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου, όπως και στη συνάντηση της 22ας Σεπτεμβρίου 1994, η AWA υπέβαλε προς έγκριση στα άλλα μέλη της σύμπραξης αυξήσεις τιμών

⁽²⁷¹⁾ Φάκελος σ. 4944-4945. Όσον αφορά τα φύλλα, η αύξηση αυτή είναι μόνο 2 %, πράγμα που σημαίνει ότι η συμφωνηθείσα αύξηση για τα φύλλα δεν εφαρμόστηκε πλήρως, τουλάχιστον από την Stora.

⁽²⁷²⁾ Φάκελος σ. 2742.

⁽²⁷³⁾ Φάκελος σ. 7.

⁽²⁷⁴⁾ Φάκελος σ. 7879-7880.

τις οποίες είχε σχεδιάσει. Σύμφωνα με τα πρακτικά, οι αυξήσεις που αποφασίσθηκαν για τις χώρες του ΕΟΧ από τον Φεβρουάριο ως τον Οκτώβριο 1995 αποτελούσαν τον πίνακα 7:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Συμφωνηθείσες αυξήσεις τιμών από τον Φεβρουάριο ως τον Σεπτέμβριο 1995

(από τα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995)

(σε %)			
Χώρα	Ημερομηνία	Ρόλοι	Φύλλα
Γαλλία	1.4.1995	10	0
Γαλλία	1.5.1995 ⁽²⁷⁵⁾	0	10
Γαλλία	1.7.1995 ⁽²⁷⁶⁾	TBA ⁽²⁷⁷⁾	TBA
Γερμανία	1.4.1995	10	5
Αυστρία	1.7.1995	8	0
Ισπανία	1.2.1995	10	5
Ισπανία	1.3.1995	6	0
Ισπανία	1.4.1995	0	10
Πορτογαλία	1.4.1995	10	5
H.B. ⁽²⁷⁸⁾	1.3.1995	8	5
H.B.	1.5.1995	8	5
H.B.	1.9.1995	8	5
Ιταλία	1.4.1995	15	15
Ιταλία	1.9.1995	10	10
Φινλανδία	1.4.1995	8	5
Δανία	1.4.1995	8	0
Νορβηγία	1.6.1995	0	5
Σουηδία	1.6.1995	0	5
Ελλάδα	1.4.1995	10	10
Βέλγιο	1.3.1995	6	6
Ολλανδία	1.6.1995	8	0
Ισλανδία	1.4.1995	8	5

⁽²⁷⁵⁾ Στο πρωτότυπο έγγραφο το αναγραφόμενο έτος είναι το 1996, αλλά πρέπει να πρόκειται για τυπογραφικό λάθος: το πραγματικό έτος πρέπει να είναι το 1995.

⁽²⁷⁶⁾ Στο πρωτότυπο έγγραφο το αναγραφόμενο έτος είναι το 1996, αλλά πρέπει να πρόκειται για τυπογραφικό λάθος: το πραγματικό έτος πρέπει να είναι το 1995.

⁽²⁷⁷⁾ Η σύντμηση «TBA» σημαίνει ότι η αύξηση πρόκειται να συμφωνηθεί (to be agreed) αργότερα.

⁽²⁷⁸⁾ Μάλλον περιλαμβάνει την Ιρλανδία.

(229) Όπως και οι πίνακες σχετικά με τις αυξήσεις τιμών που είχαν καταρτισθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης το 1994, και ο πίνακας 7 περιλαμβάνει τόσο τις μελλοντικές τιμές που αποφασίσθηκαν κατά τη συνάντηση όσο και αυξήσεις που είχαν ορισθεί προηγουμένως. Ειδικότερα, η αύξηση τιμών του Απριλίου στην Γαλλία είχε συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο της 20ής Ιανουαρίου 1995.

(230) Η Mougeot θυμάται ότι οι συμμετέχοντες στην συνάντησης της 20ής Ιανουαρίου 1995 για τη γαλλική αγορά είχαν αποφασίσει αύξηση 6 % η οποία επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Απριλίου 1995 ⁽²⁷⁹⁾. Ωστόσο, από άλλα έγγραφα προκύπτει ότι η συμφωνηθείσα αύξηση των τιμών ενδέχεται να ήταν 10 %. Μια αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων με ισχύ από την 1η Απριλίου αναφέρεται τόσο στα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995 όσο και στο διάγραμμα με την εξέλιξη των τιμών που βρέθηκε στα γραφεία της Stora ⁽²⁸⁰⁾. Εξάλλου, ένα υπηρεσιακό σημείωμα («Note de Service») της Mougeot, με ημερομηνία 15 Μαρτίου 1995, επιβεβαιώνει ότι οι ανταγωνιστές είχαν ανακοινώσει αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων στη Γαλλία για το δεύτερο τρίμηνο του 1995, αλλά ότι οι ηγέτες της αγοράς είχαν αρνηθεί να την εφαρμόσουν. Η Mougeot αποφάσισε και αυτή να προσαρμόσει την αύξησή με στόχο να φθάσει σε ποσοστό 5 ως 6 % ⁽²⁸¹⁾.

(231) Τα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης δείχνουν ότι σχεδιάζονταν δύο επιπλέον αυξήσεις τιμών για τη γαλλική αγορά: μια αύξηση κατά 10 % της τιμής των φύλλων η οποία επρόκειτο να εφαρμοσθεί την 1η Μαΐου 1995 και μια άλλη αύξηση την 1η Ιουλίου 1995 η οποία θα αποφασιζόταν αργότερα («TBA»). Η Mougeot θυμάται ότι την άνοιξη 1995 πραγματοποιήθηκε συνάντηση της σύμπραξης σχετικά τη γαλλική αγορά στην οποία επρόκειτο να αποφασισθεί αύξηση για τον Ιούλιο ⁽²⁸²⁾. Φαίνεται ότι κατά τη συνάντηση αυτή οι παραγωγοί συμφώνησαν σχετικά με αύξηση 10 % τόσο για τα φύλλα όσο και για τους ρόλους τον Ιούλιο. Αυτά είναι τα στοιχεία που αναφέρονται για τα μέσα του 1995 στα διαγράμματα σχετικά με τις διακυμάνσεις των τιμών στη γαλλική αγορά που βρέθηκαν στα γραφεία της Stora, τα οποία παρουσιάζουν επακριβώς τις μέχρι τότε επιτευχθείσες συμφωνίες για τις αυξήσεις τιμών ⁽²⁸³⁾.

⁽²⁷⁹⁾ Φάκελος σ. 7653-7654.

⁽²⁸⁰⁾ Φάκελος σ. 7 και σ. 4944.

⁽²⁸¹⁾ Φάκελος σ. 1859. Φάκελος σ. 11496.

⁽²⁸²⁾ Φάκελος σ. 7654.

⁽²⁸³⁾ Φάκελος σ. 4944-4945. Οι αυξήσεις των τιμών που αναφέρονται στα διαγράμματα αρχίζουν στα τέλη του 1993 μέχρι το τέλος του 1995. Ως το Φθινόπωρο του 1995 η Επιτροπή μπόρεσε να επιβεβαιώσει ότι όλες οι εν λόγω αυξήσεις (εξαιρουμένων των πρώτων αυξήσεων κατά 2 % της τιμής των φύλλων) είχαν συμφωνηθεί μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού (είτε στις γενικές είτε στις εθνικές συναντήσεις της σύμπραξης). Τα έγγραφα αυτά δείχνουν επίσης ότι από τα τέλη του 1993 και μετά, οι τιμές των φύλλων και των ρόλων αυξανόνταν σταθερά, ενώ ο όγκος των πωλήσεων παρουσίαζε μεγάλες διακυμάνσεις. Οι συνολικές αυξήσεις των «μέσων τιμών» ήταν οι ακόλουθες: από το 1993 ως το 1994: ρόλοι +6 %, φύλλα +14 % από το 1994 ως το 1995: ρόλοι +15 %, φύλλα +6 % από το 1993 ως το 1995: ρόλοι +21 %, φύλλα +21 %.

(232) Συνάγεται ότι η Mougéot και η Stora, τουλάχιστον, συμμετείχαν στη συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 1995. Όσον αφορά τους άλλους συνήθεις συμμετέχοντες στις εν λόγω συναντήσεις για τη γαλλική αγορά (AWA, Corigraph, Koehler, Torraspapel και Zanders), από τα αποδεικτικά στοιχεία δεν προκύπτει με βεβαιότητα αν συμμετείχαν στη συγκεκριμένη συνάντηση. Ωστόσο, όλες οι εταιρείες συνέχισαν να είναι μέλη της σύμπραξης και, ως εκ τούτου, μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες και για τις αυξήσεις που συμφωνήθηκαν και σε αυτή τη συνάντηση.

(233) Κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995 οι συμμετέχοντες συμφώνησαν επίσης ένα σύστημα θέσης σε εφαρμογή των αυξήσεων τιμών βάσει του οποίου η AWA θα εφήρμοζε πρώτη τις αυξήσεις και οι άλλες εταιρείες θα ακολουθούσαν. Όπως αναφέρεται στα πρακτικά: «Η AWA θα αρχίσει τις ανακοινώσεις των μελλοντικών αυξήσεων ανά αγορά. Θα ακολουθήσουν οι Koehler AG, Zanders, Stora, Sappi, Torras»⁽²⁸⁴⁾.

(234) Εξάλλου, κατά την επίσημη συνάντηση, ο [υπάλληλος της AWA]*, ενώ παρουσίαζε τις αυξήσεις των τιμών του χαρτοπολτού (που κανονικά θα έπρεπε να είχε παρουσιάσει ο πρόεδρος, ο [υπάλληλος της Koehler]*, είπε (σύμφωνα με τη Mougéot) ότι «όποιος δεν προσάρμοζε τις τιμές του στην αύξηση αυτή θα κινδύνευε να βρεθεί σε δύσκολη οικονομική κατάσταση»⁽²⁸⁵⁾. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει περαιτέρω τον ενεργό ρόλο της AWA στη σύμπραξη.

δ) 2) Εφαρμογή των συμφωνημένων αυξήσεων τιμών

(235) Η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της έγγραφα που προέρχονται από την AWA⁽²⁸⁶⁾ και την Sappi⁽²⁸⁷⁾ τα οποία δείχνουν ότι οι αυξήσεις των τιμών στις περισσότερες χώρες του EOX αντιστοιχούν στις αυξήσεις που αποφασίστηκαν κατά τη συνάντηση. Η ίδια η Sappi συνέκρινε τις συμφωνημένες αυξήσεις των τιμών με αυτές που ανακοίνωσε στη συνέχεια και έφθασε στο συμπέρασμα ότι «οι αυξήσεις των τιμών που

φαίνεται ότι συμφωνήθηκαν μεταξύ των ανταγωνιστών κατά τη συνάντηση στην Φρανκφούρτη αντιστοιχούν σε μεγάλο βαθμό στις αυξήσεις που η Sappi ανακοίνωσε στη συνέχεια στους πελάτες της»⁽²⁸⁸⁾.

(236) Η Επιτροπή διαθέτει επίσης αποδείξεις εντολών που έδωσαν άλλοι παραγωγοί σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών στα δίκτυα πωλήσεών τους, ανακοινώσεων σε πελάτες και άλλα έγγραφα σχετικά με αυξήσεις τιμών οι οποίες αντιστοιχούν με εκείνες που είχαν συμφωνηθεί στη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου. Οι πληροφορίες αυτές, σε συνδυασμό με τα στοιχεία από την AWA και την Sappi, δείχνουν ότι κατά την περίοδο από τον Μάρτιο ως τον Απρίλιο 1995, μεταξύ των παραγωγών που συμμετείχαν στη συνάντηση, οι AWA, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders ανακοίνωσαν αυξήσεις τιμών οι οποίες αντιστοιχούσαν σε αυτές που είχαν συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης σε μερικές ή όλες από τις ακόλουθες αγορές (βλέπε παράρτημα V, πίνακα ΣΤ): Δανία, Γαλλία⁽²⁸⁹⁾, Κάτω Χώρες, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία⁽²⁹⁰⁾.

(237) Όσον αφορά την αύξηση στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, ένα φαξ της Mougéot της 2ας Φεβρουαρίου 1995, που εστάλη στις 3 Φεβρουαρίου 1995 στον βρετανό διανομέα, J & H Paper, αναφέρει: «Η αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου θα παρουσιάσει αύξηση κατά 8 % στις 6 Μαρτίου και για τον λόγο αυτό σας υποβάλλουμε την καλύτερη προσφορά μας.»⁽²⁹¹⁾. Το φαξ αυτό επιβεβαιώνει τη συμμετοχή της Mougéot στη συμφωνία που επετεύχθη κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995.

(238) Όσον αφορά τις αυξήσεις στην ισπανική αγορά που είχαν αποφασισθεί για τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, οι AWA, Sappi, Stora και Torraspapel ανακοίνωσαν τις συμφωνηθείσες αυξήσεις, όπως φαίνεται στον πίνακα ΣΤ του παραρτήματος V. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει ένα έγγραφο της 16ης Φεβρουαρίου, το οποίο διαβιβάσθηκε από την Sappi. Το έγγραφο αναφέρει μεταξύ άλλων: «η αύξηση κατά 6 % [ρόλοι] στις 1.3.1995 ανακοινώθηκε από τους ηγέτες της αγοράς Sarrió/Stora/AWA. Κατά συνέπεια, αν θέλουμε παραπάνω θα μείνουμε έξω από την αγορά»⁽²⁹²⁾. Ένα άλλο έγγραφο από την Sappi αναφέρει

⁽²⁸⁸⁾ Φάκελος σ. 9953-9954.

⁽²⁸⁹⁾ Η ανακοινωθείσα αύξηση κατά 10 % της τιμής των ρόλων στη γαλλική αγορά είχε συμφωνηθεί τόσο κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου όσο και κατά τη συνάντηση για τη γαλλική αγορά στις 20 Ιανουαρίου. Οι AWA, Corigraph, Sappi, Stora και Zanders ανακοίνωσαν αύξηση της τιμής των ρόλων κατά 10 % με ισχύ από την 1η ή 3η Απριλίου 1995.

⁽²⁹⁰⁾ Μόνον οι αυξήσεις που αφορούν τις Κάτω Χώρες είναι διαφορετικές από αυτές που αναφέρονται στα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995.

⁽²⁹¹⁾ Φάκελος σ. 1378.

⁽²⁹²⁾ Φάκελος σ. 3043. Το γεγονός ότι η AWA είχε ανακοινώσει την αύξηση αυτή στους πελάτες της στις 22 Φεβρουαρίου, ήτοι μετά την ημερομηνία του φαξ της Sappi, ενισχύει το συμπέρασμα ότι οι αυξήσεις αυτές είναι αποτέλεσμα αθέμιτων πρακτικών.

⁽²⁸⁴⁾ Φάκελος σ.7.

⁽²⁸⁵⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «ceux qui ne feraient pas évoluer leurs prix en tenant compte cette hausse, se trouveraient en situation financière difficile». Φάκελος σ. 11496.

⁽²⁸⁶⁾ Φάκελος σ. 937, 7879-7880. Το τελευταίο έγγραφο δείχνει πλήρη αντιστοιχία με τις αυξήσεις τιμών που αποφασίστηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης.

⁽²⁸⁷⁾ Φάκελος σ. 2250-2251 και 2492-2493. Το έγγραφο αυτό που βρέθηκε στα γραφεία της Sappi αποδεικνύει ότι είπε στις θυγατρικές και τους εμπόρους (ή αντιπροσώπους) της να ανακοινώσουν αυξήσεις οι οποίες ήταν σχεδόν όμοιες με αυτές που είχαν συμφωνηθεί στη συνάντηση. Για την ισπανική αγορά βλέπε φάκελο σ. 4567-4568 και 4571-4573.

ότι στις αρχές του 1995 υπήρξαν ορισμένες δυσκολίες στην εφαρμογή των αυξήσεων που είχαν συμφωνηθεί για την τιμή των ρόλων. Όσον αφορά τα φύλλα, το έγγραφο επιβεβαιώνει ότι πραγματοποιήθηκαν αυξήσεις των τιμών τον Φεβρουάριο και Απρίλιο οι οποίες αντιστοιχούσαν σε αυτές που είχαν συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995: «οι τιμές στην αγορά αυξήθηκαν πραγματικά κατά 5 % τον Φεβρουάριο και 10 % τον Απρίλιο»⁽²⁹³⁾.

(239) Από τις εταιρείες που συμμετείχαν στη γενική συνάντηση της σύμπραξης, οι AWA, Koehler, Sappi, Stora και Zanders ανακοίνωσαν όμοιες αυξήσεις για την περίοδο από τον Μάιο ως τον Ιούλιο σε μερικές ή όλες από τους ακόλουθες αγορές (βλέπε παράρτημα V, πίνακα Z): Βέλγιο και Λουξεμβούργο, Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία. Οι αυξήσεις που αφορούν το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, τη Γαλλία και τη Γερμανία δεν εμφανίζονται στον πίνακα με τις αυξήσεις των τιμών που αποφασίστηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995. Όσον αφορά τη γαλλική αγορά, υπάρχουν αποδείξεις ότι η ανακοινωθείσα αύξηση κατά 10 % είχε συμφωνηθεί σε χωριστή συνάντηση της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο η οποία πραγματοποιήθηκε αργότερα, την άνοιξη του 1995 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 231). Η αύξηση για τις Κάτω Χώρες ανακοινώθηκε από τις AWA, Koehler, Sappi και Stora κατά την ίδια ημερομηνία που είχε συμφωνηθεί στη συνάντηση, αλλά όλες αύξησαν τις τιμές από 8 % σε 10 %. Το ποσοστό που είχε αποφασισθεί στη συνάντηση πρέπει να προσαρμόσθηκε ανάλογα.

(240) Η AWA και η Sappi ανακοίνωσαν και αυτές αυξήσεις για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία τον Σεπτέμβριο 1995 οι οποίες είναι όμοιες με αυτές που είχαν συμφωνηθεί κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995 (βλέπε παράρτημα V, πίνακα H)⁽²⁹⁴⁾.

1.4.4.2. Κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων και καταμερισμός της αγοράς

(241) Η Επιτροπή βρήκε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι, για να στηριχθεί η εφαρμογή των συμφωνημένων αυξήσεων τιμών, σε ορισμένες συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο καταναμόνταν ποσοστώσεις και καθορίζονταν μερίδια αγοράς για κάθε συμμετέχοντα.

⁽²⁹³⁾ Φάκελος σ. 2010-2011.

⁽²⁹⁴⁾ Η Corigraph ανακοίνωσε στους πελάτες της στη γαλλική αγορά αυξήσεις κατά 10 % των τιμών των ρόλων και των φύλλων για τις 3.4 και 18.4.1995 αντίστοιχα, οι οποίες αντιστοιχούν στις αυξήσεις που είχαν συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση. Η Carrs ανακοίνωσε και αυτή στους πελάτες της αυξήσεις της τιμής των φύλλων οι οποίες αντιστοιχούσαν σε αυτές που είχαν συμφωνηθεί για τον Μάρτιο, Μάιο και Σεπτέμβριο σχετικά με την βρετανική (και ιρλανδική) αγορά. Ορισμένες από τις εν λόγω ανακοινώσεις αυξήσεων ενδέχεται να είναι αποτέλεσμα της συμμετοχής των εταιρειών στις δραστηριότητες της σύμπραξης (βλέπε ιδίως αιτιολογική σκέψη (230) όσον αφορά τη συμφωνία για την αύξηση των τιμών που επετεύχθη κατά τη συνάντηση για την γαλλική αγορά στις 20 Ιανουαρίου 1995 στην οποία συμμετείχε η Corigraph).

(242) Ποσοστώσεις πωλήσεων καθορίστηκαν, τουλάχιστον, κατά τη συνάντηση της σύμπραξης για την ισπανική αγορά που πραγματοποιήθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 1993 στην Βαρκελώνη⁽²⁹⁵⁾ κατά τη συνάντηση της σύμπραξης για την γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκε την 1η Οκτωβρίου 1993 στο Παρίσι⁽²⁹⁶⁾.

(243) Οι συμμετέχοντες στις συναντήσεις αυτές συμφώνησαν σχετικά με ποσοστώσεις πωλήσεων για την ισπανική και γαλλική αγορά αντιστοίχως, για το τελευταίο τρίμηνο του 1993· ο καθορισμός των ποσοστώσεων βασιζόταν σε εμπιστευτικές πληροφορίες. Κατά τη συνάντηση της σύμπραξης για την ισπανική αγορά, ανταλλάχθηκαν πληροφορίες που αφορούσαν τις ατομικές μέσες μηνιαίες πωλήσεις για τα έτη 1992 και 1993. Κατά τη συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά, οι συμμετέχοντες χρησιμοποίησαν για τον καθορισμό των ποσοστώσεων μεμονωμένα δεδομένα για τις πωλήσεις κατά την οκτάμηνη περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου για τα έτη 1992 και 1993.

(244) Η Επιτροπή ζήτησε από τους παραγωγούς αυτογραφικού χαρτιού να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τον ετήσιο όγκο πωλήσεών τους, αλλά ελάχιστοι παρείχαν μηνιαία στοιχεία σχετικά με τα έτη 1992 και 1993. Ακόμα και οι περιορισμένες αυτές πληροφορίες όσον αφορά τα πραγματικά στοιχεία των πωλήσεων δείχνουν ότι υπάρχει σαφής αντιστοιχία με τις συμφωνηθείσες ποσοστώσεις και με τις πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων που αντλήθηκαν κατά τις συναντήσεις την 30ή Σεπτεμβρίου και την 1η Οκτωβρίου 1993 (βλέπε παράρτημα III). Τούτο αποδεικνύει ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού έδιναν σημασία στην ανταλλαγή πληροφοριών και τη συμφωνία για τις ποσοστώσεις.

(245) Επίσης, η έκθεση σχετικά με τη συνάντηση της σύμπραξης για την ισπανική αγορά στις 29 Ιουνίου 1994 δείχνει ότι είχαν συμφωνηθεί ποσοστώσεις πωλήσεων για τους ρόλους, και ότι οι παραγωγοί πωλούσαν το σύνολο των ποσοστώσεων που τους είχαν κατανεμηθεί⁽²⁹⁷⁾.

(246) Συμφωνίες σχετικά με μερίδια της αγοράς συνάφθηκαν τουλάχιστον κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά που πραγματοποιήθηκαν την άνοιξη του 1994 στο Nogentel και στις 6 Δεκεμβρίου 1994 στη Γενεύη. Όσον αφορά τη συνάντηση την άνοιξη του 1994, η Mougeot αναφέρει ότι η AWA περιέγραψε τον όγκο πωλήσεών της και, αφού και οι άλλοι συμμετέχοντες είχαν περιγράψει τις «δραστηριότητές» τους (δηλαδή τον όγκο πωλήσεών), «ο [υπάλληλος της AWA]* υπέδειξε το μερίδιο της γαλλικής αγοράς αυτογραφικού χαρτιού που αντιστοιχούσε στην κάθε εταιρεία»⁽²⁹⁸⁾. Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι, με βάση την πρόταση της AWA, οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι τα εν λόγω μερίδια της αγοράς έπρεπε να τηρηθούν.

⁽²⁹⁵⁾ Φάκελος σ. 5 και 9972.

⁽²⁹⁶⁾ Φάκελος σ. 6.

⁽²⁹⁷⁾ Φάκελος σ. 4476.

⁽²⁹⁸⁾ Φάκελος σ. 7651. Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «[un employé d'AWA]* a indiqué ce que devait être les parts de marché de chacun sur le marché français de l'autocopiant.»

- (247) Οι χειρόγραφες σημειώσεις του εκπροσώπου της Mougéot από τη συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά στις 6 Δεκεμβρίου 1994 ⁽²⁹⁹⁾ αναφέρουν τα μερίδια της αγοράς για το 1994 και 1995. Η σύγκριση των δύο αυτών μεριδίων δείχνει ότι συμφωνήθηκε να γίνουν ορισμένες προσαρμογές στα μερίδια της αγοράς για το 1995 σε σχέση με το 1994: το μερίδιο της AWA μειώθηκε, ενώ αυξήθηκαν τα μερίδια των Zanders, Sarrió, Koehler και Stora.
- (248) Στην κατάθεσή της, η Mougéot αναφέρει ότι «υπήρξε κάποια διαφωνία κατά τη συνάντηση μεταξύ των ηγετών της γαλλικής αγοράς αυτογραφικού χαρτιού, επειδή οι αυξήσεις των τιμών δεν συνδέονταν με ενδείξεις σχετικές με τον όγκο πωλήσεων.» ⁽³⁰⁰⁾. Από τις σημειώσεις σχετικά με τη συνάντηση προκύπτει επίσης ότι οι συμμετέχοντες αντάλλαξαν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων τους το 1993 και 1994 στη γαλλική αγορά. Η σύγκριση των στοιχείων αυτών με πληροφορίες που αφορούν τις πραγματικές πωλήσεις επιβεβαιώνει ότι οι πληροφορίες που ανταλλάγησαν κατά τη συνάντηση ήταν ακριβείς (βλέπε παράρτημα IV). Αυτό δείχνει ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού θεωρούσαν σημαντική την ανταλλαγή πληροφοριών. Η κατάθεση της Mougéot δείχνει ότι οι πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων χρησιμοποιούνταν για να εξακριβωθεί αν υπήρχαν σημαντικές μεταβολές στα μερίδια της αγοράς που ενδεχομένως οφείλονταν στην μη τήρηση των συμφωνιών για την αύξηση των τιμών.
- (249) Εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων ανταλλάγησαν και κατά τη συνάντηση της σύμπραξης για την πορτογαλική αγορά στις 9 Φεβρουαρίου 1994. Σκοπός της συνάντησης αυτής ήταν η αύξηση των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού στη Πορτογαλία. Η έκθεση σχετικά με την συνάντηση ⁽³⁰¹⁾ δείχνει ότι κατά την προετοιμασία των αυξήσεων των τιμών, συγκεντρώθηκαν και συγκρίθηκαν ο όγκος πωλήσεων για το 1992 και 1993 καθώς και οι τιμές 1993 των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων (AWA, Koehler, Sarri, Stora και Torgasrapel). Ελήφθη επίσης υπόψη η σύγκριση του όγκου πωλήσεων των Binda, Zanders και Corigraph. Όσον αφορά την πηγή των μεμονωμένων πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στην έκθεση της συνάντησης, ο [υπάλληλος της Unipapel]* επιβεβαίωσε στην προφορική του εξήγηση ότι «τα δεδομένα αυτά συγκεντρώθηκαν προκειμένου να αποτελέσουν τη βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εταιρειών που συμμετείχαν και συζητήθηκαν κατά τις συναντήσεις αυτές.» ⁽³⁰²⁾. Όσον αφορά τις πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων που ανταλλάγησαν κατά τη συνάντηση, η έκθεση αναφέρει, «Όλοι οι παρόντες συμφώνησαν ότι παρατηρήθηκε παρατηρείται ⁽³⁰³⁾ μείωση της κατανάλωσης κατά 2,8 % για τους ρόλους και 9,2 % για τα φύλλα από το

1992 ως το 1993» ⁽³⁰⁴⁾. Παρά τη σαφή μείωση της κατανάλωσης, οι παραγωγοί προέβησαν στις αυξήσεις των τιμών.

- (250) Υπάρχουν ενδείξεις ότι ο όγκος των πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς περιλαμβάνονταν στην ημερήσια διάταξη και των γενικών συναντήσεων της σύμπραξης. Οι ακόλουθες φράσεις από τα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995 δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες είχαν συζητήσει σχετικά με τον όγκο πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς: «η Mougéot χρειάζεται μερίδιο της αγοράς. Η AWA θα προτείνει μια ορισμένη ποσότητα. Χωριστή συνάντηση, Παρίσι TBA [θα αποφασισθεί] ⁽³⁰⁵⁾». Ένα εσωτερικό «Note de Service» της Mougéot της 15ης Μαρτίου 1995 δείχνει ότι η Mougéot αντιμετώπιζε πρόβλημα μειωμένων πωλήσεων τουλάχιστον στη γαλλική αγορά, γεγονός που εξηγεί τις ανωτέρω παρατηρήσεις ⁽³⁰⁶⁾.
- (251) Η Mougéot επιβεβαίωσε ότι είχε προβεί σε διμερείς συνομιλίες με την AWA σχετικά με τον όγκο πωλήσεων το πρωί πριν από την επίσημη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ στις 2 Φεβρουαρίου, αλλά ισχυρίζεται ότι οι συνομιλίες αφορούσαν απλώς την αθέτηση εκ μέρους της AWA συμφωνίας για την αγορά ορισμένων ποσοτήτων ετησίως από την Mougéot ⁽³⁰⁷⁾. Αν και η Mougéot ισχυρίζεται ότι δεν ήταν παρούσα στη γενική συνάντησης της σύμπραξης, από τα πρακτικά της εν λόγω συνάντησης προκύπτει ότι συζητήθηκε η ανάγκη μεριδίου αγοράς για την Mougéot και αποφασίστηκε ότι η AWA θα μείωνε τις πωλήσεις της προς όφελος της Mougéot. Η απόφαση αυτή δεν θα μπορούσε να ευσταθεί αν η Mougéot δεν συμμετείχε στη συμφωνία σχετικά με τις τιμές που επετεύχθη στη συνάντηση της 2ας Φεβρουαρίου 1995.

1.4.5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1.4.5.1. Αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν τη σύμπραξη στο σύνολό της

- (252) Η Επιτροπή μπόρεσε να διαπιστώσει ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ήταν αναμειγμένες επί χρόνια σε αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σχέδιο το οποίο είχε καταρτισθεί το 1992, το αργότερο, μέσω μυστικών συμφωνιών για τον καθορισμό των τιμών οι οποίες, σε ορισμένες περιπτώσεις, συνοδεύονταν από συμφωνίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς καθώς και από ανταλλαγή πληροφοριών. Η Επιτροπή στηρίζεται ιδίως στα ακόλουθα αποδεικτικά στοιχεία (ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός):

⁽²⁹⁹⁾ Φάκελος σ. 7652-7653 και σ. 7657-7658.

⁽³⁰⁰⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «Cette réunion donna également lieu à l'expression de dissensions entre les leaders du marché français de l'autocopiant car les hausses de prix n'étaient pas liées à des indications de volume».

⁽³⁰¹⁾ Φάκελος σ. 47-51.

⁽³⁰²⁾ Φάκελος σ. 4521. Πρωτότυπο στην πορτογαλική γλώσσα: «os dados aí indicados são estabelecidos com base numa troca de informações entre as empresas participantes e são objecto de discussão nestas reuniões».

⁽³⁰³⁾ Η λέξη «παρατηρείται» και η διαγραφή των λέξεων προστέθηκαν με το χέρι στο έγγραφο.

⁽³⁰⁴⁾ Φάκελος σ. 47.

⁽³⁰⁵⁾ Φάκελος σ. 7.

⁽³⁰⁶⁾ Φάκελος σ. 1859.

⁽³⁰⁷⁾ Φάκελος σ. 11496.

- στην καθιέρωση συστήματος τακτικών γενικών και εθνικών/περιφερειακών συναντήσεων που αποτελούσαν το πλαίσιο για τις συνεχιζόμενες παράνομες πρακτικές·
  - στις καταθέσεις της Mougeot και της Sarrí και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η AWA σχετικά με «αθέμιτες» συναντήσεις στην απάντησή της στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής·
  - στην λεπτομερή έκθεση της γενικής συνάντησης της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995·
  - στις λεπτομερείς εκδόσεις και καταθέσεις σχετικά με τις εθνικές/περιφερειακές συναντήσεις που διαβιβάστηκαν από την Mougeot και την Sarrí·
  - στους πίνακες με τις τιμές και τις σημειώσεις σχετικά με αυξήσεις των τιμών που βρέθηκαν στα γραφεία των AWA, Sarrí, Torrasrapel και Unirapel (αντιπρόσωπο της Sarrí στην Πορτογαλία) ή διαβιβάστηκαν από αυτές·
  - στις σημειώσεις, επιστολές/τηλεομοιοτυπίες και καταθέσεις από διάφορες πηγές από τις οποίες προέκυπτε η ύπαρξη παράνομων επαφών μεταξύ των ανταγωνιστών·
  - στην σχεδόν πλήρη αντιστοιχία, όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα, το ποσό και τις ημερομηνίες ανακοίνωσης, των αυξήσεων τιμών στις οποίες προέβαινε κάθε παραγωγός στις διάφορες εθνικές αγορές με τα έγγραφα τα οποία αναφέρουν τις παράνομες συναντήσεις.
- (253) Οι παράνομες πρακτικές που αφορούσαν τον καθορισμό των τιμών, του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων της αγοράς αποτελούσαν αναπόσπαστα μέρη του ίδιου γενικού σχεδίου. Κατά συνέπεια, οι συμφωνίες που επετεύχθησαν σε διάφορες περιστάσεις, ιδίως κατά τις συναντήσεις που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση, δεν μπορούν να θεωρηθούν χωριστές παραβάσεις. Οι ενιαίες ανακοινώσεις των αυξήσεων των τιμών, για τις οποίες υπάρχουν έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία από τον Ιανουάριο 1994 ως τον Σεπτέμβριο 1995 (τα οποία συνίστανται στις ημερομηνίες των αυξήσεων), αποδεικνύουν την εφαρμογή του γενικού σχεδίου.
- (254) Σε μια συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ τον Σεπτέμβριο 1993 αποφασίστηκε η αναδιάρθρωση της σύμπραξης με τον διαχωρισμό των γενικών συναντήσεων, κατά τις οποίες ορίζονταν οι τιμές για τις κύριες ευρωπαϊκές αγορές, από τις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 107 ως 109). Αυτό δείχνει ότι, ως τη στιγμή εκείνη, οι αποφάσεις σχετικά με την παράνομη συμπεριφορά λαμβάνονταν κατά τις επίσημες συνεδριάσεις ενώ στη συνέχεια, κατά τις επί μέρους συναντήσεις,
- (255) Η περίοδος για την οποία η Επιτροπή διαθέτει πλήθος αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με συναντήσεις και επαφές σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, αρχίζει τον Ιανουάριο 1992.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία αφορούν, κυρίως, συναντήσεις σχετικά με την ισπανική και την πορτογαλική αγορά. Άλλες συναντήσεις και επαφές που άρχισαν κατά την ίδια περίοδο αφορούν τις αγορές της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Σκανδιναβικών χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου. Εξάλλου, πολλά από τα ενδιαφερόμενα μέρη παραδέχθηκαν στις καταθέσεις και απαντήσεις τους στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών της Επιτροπής (καθώς και στις απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων) ότι συμμετείχαν άμεσα στις τακτικές παράνομες συναντήσεις, οι οποίες διοργανώνονταν τουλάχιστον από τις αρχές του 1992 και μετά.
- (256) Με βάση αυτά τα συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία, η δημιουργία της σύμπραξης ορίζεται, το αργότερο, τον Ιανουάριο 1992.
- (257) Όσον αφορά την περίοδο από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995, από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι όχι μόνον υπήρχε πλαίσιο παράνομων επαφών και ότι εντός του πλαισίου αυτού συνάπτονταν συμφωνίες σχετικά με τις τιμές, αλλά και ότι οι συμφωνίες αυτές τέθηκαν σε εφαρμογή, ιδίως, από τον Ιανουάριο 1994 ως τον Σεπτέμβριο 1995.

1.4.5.2. Αποδείξεις όσον αφορά την συμμετοχή κάθε εταιρείας

α) Εισαγωγή

- (258) Λαμβάνοντας υπόψη τα περιστατικά που περιγράφονται στο κεφάλαιο 1.4.5.1, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές που αποκαλύφθηκαν αποτελούσαν μέρος συστήματος τακτικών συναντήσεων και άλλων επαφών που αποσκοπούσαν στον καθορισμό των τιμών — μέσω του καθορισμού του όγκου πωλήσεων, των μεριδίων αγοράς και της ανταλλαγής εμπιστευτικών εμπορικών πληροφοριών — και ότι όλες αυτές οι πρακτικές αποτελούσαν μέρος γενικότερου σχεδίου με κοινό στόχο την στρέβλωση της εξέλιξης των τιμών.
- (259) Η σωστή προσέγγιση σε παρόμοιες περιπτώσεις είναι να αποδειχθεί καταρχήν η ύπαρξη και λειτουργία της σύμπραξης στο σύνολό της και στη συνέχεια η συμμετοχή καθενός από μέρη σε αυτήν, καθώς και η συμμετοχή στο κοινό σχέδιο και η περίοδος κατά την οποία συμμετείχε κάθε παραγωγός ⁽³⁰⁸⁾.

⁽³⁰⁸⁾ Βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-1/89 Rhône-Poulenc κατά Επιτροπής [1991] Συλλογή II-867, παράγραφος 126.

- (260) Προκειμένου να εξακριβωθεί αν ένας παραγωγός συμμετείχε στην σύμπραξη, δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθεί η συμμετοχή του σε όλες τις δραστηριότητες της σύμπραξης αυτής. Μια επιχείρηση η οποία συμμετέχει στην παράνομη σύμπραξη προβαίνοντας σε ενέργειες οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του κοινού σκοπού φέρει επίσης ευθύνη για τις πράξεις των υπολοίπων μερών οι οποίες εγγράφονται στην ίδια παράβαση, και μάλιστα για ολόκληρο το χρονικό διάστημα της συμμετοχής της στην σύμπραξη. Στις περιπτώσεις αυτές η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει ότι η σχετική επιχείρηση είχε γνώση της σχεδιαζόμενης ή εφαρμοζόμενης παράνομης συμπεριφοράς των υπολοίπων μερών με σκοπό την επίτευξη του κοινού στόχου ή ότι η επιχείρηση μπορούσε εύλογα να προβλέψει ή να συνάγει την ύπαρξή της παράνομης συμπεριφοράς και ήταν διατεθειμένη να αναλάβει τον κίνδυνο ⁽³⁰⁹⁾.
- (261) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, εφόσον η Επιτροπή ήταν σε θέση να αποδείξει ότι μια επιχείρηση συμμετείχε στις συναντήσεις κατά τις οποίες αποφασίσθηκαν, σχεδιάσθηκαν και υποβλήθηκαν σε έλεγχο πρωτοβουλίες σχετικά με τις τιμές, εναπόκειται στην επιχείρηση να αποδείξει ότι δεν συμμετείχε στις πρωτοβουλίες αυτές. Πρέπει να ευσταθεί η υπόθεση ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες συμμετείχαν στις εναρμονισμένες πρακτικές και εξακολούθησαν να δραστηριοποιούνται στην αγορά έλαβαν υπόψη τις πληροφορίες που αντάλλαξαν με τους ανταγωνιστές τους όταν καθόρισαν την συμπεριφορά τους στην εν λόγω αγορά. Στη συνέχεια της εναρμονισμένης δράσης που αποφασίσθηκε στις συναντήσεις μεταξύ των παραγωγών, μία επιχείρηση προφανώς λαμβάνει υπόψη, άμεσα ή έμμεσα, τις πληροφορίες που έλαβε κατά τη διάρκεια των συναντήσεων όταν καθορίζει την πολιτική που πρόκειται να ακολουθήσει στην αγορά. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι ανταγωνιστές της λαμβάνουν προφανώς υπόψη, άμεσα ή έμμεσα, τις πληροφορίες που τους παρέχει η εν λόγω επιχείρηση σχετικά με την συμπεριφορά που έχει αποφασίσει ή σχεδιάζει να υιοθετήσει στην αγορά ⁽³¹⁰⁾. Κατά συνέπεια, η συμμετοχή μιας επιχείρησης στην παράνομη συμπεριφορά μπορεί να θεωρηθεί βεβαία τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία της τελευταίας απόφασης που πρέπει να εφαρμοσθεί μετά από συνάντηση στην οποία συμμετείχε η εν λόγω επιχείρηση, εκτός αν μπορεί να παράσχει αποδείξεις ότι διαχώρισε την θέση της από τις αποφάσεις που ελήφθησαν ή τις ενέργειες που συμφωνήθηκαν. Στην προκειμένη περίπτωση, η μη εφαρμογή των εναρμονισμένων αποφάσεων δεν έχει καμία σχέση και δεν αποτελεί απόδειξη της μη συμμετοχής.

- (262) Τα διαθέσιμα στοιχεία αποδεικνύουν την συμμετοχή καθενός από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς και επιτρέπουν να εξακριβωθεί ο ρόλος του κάθε συμμετέχοντα. Στη συνέχεια παρατίθενται συνοπτικά τα κύρια στοιχεία (άμεσα ή έμμεσα) που αποδεικνύουν την συμμετοχή στην σύμπραξη.

⁽³⁰⁹⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-49/92 P Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni SpA, [1999] Συλλογή I-4125, παράγραφος 82 ως 87.

⁽³¹⁰⁾ Βλέπε υπόθεση C-49/92 P Επιτροπή κατά Anic, 8.7.1999, παράγραφος 96, 110, 121.

β) AWA, Koehler, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders

- (263) Οι AWA, Koehler, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders ήταν οι μεγαλύτεροι προμηθευτές στην Κοινότητα και τον ΕΟΧ καθ' όλη την περίοδο για την οποία υπάρχουν αποδείξεις συνεχούς λειτουργίας της σύμπραξης. Και οι έξι επιχειρήσεις πωλούσαν αυτογραφικό χαρτί σε όλα ή τα περισσότερα κράτη μέλη, καθώς και στη Νορβηγία και την Ισλανδία. Υπάρχουν αποδείξεις ότι όλες τις εταιρείες, εκτός της Sappi, κατείχαν ηγετικούς ρόλους στη σύμπραξη.
- (264) Από τον Ιανουάριο 1992 ⁽³¹¹⁾ τουλάχιστον, και ως τον Σεπτέμβριο 1993 η συμμετοχή των έξι επιχειρήσεων στη σύμπραξη μπορεί να διαπιστωθεί, αφενός, από τις καταθέσεις των Sappi, Mougeot και AWA και, αφετέρου, από το γεγονός ότι ήταν μέλη της AEMCP και συμμετείχαν τακτικά στις συνεδριάσεις της. Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν όλες μέλη της AEMCP πριν από το 1992. Μέχρι τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων που αφορούσαν τη σύμπραξη από αυτές που είχαν σχέση με την εμπορική ένωση κατά τη διάρκεια ή στη συνέχεια της συνεδρίασης της 14ης Σεπτεμβρίου 1993, τα μέλη της AEMCP χρησιμοποιούσαν τις συνεδριάσεις της ένωσης για να καθορίζουν τις τιμές (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 107 ως 113).
- (265) Για την ίδια περίοδο, υπάρχουν αποδείξεις ότι και οι έξι επιχειρήσεις συμμετείχαν και σε συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο.
- (266) Οι εν λόγω έξι επιχειρήσεις συμμετείχαν στη συνεδρίαση της AEMCP της 14ης Σεπτεμβρίου 1993 κατά την οποία ελήφθη η απόφαση να «αναδιάρθρωθεί» η σύμπραξη, ήτοι να διαχωριστούν οι δραστηριότητες που αφορούσαν τη σύμπραξη από αυτές που είχαν σχέση με την εμπορική ένωση (βλέπε αιτιολογική σκέψη 113). Μετά την εν λόγω συνεδρίαση, κάθε επιχείρηση συνέχισε να συμμετέχει τακτικά στις συναντήσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Από τα αποδεικτικά έγγραφα προκύπτει ότι οι AWA, Koehler, Stora και Torraspapel συμμετείχαν σε όλες τις γνωστές συναντήσεις σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και ότι η Sappi και η Zanders συμμετείχαν στις περισσότερες από αυτές (βλέπε παράρτημα II).
- (267) Από την «αναδιάρθρωση» της σύμπραξης και μετά, όλες οι εταιρείες αποτελούσαν μέρος της σύμπραξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και ως εκ τούτου συνέχισαν να είναι πλήρη μέλη της. Εξάλλου, συμμετείχαν σε μερικές ή όλες από τις γενικές συναντήσεις σχετικά με τις οποίες η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις. Ειδικότερα, συμμετείχαν στις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης στις 22 Σεπτεμβρίου 1994 (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 117, 121, 124, 125, 189 και 207).

⁽³¹¹⁾ Η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις σχετικά με τη συμμετοχή των εταιρειών-μελών στις συνεδριάσεις της AEMCP, αρχίζοντας από την συνεδρίαση της 23.1.1992.

- (268) Τα αποδεικτικά έγγραφα που αφορούν τις αυξήσεις των τιμών δείχνουν ότι υπήρχε στενή σχέση μεταξύ των αυξήσεων που αποφαιζόνταν στις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης και αυτές που αποφαιζόνταν στις συναντήσεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την συμμετοχή στις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο επιβεβαιώνει ότι οι έξι παραγωγοί συμμορφώνονταν προς το γενικό σχέδιο της σύμπραξης και τον συντονισμό της σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (269) Όσον αφορά τον τερματισμό της παράνομης συμπεριφοράς, αν και ορισμένα στοιχεία υποδεικνύουν ότι η σύμπραξη εξακολούθησε να λειτουργεί και αργότερα, για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας η Επιτροπή περιορίζεται στην περίοδο ως τον Σεπτέμβριο 1995 για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 75. Πράγματι, κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995, αποφασίσθηκαν αυξήσεις των τιμών για περίοδο που έληγε τον Σεπτέμβριο 1995 (αυξήσεις τιμών στην Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο) ⁽³¹²⁾. Οι AWA, Koehler, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders τήρησαν τις συμφωνίες που συνάφθηκαν στην γενική αυτή συνάντηση της σύμπραξης, οι οποίες περιελάμβαναν την απόφαση αύξησης των τιμών τον Σεπτέμβριο 1995. Δεν υπάρχει κανένα στοιχείο που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι διαχώρισαν τη θέση τους σε σχέση με τις αποφάσεις που ελήφθησαν στη συνάντηση της 2ας Φεβρουαρίου 1995.
- (270) Η AWA παραδέχεται ότι συμμετείχε στην σύμπραξη από τον Ιανουάριο 1992 ως το καλοκαίρι του 1995, η Stora (MHTP) από το τέλος του 1992 ως τα μέσα 1995 και η Zanders από το 1992 ως το φθινόπωρο του 1995. Η Koehler δεν αμφισβητεί ορισμένα από τα στοιχεία που αφορούν την περίοδο από το φθινόπωρο του 1993 ως τον Μάιο 1995 (συμπεριλαμβανόμενου). Η Sappi παραδέχεται ότι συμμετείχε στη σύμπραξη «από τον Ιανουάριο 1992 ως μια ημερομηνία πριν έλθει σε επαφή με την Επιτροπή στις 19 Σεπτεμβρίου 1996» ⁽³¹³⁾.
- (271) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι AWA, Koehler, Sappi, Stora, Torraspapel και Zanders συμμετείχαν ως πλήρη μέλη στη σύμπραξη τουλάχιστον από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995, ήτοι όσο καιρό ήταν σε εφαρμογή ένα στοιχείο της γενικής συμφωνίας.
- γ) Άλλα μέλη της ΑΕΜCΡ: Mougeot και Corigraph (Bolloré)**
- (272) Η Mougeot παραδέχθηκε ότι συμμετείχε στη σύμπραξη από τον Σεπτέμβριο 1993 ως τον Ιούλιο 1995. Εκπρόσωποι της Mougeot παρέστησαν για πρώτη φορά σε συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ στις 26 Μαΐου 1992, παρά το γεγονός ότι η Mougeot διατείνεται ότι προσχώρησε στην ένωση μόνον στο τέλος του έτους εκείνου. Η Mougeot συμμετείχε επίσης στη συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά την άνοιξη του 1992. Η συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε κατά πάσα πιθανότητα τον Απρίλιο, αλλά εφόσον δεν διαθέτει συγκεκριμένη ημερομηνία, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Mougeot ήταν μέλος της σύμπραξης τουλάχιστον από τον Μάιο 1992.
- (273) Η Mougeot ήταν μέλος της ΑΕΜCΡ και συμμετείχε τακτικά στις συνεδριάσεις της ένωσης, οι οποίες αφορούσαν άμεσα τον καθορισμό των τιμών μέχρι τον Σεπτέμβριο 1993. Εξάλλου, η Mougeot παρέστη στην συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ στις 14 Σεπτεμβρίου 1993 κατά την οποία αποφασίσθηκε η αναδιάρθρωση της σύμπραξης. Η Mougeot παραδέχθηκε ότι, μετά την ημερομηνία αυτή, συμμετείχε σε μία ακόμη γενική συνάντηση της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 1994. Επιπλέον, έχει διαπιστωθεί ότι η Mougeot τήρησε τις συμφωνίες που συνάφθηκαν στη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995. Παραδέχθηκε, επίσης, ότι συμμετείχε τακτικά στις συναντήσεις για τη γαλλική αγορά και σε δύο συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο 1993 ως το καλοκαίρι 1995. Η Mougeot επιβεβαίωσε επίσης ότι όταν δεν συμμετείχε σε συνάντηση ελάμβανε πληροφορίες σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών που είχαν αποφασισθεί από τους άλλους συμμετέχοντες. Δεδομένου ότι η Mougeot τήρησε τις συμφωνίες που συνάφθηκαν κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης στις 2 Φεβρουαρίου 1995 στις οποίες περιλαμβανόταν η απόφαση αύξησης των τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία τον Σεπτέμβριο 1995, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Mougeot συμμετείχε στη σύμπραξη από τον Μάιο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995 τουλάχιστον.
- (274) Η Corigraph (Bolloré) ήταν και αυτή μέλος της ΑΕΜCΡ και συμμετείχε τακτικά στις συνεδριάσεις της ένωσης καθ'όλη την περίοδο κατά την οποία ασχολείτο άμεσα με τον καθορισμό των τιμών, δηλαδή από τον Ιανουάριο 1992, τουλάχιστον, ως τον Σεπτέμβριο 1993. Κατά την ίδια περίοδο συμμετείχε επίσης σε συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο οι οποίες αφορούσαν, τουλάχιστον, τη γαλλική και την ισπανική αγορά.
- (275) Η Corigraph (Bolloré) παρέστη στη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ της 14ης Σεπτεμβρίου 1993 κατά την οποία αποφασίσθηκε η αναδιάρθρωση της σύμπραξης. Υπάρχουν αποδείξεις ότι η Corigraph συμμετείχε σε πολλές συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο μετά τον Σεπτέμβριο 1993 ως την άνοιξη του 1995. Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Corigraph παραδέχθηκε ότι συμμετείχε στην σύμπραξη μέχρι το καλοκαίρι 1995 ⁽³¹⁴⁾. Επιπλέον, δεν υπάρχουν ειδικές περιστάσεις που να αποδεικνύουν ότι η Corigraph διαχώρισε τη θέση της από το σχέδιο της σύμπραξης κατά την περίοδο από την άνοιξη του 1995 ως τον Σεπτέμβριο 1995.

⁽³¹²⁾ Βλέπε πίνακα 7, παράγραφο (228).

⁽³¹³⁾ Απάντηση της Sappi στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20602-20603. (βλέπε επίσης καταθέσεις της Sappi, φάκελος σ. 9936 και 9944-9945.)

⁽³¹⁴⁾ Απάντηση της Corigraph στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19566.

(276) Με βάση τα ανωτέρω, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Corígraph (Bolloré) ήταν συνδεδεμένη με τα άλλα μέλη της σύμπραξης καθόλη τη διάρκεια της παράβασης και, κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συμμετοχή της Corígraph στο κοινό σχέδιο της σύμπραξης συνεχίστηκε μέχρι τον Σεπτέμβριο 1995.

δ) Μη μέλη της ΑΕΜCP: Carrs, Dívira και Zicuñaga

(277) Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτει με βεβαιότητα ούτε οι εταιρείες που δεν ήταν μέλη της ΑΕΜCP, Carrs, Dívira και Zicuñaga, άρχισαν να συμμετέχουν στη σύμπραξη.

(278) Στις καταθέσεις της, η Sappi έχει επιβεβαιώσει ότι η Carrs είχε συμμετάσχει σε συναντήσεις για την βρετανική αγορά το 1992, αλλά δεν ανέφερε τις ημερομηνίες των συναντήσεων αυτών. Η πρώτη ημερομηνία που έγινε γνωστή όσον αφορά την Carrs είναι η 14η Ιανουαρίου 1993, και συνεπώς θεωρείται ότι η συμμετοχή της στη σύμπραξη άρχισε, το αργότερο, την ημερομηνία αυτή. Στη συνέχεια, συμμετείχε σε τουλάχιστον μια ακόμα συνάντηση στις 9 Νοεμβρίου 1993. Οι τιμές που καθορίστηκαν στη συνάντηση αυτή επρόκειτο να τεθούν σε εφαρμογή τον Φεβρουάριο 1994. Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Carrs παραδέχεται ότι συμμετείχε στις παράνομες πρακτικές που αφορούσαν την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου (και της Ιρλανδίας) από τον Ιανουάριο 1993. Θυμάται ότι είχε ενεργό ρόλο κατά το 1993 και 1994 και ότι από τα τέλη του 1994, «αν και δεν συμμετείχε πια στις συναντήσεις, ενημερωνόταν σχετικά με τα αποτελέσματα των συναντήσεων αυτών από τηλεφώνου — συνήθως από την IDEM [AWA]». Η Carrs δεν είναι σε θέση να επιβεβαιώσει άμεσα τις ημερομηνίες κατά τις οποίες συμμετείχε σε συναντήσεις της σύμπραξης για το Ηνωμένο Βασίλειο, αλλά δηλώνει ότι κατά την περίοδο συμμετοχής της πραγματοποιήθηκαν περισσότερες συναντήσεις από αυτές που αναφέρει η Επιτροπή στην κοινοποίηση αιτιάσεών της ⁽³¹⁵⁾.

(279) Μετά τον Φεβρουάριο 1994, η Carrs ανακοίνωνε τακτικά στους πελάτες της τις αυξήσεις των τιμών των φύλλων που είχαν συμφωνηθεί κατά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης για τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας ⁽³¹⁶⁾.

(280) Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 228, κατά τη γενική συνάντηση της σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου

1995 αποφασίστηκε αύξηση για την βρετανική αγορά η οποία έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή την 1η Σεπτεμβρίου 1995. Μπορεί να συναχθεί ότι η Carrs είχε πληροφορηθεί σχετικά με την απόφαση αυτή και είχε προσαρμόσει ανάλογα την ανταγωνιστική της συμπεριφορά. Η Carrs δεν αμφισβήτησε τη συμμετοχή στην σύμπραξη ως το τέλος της περιόδου που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.

(281) Αν και η Carrs ήταν μικρή εταιρεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είχε πολύ πιο μεγάλο βάρος στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Sappi, το 1995 η Carrs ήταν ο πέμπτος μεγαλύτερος προμηθευτής της βρετανικής αγοράς (μετά τις AWA, Sappi, Stora και Koehler), με μερίδιο της αγοράς κατά τι μικρότερο από αυτό της Koehler (και οι δύο ± 10 %) ⁽³¹⁷⁾. Η Carrs εισήγαγε επίσης καινοτομίες στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού, αναπτύσσοντας συνεχώς πιο εκσυγχρονισμένα και εξελιγμένα προϊόντα. Κατά συνέπεια, είχε συμφέρον να διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου. Δεδομένης της θέσης της Carrs στην εν λόγω αγορά, είναι μάλλον αδύνατον να είχε λειτουργήσει η σύμπραξη στον τομέα αυτό χωρίς τη συμμετοχή της.

(282) Πάνω σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Carrs συμμετείχε στη σύμπραξη από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Σεπτέμβριο 1995.

(283) Οι πρώτες συναντήσεις της σύμπραξης στις οποίες συμμετείχαν η Dívira και η Zicuñaga ήταν στις 5 Μαρτίου 1992 ⁽³¹⁸⁾ και 19 Οκτωβρίου 1993 ⁽³¹⁹⁾ αντιστοίχως, και συνεπώς η συμμετοχή τους στην σύμπραξη θεωρείται ότι άρχισε από τις ημερομηνίες αυτές. Η τελευταία συνάντηση στην οποία υπάρχουν αποδείξεις ότι συμμετείχαν η Dívira και η Zicuñaga πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1994 ⁽³²⁰⁾. Στη συνάντηση αυτή οι συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των Dívira και Zicuñaga, αποφάσισαν αυξήσεις των τιμών και τιμές-στόχου που επρόκειτο να εφαρμοσθούν τον Ιανουάριο 1995 ⁽³²¹⁾. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Dívira και η Zicuñaga συμμετείχαν στη σύμπραξη τουλάχιστον μέχρι τον Ιανουάριο 1995.

(284) Η Carrs ισχυρίζεται ότι συμμετείχε μόνο σε συναντήσεις της σύμπραξης που αφορούσαν τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας και ότι δεν είχε επίγνωση ή δεν αντελήφθη ότι οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν στο πλαίσιο μιας υποτιθέμενης σύμπραξης η οποία κάλυπε

⁽³¹⁷⁾ Φάκελος σ. 218.

⁽³¹⁸⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 155 ως 158 ανωτέρω.

⁽³¹⁹⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 165 ανωτέρω και την απάντηση της Sappi στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, φάκελος σ. 9939.

⁽³²⁰⁾ Απάντηση της Mougeot στην αίτηση παροχής πληροφοριών, φάκελος σ. 7652.

⁽³²¹⁾ Βλέπε φάκελο, σ.1839.

⁽³¹⁵⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20348.

⁽³¹⁶⁾ Η Carrs πωλεί ως επί το πλείστον φύλλα.

ολόκληρο τον ΕΟΧ. Διατείνεται ότι «σαν παραγωγός φύλλων χαρτιού, με κύρια αγορά αυτή του Ηνωμένου Βασιλείου, στην οποία ίσχυε διαφορετικό σύστημα διανομής και τιμολόγησης, η Carrs δεν ενδιαφερόταν για άλλους ευρύτερους διακανονισμούς» ⁽³²²⁾.

(285) Στις απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Divíra και η Zicuñaga αρνούνται κάθε συμμετοχή σε αθέμιτες πρακτικές στην Ισπανία, σε άλλες ευρωπαϊκές αγορές ή σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι επαφές τους, αν υπήρχαν, ήταν αποκλειστικά με ισπανούς ανταγωνιστές. Κατά συνέπεια, οι δύο αυτές εταιρείες αρνούνται ότι συμμετείχαν σε αθέμιτες πρακτικές ή είχαν γνώση της ύπαρξής τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

(286) Η Επιτροπή θεωρεί ότι αν και έχει αποδειχθεί ότι οι Carrs, Divíra και Zicuñaga συμμετείχαν μόνο σε συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο και μόνον αυτές που αφορούσαν την αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου (Carrs) ή την ισπανική αγορά (Divíra και Zicuñaga), πρέπει να είχαν αντιληφθεί ότι η σύμπραξη κάλυπτε το σύνολο του εδάφους που απετέλεσε τον ΕΟΧ το 1994.

(287) Τα δύο επίπεδα συναντήσεων ήταν αλληλένδετα και κανένας συμμετέχων στις συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο ήταν δυνατόν να αγνοεί ότι ο σκοπός τους ήταν να συμπληρώνουν τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 89 το 94, και, για παράδειγμα 197, 211, 279, 280). Επιπλέον, όλοι οι κύριοι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού, οι οποίοι ήταν γνωστό ότι πωλούσαν τα προϊόντα τους σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, συμμετείχαν, μαζί με τις επιχειρήσεις αυτές, στις δραστηριότητες της σύμπραξης στην βρετανική και την ισπανική αγορά. Εξάλλου, ορισμένες από τις εν λόγω επιχειρήσεις είχαν ηγετικό ρόλο εντός της σύμπραξης σε σχέση με τις δύο αυτές αγορές.

(288) Η Επιτροπή διαθέτει λεπτομερείς πληροφορίες, ανά χώρα, σχετικά με τις πωλήσεις στο έδαφος που απετέλεσε τον ΕΟΧ το 1994, οι οποίες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου αναφοράς της σύμπραξης, για τις ακόλουθες εταιρείες: AWA, Divíra, Koehler, Mougeot, Sappi, Stora, Torrasrapel, Zanders και Zicuñaga ⁽³²³⁾. Υπενθυμίζεται ότι κατά τη στιγμή της παράβασης, περισσότερο από το 56 % των συνολικών πωλήσεων των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ πραγματοποιούνταν εκτός των αντίστοιχων εθνικών αγορών τους (βλέπε αιτιολογική σκέψη 30). Η περίοδος αναφοράς της σύμπραξης χαρακτηρίστηκε επίσης από σημαντικές εμπορικές ροές ανάμεσα στις χώρες της Κοιότητας και τις διάφορες χώρες ΕΖΕΣ. Το 1994, σημαντικές ποσότητες αυτογραφικού χαρτιού πωλήθηκαν

στην Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. Από το 1994 και μετά οι συναλλαγές επεκτάθηκαν και στην Ισλανδία και τη Νορβηγία.

(289) Κάτω από αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατόν οι Carrs, Divíra και Zicuñaga να θεωρούσαν ότι οι δραστηριότητες της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο δεν είχαν ευρύτερες προεκτάσεις. Κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθούν υπεύθυνες για την παράβαση στο σύνολο της και όχι μόνο σε σχέση με τις προαναφερόμενες επί μέρους αγορές ⁽³²⁴⁾.

1.4.5.3. Εκτίμηση των επιχειρημάτων των ενδιαφερομένων μερών

α) Όσον αφορά τους στόχους της σύμπραξης

(290) Η AWA, η ΜΗΤΡ (Stora) και η Koehler προβάλλουν το επιχειρήμα ότι οι δραστηριότητες της σύμπραξης αφορούσαν κυρίως τον συντονισμό των τιμών και ότι αποφάσεις σχετικά με τις ποσοστώσεις πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς λαμβάνονταν αραιά. Η Koehler ισχυρίζεται ότι δεν συνάπτονταν συμφωνίες σχετικά με τις ποσοστώσεις πωλήσεων ή τα μερίδια της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο ⁽³²⁵⁾.

(291) Η ΜΗΤΡ (Stora) και η Koehler υποστηρίζουν επίσης ότι δεν γινόταν γενική ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τις πωλήσεις της κάθε επιχείρησης και επιμένουν ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών τις οποίες αναφέρει η Επιτροπή αποτελούν μεμονωμένα περιστατικά. Η Koehler ισχυρίζεται ότι στις γενικές συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν ανταλλάσσονταν πληροφορίες που αφορούσαν τις τιμές και τον όγκο πωλήσεων των επιχειρήσεων. Διατείνεται ότι «η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με παλαιότερες πωλήσεις περιοριζόταν σε λίγες συγκεκριμένες υποθέσεις περιφερειακού χαρακτήρα» ⁽³²⁶⁾.

(292) Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, αν και ο βασικός στόχος του γενικού, αντίθετου προς τον ανταγωνισμό σχεδίου ήταν η επίτευξη συμφωνιών σχετικά με τις τιμές, σε ορισμένες συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο κατανέμονταν ποσοστώσεις πωλήσεων και καθορίζονταν μερίδια της αγοράς ⁽³²⁷⁾. Σκοπός των μέτρων αυτών ήταν να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των αυξήσεων των τιμών. Εξάλλου, από τα πρακτικά της γενικής συνάντησης της σύμπραξης που πραγματοποιήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1995 προκύπτει ότι ο όγκος πωλήσεων και τα μερίδια της αγοράς περιλαμβάνονταν και στην ημερήσια διάταξη των γενικών συναντήσεων

⁽³²⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 325.

⁽³²⁵⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: AWA φάκελος σ. 19730-19731, Koehler φάκελος σ. 20725-20726 και ΜΗΤΡ (Stora) φάκελος σ. 20406-20407.

⁽³²⁶⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: ΜΗΤΡ φάκελος σ. 20405, Koehler φάκελος σ. 20727 (Πρωτότυπο στη γερμανική γλώσσα: «Darüber hinaus war das Austausch von Verkaufsmengen vergangener Zeiträume auf regionale Einzelfälle beschränkt»).

⁽³²⁷⁾ Βλέπε κεφάλαιο 1.4.4.2. Κατανομή των ποσοστώσεων πωλήσεων και καταμερισμός της αγοράς.

⁽³²²⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, Φάκελος σ. 20370.

⁽³²³⁾ Για το έτος 1992 η Επιτροπή διαθέτει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με 6 εταιρείες, για το 1993 και το 1994 σχετικά με 8 εταιρείες και για το 1995-1997 σχετικά με 9 εταιρείες.

της σύμπραξης. Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι τα πρακτικά διαφόρων συναντήσεων παρέχουν αποδείξεις της ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων και τον καθορισμό μεριδίων της αγοράς. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι στις περισσότερες περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν πρακτικά ή άλλες εκθέσεις σχετικά με συνάντηση της σύμπραξης, τα έγγραφα περιέχουν άμεσες αποδείξεις ή αναφορές σε κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων, καθορισμό μεριδίων της αγοράς ή/και ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών.

β) Όσον αφορά τις αποδείξεις για τις συναντήσεις της σύμπραξης

β) 1) Συνεδριάσεις της AEMCP και γενικές συναντήσεις της σύμπραξης

(293) Η Koehler, η Mougeot και η Corigraph αμφισβητούν το πόρισμα της Επιτροπής όσον αφορά τον αντίθετο προς τον ανταγωνισμό χαρακτήρα των συνεδριάσεων της AEMCP πριν από τον Σεπτέμβριο 1993. Η Koehler υποστηρίζει ότι η περιγραφή της σύμπραξης δεν παρέχει αποδείξεις ή λεπτομέρειες όσον αφορά το αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού περιεχόμενο των επίσημων συνεδριάσεων της AEMCP ως τον Σεπτέμβριο/Οκτώβριο 1993⁽³²⁸⁾. Η Mougeot αναρεί την προηγούμενη κατάθεσή της και δηλώνει ότι «η κοινοποίηση αιτιάσεων δεν αποδεικνύει ότι οι συνεδριάσεις της AEMCP χρησιμοποιούν ως πλαίσιο για παράνομους μηχανισμούς πριν από την αναδιάρθρωση της ένωσης τον Σεπτέμβριο 1993». Η Mougeot ισχυρίζεται ότι συμμετείχε για πρώτη φορά ως μέλος σε συνεδρίαση της AEMCP στις 9 Φεβρουαρίου 1993 και ότι πριν από την ημερομηνία αυτή είχε απλώς ρόλο παρατηρητή⁽³²⁹⁾.

(294) Η Corigraph ισχυρίζεται ότι η σύμπραξη δημιουργήθηκε όταν ο [υπάλληλος της AWA]* πρότεινε, κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της AEMCP στην Φρανκφούρτη στις 14 Σεπτεμβρίου 1993, ένα σύστημα σύμπραξης για τους ευρωπαίους παραγωγούς αυτογραφικού χαρτιού. Η Corigraph υποστηρίζει ότι πριν από την ημερομηνία αυτή, οι εταιρείες δεν αντάλλαζαν αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πληροφορίες στο πλαίσιο της AEMCP⁽³³⁰⁾.

(295) Η Επιτροπή θεωρεί ότι, αν διαβασθούν μαζί, οι καταθέσεις της Sappi, της Mougeot και της AWA αποδεικνύουν ότι γενικές συναντήσεις της σύμπραξης πραγματοποιήθηκαν

τουλάχιστον από το 1992 και μετά. Εξάλλου, τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η Sappi επιβεβαιώνουν ότι πριν από τον Σεπτέμβριο 1993 οι συμμετέχοντες στις συνεδριάσεις της AEMCP ή σε άλλες συνεδριάσεις που πραγματοποιούνταν με την ευκαιρία των πρώτων προέβαιναν σε παράνομες πρακτικές (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 112, 113). Το γεγονός ότι η Mougeot δεν ήταν ακόμα μέλος της AEMCP όταν συμμετείχε για πρώτη φορά στις συνεδριάσεις της ένωσης δεν την απαλλάσσει από τη συμμετοχή στις παράνομες πρακτικές που αποφασίζονταν στις συνεδριάσεις αυτές, δεδομένου ότι υπάρχουν αποδείξεις ότι η Mougeot συμμετείχε σε παράνομες επαφές κατά τις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης από τον Μάιο 1992. Όσον αφορά το έγγραφο της Corigraph, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή δείχνουν σαφώς ότι η σύμπραξη λειτουργούσε πριν από τον Σεπτέμβριο 1993 τόσο σε εθνικό/περιφερειακό όσο και σε γενικό επίπεδο (δηλαδή σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της AEMCP).

β) 2) Συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο

(296) Όσον αφορά τις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, η Corigraph, η Koehler και η Mougeot αμφισβητούν τις αποδείξεις που παρείχαν η Sappi και η AWA σχετικά με τη συμμετοχή τους στις συναντήσεις της σύμπραξης πριν από τον Σεπτέμβριο 1993. Η Corigraph, η Koehler και η Zanders αμφισβητούν επίσης τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η AWA όσον αφορά τη συμμετοχή τους στις συναντήσεις της σύμπραξης μετά την άνοιξη του 1995.

(297) Η Corigraph διατείνεται ότι οι αποδείξεις της AWA που αφορούν την περίοδο πριν από τον Σεπτέμβριο 1993, ακυρώνονται από τις αποδείξεις που παρείχε η Sappi, επειδή η τελευταία δεν αναφέρει ρητά την Corigraph μεταξύ των συμμετεχόντων στις συναντήσεις για την γαλλική αγορά τις οποίες υπέδειξε για την ίδια περίοδο⁽³³¹⁾.

(298) Η Koehler ισχυρίζεται ότι οι καταθέσεις και τα έγγραφα από την Sappi και την AWA είναι ασαφή, επειδή αναφέρουν απλώς ότι η Koehler μάλλον συμμετείχε στις συναντήσεις ή ότι ο υπάλληλος που προέβη στη δήλωση δεν είναι βέβαιος για τη συμμετοχή της Koehler. Όσον αφορά το περιεχόμενο των συναντήσεων, η Koehler υποστηρίζει⁽³³²⁾ ότι η κατάθεση της AWA δεν έχει σημασία και δεν αποδεικνύει τίποτα όταν αναφέρει ότι «σε ορισμένες από τις προαναφερόμενες συναντήσεις συζητήθηκαν και οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού, καθώς και οι ιστορικές τάσεις, αλλά και οι προθέσεις όσον αφορά την ανακίνωση των αυξήσεων

⁽³²⁸⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20704-20705.

⁽³²⁹⁾ Πρωτότυπο στην γαλλική γλώσσα: «la Communication des griefs ne démontre pas que les réunions de l'AEMCP ont servi de cadre à des mécanismes collusoires avant la restructuration de l'association en Septembre 1993». Απάντηση της Mougeot στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19717-19718.

⁽³³⁰⁾ Απάντηση της Corigraph στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19560-19561.

⁽³³¹⁾ Απάντηση της Corigraph στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19562-19565.

⁽³³²⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20708.

των τιμών»⁽³³³⁾. Ισχυρίζεται επίσης ότι κανένα από τα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο πριν από τον Σεπτέμβριο /Οκτώβριο 1993 στηρίζει το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι οι εν λόγω συναντήσεις συνδέονταν με παράνομη συμπεριφορά⁽³³⁴⁾.

(299) Η Koehler διατείνεται επίσης ότι δεν είναι δυνατόν να συμμετείχε σε σύμπραξη από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1993 επειδή οι τιμές της μειώθηκαν — με ορισμένες διακυμάνσεις — κατά την περίοδο αυτή. Η Koehler προβάλλει το επιχειρήμα ότι «το γεγονός αυτό από μόνο του δείχνει ότι δεν υπήρχε σύμπραξη κατά την εν λόγω περίοδο»⁽³³⁵⁾.

(300) Οι ισπανικές εταιρείες, Torraspapel, Zicuñaga και Divira αμφισβητούν το σύνολο των πορισμάτων της Επιτροπής που αναφέρονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Οι εταιρείες αυτές ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσει άμεσες αποδείξεις όσον αφορά την παράνομη συμπεριφορά ή/και την συμμετοχή τους στους διακανονισμούς αυτούς και ότι δεν ερμήνευσε σωστά τα υπάρχοντα έγγραφα. Επιπλέον, διατείνονται ότι οι καταθέσεις των Sarrri, Mougeot και AWA δεν μπορούν να εκληφθούν ως έγκυρες αποδείξεις της παράβασης και ότι οι καταθέσεις είναι ως και ύποπτες δεδομένου ότι οι εταιρείες δεν εγγυώνται την γνησιότητά τους. Κατά την άποψη των ισπανικών εταιρειών, η Επιτροπή αποδέχθηκε τις καταθέσεις των Sarrri, AWA και Mougeot χωρίς να τις ελέγξει και χωρίς να διενεργήσει τις κατάλληλες έρευνες. Η Zicuñaga ισχυρίζεται επίσης ότι τα έγγραφα που παρείχε η Sarrri δεν αποτελούν απόδειξη της σύμπραξης επειδή η Sarrri δεν είχε εγγυηθεί την γνησιότητά τους. Επιπλέον, οι ισπανικές εταιρείες υποστηρίζουν ότι η Sarrri, η AWA και η Mougeot έχουν συμφέρον να επικεντρώνουν την προσοχή της Επιτροπής στις αγορές της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, οι οποίες είναι δευτερεύουσες σε σχέση με αυτές στις οποίες οι Sarrri, AWA και Mougeot ασκούν σημαντικότερες δραστηριότητες (όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γαλλία)⁽³³⁶⁾.

(301) Η Επιτροπή δεν έχει κανένα λόγο να πιστεύει ότι η Sarrri, η AWA και η Mougeot στρέβλωσαν την αλήθεια στις καταθέσεις, έγγραφα και απαντήσεις που παρείχαν. Από τα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει σαφώς ότι οι ίδιες συμμετείχαν ως

πλήρη μέλη στη σύμπραξη. Οι καταθέσεις και οι απαντήσεις τους αντικεινται προς το συμφέρον τους και είναι απόλυτα πιστευτές υπό το φως των διαθέσιμων στοιχείων.

(302) Τα επιχειρήματα ότι οι καταθέσεις της Mougeot και της Sarrri καθώς και η απάντηση της AWA είναι «ασαφείς» ή «αόριστες» και ότι, συνεπώς, δεν αποδεικνύουν τίποτα πρέπει επίσης να απορριφθούν. Στις περισσότερες περιπτώσεις είχε παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ των συναντήσεων της σύμπραξης και των καταθέσεων ή απαντήσεων. Κατά συνέπεια, είναι λογικό τα άτομα που μιλούσαν για τη σύμπραξη να είναι επιφυλακτικά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι για τον λόγο αυτό οι πληροφορίες ενδέχεται να είναι ελλιπείς σε ορισμένους τομείς, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι καταθέσεις παρουσιάζουν ανακρίβειες. Η Επιτροπή πιστεύει ότι τα άτομα και οι εταιρείες που προέβησαν στις καταθέσεις δεν θα είχαν υποδείξει άλλες εταιρείες ακόμα και ως δυνητικά μέλη μιας σύμπραξης αν δεν συμμετείχαν στην σύμπραξη κατά την ίδια περίοδο. Οι αμφιβολίες αφορούν μόνο το αν ορισμένα μέλη της σύμπραξης συμμετείχαν σε μια συγκεκριμένη συνάντηση και όχι την συμμετοχή τους στο γενικό, αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σχέδιο. Το πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός ότι οι εταιρείες μπορούν ευκολότερα να υποδείξουν την περίοδο κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν οι συναντήσεις με σκοπό την εφαρμογή της γενικής στρατηγικής της σύμπραξης από τον τόπο των μεμονωμένων συναντήσεων της σύμπραξης. Εξάλλου, υπάρχουν πολλές άμεσες αποδείξεις όσον αφορά τους συμμετέχοντες στις συναντήσεις και τις συμφωνίες που επετεύχθησαν οι οποίες συμπίπτουν με τις καταθέσεις της Mougeot και της Sarrri.

(303) Η Επιτροπή απορρίπτει επίσης το επιχειρήμα της Zicuñaga ότι τα έγγραφα που παρείχε η Sarrri δεν αποτελούν έγκυρα αποδεικτικά στοιχεία επειδή η ίδια η Sarrri δήλωσε ότι δεν μπορεί να επικυρώσει τα έγγραφα. Η Sarrri εκφράζει επιφυλάξεις όσον αφορά τη γνησιότητα και τον έγκυρο χαρακτήρα των εγγράφων σχετικά με τη σύμπραξη που παρείχε ο πρώην υπάλληλός της μόνο στην πρώτη επιστολή της προς την Επιτροπή, της 29ης Σεπτεμβρίου 1996. Η Sarrri εξήγησε ότι, επειδή έλαβε τα έγγραφα αυτά κατά τη διάρκεια διαπραγματεύσεων για την αποζημίωση λόγω απόλυσης του εν λόγω υπαλλήλου, δεν γνώριζε πως έπρεπε να ερμηνευτούν. Μετά την αρχική επαφή, η Sarrri προέβη σε εσωτερική έρευνα σχετικά με το θέμα αυτό και στις επακόλουθες επιστολές της προς την Επιτροπή δεν διατύπωσε καμία επιφύλαξη όσον αφορά τα έγγραφα και τις καταθέσεις που διαβίβασε. Σε αυτές περιλαμβάνεται και η κατάθεση της Sarrri της 11ης Νοεμβρίου 1996 και η υποβολή εγγράφων της 18ης Μαΐου 1999 τα οποία συγκεντρώνουν και αξιολογούν τα κύρια αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή αρχίζοντας με τα πρώτα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στις 29 Σεπτεμβρίου 1996.

(304) Θα πρέπει επίσης να τονισθεί ότι η συμμετοχή της Koehler, της Mougeot και της Corigraph στην σύμπραξη πριν από

⁽³³³⁾ Κατάθεση της AWA, φάκελος σ. 7829.

⁽³³⁴⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20705-20712.

⁽³³⁵⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, Φάκελος σ. 20712 (πρωτότυπο στη γερμανική γλώσσα: «Allein dies belegt, dass es ein Kartell in diesem Zeitraum nicht gegeben hat»).

⁽³³⁶⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: Torraspapel, φάκελος σ. 20439, Zicuñaga, φάκελος σ. 18477 και Divira, Φάκελος σ. 19597.

τον Σεπτέμβριο 1993 και η γενική συμμετοχή των ισπανικών εταιρειών έχουν αποδειχθεί από πολλές καταθέσεις και έγγραφα.

6. ΜΕΡΟΣ II — ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

2.1. ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

- (305) Οι συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων εφαρμόζονταν στο σύνολο του εδάφους του ΕΟΧ.
- (306) Η συμφωνία για τον ΕΟΧ, οι οποία περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τον ανταγωνισμό ανάλογες με αυτές της συνθήκης ΕΚ, τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994. Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση περιλαμβάνει την εφαρμογή, από την προαναφερόμενη ημερομηνία, των κανόνων αυτών (ιδίως του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συνθήκης για τον ΕΟΧ) στις καταγγελλόμενες συμφωνίες ⁽³³⁷⁾.
- (307) Το άρθρο 81 της συνθήκης μπορεί να εφαρμοσθεί στο μέτρο που οι συμφωνίες επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας. Το άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ εφαρμόζεται στο μέτρο που η λειτουργία της σύμπραξης επηρέασε τις συναλλαγές μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών ΕΖΕΣ ή μεταξύ των χωρών ΕΖΕΣ που ανήκαν στον ΕΟΧ.
- (308) Αν μια συμφωνία ή πρακτική επηρεάζει μόνο τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας, η Επιτροπή είναι αρμόδια και εφαρμόζει το άρθρο 81 της συνθήκης. Αντίθετα, αν μια συμφωνία ή πρακτική επηρεάζει μόνο τις συναλλαγές μεταξύ των χωρών ΕΖΕΣ, η μόνη αρμόδια είναι η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ (ΕΑΕ) και εφαρμόζει τους σχετικούς με τον ανταγωνισμό κανόνες του ΕΟΧ που περιλαμβάνονται στο άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ⁽³³⁸⁾.
- (309) Σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1, στοιχείο γ) και παράγραφος 3 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Επιτροπή είναι αρμόδια στην παρούσα υπόθεση να εφαρμόσει τόσο το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης όσο και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, εφόσον οι συμφωνίες επηρέασαν αισθητά το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και τον ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς.

2.2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 81 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 53 ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΧ

2.2.1. ΑΡΘΡΟ 81 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΟ 53 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΧ

- (310) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης απαγορεύει, ως ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, όλες τις συμφωνίες

μεταξύ επιχειρήσεων, τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, και ιδίως εκείνων που συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, στον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής ή στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.

- (311) Το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (το οποίο συντάχθηκε με πρότυπο το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης) περιλαμβάνει παρόμοια απαγόρευση. Ωστόσο, η αναφορά του άρθρου 81 παράγραφος 1 στο εμπόριο «μεταξύ των κρατών μελών» αντικαταστάθηκε από αναφορά στο εμπόριο «μεταξύ των συμβαλλομένων μερών» και η αναφορά στον ανταγωνισμό και η παρεμπόδιση, ο περιορισμός ή η νόθευση του ανταγωνισμού «εντός της κοινής αγοράς» αντικαταστάθηκε από αναφορά στον ανταγωνισμό «εντός του εδάφους που καλύπτει ... η συμφωνία (για τον ΕΟΧ)».

2.2.2. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- (312) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ απαγορεύουν συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και εναρμονισμένες πρακτικές.
- (313) Μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάρχει συμφωνία όταν τα μέρη εφαρμόζουν ένα κοινό σχέδιο το οποίο περιορίζει ή ενδέχεται να περιορίσει την ατομική εμπορική τους συμπεριφορά με το να καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές της κοινής δράσης τους ή έλλειψης κοινής δράσης στην αγορά. Η συμφωνία δεν πρέπει απαραίτητα να είναι γραπτή. Δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες, ούτε και κυρώσεις ή μέτρα εφαρμογής. Η ύπαρξη συμφωνίας μπορεί να προκύπτει άμεσα ή έμμεσα από την συμπεριφορά των μερών.
- (314) Στην απόφασή του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-305/94 κ.λπ. Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. και άλλοι κατά Επιτροπής (PVC II) ⁽³³⁹⁾, το Πρωτοδικείο απεφάνθη ότι «η νομολογία ορίζει σαφώς ότι για να υπάρχει συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ της συνθήκης αρκεί οι επιχειρήσεις να

⁽³³⁷⁾ Βλέπε τελική πράξη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

⁽³³⁸⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 56, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Επιτροπής, όταν επηρεάζονται οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας, η ΕΑΕ είναι επίσης αρμόδια στις περιπτώσεις που ο κύκλος εργασιών των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στο έδαφος των χωρών ΕΖΕΣ φθάνει ή υπερβαίνει το 33 % του κύκλου εργασιών τους στο έδαφος του ΕΟΧ.

⁽³³⁹⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-305/94 κ.λπ. Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. και άλλοι κατά Επιτροπής (PVC II), [1999] συλλογή II-931, παράγραφος 715.

- έχουν εκφράσει την κοινή τους πρόθεση να συμπεριφέρονται στην αγορά κατά ένα συγκεκριμένο τρόπο»⁽³⁴⁰⁾.
- (315) Το άρθρο 81, παράγραφος 1 της συνθήκης⁽³⁴¹⁾ διαχωρίζει τις «εναρμονισμένες πρακτικές» από τις «συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων» και «αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων». Στόχος είναι να ενταχθούν στην απαγόρευση που περιλαμβάνεται στο άρθρο αυτό ορισμένες μορφές συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες, χωρίς να έχουν φθάσει το στάδιο της επίσημης συμφωνίας, ηθελημένα αντικαθιστούν τους κινδύνους του ανταγωνισμού με μια πρακτική συνεργασία⁽³⁴²⁾.
- (316) Τα κριτήρια που αφορούν τον συντονισμό και τη συνεργασία τα οποία ορίζονται στη νομολογία του Δικαστηρίου δεν προϋποθέτουν την κατάρτιση συγκεκριμένου σχεδίου αλλά πρέπει να εννοηθούν υπό το φως των αρχών που περιλαμβάνονται στις περί ανταγωνισμού διατάξεις της συνθήκης, σύμφωνα με τις οποίες κάθε οικονομικός παράγων πρέπει να καθορίζει κατά τρόπο ανεξάρτητο την εμπορική πολιτική την οποία προτιμάει να ακολουθήσει εντός της κοινής αγοράς. Αν και η απαίτηση της ανεξαρτησίας δεν αφαιρεί από τις επιχειρήσεις το δικαίωμα να προσαρμόζονται στην υπάρχουσα ή αναμενόμενη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους, απαγορεύει αυστηρά κάθε άμεση ή έμμεση επαφή μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών η οποία θα είχε ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα είτε να επηρεάσει την συμπεριφορά στην αγορά ενός υφιστάμενου ή δυνητικού ανταγωνιστή, είτε να αποκαλύψει σε ανταγωνιστή την συμπεριφορά την οποία μια επιχείρηση έχει αποφασίσει ή σκέπτεται να ακολουθήσει στην αγορά⁽³⁴³⁾.
- (317) Κατά συνέπεια, η συμπεριφορά μπορεί να εμπίπτει στο άρθρο 81, παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ως «εναρμονισμένη πρακτική» ακόμα και στην περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη δεν έχουν προσχωρήσει σε κοινό σχέδιο αλλά ηθελημένα εφαρμόζουν ή συμμορφώνονται προς αθέμιτα μέσα που διευκολύνουν τον συντονισμό της εμπορικής τους συμπεριφοράς⁽³⁴⁴⁾.
- (318) Αν και σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης η έννοια της εναρμονισμένης πρακτικής συνεπάγεται όχι μόνον εναρμόνιση αλλά και συμπεριφορά στην αγορά η οποία απορρέει από την εναρμόνιση και συνδέεται άμεσα με αυτήν, μπορεί να υποθεθεί, με την επιφύλαξη αποδείξεως του εναντίου, ότι οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε παρόμοιες εναρμονισμένες πρακτικές και εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται στην αγορά θα λάβουν υπόψη τις πληροφορίες που αντηλλάγησαν με τους ανταγωνιστές κατά τον καθορισμό της συμπεριφοράς τους στην αγορά, και ακόμα περισσότερο όταν οι εναρμονισμένες πρακτικές πραγματοποιούνται σε τακτική βάση και επί μεγάλη χρονική περίοδο. Οι εναρμονισμένες πρακτικές αυτού του είδους υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 81 παράγραφος 1 ακόμα και ελλείψει αρνητικών για τον ανταγωνισμό επιπτώσεων στην αγορά⁽³⁴⁵⁾.
- (319) Η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη, ιδίως όταν πρόκειται για περίπλοκη παράβαση μεγάλης διάρκειας, να θεωρήσει ότι ανταποκρίνεται αποκλειστικά σε μία από τις δύο μορφές παράνομης συμπεριφοράς. Οι έννοιες της συμφωνίας και της εναρμονισμένης πρακτικής είναι ελαστικές και ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται. Πράγματι, ενδέχεται να μην είναι καν δυνατός ο διαχωρισμός των δύο εννοιών εφόσον μια παράβαση μπορεί να παρουσιάζει συγχρόνως τα χαρακτηριστικά και των δύο μορφών απαγορευμένης συμπεριφοράς, ενώ σε μεμονωμένη βάση ορισμένα στοιχεία θα μπορούσαν σαφώς να χαρακτηρίζουν την μία ή την άλλη. Ωστόσο, από αναλυτική άποψη, δεν θα ήταν σκόπιμο να υποδιαιρεθεί μια διαρκής, κοινή πρακτική που έχει έναν και τον αυτό γενικό στόχο σε διάφορες διακριτικές μορφές παράβασης. Κατά συνέπεια, μια σύμπραξη μπορεί να αποτελεί ταυτόχρονα συμφωνία και εναρμονισμένη πρακτική. Το άρθρο 81 δεν αναφέρει ειδική κατηγορία για περίπλοκες παραβάσεις όπως η παρούσα⁽³⁴⁶⁾.
- (320) Στην απόφασή του στην υπόθεση PVC II⁽³⁴⁷⁾ το Πρωτοδικείο ανέφερε ότι «στο πλαίσιο μιας σύνθετης παραβάσεως, στην οποία ενεπλάκησαν πλείονες παραγωγοί επί σειρά ετών και η οποία αποσκοπούσε στην από κοινού ρύθμιση της αγοράς, δεν μπορεί να απαιτηθεί από την Επιτροπή να χαρακτηρίσει επακριβώς την παράβαση, ως προς κάθε μία επιχείρηση και σε κάθε δεδομένο χρονικό σημείο, ως συμφωνία ή ως εναρμονισμένη πρακτική, εφόσον, εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 81 της συνθήκης αφορά αμότερες τις παραβάσεις».
- (321) Για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, μια «συμφωνία» δεν απαιτεί την ίδια ασφάλεια του δικαίου που θα ήταν αναγκαία για την εφαρμογή μιας εμπορικής σύμβασης αστικού δικαίου. Εξάλλου, στην περι-

⁽³⁴⁰⁾ Η νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ εφαρμόζεται και στο άρθρο 53 για τον ΕΟΧ. Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις αριθ. 4 και 15 καθώς άρθρο 6 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ άρθρο 3 παράγραφος 2 της συμφωνίας Εποπτεύουσας αρχής και Δικαστηρίου ΕΖΕΣ καθώς και την υπόθεση W-1/94 της 16.12.1994, παράγραφοι 32-35.

⁽³⁴¹⁾ Η νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου που αναλύεται κατωτέρω όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 81 της συνθήκης περιλαμβάνει αρχές οι οποίες είχαν καθιερωθεί πριν από την υπογραφή της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Κατά συνέπεια εφαρμόζεται και στο άρθρο 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

⁽³⁴²⁾ Υπόθεση 48/69 Imperial Chemical Industries κατά Επιτροπής [1972] συλλογή 619, παράγραφος 64.

⁽³⁴³⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 40-48/73 κ.λπ. Suiker Unie and Others κατά Επιτροπής [1975] συλλογή 1663.

⁽³⁴⁴⁾ Βλέπε επίσης απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-7/89 Hercules κατά Επιτροπής [1991] συλλογή II-1711, παράγραφος 256.

⁽³⁴⁵⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-199/92P Hüls κατά Επιτροπής, [1999] συλλογή I-4287, παράγραφοι 158-166.

⁽³⁴⁶⁾ Υπόθεση T-7/89 Hercules κατά Επιτροπής, το αυτό, παράγραφος 264.

⁽³⁴⁷⁾ Υποθέσεις T-305/94 κ.λπ. Limburgse Vinyl Maatschappij NV κατά Επιτροπής, το αυτό, παράγραφος 696.

πτωση μιας περίπλοκης σύμπραξης μεγάλης χρονικής διάρκειας, ο όρος «συμφωνία» μπορεί να χρησιμοποιηθεί όχι μόνο για ένα συνολικό σχέδιο ή για όρους που αποτελούν αντικείμενο ρητής συμφωνίας, αλλά και για την εφαρμογή των όσων συμφωνήθηκαν με βάση τους ίδιους μηχανισμούς και επιδιώκοντας τον ίδιο κοινό αποτέλεσμα.

μπορούσε εύλογα να την είχε προβλέψει ή να είχε επίγνωση της εν λόγω συμπεριφοράς αλλά δεν ήταν διατεθειμένη να την καταγγείλει ⁽³⁴⁹⁾.

2.2.3. ENΙΑΙΑ, ΔΙΑΡΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ

(322) Όπως απεφάνθη το Δικαστήριο (επικυρώνοντας την απόφαση του Πρωτοδικείου) στην υπόθεση C-49/92P Επιτροπή κατά Anic ⁽³⁴⁸⁾ εξυπακούεται από τους ρητούς όρους του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ότι μια συμφωνία ενδέχεται να μην συνίσταται μόνον σε συγκεκριμένη πράξη αλλά και σε σειρά πράξεων ή τρόπο συμπεριφοράς.

(323) Κατ' επέκταση, μια σύμπραξη μπορεί να εκληφθεί ως μια ενιαία διαρκής παράβαση κατά τη χρονική περίοδο της λειτουργίας της. Η συμφωνία μπορεί να μεταβάλλεται από καιρού εις καιρόν ή οι μηχανισμοί της να προσαρμόζονται ή να ενισχύονται προκειμένου να ληφθούν υπόψη νέες εξελίξεις. Το κύρος της εκτίμησης αυτής δεν μειώνεται από το ενδεχόμενο ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία μιας σειράς δράσεων ή μιας συνεχούς συμπεριφοράς αποτελούν, αυτά καθ'αυτά, παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

(324) Αν και η σύμπραξη συνιστά κοινή δραστηριότητα, κάθε συμμετέχων στη συμφωνία μπορεί να διαδραματίζει χωριστό ρόλο, ενώ ένας οι περισσότεροι μπορούν να έχουν ηγετικό ρόλο. Είναι δυνατόν να προκύψουν εσωτερικές διαφορές και αντιζηλίες, ακόμα και απάτες, αλλά τούτο δεν εμποδίζει μια ρύθμιση να αποτελεί συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική για τους σκοπούς του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ εφόσον υπάρχει ένας ενιαίος, κοινός και διαρκής στόχος.

(325) Το γεγονός και μόνον ότι κάθε συμμετέχων στη σύμπραξη μπορεί να παίζει τον ρόλο που αρμόζει στις δικές του ειδικές συνθήκες δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για την παράβαση στο σύνολό της, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων άλλων συμμετεχόντων οι οποίοι συμμερίζονται τον ίδιο παράνομο στόχο και επιδιώκουν το ίδιο αποτέλεσμα νόθευσης του ανταγωνισμού. Μια επιχείρηση η οποία συμμετέχει σε μια κοινή παράνομη δραστηριότητα με πράξεις οι οποίες συμβάλλουν στην επίτευξη του κοινού στόχου είναι εξίσου υπεύθυνη, καθ' όλη τη διάρκεια συμμετοχής της στο σχέδιο, για τις ενέργειες των άλλων συμμετεχόντων όσον αφορά την ίδια παράβαση. Αυτό ισχύει σαφώς όταν διαπιστώνεται ότι η εν λόγω επιχείρηση είχε επίγνωση της παράνομης συμπεριφοράς των άλλων συμμετεχόντων ή ότι θα

(326) Οι καταθέσεις και τα έγγραφα που παρείχε η Sappi αποδεικνύουν την ύπαρξη παράνομων επαφών μεταξύ των ευρωπαϊκών παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού, τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '80. Ωστόσο, δεν είναι διαθέσιμα ούτε αποδεικτικά έγγραφα ούτε καταθέσεις από τους άλλους συμμετέχοντες στη σύμπραξη που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να αξιολογήσει τη φύση της συμπεριφοράς αυτής, κατά την έννοια του άρθρου 81 της συνθήκης, κατά την περίοδο από τα μέσα της δεκαετίας του '80 ως το 1992.

(327) Ωστόσο, από την αρχή του 1992, υπάρχει πληθώρα αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παράνομης συμπεριφοράς εντός του εδάφους που απετέλεσε τον ΕΟΧ το 1994. Κατά συνέπεια, η συμφωνία για την συμμετοχή στο γενικό αυτό σχέδιο με σκοπό τον περιορισμό μπορεί να αναχθεί, τουλάχιστον, στις αρχές του 1992. Η εν λόγω παράνομη συμπεριφορά επεδίωκε έναν συγκεκριμένο, αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού οικονομικό στόχο: την αύξηση των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού σε ολόκληρο το έδαφος που απετέλεσε τον ΕΟΧ το 1994.

(328) Από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Επιτροπή και, ιδίως, από την κατάθεση της Mougeot καθώς και από τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχαν η Sappi και η AWA, προκύπτει ότι υπήρχε γενικό σχέδιο της σύμπραξης για ολόκληρο τον ΕΟΧ το οποίο αποσκοπούσε στην αύξηση των τιμών αυτογραφικού χαρτιού. Είναι σαφές ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούσαν τις συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ προκειμένου να μπορούν να εφαρμόσουν το σχέδιο ως τον Σεπτέμβριο 1993 ενώ, στη συνέχεια, το εφήρμοζαν μέσω άλλων συναντήσεων εκτός της ΑΕΜCΡ. Η θέση σε εφαρμογή του σχεδίου μέσω τακτικών συναντήσεων και οι συχνές αυξήσεις των τιμών δεν πρέπει να εκληφθούν ως χωριστές συμφωνίες αλλά μάλλον ως η εφαρμογή του ίδιου, γενικού και παράνομου καθεστώτος στο πλαίσιο πολλών διαφορετικών λειτουργικών ρυθμίσεων. Τα είδη συμπεριφοράς στην προκειμένη περίπτωση μπορούν να θεωρηθούν συνθετικά στοιχεία της ίδιας παράβασης δεδομένου ότι αποτελούσαν μέρος ενός γενικού σχεδίου που επεδίωκε έναν κοινό στόχο ⁽³⁵⁰⁾.

(329) Η Επιτροπή συγκέντρωσε αποδείξεις σχετικά με την παράνομη συμπεριφορά μεταξύ ανταγωνιστών καθ' όλη την περίοδο από τις αρχές του 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995.

⁽³⁴⁸⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-49/92 P Commission κατά Anic Partecipazioni SpA, [1999] συλλογή I-4125, παράγραφος 81.

⁽³⁴⁹⁾ Το αυτό., παράγραφος 83.

⁽³⁵⁰⁾ Βλέπε υπόθεση T-1/89 Rhône-Poulenc κατά Επιτροπής [1991] συλλογή II-867 παράγραφος 126, συνεδικασθείσες υποθέσεις T-25/95 κ.λπ., 15 Μαρτίου 2000, παράγραφος 4027.

- (330) Το σχέδιο αυτό, στο οποίο συμμετείχαν όλες οι εταιρείες-μέλη της ΑΕΜCP — AWA, Binda, Copigraph, Koehler, Sappi, Stora, Torraspapel, Zanders και Mougeot, η οποία έγινε μέλος της ΑΕΜCP το 1992 — καθώς και μη μέλη της ΑΕΜCP όπως οι εταιρείες Carrs, Divíra και Zicuňaga, εφαρμόσθηκε κατά τη διάρκεια περιόδου που υπερέβαινε τα τρίαμιση έτη, χρησιμοποιώντας τους ίδιους μηχανισμούς και επιδιώκοντας τον ίδιο κοινό στόχο κατάργησης του ανταγωνισμού. Οι συμμετέχοντες στις παράνομες αυτές πρακτικές γνώριζαν, ή όφειλαν να γνωρίζουν, ότι αποτελούσαν μέρος ενός γενικότερου σχεδίου για την επίτευξη του κοινού παράνομου στόχου ⁽³⁵¹⁾.
- η επινόηση και εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης για να εξασφαλισθεί η τήρηση των περιοριστικών συμφωνιών,
  - η προσαρμογή της συμπεριφοράς και των τιμών κάθε επιχείρησης έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των περιοριστικών συμφωνιών,
  - η συμμετοχή σε τακτικές συναντήσεις και οι άλλες επαφές με στόχο την επίτευξη συμφωνιών σχετικά με τους περιορισμούς αυτούς και την εφαρμογή ή τροποποίησή τους, ανάλογα με τις ανάγκες.

(331) Δεδομένων του κοινού σχεδίου και του κοινού στόχου της κατάργησης του ανταγωνισμού στην βιομηχανία αυτογραφικού χαρτιού, τον οποίο οι παραγωγοί επεδίωκαν διαρκώς, παρά την περίοδο παύσης λειτουργίας της σύμπραξης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω συμπεριφορά αποτελούσε ενιαία, διαρκή παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

2.2.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

- (332) Οι περίπλοκες ρυθμίσεις στην παρούσα περίπτωση είχαν ως αντικείμενο και αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην Κοινότητα και τον ΕΟΧ.
- (333) Το άρθρο 81, παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ αναφέρουν ρητά ότι περιορίζουν τον ανταγωνισμό συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες

- καθορίζουν άμεσα ή έμμεσα τις τιμές πωλήσεως ή άλλους όρους συναλλαγής,
- περιορίζουν ή ελέγχουν την παραγωγή ή τις αγορές,
- κατανέμουν τις αγορές ή τις πηγές εφοδιασμού.

(334) Η σύμπραξη πρέπει να εξετασθεί στο σύνολό της υπό το φως όλων των περιστάσεων. Τα κύρια στοιχεία των περίπλοκων συμφωνιών και ρυθμίσεων που μπορούν να θεωρηθούν ότι περιορίζουν τον ανταγωνισμό είναι, κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ:

- η εναρμονισμένη αύξηση των τιμών,
- η κατανομή ποσοτώσεων πωλήσεων και ο καθορισμός μεριδίων της αγοράς (κυρίως σε ορισμένες συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό επίπεδο),

(335) Οι συμφωνίες αυτού του είδους αποσκοπούσαν στον περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Οι συμφωνίες περιγράφονται λεπτομερώς στο μέρος I της παρούσας απόφασης. Η περιγραφή αυτή στηρίζεται από ευρείες και σαφείς αποδείξεις, στις οποίες γίνεται αναφορά σε όλο το κείμενο.

(336) Αν και ο στόχος περιορισμού του ανταγωνισμού των συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών επαρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι μπορούν να εφαρμοσθούν τα άρθρα 81, παράγραφος 1 της συνθήκης και 53, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, έχουν επίσης αποδειχθεί τα αποτελέσματα περιορισμού του ανταγωνισμού των εν λόγω συμφωνιών (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 382 ως 387).

2.2.5. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΕΟΧ

(337) Η διαρκής συμφωνία μεταξύ των παραγωγών είχε σημαντικές επιπτώσεις στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και των συμβαλλομένων μερών στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

(338) Το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης αφορά συμφωνίες οι οποίες θα μπορούσαν να εμποδίσουν την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας, είτε με τον καταμερισμό των εθνικών αγορών, είτε επηρεάζοντας την διάρθρωση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς. Κατά τον ίδιο τρόπο, το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ προορίζεται για συμφωνίες που θα μπορούσαν να θίξουν την επίτευξη ενός ομοιογενούς Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

(339) Όπως αναφέρεται στο μέρος σχετικά με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές (αιτιολογικές σκέψεις 29 ως 31), η αγορά αυτογραφικού χαρτιού χαρακτηρίζεται από σημαντικό όγκο συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας. Υπάρχει επίσης μεγάλος όγκος συναλλαγών μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ. Όλες οι χώρες της ΕΖΕΣ, συμπεριλαμβανομένης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας πριν την προσχώρησή τους στην Ένωση, εισάγουν όλες τις ανάγκες τους σε αυτογραφικό χαρτί.

⁽³⁵¹⁾ Βλέπε υποθέσεις σχετικά με το τσιμέντο (Τ-25/95 κ.λπ.), 15 Μαρτίου 2000, παράγραφος 2430.

- (340) Ωστόσο, η εφαρμογή των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σε μια σύμπραξη δεν περιορίζεται στο μέρος των πωλήσεων των μελών της οι οποίες συνεπάγονται την μεταφορά αγαθών από το ένα κράτος στο άλλο. Ούτε και είναι αναγκαίο για την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, να αποδειχθεί ότι η ατομική συμπεριφορά του κάθε συμμετέχοντα, σε αντίθεση προς τη σύμπραξη ως σύνολο, επηρέασε το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών ⁽³⁵²⁾.
- (341) Στην παρούσα υπόθεση, οι συμφωνίες κάλυπταν σχεδόν το συνολικό εμπόριο εντός της Κοινότητας και του ΕΟΧ. Η ύπαρξη πρακτικών καθορισμού των τιμών, κατανομής ποσοστώσεων πωλήσεων και μεριδίων αγοράς πρέπει να είχαν σαν αποτέλεσμα, ή ενδέχεται να είχαν σαν αποτέλεσμα, την αυτόματη παρέκκλιση των εμπορικών ροών από την κατεύθυνση που διαφορετικά θα είχαν ακολουθήσει ⁽³⁵³⁾.

2.2.6. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ, ΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ, ΤΗΝ ΙΣΛΑΝΔΙΑ, ΤΟ ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ, ΤΗ ΝΟΡΒΗΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

- (342) Η συμφωνία για τον ΕΟΧ τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1994. Κατά την περίοδο λειτουργίας της σύμπραξης πριν από την ημερομηνία αυτή, η μόνη διάταξη που μπορεί να εφαρμοσθεί στην παρούσα διαδικασία είναι το άρθρο 81 της συνθήκης. Οι ρυθμίσεις της σύμπραξης που αφορούν τον περιορισμό του ανταγωνισμού, κατά την περίοδο εκείνη, στην Αυστρία, τη Φινλανδία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και τη Σουηδία (τότε χώρες μέλη της ΕΖΕΣ) δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του εν λόγω άρθρου.
- (343) Κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου ως την 31η Δεκεμβρίου 1994, οι διατάξεις της συμφωνίας για τον ΕΟΧ εφαρμόζονταν στις έξι χώρες της ΕΖΕΣ που είχαν ενταχθεί στον ΕΟΧ. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η σύμπραξη συνιστούσε παράβαση του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης, και η Επιτροπή είναι αρμόδια να εφαρμόσει και τις δύο διατάξεις. Ο περιορισμός του ανταγωνισμού στις εν λόγω έξι χώρες της ΕΖΕΣ κατά την προαναφερόμενη περίοδο ενός έτους εμπίπτει στο άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (344) Μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας στην Ένωση την 1η Ιανουαρίου 1995, το άρθρο 81, παράγραφος 1 της συνθήκης άρχισε να εφαρμόζεται στην σύμπραξη στο μέτρο που η τελευταία επηρέαζε τον ανταγωνισμό στις εν λόγω αγορές. Η λειτουργία της σύμπραξης στη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν εξακολουθούσε να συνιστά παράβαση του άρθρου 53, παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (345) Στην πράξη, συνάγεται ότι εφόσον η σύμπραξη λειτουργούσε στην Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Νορβηγία, τη Σουηδία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν, αποτελούσε παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού του ΕΟΧ ή/και της Κοινότητας από την 1η Ιανουαρίου 1994.

2.2.7. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

- (346) Αν και οι καταθέσεις της Sappri δείχνουν ότι υπήρχαν παράνομες επαφές μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού τουλάχιστον από τα μέσα της δεκαετίας του '80, στην παρούσα υπόθεση η Επιτροπή θα περιορίσει την εκτίμησή της δυνάμει των άρθρων 81 της συνθήκης και 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και την επιβολή προστίμων στην περίοδο από τον Ιανουάριο 1992 και μετά. Από τη στιγμή αυτή και μετά η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις τακτικών παρανόμων επαφών μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού. Θα πρέπει βέβαια να τονισθεί ότι στο μέτρο που η σύμπραξη επηρέαζε την Αυστρία, τη Φινλανδία, τη Νορβηγία, τη Σουηδία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν τούτο δεν συνιστά παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994, όταν τέθηκε σε ισχύ η συμφωνία για τον ΕΟΧ.
- (347) Έχει αποδειχθεί ότι οι περισσότεροι αποδέκτες της παρούσας απόφασης συμμετείχαν στη σύμπραξη είτε από την προαναφερόμενη ημερομηνία αυτή είτε από ημερομηνία πλησίον αυτής. Οι περισσότεροι από τους αποδέκτες ήταν ήδη μέλη της ΑΕΜCΡ και πολλοί από αυτούς ήταν μέλη από την ίδρυση της ΑΕΜCΡ το 1981.
- (348) Δεν μπορεί να ορισθεί η ημερομηνία κατά την οποία η σύμπραξη έπαψε να λειτουργεί αλλά η Επιτροπή διαθέτει πληθώρα αποδεικτικών στοιχείων μέχρι τον Σεπτέμβριο 1995. Δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι οι παράνομη συμπεριφορά συνεχίσθηκε και μετά την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, για τον σκοπό του υπολογισμού των προστίμων, η Επιτροπή θα βασισθεί στην υπόθεση ότι η σύμπραξη έπαψε να υπάρχει τον Σεπτέμβριο 1995.
- (349) Με βάση τα ανωτέρω και την περίληψη των αποδείξεων σχετικά με τη συμμετοχή κάθε επιχείρησης στη σύμπραξη, που αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 263 ως 288, η διάρκεια της παράβασης ορίζεται ως εξής για κάθε επιχείρηση:

AWA	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Copigraph (Bolloré)	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Carrs	από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Divipa	από τον Μάρτιο 1992 ως τον Ιανουάριο 1995
Stora (MHTP)	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Zicuñaga	από τον Οκτώβριο 1993 ως τον Ιανουάριο 1995
Mougeot	από τον Μάιο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

⁽³⁵²⁾ Βλέπε απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-13/89 Imperial Chemical Industries κατά Επιτροπής [1992] Συλλογή II-1021, παράγραφος 304.

⁽³⁵³⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 209 ως 215 και 218/78 Van Landewyck και άλλοι κατά Επιτροπής, [1980] συλλογή 3125, παράγραφος 170.

Koehler	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Sappi	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Torraspapel	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Zanders	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995

νομία. Σύμφωνα με την Bolloré η αυτονομία αυτή οφείλεται στους ακόλουθους λόγους: η Corigraph και η Bolloré είχαν εντελώς ξεχωριστή διάρθρωση όσον αφορά τη διαχείριση. Η Corigraph είχε δική της υποδομή και ανεξάρτητη εμπορική πολιτική δεδομένου ότι αγόραζε το 35 % σχεδόν των πρώτων υλών που είχε ανάγκη εκτός του ομίλου Bolloré και, μεταξύ άλλων, από ανταγωνιστή⁽³⁵⁵⁾.

2.3. ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΑΣΗ

- (350) Από τα δεδομένα προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια των σχετικών περιόδων, οι Carrs, Divira, Mougeot και Koehler συμμετείχαν άμεσα και αυτόνομα στη σύμπραξη. Δεν είναι, και δεν υπήρξαν ποτέ, θυγατρικές άλλων εταιρειών και συνεπώς θα είναι αποδέκτες της παρούσας απόφασης.
- (351) Το ερώτημα αν μια εταιρεία πρέπει να είναι αποδέκτης της παρούσας απόφασης τίθεται στις υπόλοιπες περιπτώσεις, για τις οποίες πρέπει να συζητηθεί η ανάθεση της ευθύνης στην θυγατρική ή την μητρική εταιρεία ή αν υπάρχει πρόβλημα διαδοχής.

2.3.1. ARJO WIGGINS APPLETON

- (352) Καθ' όλη την περίοδο αναφοράς, η Arjo Wiggins Appleton plc., μητρική εταιρεία του ομίλου Arjo Wiggins, συμμετείχε άμεσα και αυτόνομα στην σύμπραξη μέσω του τμήματός της Arjo Wiggins Carbonless Paper Operation. Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση θα απευθυνθεί στην Arjo Wiggins Appleton Limited (νέα ονομασία της Arjo Wiggins Appleton plc. Από τις 29 Νοεμβρίου 2001). Το γεγονός ότι ο έλεγχος της AWA plc μεταβιβάσθηκε στις 27 Ιουλίου 2000 (ημέρα έγκρισης της κοινοποίησης αιτιάσεων) στη γαλλική επιχείρηση Compagnie Worms & Cie (θυγατρική του Agnelli Group) δεν μεταβάλλει την απόφαση της Επιτροπής να απευθύνει την παρούσα απόφαση στην AWA.

2.3.2. COPIGRAPH ΚΑΙ BOLLORÉ

- (353) Η Corigraph SA ήταν θυγατρική η οποία ανήκε κατά 100 % στην Bolloré SA (πρώην Bolloré Technologies SA) κατά τη διάρκεια της παράβασης και αγοράσθηκε από την AWA τον Νοέμβριο 1998. Η Corigraph έπαυσε να ασκεί δραστηριότητες στις 2 Φεβρουαρίου 2000 με ισχύ από τις 30 Δεκεμβρίου 2000⁽³⁵⁴⁾. Η Bolloré ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για τη συμπεριφορά της Corigraph, επειδή η τελευταία έχε πλήρη οικονομική αυτο-

- (354) Η Corigraph ανήκε στο τμήμα της Bolloré που ασχολείτο με τα ειδικά χαρτιά και ο τότε διευθυντής του τμήματος, ο κ. [...]*, ήταν ταυτόχρονα διευθύνων σύμβουλος της Corigraph⁽³⁵⁶⁾. Επιπλέον, ο τότε εμπορικός διευθυντής της Corigraph, ο κ. [...]*, είχε επίσης θέση στο τμήμα πωλήσεων του χαρτοποιείου του Thonon από το 1994⁽³⁵⁷⁾. Κατά συνέπεια, η Bolloré SA ήταν σίγουρα ενήμερη της συμμετοχής της θυγατρικής της στη σύμπραξη.

- (355) Υπάρχουν επίσης αποδεικτικά στοιχεία που εμπλέκουν τη μητρική εταιρεία, Bolloré SA άμεσα στις δραστηριότητες της σύμπραξης. Η Bolloré ήταν μέλος της ΑΕΜCΡ, οι επίσημες συνεδριάσεις της οποίας χρησίμευαν ως συναντήσεις της σύμπραξης από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1993. Ο εκπρόσωπος της Bolloré, ο διευθυντής του τμήματος ειδικών χαρτιών κ. [...]*, συμμετείχε στις συναντήσεις της σύμπραξης μαζί με τον εμπορικό διευθυντή της Corigraph. Ο προϊστάμενος του τμήματος ειδικών χαρτιών της Bolloré συμμετείχε επίσης στην συνάντηση της σύμπραξης για τη γαλλική αγορά την 1η Οκτωβρίου 1993. Σε όλες τις επακόλουθες συναντήσεις της σύμπραξης για τις οποίες υπάρχουν αποδείξεις ότι συμμετείχαν εκπρόσωποι της Corigraph, παρέστη ο εμπορικός διευθυντής της Corigraph. Όλες αυτές οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν το 1994 και, όπως αναφέρεται ανωτέρω, ο εμπορικός διευθυντής της Corigraph κατείχε συγχρόνως θέση στο τμήμα πωλήσεων της Bolloré.

- (356) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Bolloré θα πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη όχι μόνο για τη δική της συμπεριφορά αλλά και για τη συμπεριφορά της Corigraph σε σχέση με τη σύμπραξη, καθόλη την σχετική περίοδο.

2.3.3. SAPPI

- (357) Κατά την περίοδο της παράβασης, αρμόδιες για τις δραστηριότητες της Sappi στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού στην Ευρώπη ήταν η Sappi (UK) Limited και η Sappi Europe SA. Τα άτομα που ελάμβαναν μέρος στις συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών και συμμετείχαν στην εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνονταν κατά τις εν λόγω συναντήσεις ήταν υπάλληλοι των δυο αυτών θυγατρικών της

⁽³⁵⁵⁾ Απάντηση της Bolloré στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19939-19946.

⁽³⁵⁶⁾ Ο κ. [...]* ήταν επίσης Directeur Général (Γενικός Διευθυντής) του χαρτοποιείου της Bolloré στο Thonon.

⁽³⁵⁷⁾ Φάκελος σ. 13352-13354. Κατείχε αυτή τη θέση στην Corigraph από το 1992 ως το 1997.

⁽³⁵⁴⁾ Απάντηση της Bolloré στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19938.

Sappi Limited. Η Sappi (UK) Limited ήταν θυγατρική υπό τον άμεσο έλεγχο της μητρικής εταιρείας του ομίλου Sappi Limited και, μετά τον Μάιο 1995, θυγατρική με συμμετοχή 100 % της Sappi Europe Limited, η οποία με τη σειρά της ήταν θυγατρική που ανήκε κατά 100 % στην Sappi Limited. Η Sappi Europe SA ήταν κοινή επιχείρηση της Sappi UK Limited και μιας άλλης κατά 100 % θυγατρικής της Sappi Limited υπό τον έλεγχο της μητρικής εταιρείας (βλέπε αιτιολογική σκέψη 42). Εξάλλου, κάτω από αυτές τις συνθήκες, η συμμετοχή περισσότερων της μιας θυγατρικών επιβεβαιώνει ότι η συμμετοχή στη σύμπραξη αποτελούσε μέρος της πολιτικής που αποφάσιζε η μητρική εταιρεία.

- (358) Η αλληλογραφία με την Επιτροπή πριν από την κοινοποίηση αιτιάσεων γινόταν για λογαριασμό της Sappi Limited, της Sappi Europe Limited και της Sappi UK Limited. Είναι γεγονός ότι η απάντηση στην κοινοποίηση αιτιάσεων που έστειλε η Επιτροπή μόνο στην Sappi Limited δόθηκε για λογαριασμό της Sappi Europe Limited και της Sappi (UK) Limited. Η απάντηση ανέφερε ότι η κοινοποίηση είχε αποσταλεί σε λάθος αποδέκτη χωρίς όμως να δίνει καμία εξήγηση για τον ισχυρισμό αυτό.
- (359) Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Sappi Limited θα πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη για την παράβαση και να είναι αποδέκτης της παρούσας απόφασης.

2.3.4. STORA

- (360) Κατά την περίοδο της παράβασης, ο όμιλος Stora ασκούσε τις δραστηριότητές του στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού μέσω της Stora Feldmühle AG και της Stora Carbonless Paper GmbH. Ως το τέλος του 1992 δραστηριότητες του ομίλου στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού ασκούσαν απευθείας από την Stora Feldmühle AG. Στις αρχές του 1993, οι δραστηριότητες αυτές ανατέθηκαν στη νέα θυγατρική Stora Feldmühle AG, η οποία ονομάστηκε Stora Carbonless Paper GmbH (SCP) ⁽³⁵⁸⁾.
- (361) Μια συγκέντρωση μεταξύ της Stora Kopparbergs Bergslags AB και της Enso Oyj εγκρίθηκε από την Επιτροπή το 1998 ⁽³⁵⁹⁾. Σαν αποτέλεσμα της συγκέντρωσης, η Stora Enso Oyj έγινε η νέα μητρική εταιρεία του ομίλου στα τέλη Δεκεμβρίου 1998. Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η Stora Enso Oyj πούλησε την πλειοψηφική συμμετοχή στην SCP στην Mitsubishi Paper Mills Ltd. Μετά την συναλλαγή, η SCP μετονομάστηκε Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH.
- (362) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι η Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH θα πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη για την παράνομη συμπεριφορά καθ' όλη την

περίοδο της παράβασης. Ειδικότερα, η SCP (που σήμερα ονομάζεται Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH) ήταν, για τους σκοπούς της παρούσας διαδικασίας, ο οικονομικός διάδοχος της Stora Feldmühle AG, δεδομένου ότι ανέλαβε τις δραστηριότητες του ομίλου στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού στις αρχές του 1993. Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση θα απευθυνθεί στην Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH.

2.3.5. TORRASPAPEL

- (363) Η Sarriópapel y Celulosa SA (Sarrió) υπήρξε ανέκαθεν (και εξακολουθεί να είναι) θυγατρική με συμμετοχή 100 % της Torraspapel SA (Torraspapel). Υπάρχουν επίσης αποδείξεις που συνδέουν άμεσα τη μητρική εταιρεία με τις δραστηριότητες της σύμπραξης. Ειδικότερα, υπάλληλοι τόσο της Sarrió όσο και της Torraspapel συμμετείχαν σε συναντήσεις της σύμπραξης όπως στη συνεδρίαση της ΑΕΜCΡ στις 14 Σεπτεμβρίου 1993, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση να διαχωριστούν οι δραστηριότητες της σύμπραξης και της εμπορικής ένωσης. Επιπλέον, η Torraspapel SA, αποδέκτης της κοινοποίησης αιτιάσεων, δεν αρνήθηκε την ευθύνη για την συμπεριφορά της Sarriópapel. Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση θα απευθυνθεί στην Torraspapel SA.

2.3.6. ZANDERS

- (364) Αν και η International Paper είχε πλειοψηφική συμμετοχή στην Zanders Feinpapier, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η International Paper είχε γνώση της συμμετοχής της Zanders στην σύμπραξη ή ότι ήταν εμπλεγμένη σε αυτήν. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να απευθυνθεί στην Zanders.

2.3.7. ZICUÑAGA

- (365) Η Papelera Guiruzcoana de Zicuñaga SA έγινε θυγατρική της Iberpapel Gestión S.A μόνον το 1997. Στην απάντησή της στην κοινοποίηση αιτιάσεων, η Zicuñaga ισχυρίζεται ότι δεν ήταν παραγωγός αυτογραφικού χαρτιού, αλλά ότι μεταποιούσε και διέθετε τα προϊόντα της γαλλικής θυγατρικής της «Papeteries de l'Atlantique SA». Ωστόσο, τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν την ισπανική και την πορτογαλική αγορά αναφέρουν τη συμμετοχή της «Zicuñaga». Εξάλλου, κατά την προφορική ακρόαση, η Zicuñaga επιβεβαίωσε ότι ήταν υπεύθυνη για την πολιτική τιμών όλων των προϊόντων χαρτιού του ομίλου και, κατά συνέπεια ελάμβανε και όλες τις αποφάσεις σχετικά με τις τιμές όσον αφορά τα προϊόντα της Papeteries de l'Atlantique. Κατά συνέπεια, η παρούσα απόφαση θα απευθυνθεί στην Papelera Guiruzcoana de Zicuñaga SA.
- (366) Βάσει των ανωτέρω, η παρούσα απόφαση θα απευθυνθεί στις ακόλουθες επιχειρήσεις:

— Arjo Wiggins Appleton Limited,

— Bolloré,

⁽³⁵⁸⁾ Απάντηση της ΜΗΤΡ (Stora) στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20405.

⁽³⁵⁹⁾ Απόφαση 1999/641/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1998, υπόθεση IV/M.1225.

- Carrs Paper Ltd,
- Distribuidora Vizcaina de Papeles SL,
- Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH,
- Papelera Guipuzoana de Zicuñaga SA,
- Papeteries Mougeot SA,
- Papierfabrik August Koehler AG,
- Sappi Limited,
- Torraspapel SA,
- Zanders Feinpapier AG.

προηγούμενο οικονομικό έτος κάθε επιχείρησης η οποία συμμετέχει σε παράβαση, εκουσίως ή ακουσίως, του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

- (370) Κατά τον καθορισμό του ποσού ενός προστίμου η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά στοιχεία και ιδίως τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, δύο κριτήρια τα οποία αναφέρονται ρητά στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού 17.
- (371) Ο ρόλος κάθε επιχείρησης που συμμετέχει στην παράβαση εκτιμάται σε ατομική βάση. Ειδικότερα, το πρόστιμο που επιβάλλει η Επιτροπή αντικατοπτρίζει τυχόν επιβαρυντικά ή ελαφρυντικά στοιχεία, ενώ εφαρμόζεται, ανάλογα με την περίπτωση, η ανακοίνωση για την μη επιβολή ή τη μείωση προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων ⁽³⁶¹⁾.

2.4. ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

2.4.1. ΑΡΘΡΟ 3 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΑΡΙΘ. 17

- (367) Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης ή του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, μπορεί να απαιτήσει από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να θέσουν τέλος στην παράβαση σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17 ⁽³⁶⁰⁾.
- (368) Στην παρούσα υπόθεση, οι συμμετέχοντες στην σύμπραξη κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες για να αποκρύψουν την παράνομη συμπεριφορά τους. Εξαλείφθηκαν όλα σχεδόν τα ίχνη των δραστηριοτήτων της σύμπραξης: εξαφανίστηκαν όλα σχεδόν τα πρακτικά, τα αρχεία, οι κατάλογοι των συμμετεχόντων ή οι προσκλήσεις. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατόν ληχθεί με απόλυτη βεβαιότητα ότι όλοι συμμετέχοντες έχουν θέσει τέλος στην παράβαση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρέπει να καλέσει τις επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνεται η παρούσα απόφαση να τερματίσουν τις παραβάσεις (αν δεν το έχουν ήδη πράξει) και στο εξής να απέχουν από οποιαδήποτε συμφωνία, εναρμονισμένη πρακτική ή απόφαση ένωσης η οποία ενδέχεται να έχει ίδιο ή παρόμοιο αντικείμενο ή αποτέλεσμα.

2.4.2. ΑΡΘΡΟ 15 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 17

2.4.2.1. Γενικές παρατηρήσεις

- (369) Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού 17, η Επιτροπή μπορεί με απόφαση να επιβάλει σε επιχειρήσεις πρόστιμα τα οποία κυμαίνονται από 1 000 ως 1 εκατομμύριο ευρώ, ή ανέρχονται σε υψηλότερο ποσό το οποίο όμως δεν υπερβαίνει 10 % του κύκλου εργασιών κατά το

⁽³⁶⁰⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994 σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο «οι κοινοτικοί κανόνες που δίνουν ισχύ στις αρχές που διακηρύσσονται στα άρθρα 85 και 86 [νυν άρθρα 81 και 82] της συνθήκης ΕΚ [...] θα εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών» (ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6).

2.4.2.2. Ποσό των προστίμων

- (372) Η σύμπραξη συνιστούσε ηθελημένη παράβαση του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ: έχοντας πλήρη επίγνωση του περιοριστικού χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους και, επιπλέον, της παράνομης φύσης τους, οι βασικοί παραγωγοί συνωμότησαν με σκοπό την δημιουργία ενός μυστικού και θεσμοθετημένου συστήματος το οποίο αποσκοπούσε στον περιορισμό του ανταγωνισμού σε έναν σημαντικό βιομηχανικό τομέα.
- (373) Το ποσό των προστίμων ορίζεται με τον υπολογισμό του βασικού ποσού το οποίο αυξάνεται όταν λαμβάνονται υπόψη επιβαρυντικές περιστάσεις ή μειώνεται όταν λαμβάνονται υπόψη ελαφρυντικές περιστάσεις.

α) Το βασικό ποσό

- (374) Το βασικό ποσό καθορίζεται ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.

α) 1) Σοβαρότητα της παράβασης

- (375) Κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη φύση της, την πραγματική επίπτωσή της στην αγορά, εφόσον μπορεί να μετρηθεί, και το μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς. Λαμβάνει επίσης υπόψη την οικονομική δυνατότητα του παραβάτη να προκαλέσει σημαντική ζημία σε άλλους παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, καθώς και την ανάγκη να ορισθεί το πρόστιμο σε επίπεδο το οποίο να εξασφαλίζει το αποτρεπτικό του αποτέλεσμα.

⁽³⁶¹⁾ ΕΕ C 207 της 18.7.1996, σ. 4.

α) 1) i) Φύση της παράβασης

- (376) Από τα στοιχεία που περιγράφονται στο μέρος I προκύπτει ότι η παρούσα παράβαση συνίσταται κυρίως σε πρακτικές καθορισμού των τιμών και καταμερισμού των αγορών, οι οποίες από τη φύση τους αποτελούν πολύ σοβαρές παραβάσεις των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (377) Οι ρυθμίσεις της σύμπραξης στις οποίες ήταν αναμειγμένοι όλοι οι σημαντικότεροι παραγωγοί στον ΕΟΧ, είχαν επινοηθεί, οργανωθεί και ενθαρρυνθεί από ανώτατα στελέχη των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Η δημιουργία μιας τέτοιας σύμπραξης, από τη φύση της, οδηγεί αυτόματα σε σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού, η οποία είναι προς το αποκλειστικό συμφέρον των συμμετεχόντων παραγωγών και σε βάρος των πελατών τους και, κατ' επέκταση, του κοινού γενικότερα.
- (378) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα παράβαση αποτελεί, από τη φύση της, πολύ σοβαρή παράβαση των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (379) Η AWA ζήτησε από την Επιτροπή να λάβει υπόψη, κατά τον υπολογισμό των προστίμων, το γεγονός ότι στην παρούσα περίπτωση η σύμπραξη είχε πολύ περιορισμένο πεδίο εφαρμογής εφόσον, λόγω της έλλειψης συγκεκριμένης θεσμικής δομής, οι δραστηριότητές της περιορίζονταν στον συντονισμό των τιμών, δεν υπήρχε αποτελεσματική παρακολούθηση και οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού εξακολουθούσαν να ανταγωνίζονται μεταξύ τους. Σύμφωνα με την AWA, θα πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα στην παρούσα υπόθεση η οποία αφορά μια «όχι πλήρως θεσμοθετημένη σύμπραξη» και τις «ισχυρές» συμπράξεις με σαφή θεσμική δομή όπως, για παράδειγμα, η σύμπραξη για το τσιμέντο ⁽³⁶²⁾.
- (380) Εξάλλου, η Sappi συγκρίνει την παρούσα υπόθεση με εκείνη της σύμπραξης για το τσιμέντο. Η Sappi προβάλλει το επιχείρημα ότι, σύμφωνα με την υπόθεση για το τσιμέντο, το μέγιστο ποσό οποιουδήποτε προστίμου θα πρέπει να ορισθεί σε συνάρτηση με τον ευρωπαϊκό κύκλο εργασιών που αφορά το σχετικό προϊόν. Επιπλέον, η Sappi υποστηρίζει ότι ο καθορισμός τιμών και ο καταμερισμός της αγοράς αποτελούν τις μόνες σοβαρές παραβάσεις ⁽³⁶³⁾.
- (381) Η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα της AWA και της Sappi. Πρώτον, είναι προφανές ότι οι συμπράξεις για τον καθορισμό των τιμών και τον καταμερισμό της αγοράς από την φύση τους θέτουν σε κίνδυνο τη σωστή λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Δεύτερον, το σύστημα που δημιούργησαν οι συμμετέχοντες στη σύμπραξη ήταν αρκετό για να επι-

τευχθούν οι στόχοι του γενικότερου σχεδίου. Επιπλέον, στην υπόθεση για το τσιμέντο ⁽³⁶⁴⁾ το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημα των μερών ότι για να επιτευχθεί μια συμφωνία της σύμπραξης πρέπει να υπάρχει μια ειδική θεσμική δομή: «Η παράβαση συνιστά ενιαία συμφωνία δύναμει του όμοιου χαρακτήρα του στόχου τον οποίο επιδιώκει κάθε συμμετέχων στην [...] συμφωνία, και όχι δύναμει των μεθόδων εφαρμογής της συμφωνίας αυτής». Οι μέθοδοι εφαρμογής πρέπει να είναι ανάλογες προς τον στόχο της συμφωνίας, και αυτό συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση. Τέλος, στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν αποδείξεις ότι η σύμπραξη περιελάμβανε την παρακολούθηση της εφαρμογής των συμφωνιών, δραστηριότητα που ασκούσε κυρίως η ίδια η AWA (βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 418 ως 423).

α) 1) ii) Πραγματική επίπτωση της παράβασης

- (382) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παράβαση, που διαπράχθηκε από επιχειρήσεις οι οποίες κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα απόφαση προμήθευαν το 85-90 % του αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ, είχε πραγματική επίπτωση στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού (όσον αφορά τόσο τους ρόλους όσο και τα φύλλα) στον ΕΟΧ. Η Επιτροπή διαθέτει πολλές αποδείξεις που αφορούν την εφαρμογή των συμφωνιών για τις τιμές. Συνάπτονταν, επίσης, κατά καιρούς συμφωνίες σχετικά με ποσοτώσεις και καταμερισμό της αγοράς οι οποίες φαίνεται ότι τηρούνταν ως έναν ορισμένο βαθμό (βλέπε αιτιολογική σκέψη 244), πράγμα που δείχνει ότι η σύμπραξη είχε αναπόφευκτα επίπτωση στην συμπεριφορά των παραγόντων της αγοράς και, ως εκ τούτου, στην αγορά.
- (383) Οι εναρμονισμένες αυξήσεις των τιμών αποτελούσαν τον ακρογωνιαίο λίθο της σύμπραξης. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Επιτροπή συγκέντρωσε έγγραφα των ίδιων των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών. Οι πληροφορίες αυτές συμπληρώθηκαν μετά από αίτηση της Επιτροπής προς τους παραγωγούς να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με όλες τις αυξήσεις των τιμών που εφαρμόστηκαν γενικά (υπό μορφή ποσοστού) και που ο καθένας από αυτούς είχε ανακοινώσει από την 1η Ιανουαρίου 1992. Ακόμα και αν τα στοιχεία που παρείχαν οι εταιρείες δεν κάλυπταν ολόκληρη την περίοδο και ορισμένες φορές δεν συνέπιπταν, από το σύνολο των εγγράφων προκύπτει ότι οι αυξήσεις των τιμών που συμφωνούνταν μεταξύ των παραγωγών ανακοινώνονταν στις περισσότερες περιπτώσεις στους πελάτες (σε τυπογράφους ή/και εμπόρους). Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου δεν ήταν διαθέσιμες επιστολές σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών, η Επιτροπή ανακάλυψε έγγραφα που αφορούσαν εσωτερικές αποφάσεις εφαρμογής των αυξήσεων τιμών.
- (384) Ειδικότερα, από τα αποδεικτικά έγγραφα προκύπτει ότι οι περισσότερες από τις αυξήσεις τιμών που αποφασίστηκαν κατά τις γενικές και εθνικές/περιφερειακές συναντήσεις της

⁽³⁶²⁾ ΕΕ L 343 της 30.12.1994, σ. 1. Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19730-19733 και 19751.

⁽³⁶³⁾ Απάντηση της Sappi στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20623.

⁽³⁶⁴⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις T-25/95 κ.λπ., 15 Μαρτίου 2000, παράγραφοι 4126-4127.

σύμπραξης κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 19945 ως τον Σεπτέμβριο 1995 ανακοινώθηκαν στους πελάτες. Κατά συνέπεια, οι συμφωνημένες ή εναρμονισμένες αυξήσεις χρησιμοποιούνταν ως σημείο αναφοράς για τις ατομικές διαπραγματεύσεις ή συναλλαγές με τους πελάτες.

- (385) Τα μέλη της σύμπραξης κάλυπταν σχεδόν το σύνολο των ποσοτήτων αυτογραφικού χαρτιού που διατίθεντο στην σχετική αγορά του ΕΟΧ. Σαν αποτέλεσμα των παράνομων αυξήσεων των τιμών οι πελάτες βρίσκονταν αντιμέτωποι με ομοιόμορφες ανακοινώσεις αύξησης των τιμών χωρίς καμία σχεδόν δυνατότητα να προμηθευτούν χαρτί από παραγωγό που δεν συμμετείχε στη σύμπραξη.
- (386) Υπάρχουν επίσης αποδείξεις ότι η εφαρμογή των συμφωνημένων αυξήσεων τιμών παρακολουθείτο και ότι η μη τήρηση τους αποτελούσε αντικείμενο συζητήσεων στις συναντήσεις της σύμπραξης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο (βλέπε για παράδειγμα αιτιολογικές σκέψεις 97 ως 106). Το γεγονός αυτό ενισχύει το συμπέρασμα σχετικά με τις πραγματικές επιπτώσεις της σύμπραξης.
- (387) Η Επιτροπή διαθέτει επίσης αποδείξεις ότι σε ορισμένες τουλάχιστον συναντήσεις οι συμμετέχοντες συμφώνησαν σχετικά με την κατανομή ποσοστώσεων πωλήσεων και τον καθορισμό μεριδίων της αγοράς, και αντάλλαξαν εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τον όγκο πωλήσεων. Η σύγκριση των ποσοστώσεων πωλήσεων που είχαν συμφωνηθεί και των πληροφοριών σχετικά με τον όγκο πωλήσεων που είχαν ανταλλάξει κατά τις συναντήσεις με τις πληροφορίες που διαβίβαζαν οι παραγωγοί σχετικά με τις πραγματικές πωλήσεις τους έδειχνε μεγάλες ομοιότητες (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 241 ως 251). Αυτό δείχνει ότι οι ανταλλαγές πληροφοριών και οι συμφωνίες σχετικά με τις ποσοστώσεις είχαν επίπτωση στον όγκο πωλήσεων των παραγωγών.
- (388) Οι AWA, Carrs, ΜΗΤΡ (Stora), Koehler, Sappi και Zanders υποστηρίζουν ότι η πραγματική επίπτωση της σύμπραξης στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ ήταν πολύ περιορισμένη ή ότι η σύμπραξη δεν είχε καμία αρνητική επίπτωση. Ως προς το θέμα αυτό, ισχυρίζονται ότι η επίπτωση στις τιμές ήταν μικρή ή μηδενική, εφόσον οι τιμές που εφαρμόζονταν πραγματικά στην αγορά ήταν κατώτερες από τις συμφωνηθείσες ή ανακοινωθείσες αυξήσεις. Κατά την άποψη των προαναφερόμενων συμμετεχόντων στην σύμπραξη, αυτό σημαίνει ότι οι αυξήσεις που αποφασίζονταν δεν εφαρμόζονταν στην πράξη. Οι ενδιαφερόμενοι πρόεβλαν πολλά επιχειρήματα προκειμένου να υποστηρίξουν τον ισχυρισμό αυτό, μεταξύ των οποίων τα ακόλουθα: οι τιμές και τα περιθώρια κέρδους των παραγωγών μειώθηκαν σημαντικά· οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού αντικατοπτρίζουν κυρίως τις μεταβολές στο κόστος και τη ζήτηση χαρτοπολτού και, κατά τις μεταγενέστερες φάσεις της σύμπραξης, τα προβλήματα ως προς την παραγωγικότητα· ο ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών συνεχίστηκε· και οι παραγωγοί έπρεπε να διαπραγματεύονται τις αυξήσεις τιμών με τους πελάτες σε ατομική βάση.

- (389) Οι AWA, ΜΗΤΡ (Stora), Koehler και Sappi αναφέρονται στη δυσμενή εξέλιξη των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού

για τους παραγωγούς και στην μείωση των περιθωρίων κέρδους τους. Η AWA ισχυρίζεται ότι κατά τη δεκαετία του '90 οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού μειώθηκαν σημαντικά. Η AWA διατείνεται επίσης ότι τα περιθώρια της μειώθηκαν ακόμα περισσότερο από τις τιμές του αυτογραφικού χαρτιού, γεγονός που, κατά την άποψή της, δείχνει ότι η σύμπραξη είχε περιορισμένο πεδίο εφαρμογής και ότι οι καταναλωτές ωφελήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την μείωση του κόστους που επέτυχε η AWA. Η Sappi, επίσης, ισχυρίζεται ότι λόγω της ταχείας μείωσης των τιμών και των απωλειών, δεν είναι σαφές ότι οι αγοραστές χαρτιού υπέστησαν σημαντική, ή καμία, ζημία. Η ΜΗΤΡ (Stora) διατείνεται ότι το 1992 και το 1993 οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού μειώθηκαν σημαντικά, αλλά βελτιώθηκαν το φθινόπωρο του 1993 ως το φθινόπωρο του 1995. Ένα διάγραμμα που περιλαμβάνεται στην απάντηση της AWA δείχνει παρόμοια εξέλιξη. Σύμφωνα με την ΜΗΤΡ (Stora) η ανάκαμψη αυτή απλώς επανέφερε τις τιμές στο επίπεδο του 1992 ενώ η αύξηση πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την αύξηση των τιμών του χαρτοπολτού, η οποία ήταν ραγδαία ⁽³⁶⁵⁾.

- (390) Η AWA υπέβαλε έκθεση εμπειρογνομόνων ⁽³⁶⁶⁾, βασικός σκοπός της οποίας ήταν να αποδείξει ότι αν και υπήρξαν επαφές κατά την περίοδο από το 1992 ως τα μέσα του 1995, οι τιμές δεν αυξήθηκαν υπεράνω του επιπέδου που θα είχαν φθάσει ακόμα και δεν είχαν πραγματοποιηθεί οι συναντήσεις της σύμπραξης.

— Τα χαρακτηριστικά της αγοράς αυτογραφικού χαρτιού καθιστούν πολύ δύσκολο τον αποτελεσματικό καθορισμό των τιμών. Η έκθεση υπογραμμίζει σχετικά με το θέμα αυτό την έλλειψη επαρκούς συγκέντρωσης από την πλευρά της προσφοράς, τη διαφορά μεγέθους των επιχειρήσεων, την εύκολη πρόσβαση και τα υψηλά σταθερά έξοδα.

— Κατά την περίοδο 1994-1997 υπάρχει μικρή σχέση μεταξύ των αυξήσεων τιμών που ανακοινώνονται και των πραγματικών τιμών που εφαρμόζονται. Οι πραγματικές τιμές ακολουθούσαν σε μεγάλο βαθμό τις τιμές του χαρτοπολτού.

— Οι όμοιες αυξήσεις τιμών μπορούν να εξηγηθούν με βάση την οικονομική θεωρία, και δεν συνεπάγονται απαραίτητα εναρμονισμένη συμπεριφορά.

— Οι διακυμάνσεις των μεριδίων αγοράς της AWA στις διάφορες χώρες δείχνει ότι δεν υπήρξε καμία αποτελεσματική εναρμονισμένη πρακτική.

⁽³⁶⁵⁾ Απάντησεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: AWA φάκελος σ. 19738-19739, ΜΗΤΡ (Stora) φάκελος σ. 20420, Sappi φάκελος σ. 20624.

⁽³⁶⁶⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, Παράρτημα 1: «An economic assessment of the effectiveness of concertation in the carbonless paper market», NERA, Δεκεμβρίου 2000, φάκελος σ. 19766-19806.

— Αποσπάσματα από τα επιχειρησιακά σχέδια της AWA για την περίοδο 1993-1997, τα οποία περιλαμβάνουν παρατηρήσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της αγοράς κατά το προηγούμενο έτος, δείχνουν ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού συνέχισε να είναι έντονος, με μεγάλη εναλλαγή πελατών.

(391) Η Koehler ισχυρίζεται ότι αναγκάστηκε να προσχωρήσει στη σύμπραξη προκειμένου να αντισταθμίσει τις τεράστιες ζημιές που είχε υποστεί το 1992 και το 1993 (λόγω της πτώσης των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού). Δεδομένου ότι η Koehler δεν κατόρθωσε να έχει κέρδος από τις δραστηριότητές της στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού παρά τη συμμετοχή της στη σύμπραξη, ισχυρίζεται ότι η σύμπραξη δεν πρέπει να είχε αρνητική επίπτωση στην αγορά. Η Koehler καταλήγει ότι οι συμφωνίες σχετικά με τις τιμές δεν είχαν αρνητικές συνέπειες για τους καταναλωτές, επειδή οι πελάτες δεν αγόραζαν στις κανονικές τιμές της αγοράς αλλά σε τιμές χαμηλότερες του κόστους ⁽³⁶⁷⁾.

(392) Η Επιτροπή πρέπει να απορρίψει τα επιχειρήματα των AWA, ΜΗΤΡ (Stora), Koehler και Sappi. Κατά κύριο λόγο, το γεγονός και μόνο ότι πραγματοποιήθηκαν ανακοινώσεις σχετικά με τις τιμές, που αφορούσαν το ποσό και το χρονοδιάγραμμα, μετά από συνεννόηση επαρκεί για να υπάρχει επίπτωση στην αγορά. Κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα απόφαση, η αγορά αυτογραφικού χαρτιού παρουσίαζε κάμψη· χαρακτηριζόταν από υπερβάλλουσα διαρθρωτική ικανότητα και μειωμένη ζήτηση. Παρατηρούνταν σύντομες, προσωρινές αυξήσεις της ζήτησης οι οποίες οφείλονταν μόνον στην σύσταση αποθεμάτων εκ μέρους των πελατών. Επιπλέον, πολλοί συμμετέχοντες στη σύμπραξη δήλωσαν στις απαντήσεις τους στην κοινοποίηση αιτιάσεων ότι είχαν υποστεί μεγάλες και συνεχείς ζημιές κατά τη σχετική περίοδο. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι οι ζημιές αυτές είναι ο λόγος για τον οποίο συμμετείχαν στη σύμπραξη. Τα πρακτικά των επίσημων συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ αναφέρουν ότι, λόγω των δυσκολιών αυτών, τα μέλη της εξέταζαν το ενδεχόμενο να στείλουν αίτηση στην Επιτροπή για εξαίρεση της σύμπραξης λόγω κρίσης. Η Επιτροπή δέχεται ότι υπό τέτοιες συνθήκες μπορεί να αναμένεται πτώση των τιμών, αλλά θεωρεί ότι τούτο δεν αποκλείει ότι η σύμπραξη μπόρεσε να ελέγξει ή να περιορίσει την μείωση των τιμών. Κατά συνέπεια, η σύμπραξη μπορεί να εμπόδισε την παραγωγική ικανότητα να προσαρμοσθεί φυσικά στη ζήτηση με το να διατηρεί τους αδύναμους ανταγωνιστές στην αγορά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό,τι υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού.

(393) Η ΜΗΤΡ (Stora) ισχυρίζεται ότι οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού αυξάνονταν μόνον όταν το επέτρεπαν οι οικονομικές συνθήκες, και ιδίως η αύξηση των τιμών του χαρτο-

πολτού και η αύξηση της ζήτησης ⁽³⁶⁸⁾. Η AWA, η οποία υπέβαλε έκθεση εμπειρογνομόνων για να στηρίξει τα επιχειρήματά της σχετικά με την περιορισμένη επίπτωση της σύμπραξης, ισχυρίζεται ότι οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού είναι στενά συνδεδεμένες με τις μεταβολές του κόστους του χαρτοπολτού. Η έκθεση εμπειρογνομόνων της AWA διατείνεται ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου από τις αρχές του 1994 ως τα μέσα του 1995 οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού αύξησαν τις τιμές μόνον σε αναλογία με την πραγματική μεταβολή του κόστους του χαρτοπολτού ⁽³⁶⁹⁾.

(394) Τόσο η AWA όσο και η ΜΗΤΡ (Stora) υποστηρίζουν ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών συνεχίστηκε με αποτέλεσμα οι αυξήσεις τιμών που ανακοινώνονταν να μην εφαρμόζονται στους πελάτες ⁽³⁷⁰⁾. Η AWA δηλώνει ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού συνέχισαν να προσπαθούν να αποσπάσουν τους πελάτες των ανταγωνιστών τους, με το να προσφέρουν ιδιαίτερα ευνοϊκές τιμές καθώς και ανταγωνιστικές υπηρεσίες και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, υπήρχε μεγάλη εναλλαγή πελατών μεταξύ των παραγωγών και διακυμάνσεις των μεριδίων της αγοράς σε εθνικό επίπεδο (ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι διακυμάνσεις αυτές ήταν μικρές). Η AWA ισχυρίζεται επίσης ότι η πτώση των τιμών ήταν αποτέλεσμα του συνεχιζόμενου ανταγωνισμού.

(395) Η ΜΗΤΡ (Stora) προβάλλει το επιχειρήμα ότι η κοινοποίηση αιτιάσεων περιέχει πολλά παραδείγματα διαφορών απόψεων μεταξύ των μελών της σύμπραξης και μη τήρησης των συμφωνιών. Η ΜΗΤΡ (Stora) καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η σύμπραξη δεν είχε πραγματική επιτυχία λόγω των διαφορών που υπήρχαν μεταξύ των συμμετεχόντων. Η Zanders αναφέρεται σε τέσσερα έγγραφα που επισυνάπτονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων τα οποία, κατά τη γνώμη της, δείχνουν ότι οι συμφωνίες σχετικά με τις τιμές και τις ποσοτώσεις δεν εφαρμόστηκαν ⁽³⁷¹⁾.

(396) Η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα των AWA, ΜΗΤΡ (Stora) και Zanders. Όσον αφορά τα επιχειρήματα της

⁽³⁶⁸⁾ Απάντηση της ΜΗΤΡ (Stora) στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20420-20421.

⁽³⁶⁹⁾ Το συμπέρασμα αυτό βασίζεται στη σύγκριση των καθαρών πραγματικών τιμών της AWA σε τοπικό νόμισμα σε τρεις χώρες, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ισπανία, με τις συμφωνημένες αυξήσεις των τιμών και το κόστος του χαρτοπολτού για την AWA. Η έκθεση εκτιμά ότι οι πραγματικές τιμές της AWA προσεγγίζουν σε μεγάλο βαθμό τις τιμές που ίσχυαν γενικά στην αγορά και ότι οι τιμές που κατέβαλε AWA για τον χαρτοπολτό αντιστοιχούν και αυτές που ίσχυαν σε γενικό επίπεδο. Η έκθεση εμπειρογνομόνων περιέχει σύγκριση της εξέλιξης των τιμών του χαρτοπολτού που κατέβαλε η AWA και των τιμών της για το αυτογραφικό χαρτί στην Ευρώπη κατά την περίοδο 1992-1998. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μεγάλη αντιστοιχία μεταξύ των μεταβολών των τιμών χαρτοπολτού και των τιμών του αυτογραφικού χαρτιού. Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, παράρτημα 1: «An economic assessment of the effectiveness of concertation in the carbonless paper market», NERA, Δεκέμβριος 2000, φάκελος σ. 16-26.

⁽³⁷⁰⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: AWA, φάκελος σ. 19730-19733, ΜΗΤΡ (Stora), φάκελος σ. 20421-40424.

⁽³⁷¹⁾ Απάντηση της Zander στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20506-20507.

⁽³⁶⁷⁾ Απάντηση της Koehler στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20728-20729.

AWA σχετικά με την κατανομή των πελατών και τις συμφωνίες για τον περιορισμό του ανταγωνισμού όσον αφορά τις υπηρεσίες, αυτά δεν φαίνεται να αποτελούν συνθετικά στοιχεία του γενικότερου σχεδίου νόθευσης του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, ακόμα και αν οι συμμετέχοντες είχαν συνεχίσει να ανταγωνίζονται στους τομείς αυτούς, το γεγονός αυτό δεν αποτελεί απόδειξη ότι η σύμπραξη δεν είχε καμία ή είχε περιορισμένη επίπτωση στις τιμές του αυτογραφικού χαρτιού.

- (397) Όσον αφορά τα παραδείγματα τα οποία η ΜΗΤΡ (Stora) και η Zanders απέσπασαν από την κοινοποίηση αιτιάσεων, η Επιτροπή σημειώνει ότι τα περισσότερα από τα παραδείγματα αυτά δεν δείχνουν καμία αδυναμία εφαρμογής των συμφωνιών. Τα στοιχεία σχετικά με τις συναντήσεις και τις αυξήσεις των τιμών (βλέπε κεφάλαια 1.4.3 και 1.4.4) δείχνουν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι συμφωνηθείσες αυξήσεις αναβάλλονταν για αργότερα, εφαρμόζονταν μικρότερες αυξήσεις (π.χ. 6 ή 7,5 % αντί για 10 %) ή διοργανώνονταν περαιτέρω συναντήσεις έτσι ώστε να αναθεωρηθεί η συμφωνία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η σύμπραξη είχε επίπτωση στην πολιτική τιμών των μελών της ακόμα και αν ορισμένες φορές το επίπεδο των αυξήσεων ήταν χαμηλότερο από το συμφωνηθέν ή οι αυξήσεις εφαρμόζονταν αργότερα.
- (398) Η AWA ισχυρίζεται ότι, όσον αφορά τις τιμές, το πεδίο εφαρμογής και η αποτελεσματικότητα της σύμπραξης περιορίζονταν αναγκαστικά επειδή οι παραγωγοί έπρεπε να διαπραγματεύονται τις αυξήσεις των τιμών με τους πελάτες σε ατομική βάση. Σύμφωνα με την AWA, για τον λόγο αυτό ήταν εύκολο — και συνέβαινε συχνά — να μην τηρούνται οι συμφωνίες με τους ανταγωνιστές. Η AWA υποστηρίζει ότι «οι αυξήσεις των τιμών που ανακοινώνονταν μετά από συμφωνία με τους ανταγωνιστές χρησιμοποιούν απλώς ως αρχική τιμή για τις επακόλουθες διαπραγματεύσεις με τους πελάτες σχετικά με τις τιμές»⁽³⁷²⁾.
- (399) Η Carrs ισχυρίζεται ότι οι συναντήσεις και οι άλλες παράνομες επαφές στις οποίες συμμετείχε αφορούσαν τις διακυμάνσεις των «τιμών καταλόγου» («List Prices»), οι οποίες είναι οι τιμές που αναφέρονται στους τιμοκαταλόγους των παραγωγών, και ότι η συμμετοχή της στις συζητήσεις σχετικά με τις «τιμές καταλόγου» των φύλλων, είχε πολύ μικρή επίπτωση στην αγορά. Κατά τη γνώμη της Carrs, τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι τα φύλλα πωλούνται μέσω εμπόρων με τους οποίους πρέπει να συζητούν οι παραγωγοί προκειμένου να εφαρμόσουν αυξήσεις των τιμών καταλόγου στους τυπογράφους. Στον τομέα των φύλλων, οι παραγωγοί προβαίνουν σε σημαντικές εκπτώσεις και άλλες ειδικές προσφορές προκειμένου να διαμορφώσουν την τιμή για τους τυπογράφους, η οποία καλείται «καθαρή τιμή».
- (400) Κατά την άποψη της Carrs, οι παράνομες πρακτικές όσον αφορά τις τιμές είχαν σημαντική επίπτωση στους παραγωγούς ρόλων, αλλά μικρή ή καμία επίπτωση στους παραγωγούς φύλλων, δεδομένου ότι η τιμολόγηση των φύλλων διαφέρει ουσιαστικά σε σχέση με την αγορά ρόλων στην οποία

οι πελάτες είναι συνήθως τυπογράφοι και όχι έμποροι. Η Carrs ισχυρίζεται ότι, εφόσον οι ρόλοι πωλούνται κυρίως απευθείας στον τελικό καταναλωτή, οι τιμές των ρόλων δεν χωρίζονται συνήθως σε τιμές καταλόγου και καθαρές τιμές και, κατά συνέπεια, οποιαδήποτε συμφωνία για την αλλαγή των τιμών των ρόλων θα επηρέαζε άμεσα τις τιμές που ισχύουν για τους τελικούς καταναλωτές⁽³⁷³⁾.

- (401) Υπό το φως των αποφάσεων του Πρωτοδικείου στην υπόθεση για το «χαρτόνι»⁽³⁷⁴⁾, το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις ανακοίνωσαν τις συμφωνηθείσες τιμές και ότι οι τιμές αυτές χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τον καθορισμό μεμονωμένων τιμών κατά τις συναλλαγές αρκεί από μόνο του για να αποδείξει ότι η παράνομη συμπεριφορά σχετικά με τις τιμές είχε ως στόχο και αποτέλεσμα περιορισμό του ανταγωνισμού. Όπως συνάγεται ήδη, το γεγονός αυτό έχει αποδειχθεί στην παρούσα υπόθεση. Κατά συνέπεια, δεν είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί αν οι αλλαγές στις πραγματικές τιμές που χρησιμοποιούνταν για τις συναλλαγές ακολουθούσαν τις μεταβολές των τιμών που ανακοινώνονταν προκειμένου να αποδειχθεί ότι η σύμπραξη είχε όντως επίπτωση στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ.
- (402) Τέλος, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αν τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούσαν ελάχιστη ή μηδενική την επίπτωση της σύμπραξης στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ, θα ήταν παράλογο να συναντώνται τακτικά σε διάφορα μέρη της Ευρώπης για να καθορίζουν τις τιμές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να κατανέμουν ποσοτώσεις πωλήσεων, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τους κινδύνους που ενέχει μια τέτοια συμπεριφορά.
- α) 1) iii) Μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς
- (403) Η σύμπραξη κάλυπτε το σύνολο της κοινής αγοράς και, μετά την ίδρυσή του, το σύνολο του ΕΟΧ. Όλα τα τμήματα της κοινής αγοράς, και αργότερα του ΕΟΧ, επηρεάστηκαν από την παράνομη συμπεριφορά. Κατά συνέπεια, για να εκτιμήσει την σοβαρότητα της παράβασης στο σύνολό της, η Επιτροπή θεωρεί ότι ολόκληρη η Κοινότητα και, μετά την ίδρυσή του, ολόκληρος ο ΕΟΧ, επηρεάστηκαν από τη σύμπραξη.
- α) 1) iv) Συμπέρασμα της Επιτροπής ως προς την σοβαρότητα της παράβασης στο σύνολό της
- (404) Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της υπό εξέταση συμπεριφοράς, την πραγματική επίπτωσή της στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού και το γεγονός ότι κάλυπτε ολόκληρη την κοινή αγορά και, μετά την ίδρυσή του, ολόκληρο τον ΕΟΧ,

⁽³⁷³⁾ Απάντηση της Carrs στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20344-20346 και 20356.

⁽³⁷⁴⁾ Βλέπε για παράδειγμα απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-354/94 Stora Kopparbergs Bergslags AB κατά Επιτροπής («Χαρτόνι») [1998] συλλογή II-2111, παράγραφος 170.

⁽³⁷²⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19730-19731.

- η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επιχειρήσεις που αφορά η παρούσα απόφαση διέπραξαν πολύ σοβαρή παράβαση των άρθρων 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (405) Στο πλαίσιο των πολύ σοβαρών παραβάσεων, η προβλεπόμενη κλίμακα πιθανών προστίμων καθιστά δυνατή την διαφορετική μεταχείριση των επιχειρήσεων έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη η πραγματική ικανότητα των αυτουργών της παράβασης να προκαλέσουν σοβαρή ζημία στον ανταγωνισμό και να οριστεί το πρόστιμο σε επίπεδο το οποίο να εξασφαλίζει το αποτρεπτικό του αποτέλεσμα. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η δυνατότητα αυτή είναι ιδιαίτερα απαραίτητη σε περιπτώσεις, όπως η παρούσα, στις οποίες υπάρχουν μεγάλες διαφορές στο μέγεθος των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στην παράβαση.
- Κατάταξη των συμμετεχόντων στην σύμπραξη
- (406) Κάτω από τις συνθήκες της παρούσας υπόθεσης, η οποία αφορά πολλές επιχειρήσεις, θα είναι αναγκαίο να οριστεί το βασικό ποσό του προστίμου κατά τρόπον ώστε να λαμβάνεται υπόψη το ειδικό βάρος και, κατά συνέπεια, η πραγματική επίπτωση της καταγγελλόμενης συμπεριφοράς κάθε επιχείρησης στον ανταγωνισμό. Για τον σκοπό αυτό, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν να χωρισθούν, καταρχήν, σε τέσσερις κατηγορίες ανάλογα με τη σχετική σημασία τους στην αγορά, με τη επιφύλαξη προσαρμογής, εφόσον είναι απαραίτητο, προκειμένου να ληφθούν υπόψη άλλοι παράγοντες και ιδίως η ανάγκη να εξασφαλισθεί το αποτρεπτικό αποτέλεσμα.
- (407) Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να λάβει ως βάση για τη σύγκριση της σχετικής σημασίας μιας επιχείρησης στην υπό εξέταση αγορά, τον κύκλο εργασιών της τελευταίας όσον αφορά το σχετικό προϊόν σε ολόκληρο τον ΕΟΧ. Η προσέγγιση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι πρόκειται για σύμπραξη που καλύπτει το σύνολο του ΕΟΧ, βασικός στόχος της οποίας ήταν, μεταξύ άλλων, να προβαίνει σε εναρμονισμένες αυξήσεις των τιμών εντός του ΕΟΧ. Η σύγκριση πραγματοποιείται με βάση τον κύκλο εργασιών για το σχετικό προϊόν σε ολόκληρο τον ΕΟΧ το 1995. Τα σχετικά στοιχεία αναφέρονται στον πίνακα 1(β) στην αιτιολογική σκέψη 18.
- (408) Η AWA είναι η μεγαλύτερη — κατά πολύ — εταιρεία παραγωγής αυτογραφικού χαρτιού στον ΕΟΧ και, κατά συνέπεια, κατατάσσεται μόνη της στην πρώτη κατηγορία. Η ΜΗΤΡ, η Zanders και η Koehler, οι οποίες είναι (ή ήταν) επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτογραφικού χαρτιού του ΕΟΧ, κατατάσσονται στη δεύτερη κατηγορία. Η Torraspapel και η Bolloré, των οποίων τα μερίδια της αγοράς ήταν αισθητά χαμηλότερα σε επίπεδο ΕΟΧ, κατατάσσονται στην τρίτη κατηγορία. Η Sappi και η Mougeot, οι οποίες είναι αισθητά μικρότερες σε επίπεδο ΕΟΧ, κατατάσσονται στην τέταρτη κατηγορία. Οι Divira, Zicuñaga και Carrs, των οποίων οι πωλήσεις περιορίζονταν κυρίως σε μία ή λίγες χώρες του ΕΟΧ, κατατάσσονται στην πέμπτη κατηγορία.
- (409) Πάνω σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή καθορίζει τα ποσά των προστίμων με βάση την σοβαρότητα της παράβασης ως εξής:
- AWA: 70 εκατ. ευρώ,
- ΜΗΤΡ, Zanders, Koehler: 24,5 εκατ. ευρώ,
- Torraspapel Bolloré: 10,5 εκατ. ευρώ,
- Sappi, Mougeot: 5,6 εκατ. ευρώ,
- Divira, Zicuñaga, Carrs: 1,4 εκατ. ευρώ.
- Επαρκές αποτρεπτικό αποτέλεσμα
- (410) Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι το πρόστιμο έχει επαρκές αποτρεπτικό αποτέλεσμα, η Επιτροπή θα ορίσει αν είναι αναγκαίο να προσαρμοσθεί το αρχικό ποσό του προστίμου που επιβάλλεται σε μία επιχείρηση του προστίμου.
- (411) Όσον αφορά την AWA, τη Sappi και την Bolloré η Επιτροπή θεωρεί ότι το κατάλληλο αρχικό ποσό για πρόστιμο το οποίο βασίζεται στο κριτήριο της σχετικής σημασίας στην ενδιαφερόμενη αγορά, πρέπει να προσαρμοσθεί προς τα άνω έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη το μέγεθός τους και οι συνολικοί πόροι τους.
- (412) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι προκειμένου να υπάρχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα είναι αναγκαίο να αυξηθεί το αρχικό ποσό του προστίμου που ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 409 κατά 100 % σε 140 εκατ. ευρώ όσον αφορά την AWA, σε 21 εκατ. ευρώ όσον αφορά τη Bolloré και σε 11,2 εκατ. ευρώ όσον αφορά την Sappi.
- α) 2) Διάρκεια της παράβασης
- (413) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι AWA, Copigraph (Bolloré), Koehler, Sappi, ΜΗΤΡ (Stora), Torraspapel και Zanders παρέβησαν το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995. Η Mougeot διέπραξε την ίδια παράβαση από τον Μάιο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995, η Carrs από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Σεπτέμβριο 1995, η Divira από τον Μάρτιο 1992 ως τον Ιανουάριο 1995 και η Zicuñaga από τον Οκτώβριο 1993 ως τον Ιανουάριο 1995.
- (414) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παράβαση ήταν μέσης διάρκειας (ένα ως πέντε έτη) για κάθε μία από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.
- (415) Οι AWA, Copigraph (Bolloré), Koehler, Sappi, ΜΗΤΡ (Stora), Torraspapel και Zanders διέπραξαν παράβαση διάρκειας τριών ετών και εννέα μηνών. Κατά συνέπεια, τα αρχικά ποσά που καθορίστηκαν με βάση την σοβαρότητα της παράβασης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 409) αυξάνονται συνολικά για κάθε επιχείρηση κατά 35 %.

(416) Στην περίπτωση των Mougeot, Carrs, Divira και Zicuñaga, η διάρκεια της παράβασης κυμαινόταν μεταξύ ενός έτους και τεσσάρων μηνών και τριών ετών και πέντε μηνών. Κατά συνέπεια, τα αρχικά ποσά που καθορίστηκαν με βάση την σοβαρότητα της παράβασης αυξάνονται κατά 30 % για την Mougeot, 25 % για την Carrs, κατά 25 % για την Divira και κατά 10 % για την Zicuñaga.

α) 3) Συμπέρασμα όσον αφορά το βασικό ποσό

(417) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καθορίζει τα βασικά ποσά των προστίμων ως εξής:

Arjo Wiggins Appleton Limited	189 εκατ. ευρώ
Bolloré SA	28,35 εκατ. ευρώ
Carrs Paper Ltd	1,75 εκατ. ευρώ
Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L	1,75 εκατ. ευρώ
Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	33,075 εκατ. ευρώ
Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	1,54 εκατ. ευρώ
Papeteries Mougeot SA	7,28 εκατ. ευρώ
Papierfabrik August Koehler AG	33,075 εκατ. ευρώ
Sappi Limited	15,12 εκατ. ευρώ
Torraspapel SA	14,175 εκατ. ευρώ
Zanders Feinpapier AG	33,075 εκατ. ευρώ

β) Επιβαρυντικές περιστάσεις: ηγετικός ρόλος στην παράβαση

(418) Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η AWA, η οποία είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός αυτογραφικού χαρτιού στην Ευρώπη, είχε ηγετικό ρόλο στη σύμπραξη σε ολόκληρο τον ΕΟΧ. Από τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις συναντήσεις που αναφέρονται στο μέρος 1 προκύπτει ότι πολλές συναντήσεις της σύμπραξης είχαν συγκληθεί και διεξαχθεί από εκπροσώπους της AWA. Εξάλλου, η AWA ήταν αυτή που υποκίνησε την αναδιάρθρωση της σύμπραξης.

(419) Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι οι αυξήσεις των τιμών που αποφασίστηκαν σε δύο τουλάχιστον γενικές συναντήσεις της σύμπραξης και διάφορες συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο είχαν υποκινηθεί από την AWA, και ότι η AWA απαιτούσε οι άλλοι συμμετέχοντες να προβαίνουν στις ίδιες αυξήσεις. Η θέση της AWA ως ηγέτη της σύμπραξης επιβεβαιώνεται περαιτέρω από τα πρακτικά της γενικής συνάντησης της

σύμπραξης της 2ας Φεβρουαρίου 1995, στα οποία αναφέρεται ρητά ότι η AWA θα ανακοίνωνε πρώτη τις αυξήσεις τιμών οι οποίες είχαν αποφασισθεί κατά τη συνάντηση ⁽³⁷⁵⁾. Πράγματι, από τα αποδεικτικά έγγραφα σχετικά με τις ανακοινώσεις των αυξήσεων τιμών προκύπτει ότι η AWA ήταν συχνά η πρώτη που ανακοίνωνε τις αυξήσεις στην αγορά, και ότι οι άλλοι ανταγωνιστές «ακολουθούσαν» τις ανακοινώσεις αυτές ⁽³⁷⁶⁾.

(420) Η AWA ισχυρίζεται ότι δεν υπήρχε κανένας ηγέτης, αλλά ότι «οι συναντήσεις της σύμπραξης διοργανώνονταν επειδή τα μέλη συμφωνούσαν ότι υπήρχε ανάγκη να συναντηθούν». Κατά την άποψη της AWA, οι συναντήσεις της σύμπραξης «συγκαλούνταν από οποιαδήποτε εταιρεία, αν και προφανώς μία από τις εταιρείες έπρεπε να αναλάβει την ευθύνη να προβεί σε κράτηση της αιθουσας συνεδρίασης». Η AWA διατείνεται ότι, εκτός από την ίδια και την Torraspapel, οι Koehler, Mougeot και Stora, τουλάχιστον, προέβησαν σε κρατήσεις αιθουσών για συνεδριάσεις ⁽³⁷⁷⁾.

(421) Η AWA προβάλλει το επιχειρήμα ότι η συνεννόηση μεταξύ των παραγωγών αυτογραφικού χαρτιού πραγματοποιούνταν με αμοιβαία συναίνεση και δεν υπήρχε ανάγκη απειλών και κυρώσεων. Η AWA απορρίπτει τις δηλώσεις της Mougeot και ισχυρίζεται ότι η διατύπωση που χρησιμοποιεί η Mougeot αντικατοπτρίζει μάλλον την δική της στάση παρά αντικειμενικά στοιχεία για την AWA. Η AWA υποστηρίζει επίσης ότι η Mougeot έχει σήμερα συμφέρον να παριστάνει το θύμα ξαναγκασιού. Η AWA διατείνεται ότι ήταν μικρότερη από την Stora and International Paper (τότε ιδιοκτήτρια της Zanders) και στο ίδιο επίπεδο με την Bolloré (τότε ιδιοκτήτρια της Corigraph) και την Sappi.

(422) Η AWA διαφωνεί επίσης με το πόρισμα της Επιτροπής ότι ορισμένες, τουλάχιστον, από τις αυξήσεις τιμών προέρχονταν από την AWA και ότι αυτή απαιτούσε από τους άλλους παραγωγούς να τις ακολουθήσουν. Η AWA δέχεται ότι ορισμένες φορές πραγματοποιήσε ειδικές συστάσεις όσον αφορά τις ανακοινώσεις για τις τιμές στις οποίες επρόκειτο να προβεί, αλλά ισχυρίζεται ότι και άλλες εταιρείες έκαναν το ίδιο. Τονίζει ότι οι παραγωγοί αυτογραφικού χαρτιού ενεργούσαν με βάση μια κοινή άποψη των αμοιβαίων συμφερόντων τους και ότι κατά τις συναντήσεις της σύμπραξης όλοι οι συμμετέχοντες αντάλλαζαν όντως απόψεις και συστάσεις.

(423) Η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα της AWA. Υπάρχει μια σειρά αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία προκύπτει ότι η AWA, ως ηγέτης της αγοράς αυτογραφικού χαρτιού, ήταν σε θέση να ασκήσει πίεση στους ανταγωνιστές της δεδομένου ότι αγόραζε και διέθετε ⁽³⁷⁸⁾ μεγάλο μέρος της παραγωγής των μικρών παραγωγών και, επίσης, είχε βασικό ρόλο όσον αφορά την παρακολούθηση και εξασφάλιση της

⁽³⁷⁵⁾ Φάκελος σ. 7.

⁽³⁷⁶⁾ Βλέπε για παράδειγμα φάκελος σ. 2510, 2719 και 4607.

⁽³⁷⁷⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19744-19745.

⁽³⁷⁸⁾ Είτε η ίδια είτε μέσω διανομέων που ανήκαν στον όμιλο της AWA.

τήρησης των συμφωνιών ⁽³⁷⁹⁾. Ως προς το θέμα αυτό, οι δηλώσεις της Mougéot, οι οποίες αποτελούν μέρος στοιχείων που γενικά συμπίπτουν με τις υπόλοιπες αποδείξεις, επιβεβαιώνουν αυτές τις ενδείξεις σχετικά με τον ρόλο της AWA στην σύμπραξη. Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι η AWA δεν αμφισβητεί την κατάθεση της Sargió.

- (424) Λαμβάνοντας υπόψη τον επιβαρυντικό αυτόν παράγοντα, είναι σκόπιμο να αυξηθεί το βασικό ποσό του προστίμου για την AWA κατά 50 %.

γ) Ελαφρυντικές περιστάσεις

γ) 1) Αποκλειστικά παθητικός ρόλος ή ρόλος «ακολουθώ τον αρχηγό»

- (425) Οι Carrs, Corigraph και Torrasrapel ισχυρίζονταν ότι είχαν αποκλειστικά παθητικό ρόλο στην παράβαση και ότι αναγκάστηκαν να συμμετάσχουν στη σύμπραξη λόγω των πιέσεων που ασκούσε η επιχείρηση-ηγέτης της σύμπραξης AWA. Η Koehler ισχυρίζεται και αυτή ότι οι απειλές της AWA ήταν ένας από τους παράγοντες που την ώθησαν να συμμετάσχει στην παράνομη πρακτική ⁽³⁸⁰⁾.

- (426) Η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα αυτά. Πρώτον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι σε μία σύμπραξη και για να είναι δυνατό να προσδιοριστεί το κατάλληλο πρόστιμο, τα μέλη της σύμπραξης χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: ηγέτες, ενεργά μέλη και παθητικά μέλη. Στην παρούσα υπόθεση, η AWA ήταν ο γενικός ηγέτης της σύμπραξης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι όλα τα άλλα μέλη της σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων των Carrs και Corigraph (Bolloré), ήταν ενεργά μέλη. Η Carrs και η Corigraph συμμετείχαν τακτικά στις συναντήσεις της σύμπραξης που αφορούσαν τις εθνικές τους αγορές. Η Carrs έχει εξάλλου δηλώσει ότι συμμετείχε σε περισσότερες συναντήσεις για την βρετανική και ιρλανδική αγορά από ό,τι αναφέρεται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Η Corigraph (Bolloré), η οποία πραγματοποιούσε περισσότερες πωλήσεις εκτός της εγχώριας αγοράς της σε σχέση με την Carrs, συμμετείχε επίσης τακτικά στις γενικές συναντήσεις της σύμπραξης. Υπάρχουν επίσης πολλές αποδείξεις της συμμετοχής τους στις πρωτοβουλίες αύξησης των τιμών από τις οποίες προκύπτει ότι ανακοίνωναν συχνά στους πελάτες τις συμφωνημένες ή εναρμονισμένες αυξήσεις των τιμών.

- (427) Δεύτερον η Επιτροπή θεωρεί ότι οι απειλές (στην προκειμένη περίπτωση εκ μέρους του ηγέτη της σύμπραξης) δεν μπορούν να δικαιολογούν παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της Κοινότητας και του ΕΟΧ. Αντί να προσχωρή-

σουν στη σύμπραξη, οι εταιρείες έπρεπε να είχαν ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, σχετικά με την παράνομη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους προκειμένου να θέσουν τέλος σε αυτήν.

γ) 2) Τερματισμός της παράβασης

- (428) Η ΜΗΤΡ ισχυρίζεται ότι η σύμπραξη τερματίστηκε το φθινόπωρο 1995 και, συνεπώς, πριν τη διεξαγωγή των πρώτων επιθεωρήσεων. Κατά την άποψη της ΜΗΤΡ, το γεγονός αυτό θα πρέπει να εκληφθεί ως ελαφρυντική περίπτωση κατά τον καθορισμό των προστίμων ⁽³⁸¹⁾.

- (429) Ωστόσο, η Επιτροπή έλαβε υπόψη για την εκτίμηση της παράβασης μόνον το περιορισμένο χρονικό διάστημα για το οποίο διέθετε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Δεδομένου ότι πρόκειται για καταφανή παράβαση, η απαίτηση της ΜΗΤΡ να εκληφθεί ο γρήγορος τερματισμός της παράβασης ως ελαφρυντική περίπτωση απορρίπτεται.

γ) 3) Άλλες ελαφρυντικές περιστάσεις

- (430) Η AWA προβάλλει το επιχειρήμα ότι η δυσχερής κατάσταση του ευρωπαϊκού τομέα αυτογραφικού χαρτιού θα πρέπει να θεωρηθεί από μόνη της ελαφρυντική περίπτωση. Η AWA διατείνεται ότι ο τομέας διερχόταν κρίση από πολλά έτη και ότι οι Επιτροπή, στις πρόσφατες αποφάσεις της σχετικά με τις συμπράξεις «Προσαύξηση της τιμής του κράματος» και «Χαλύβδινο σωλήνες χωρίς συγκόλληση» ⁽³⁸²⁾ έλαβε υπόψη το γεγονός αυτό ⁽³⁸³⁾. Οι Corigraph (Bolloré), Koehler και Mougéot ζητούν από την Επιτροπή να θεωρήσει ελαφρυντική περίπτωση το γεγονός ότι οι δραστηριότητές τους στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού υπέστησαν ζημιές κατά την περίοδο που καλύπτει η παρούσα απόφαση ⁽³⁸⁴⁾. Ως προς το θέμα αυτό, η Corigraph (Bolloré) αναφέρεται στην απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Enichem Anic SpA ⁽³⁸⁵⁾.

⁽³⁸¹⁾ Απάντηση της ΜΗΤΡ (Stora) στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20424-20425.

⁽³⁸²⁾ Απόφαση 98/247/EKAX της Επιτροπής της 21ης Ιανουαρίου 1998 στην υπόθεση IV/35.814 — Προσαύξηση της τιμής του κράματος, ΕΕ L 100 της 1.4.1998, σ. 55, αιτιολογικές σκέψεις 83-84 και απόφαση της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 1999 στην υπόθεση IV/E-1/35.860 — Χαλύβδινο σωλήνες χωρίς συγκόλληση, αιτιολογικές σκέψεις 168 και 169, δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί.

⁽³⁸³⁾ Απάντηση της AWA στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 19734.

⁽³⁸⁴⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: AWA φάκελος σ. 19740-19741, Koehler φάκελος σ. 20680-20681 και 20731, Mougéot φάκελος σ. 19724. Όλοι οι ανταγωνιστές που δήλωσαν ζημιές, εκτός της AWA, παρείχαν στοιχεία σχετικά με το ετήσιο αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων τους στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού από το 1992 ως τα έτη 1997, 1998 ή 1999. Αν και από τα στοιχεία αυτά προκύπτουν σημαντικές διακυμάνσεις από έτος σε έτος, δείχνουν επίσης ότι οι παραγωγοί αυτοί σημείωσαν και κέρδη κατά τη σχετική περίοδο.

⁽³⁸⁵⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: Corigraph φάκελος σ. 19570-19571 και Bolloré σ. 19946-19947. Βλέπε επίσης υπόθεση T-6/89 Enichem Anic Spa κατά Επιτροπής, συλλογή [1991] II-1623, παράγραφοι 290-291.

⁽³⁷⁹⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 104, 109, 120, 143, 217 και 228.

⁽³⁸⁰⁾ Απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων: Carrs φάκελος σ. 20371, Corigraph φάκελος σ. 19566, Torrasrapel φάκελος σ.20477, και Koehler φάκελος σ. 20728.

- (431) Η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι, γενικά, η μη αποκόμιση κέρδους από μια σύμπραξη συνιστά ελαφρυντική κατάσταση για τον καθορισμό του προστίμου, ούτε και ότι οι επιχειρήσεις δικαιούνται μείωσης σε τέτοια περίπτωση. Επιπλέον, οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από τις απαντήσεις στην κοινοποίηση αιτιάσεων και την έκθεση ΜΗΑ που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΑΕΜCP ⁽³⁸⁶⁾ δεν οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο τομέας αυτογραφικού χαρτιού διέρχεται σοβαρή κρίση συγκρίσιμη με αυτήν των τομέων τους οποίους αφορούσαν οι προηγούμενες υποθέσεις σύμπραξης που ανέφεραν οι επιχειρήσεις, κατά την περίοδο της παράβασης 1992-1995.
- γ) 4) *Συμπέρασμα όσον αφορά τις ελαφρυντικές περιστάσεις*
- (432) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.
- δ) **Συμπέρασμα όσον αφορά τα ποσά των προστίμων πριν από την εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την μη επιβολή ή μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων**
- (433) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ορίζει τα ποσά των προστίμων πριν από την εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την μη επιβολή ή μείωση των προστίμων σε υποθέσεις συμπράξεων («ανακοίνωση περί επιείκειας») ως εξής:
Arjo Wiggins Appleton Limited	283,5 εκατ. ευρώ	Arjo Wiggins Appleton Limited	283,5 εκατ. ευρώ
Bolloré SA	28,35 εκατ. ευρώ	Bolloré SA	28,35 εκατ. ευρώ
Carrs Paper Ltd	1,75 εκατ. ευρώ	Carrs Paper Ltd	1,75 εκατ. ευρώ
Distribuidora Vizcaína de Papeles SL	1,75 εκατ. ευρώ	Distribuidora Vizcaína de Papeles SL	1,75 εκατ. ευρώ
Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	33,075 εκατ. ευρώ	Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	33,075 εκατ. ευρώ
Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	1,54 εκατ. ευρώ	Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	1,54 εκατ. ευρώ
Papeteries Mougeot SA	7,28 εκατ. ευρώ	Papeteries Mougeot SA	7,28 εκατ. ευρώ
Papierfabrik August Koehler AG	33,075 εκατ. ευρώ	Papierfabrik August Koehler AG	33,075 εκατ. ευρώ
Sappi Limited	15,12 εκατ. ευρώ	Sappi Limited	15,12 εκατ. ευρώ
Torraspapel SA	14,175 εκατ. ευρώ	Torraspapel SA	14,175 εκατ. ευρώ
Zanders Feinpapier AG	33,075 εκατ. ευρώ	Zanders Feinpapier AG	33,075 εκατ. ευρώ
- ε) **Εφαρμογή της ανακοίνωσης περί επιείκειας της Επιτροπής**
- (435) Ορισμένοι από τους αποδέκτες της παρούσας υπόθεσης συνεργάστηκαν με την Επιτροπή σε διάφορα στάδια της έρευνας και σε σχέση με διάφορες περιόδους της παράβασης που καλύπτει η παρούσα απόφαση με σκοπό να τύχουν της ευνοϊκής μεταχείρισης που προβλέπεται στην ανακοίνωση περί επιείκειας. Προκειμένου να ανταποκριθεί στα δίκαια αιτήματα των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων όσον αφορά την μη επιβολή ή μείωση των προστίμων στη συνέχεια της συνεργασίας τους, είναι αναγκαίο να εξετασθεί αν τα μέρη πληρούσαν τους όρους που αναφέρονται στην ανακοίνωση περί επιείκειας.
- ε) 1) *Μη επιβολή προστίμου ή πολύ σημαντική μείωση του ποσού του προστίμου*
- (436) Η Sappi ισχυρίζεται ότι πρέπει να απαλλαγεί πλήρως από οποιοδήποτε πρόστιμο επιβληθεί για τις συμφωνίες της σύμπραξης που αφορά η παρούσα απόφαση ⁽³⁸⁷⁾.

⁽³⁸⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 10.

⁽³⁸⁷⁾ Απάντηση της Sappi στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20602 και 20620-20622.

- (437) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η Sappi της υπέβαλε πληροφορίες σχετικά με τη σύμπραξη που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης προτού η Επιτροπή αρχίσει την έρευνα. Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι, όταν η Sappi της υπέβαλε στις 11 Νοεμβρίου 1996 γραπτή κατάθεση σχετικά με τη συμμετοχή της στη σύμπραξη, δεν διέδτε ακόμα επαρκή στοιχεία για να διαπιστώσει την ύπαρξη της υποτιθέμενης σύμπραξης.
- (438) Η Sappi ήταν το πρώτο μέλος της σύμπραξης που παρείχε αποδείξεις σχετικά με την ύπαρξη της τελευταίας. Μετά από τις αρχικές πληροφορίες που διαβίβασε στην Επιτροπή, η Sappi παρείχε περαιτέρω στοιχεία και έγγραφα από το 1996 ως το 1999. Τα αποδεικτικά στοιχεία που παρείχε η Sappi συνίστανται κυρίως σε πρακτικά των συναντήσεων της σύμπραξης, πρακτικά των συνεδριάσεων της ΑΕΜCΡ, δηλώσεις υπαλλήλων σχετικά με τη λειτουργία της σύμπραξης (συμπεριλαμβανομένων περιγραφών των συναντήσεων της σύμπραξης, των παρόντων και των συμφωνιών που επετεύχθησαν), έγγραφα που αφορούν τις αυξήσεις των τιμών και πληροφορίες σχετικά με την αγορά και την ένωση ΑΕΜCΡ.
- (439) Οι πληροφορίες που παρείχε η Sappi επέτρεψαν στην Επιτροπή να διαπιστώσει την ύπαρξη, το περιεχόμενο και τους συμμετέχοντες διαφόρων συναντήσεων συναντήσεων της σύμπραξης καθώς και την ύπαρξη παράνομων επαφών κατά την περίοδο που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι αποδείξεις που παρείχε η Sappi, ακόμα και αν δεν καλύπτουν όλες τις πτυχές της σύμπραξης, συνετέλεσαν αποφασιστικά στην απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η Sappi συνεργάσθηκε συνεχώς και πλήρως καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας.
- (440) Η Sappi ισχυρίζεται ότι έδωσε τέλος σε κάθε δραστηριότητα που αφορούσε τη σύμπραξη από την ημερομηνία που απεκάλυψε την ύπαρξή της στην Επιτροπή. Ισχυρίζεται επίσης ότι είχε αποφασίσει να μην συμμετέχει στις επόμενες συνεδριάσεις της ΑΕΜCΡ προκειμένου να αποφύγει κάθε πιθανότητα παρανόμων επαφών με τους ανταγωνιστές της και να τονίσει ότι δεν θα συμμετείχε σε παράνομες πρακτικές στο μέλλον ⁽³⁸⁸⁾.
- (441) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η Sappi έδωσε τέλος στη συμμετοχή της στις δραστηριότητες της σύμπραξης την ημερομηνία της πρώτης επαφής της με την Επιτροπή στις 19 Σεπτεμβρίου 1996 και την ημερομηνία υποβολής εγγράφων στις 11 Νοεμβρίου 1996.
- (442) Τέλος, η Sappi δεν ανάγκασε καμία άλλη επιχείρηση να συμμετάσχει στην σύμπραξη και δεν ενήργησε ως υποκινητής της σύμπραξης ούτε και ως ηγέτης.
- (443) Η Επιτροπή θεωρεί ότι για τον λόγο αυτό η Sappi μπορεί να επωφεληθεί από τις διατάξεις του τμήματος Β της ανακοίνωσης περί επιείκειας. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή χορηγεί στην Sappi μείωση του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί αν δεν είχε συνεργασθεί με την Επιτροπή κατά 100 %.
- ε) 2) *Σημαντική μείωση του προστίμου*
- (444) Η Mougeot ήταν το δεύτερο μέλος της σύμπραξης που παρείχε πληροφορίες σχετικά με την τελευταία. Στις 14 Απριλίου 1999, αφού η Επιτροπή είχε αρχίσει τις έρευνες που απαιτούσε η απόφαση και είχε αποστείλει αίτηση παροχής πληροφοριών στην Mougeot, η τελευταία διαβίβασε στην Επιτροπή κατάθεση και έγγραφα σχετικά με την υπόθεση.
- (445) Η Επιτροπή θεωρεί ότι την εποχή που η Mougeot άρχισε να συνεργάζεται μαζί της, η Sappi είχε ήδη υποβάλει αρκετές πληροφορίες για να διαπιστωθεί η ύπαρξη της σύμπραξης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συνεργασία της Mougeot δεν πληροί τους όρους που αναφέρονται στο σημείο β) του τμήματος Β της ανακοίνωσης περί επιείκειας και, κατά συνέπεια, δεν δικαιούται σημαντικής μείωσης του προστίμου σύμφωνα με το τμήμα Γ της εν λόγω ανακοίνωσης.
- ε) 3) *Αξιόλογη μείωση του προστίμου*
- ε) 3) i) *Αποδείξεις που διαβιβάσθηκαν στην Επιτροπή πριν από την κοινοποίηση αιτιάσεων*
- (446) Προτού η Επιτροπή εγκρίνει την κοινοποίηση αιτιάσεων, οι Mougeot, AWA, ΜΗΤΡ (Stora) και Corigraph της είχαν υποβάλει πληροφορίες ή/και έγγραφα. Ωστόσο, υπάρχουν διαφορές ως προς τον βαθμό και την ποιότητα της συνεργασίας τους.
- (447) Η Mougeot παρείχε οικειοθελώς καταθέσεις και έγγραφα με λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις συναντήσεις της σύμπραξης (κυρίως όσον αφορά την εγχώρια αγορά της, την Γαλλία), συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις ημερομηνίες των συναντήσεων, τους συμμετέχοντες, το περιεχόμενο των συναντήσεων και τις συμφωνίες που επετεύχθησαν.
- (448) Η AWA διαβίβασε οικειοθελώς στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με συναντήσεις της σύμπραξης, αναφέροντας λεπτομερώς τις περιόδους κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις στα διάφορα κράτη μέλη της Κοινότητας καθώς και σχετικά με τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν. Όσον αφορά το περιεχόμενο των συζητήσεων, η AWA

⁽³⁸⁸⁾ Απάντηση της Sappi στην κοινοποίηση αιτιάσεων, φάκελος σ. 20604-20606 και 20615-20616.

δήλωσε ότι «σε ορισμένες από αυτές τις συναντήσεις ... συζητήθηκαν οι τιμές του αυτογραφικού χαρτιού ... καθώς και οι προθέσεις των συμμετεχόντων όσον αφορά τις ανακινώσεις των αυξήσεων των τιμών» ⁽³⁸⁹⁾.

- (449) Πέραν της απάντησής της στην αίτηση παροχής πληροφοριών, η Cori-graph παραδέχθηκε ότι ένα από τα ανώτερα στελέχη της είχε παραστεί σε δύο ή τρεις συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών κατά την περίοδο 1993-1994 στις οποίες συμφωνήθηκαν αυξήσεις τιμών και ανέφερε άλλα άτομα που συμμετείχαν στις συναντήσεις αυτές.
- (450) Η απάντηση της ΜΗΤΡ (Stora) ήταν η πιο ασαφής. Η εταιρεία παραδέχεται την πραγματοποίηση συζητήσεων μεταξύ των ανταγωνιστών αλλά ισχυρίζεται ότι δεν επετεύχθησαν συμφωνίες σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών. Αυτές οι ασαφείς και μη εμπειριστατωμένες ενδείξεις δεν μπορούν να θεωρηθούν πληροφορίες ή έγγραφα που συνέβαλαν στην απόδειξη της ύπαρξης της σύμπραξης και, κατά συνέπεια, δεν δικαιολογούν καμία μείωση του προστίμου.
- (451) Επιπλέον, η Koehler ισχυρίζεται ότι δικαιούται μείωσης του προστίμου επειδή έστειλε λεπτομερή απάντηση στην αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση να παρέχουν τις πληροφορίες που ζητά η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 11 του κανονισμού αριθ. 17. Ο κανονισμός αριθ. 17 υποχρεώνει την επιχείρηση να συνεργάζεται ενεργά, γεγονός που συνεπάγεται ότι πρέπει να παράσχει στην Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που αφορούν το θέμα της έρευνας ⁽³⁹⁰⁾. Η συνεργασία που υπάγεται στην υποχρέωση αυτή δεν δικαιολογεί καμία μείωση του προστίμου.
- (452) Οι εν λόγω παρατηρήσεις καθώς και τα περιστατικά που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 70 δικαιολογούν μείωση του προστίμου κατά 50 % για τη Mougéot, κατά 35 % για την AWA και κατά 20 % για την Bolloré (Cori-graph).
- ε) 3) ii) Μη αμφισβήτηση των γεγονότων μετά την λήψη της κοινοποίησης αιτιάσεων
- (453) Μετά τη λήψη της κοινοποίησης αιτιάσεων, οι Carrs, Koehler, ΜΗΤΡ και Zanders ζήτησαν αισθητή μείωση του προστίμου επειδή δεν αμφισβήτησαν τα γεγονότα.
- (454) Η Carrs παραδέχεται την ύπαρξη της σύμπραξης και την συμμετοχή της σε αυτήν καθόλη τη διάρκεια που αναφέρεται στην παρούσα απόφαση.
- (455) Η Zanders διατείνεται ότι δεν αμφισβητεί «την ουσία των παρατηρήσεων της Επιτροπής στην κοινοποίηση αιτιάσεων» για την περίοδο από το 1992 ως το φθινόπωρο 1995.
- (456) Η ΜΗΤΡ δηλώνει ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα στα οποία βασίζεται το πόρισμα σχετικά με την παράβαση από το 1992 ως τα μέσα του 1995.
- (457) Η Koehler δηλώνει ότι δεν αμφισβητεί «ορισμένα γεγονότα» που αναφέρονται στην κοινοποίηση αιτιάσεων. Ωστόσο, η Koehler αμφισβητεί σημαντικό μέρος των στοιχείων που αποδεικνύουν την συμμετοχή της στην σύμπραξη καθόλη την περίοδο. Ειδικότερα, η Koehler αμφισβητεί την περιγραφή της Επιτροπής όσον αφορά τις συμφωνίες σχετικά με τις ποσοστιαίες πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς καθώς και την ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης ⁽³⁹¹⁾. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε πραγματική συνεργασία εκ μέρους της Koehler.
- (458) Η Επιτροπή χορηγεί στην Carrs, την ΜΗΤΡ και την Zanders μείωση του προστίμου κατά 10 % επειδή γενικά δεν αμφισβήτησαν τα γεγονότα.

στ) Ικανότητα πληρωμής του προστίμου

- (459) Η Carrs έχει προβάλει επιχειρήματα σχετικά με την ικανότητά της να πληρώσει εντός ενός συγκεκριμένου κοινωνικού πλαισίου το οποίο συνδέεται κυρίως με την εξόφληση των χρεών και την χαμηλή αποδοτικότητα της εταιρείας.
- (460) Προκειμένου να λάβει υπόψη το επιχειρήμα αυτό, η Επιτροπή ζήτησε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης ⁽³⁹²⁾. Αφού εξέτασε την εμπιστευτική παρουσίαση της επιχείρησης κατά την προφορική ακρόαση και την απάντηση της 8ης Οκτωβρίου 2001 καθώς και άλλα έγγραφα που υποβλήθηκαν στις 10, 13 και 14 Δεκεμβρίου 2001 ⁽³⁹³⁾, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι σκόπιμο να προσαρμοσθεί το ποσό του προστίμου στην περίπτωση αυτή. Το να ληφθεί υπόψη απλώς η δύσκολη χρηματοοικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης λόγω των συνθηκών που επικρατούν γενικά στην αγορά θα ισοδυναμούσε με την χορήγηση αδικαιολόγητου ανταγωνιστικού πλεονεκτημάτων στην επιχείρηση αυτή.

⁽³⁸⁹⁾ Φάκελος σ. 7829.

⁽³⁹⁰⁾ Βλέπε απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989 στην υπόθεση Orkem κατά Επιτροπής, [1989] συλλογή 3283, παράγραφοι 20 και επόμενες.

⁽³⁹¹⁾ Φάκελος, σ. 20725-20729.

⁽³⁹²⁾ Αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού αριθ. 17 της 5ης Σεπτεμβρίου 2001. Φάκελος σ. 21338-21340.

⁽³⁹³⁾ Φάκελος σ. 21350-21486, 21512-21540.

ζ) Τελικά ποσά των προστίμων που επιβάλλονται στην παρούσα απόφαση			
(461) Τα πρόστιμα που θα επιβληθούν τελικά, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού 17 θα πρέπει να είναι τα εξής:		Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L	από τον Μάρτιο 1992 ως τον Ιανουάριο 1995
		Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Arjo Wiggins Appleton Limited	184,27 εκατ. ευρώ	Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	από τον Οκτώβριο 1993 ως τον Ιανουάριο 1995
Bolloré SA	22,68 εκατ. ευρώ	Papeteries Mougeot SA	από τον Μάιο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Carrs Paper Ltd	1,57 εκατ. ευρώ	Papierfabrik August Koehler AG	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L	1,75 εκατ. ευρώ	Sappi Limited	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	21,24 εκατ. ευρώ	Torraspapel SA	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	1,54 εκατ. ευρώ	Zanders Feinpapier AG	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995.
Papeteries Mougeot SA	3,64 εκατ. ευρώ		
Papierfabrik August Koehler AG	33,07 εκατ. ευρώ		
Sappi Limited	0 εκατ. ευρώ		
Torraspapel SA	14,17 εκατ. ευρώ		
Zanders Feinpapier AG	29,76 εκατ. ευρώ,		

Άρθρο 2

Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 θα παύσουν πάραυτα να διαπράττουν τις εν λόγω παραβάσεις, αν δεν το έχουν ήδη πράξει. Θα απέχουν, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους που αφορούν το αυτογραφικό χαρτί από οποιαδήποτε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική η οποία ενδέχεται να έχει όμοιο ή παρεμφερές αντικείμενο ή αποτέλεσμα με την παράβαση.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι επιχειρήσεις Arjo Wiggins Appleton Limited, Bolloré SA, Carrs Paper Ltd, Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L., Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH, Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA, Papeteries Mougeot SA, Papierfabrik August Koehler AG, Sappi Limited, Torraspapel SA and Zanders Feinpapier AG παρέβησαν το άρθρο 81 παράγραφος 1 της συνθήκης και το άρθρο 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, με το να συμμετέχουν σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα του αυτογραφικού χαρτιού.

Η διάρκεια της παράβασης ήταν η ακόλουθη:

Arjo Wiggins Appleton Limited	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Bolloré SA	από τον Ιανουάριο 1992 ως τον Σεπτέμβριο 1995
Carrs Paper Ltd	από τον Ιανουάριο 1993 ως τον Σεπτέμβριο 1995

Άρθρο 3

Τα ακόλουθα πρόστιμα επιβάλλονται στις επιχειρήσεις οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 1 για την παράβαση που περιγράφεται στην παρούσα απόφαση:

Arjo Wiggins Appleton Limited	184,27 εκατ. ευρώ
Bolloré SA	22,68 εκατ. ευρώ
Carrs Paper Ltd	1,57 εκατ. ευρώ
Distribuidora Vizcaína de Papeles SL	1,75 εκατ. ευρώ
Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH	21,24 εκατ. ευρώ
Papelera Guipuzcoana de Zicuñaga SA	1,54 εκατ. ευρώ
Papeteries Mougeot SA	3,64 εκατ. ευρώ

Papierfabrik
August Koehler AG 33,07 εκατ. ευρώ

Sappi Limited 0 εκατ. ευρώ

Torraspapel SA 14,17 εκατ. ευρώ

Zanders Feinpapier AG 29,76 εκατ. ευρώ.

Distribuidora Vizcaína de Papeles S.L
Poligono Industrial Neinver
Barrio Astince n 12-14
48160 Derio, Vizcaya
España

Mitsubishi HiTech Paper Bielefeld GmbH
Niedernholz 23
33699 Bielefeld
Deutschland

Τα επιβληθέντα πρόστιμα πρέπει να καταβληθούν εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στον λογαριασμό αριθ. 642-0029000-95 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

(κωδικός SWIFT: BBVABEBB κωδικός IBAN BE76 642-0029000-95),

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA) SA,
Avenue des Arts, 43,
B-1040 Bruxelles/Brussel.

Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, θα καταλογισθούν αυτομάτως τόκοι βάσει του επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο εφαρμόστηκε για τις κύριες αναχρηματοδοτήσεις της κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκδόθηκε η παρούσα απόφαση, συν 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι, 6,77 %.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται:

Arjo Wiggins Appleton Limited
St Clement House
Alençon Link
Basingstoke
Hampshire RG21 7SB
United Kingdom

Bolloré SA
Tour Bolloré
31-32, quai de Dion-Bouton
92811 Puteaux cedex
France

Carrs Paper Ltd
Cranmore Boulevard
Shirley, Solihull
West Midlands B90 4LJ
United Kingdom

Papelera Guipuzoana de Zicuñaga SA
Barrio Zicuñaga
20120 Hernani, Guipúzcoa
España

Papeteries Mougeot SA
34, Rue Maurice Mougeot
88600 Laval sur Vologne
France

Papierfabrik August
Koehler AG
Hauptstraße 2-4
77704 Oberkirch
Deutschland

Sappi Limited
Sappi House
48 Ameshoff Street
2001 Braamfontein
Johannesburg
Republic of South Africa

Torraspapel SA
Gran Via de les Corts Catalanes 678
08010 Barcelona
España

Zanders Feinpapier AG
An der Gohrsmühle
51465 Bergisch Gladbach
Deutschland.

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ δυνάμει του άρθρου 256 της συνθήκης.

Βρυξέλλες, 20 Δεκεμβρίου 2001.

Για την Επιτροπή
Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΕΜCΡ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Πίνακας Α

Επίσημες συναντήσεις της ΑΕΜCΡ από τον Ιανουάριο 1992 και γενικές συνεδριάσεις της σύμπραξης από τον Σεπτέμβριο 1993

ΕΤΟΣ	ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΕΜCΡ	ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ
1992	23 Ιανουαρίου, Ζυρίχη	
	27 Μαρτίου, Ζυρίχη	
	26 Μαΐου, Ζυρίχη	
	10 Σεπτεμβρίου, Ζυρίχη	
	25 Νοεμβρίου, Ζυρίχη	
1993	9 Φεβρουαρίου, Ζυρίχη	
	26 Απριλίου, Ζυρίχη	
	7 Ιουλίου, Ζυρίχη	
	14 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη	14 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη
	18 Νοεμβρίου, Βρυξέλλες	
1994	19 Ιανουαρίου, Παρίσι	19 Ιανουαρίου, Παρίσι
	21 Απριλίου, Νίκαια	
	21 Ιουνίου, Φρανκφούρτη	21 Ιουνίου, Φρανκφούρτη
	22 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη	22 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη
	10 Νοεμβρίου, Φρανκφούρτη	
1995	2 Φεβρουαρίου, Φρανκφούρτη	2 Φεβρουαρίου, Φρανκφούρτη
	21 Απριλίου, Φρανκφούρτη	
	28 Ιουνίου, Φρανκφούρτη	(προβλεπόμενη) 28 Ιουνίου, Φρανκφούρτη
	29 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη	(προβλεπόμενη) 29 Σεπτεμβρίου, Φρανκφούρτη

Πίνακας Β

Συμμετοχή στις επίσημες συνεδριάσεις της ΑΕΜCP

Ημερομηνίες συνεδριάσεων	AWA	Binda	Copigraph	Koehler	Mougeot	Sappi	Stora	Torras-papel	Zanders
23.1.92, Ζυρίχη	X	X	X	X			X	X	X
27.3.1992, Ζυρίχη	X	X		X		X	X	X	X
26.5.1992, Ζυρίχη	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10.9.1992, Ζυρίχη	X	X		X	X	X	X	X	X
25.11.1992, Ζυρίχη	X	X	X	X	X		X	X	X
9.2.1993, Ζυρίχη	X	X	X	X	X	X	X	X	X
26.4.1993, Ζυρίχη	X		X	X	X	X	X	X	X
7.7.1993, Ζυρίχη	X			X	X	X	X	X	X
14.9.1993, Φρανκ-φούρτη	X		X	X	X	X	X	X	X
18.11.1993, Βρυξέλλες	X		X	X	X	X	X	X	X
19.1.1994, Παρίσι	X		X	X	X	X	X	X	X
21.4.1994, Νίκαια	X		X	X	X	X	X	X	X
21.6.1994, Φρανκ-φούρτη	X		X	X	X	X	X	X	X
22.9.1994, Φρανκ-φούρτη	X		X	X	X	X	X	X	X
10.11.1994, Φρανκ-φούρτη	X			X	X	X	X	X	X
2.2.1995, Φρανκ-φούρτη	X			X	X	X	X	X	X
21.4.1995, Φρανκ-φούρτη	X			X	X	X	X	X	X
28.6.1995, Φρανκ-φούρτη	X		X	X	X	X	X	X	X
29.9.1995, Φρανκ-φούρτη	X		X	X	X	X	X	X	X

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ: ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ, ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ

Ημερομηνίες	ΑWA	Binda	Carris	Copyright	Divipa	Koehler	Mougeot	Sappi	Stora	Torraspapel	Zanders	Zicuñaga
17.2.1992 Ισπανική αγορά						X ⁽¹⁾		X ⁽²⁾		X ⁽³⁾		
5.3.1992 Ισπανική αγορά	[δύο υπάλληλοι της AWA] * ⁽⁴⁾	X ⁽⁵⁾			Ω ⁽⁶⁾	Ω ⁽⁷⁾		[δύο υπάλληλοι της Sappi] * ⁽⁸⁾	X ⁽⁹⁾	X ⁽¹⁰⁾		
Άνοιξη 92 (μάλλον Απρι- λιος) Γαλλική αγορά	[υπάλληλος της AWA] * ⁽¹¹⁾			X ⁽¹²⁾		X ⁽¹³⁾	X ⁽¹⁴⁾	[υπάλληλος της Sappi] * X ⁽¹⁵⁾	X ⁽¹⁶⁾	Υπεύθυνος πωλήσεων στην Γαλλία ⁽¹⁷⁾	[εκπρόσωπος της Zanders] * ⁽¹⁸⁾	
16.7.1992 Ισπανική + πορ- τογαλική αγορά	[δύο υπάλληλοι της AWA] * ⁽¹⁹⁾					[υπάλληλος της Koehler] * ⁽²⁰⁾		[υπάλληλος της Unipapel] * ⁽²¹⁾	X ⁽²²⁾	X ⁽²³⁾		
14.1.1993 Αγορές Η.Β. + Ιρλανδίας	[δύο υπάλληλοι της AWA] * ⁽²⁴⁾	[υπάλληλος της Binda] * ⁽²⁵⁾	[υπάλληλος της Carris] * ⁽²⁶⁾			[υπάλληλος της Koehler] * ⁽²⁷⁾		X ⁽²⁸⁾	[δύο υπάλληλοι της Stora] * ⁽²⁹⁾			
Άνοιξη 93 (μάλλον Απρι- λιος) Γαλλική αγορά	[υπάλληλος της AWA] * ⁽³⁰⁾			X ⁽³¹⁾		X [υπάλληλος της Koehler] * ⁽³²⁾	X ⁽³³⁾	[υπάλληλος της Sappi] * X ⁽³⁴⁾	X [υπάλληλος της Stora] * ⁽³⁵⁾	Υπεύθυνος πωλήσεων στην Γαλλία ⁽³⁶⁾	[εκπρόσωπος της Zanders] * ⁽³⁷⁾	
30.9.1993 Ισπανική αγορά	X ⁽³⁸⁾	X ⁽³⁹⁾		X ⁽⁴⁰⁾	X ⁽⁴¹⁾	[εκπροσωπούσε την Koehler] * ⁽⁴²⁾		[υπάλληλος της Sappi] * ⁽⁴³⁾	X ⁽⁴⁴⁾	X ⁽⁴⁵⁾	X ⁽⁴⁶⁾	
1.10.1993 Γαλλική αγορά	[τέσσερις υπάλληλοι της AWA] * ⁽⁴⁷⁾			[δύο υπάλληλοι της Copyright] * ⁽⁴⁸⁾		[υπάλληλος της Koehler] * ⁽⁴⁹⁾	[τρεις υπάλληλοι της Mougeot] * ⁽⁵⁰⁾	[υπάλληλος της Sappi] * ⁽⁵¹⁾	[δύο υπάλληλοι της Stora] * ⁽⁵²⁾	X ⁽⁵³⁾	[δύο υπάλληλοι της Zanders] * ⁽⁵⁴⁾	

Ημερομηνίες	AWA	Binda	Carris	Copigraph	Divipa	Koehler	Mougeot	Sappi	Stora	Torraspapel	Zanders	Zicuñaga
19.10.1993 Ισπανική αγορά	X ⁽⁵⁵⁾				X ⁽⁵⁶⁾	X ⁽⁵⁷⁾		[υπόλληλος της Sappi] * X ⁽⁵⁸⁾	Ω ⁽⁵⁹⁾	Ω ⁽⁶⁰⁾	Ω ⁽⁶¹⁾	Ω ⁽⁶²⁾
9.11.1993 Αγορές Η.Β. + Ιρλανδίας	[τρείς υπόλληλοι της AWA] * ⁽⁶³⁾		[υπόλληλος της Carris] * ⁽⁶⁴⁾			[υπόλληλος της Koehler] * ⁽⁶⁵⁾	[τρείς υπόλληλοι της Mougeot] * ⁽⁶⁶⁾	[δύο υπόλληλοι της Sappi] * ⁽⁶⁷⁾	[δύο υπόλληλοι της Stora] * ⁽⁶⁸⁾	[υπόλληλος της Torraspapel] * ⁽⁶⁹⁾		
20.1.1994 Γαλλική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * ⁽⁷⁰⁾			[υπόλληλος της Copigraph] * ⁽⁷¹⁾		[υπόλληλος της Koehler] * ⁽⁷²⁾	[υπόλληλος της Mougeot] * ⁽⁷³⁾		[υπόλληλος της Stora] * ⁽⁷⁴⁾			
9.2.1994 Πορτογαλική αγορά	[υπόλληλος της AWA] * ⁽⁷⁵⁾					[υπόλληλος της Koehler] * ⁽⁷⁶⁾		[υπόλληλος της Sappi] * ⁽⁷⁷⁾	[υπόλληλος της Stora] * ⁽⁷⁸⁾	[υπόλληλος της Torraspapel] * ⁽⁷⁹⁾		
3.5.1994 Ισπανική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * ⁽⁸⁰⁾			X ⁽⁸¹⁾	[δύο υπόλληλοι της Divipa] * ⁽⁸²⁾	[δύο υπόλληλοι της Koehler] * [εκπροσωπούσε την Koehler] * ⁽⁸³⁾		[υπόλληλος της Sappi] * X ⁽⁸⁴⁾	[δύο υπόλληλοι της Stora] * ⁽⁸⁵⁾	[υπόλληλος της Torraspapel] * ⁽⁸⁶⁾	[υπόλληλος της Zanders] * ⁽⁸⁷⁾	[υπόλληλος της Zicuñaga] * ⁽⁸⁸⁾
Μάιος 94 Γαλλική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * ⁽⁸⁹⁾			[υπόλληλος της Copigraph] * ⁽⁹⁰⁾		[δύο υπόλληλοι της Koehler] * ⁽⁹¹⁾	[δύο υπόλληλοι της Mougeot] * ⁽⁹²⁾		[υπόλληλος της Stora] * ⁽⁹³⁾	[υπόλληλος της Torraspapel] * ⁽⁹⁴⁾		
29.6.1994 Ισπανική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * ⁽⁹⁵⁾			X ⁽⁹⁶⁾	[δύο υπόλληλοι της Divipa] * ⁽⁹⁷⁾	[εκπροσωπούσε την Koehler] * [δύο υπόλληλοι της Koehler] * ⁽⁹⁸⁾		[υπόλληλος της Sappi] * X ⁽⁹⁹⁾	[υπόλληλος της Stora] * ⁽¹⁰⁰⁾	[δύο υπόλληλοι της Torraspapel] * ⁽¹⁰¹⁾	[υπόλληλος της Zanders] * ⁽¹⁰²⁾	[υπόλληλος της Zicuñaga] * ⁽¹⁰³⁾
23.9.1994 Ισπανική αγορά	X ⁽¹⁰⁴⁾				X ⁽¹⁰⁵⁾	X ⁽¹⁰⁶⁾		X ⁽¹⁰⁷⁾	X ⁽¹⁰⁸⁾	X ⁽¹⁰⁹⁾	X ⁽¹¹⁰⁾	X ⁽¹¹¹⁾

Ημερομηνίες	AWA	Binda	Carrs	Copigraph	Divipa	Koehler	Mougeot	Sappi	Stora	Torraspapel	Zanders	Zicuñaga
19.10.1994 Ισπανική αγορά	[υπόλληλος της AWA] * (112)			[υπόλληλος της Copi-graph] * (113)	[υπόλληλος της Divipa] * (114)	[υπόλληλος της Koehler] * [εκπρωσώπουσε την Koehler] * (115)	[υπόλληλος της Mougeot] * (116)		[υπόλληλος της Stora] * (117)	[υπόλληλος της Torras-papel] * (118)		[υπόλληλος της Zicuñaga] * (119)
6.12.1994 Γαλλική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * (120)			[υπόλληλος της Copi-graph] * (121)		[υπόλληλος της Koehler] * (122)	[υπόλληλος της Mougeot] (123)		[υπόλληλος της Stora] * (124)	[υπόλληλος της Torras-papel] * (125)	[υπόλληλος της Zanders] * (126)	
20.1.1995 Γαλλική αγορά	[δύο υπόλληλοι της AWA] * (127)			[υπόλληλος της Copi-graph] * (128)		[υπόλληλος της Koehler] * (129)	[υπόλληλος της Mougeot] * (130)		[υπόλληλος της Stora] * (131)	[υπόλληλος της Torras-papel] * (132)	[υπόλληλος της Zanders] * (133)	
Άνοιξη 95 Γαλλική αγορά	X (134)			X (135)		X (136)	X (137)		X (138)	X (139)	X (140)	

* Τα πληροφοριακά στοιχεία μεταξύ αγκυλών, τα οποία επισημειώνονται με αστερίσκο, αντικαθιστούν εμπιστευτικές πληροφορίες που απαλείφθηκαν από το κείμενο.

(1) Φάκελος σ. 4588.

(2) Φάκελος σ. 4588.

(3) Φάκελος σ. 4588.

(4) Φάκελος σ. 4703-4704, 7828.

(5) Φάκελος σ. 7828.

(6) Φάκελος σ. 4703-4704, 7828.

(7) Φάκελος σ. 4703-4704.

(8) Φάκελος σ. 4703-4704, 4589.

(9) Φάκελος σ. 7828.

(10) Φάκελος σ. 4703-4704.

(11) Φάκελος σ. 7828 και 34, 223-224, 9940.

(12) Φάκελος σ. 7828.

(13) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.

(14) Φάκελος σ. 7828.

(15) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.

(16) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.

(17) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.

(18) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.

(19) Φάκελος σ. 4484, 7828.

(20) Φάκελος σ. 4484, 7828.

(21) Φάκελος σ. 4484, 7828.

(22) Φάκελος σ. 7828.

(23) Φάκελος σ. 4484, 7828.

(24) Φάκελος σ. 33-34, 223, 4655, 4657, 7828.

(25) Φάκελος σ. 33-34, 223.

(26) Φάκελος σ. 33-34, 7828.

(27) Φάκελος σ. 33-34, 223, 4655, 4657, 7828.

(28) Φάκελος σ. 33-34, 223, 4655, 4657, 7828.

- (²⁹) Φάκελος σ. 33-34, 223, 4655, 4657, 7828.
 (³⁰) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.
 (³¹) Φάκελος σ. 7828.
 (³²) Φάκελος σ. 5034, 7828.
 (³³) Φάκελος σ. 7828.
 (³⁴) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.
 (³⁵) Φάκελος σ. 4798-4799, 7828.
 (³⁶) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.
 (³⁷) Φάκελος σ. 34, 223-224, 9940 και 7828.
 (³⁸) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (³⁹) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴⁰) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴¹) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴²) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴³) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴⁴) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴⁵) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴⁶) Φάκελος σ. 5, 7828.
 (⁴⁷) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁴⁸) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁴⁹) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973 και 5025-5028, 5043.
 (⁵⁰) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁵¹) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁵²) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁵³) Φάκελος σ. 6, 7828, 9938, 9973.
 (⁵⁴) Φάκελος σ. 6, 7648, 7828, 9938, 9973.
 (⁵⁵) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁵⁶) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁵⁷) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁵⁸) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁵⁹) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁶⁰) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁶¹) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁶²) Φάκελος σ. 4474, 4658, 9939.
 (⁶³) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁴) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁵) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁶) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁷) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁸) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁶⁹) Φάκελος σ. 4649-7650, 7828, 9939.
 (⁷⁰) Φάκελος σ. 7650, 7828.
 (⁷¹) Φάκελος σ. 7650, 7828.
 (⁷²) Φάκελος σ. 7650, 7828.
 (⁷³) Φάκελος σ. 7650, 7828.
 (⁷⁴) Φάκελος σ. 7650, 7828.
 (⁷⁵) Φάκελος σ. 35-41, 47-51, 4483-4484, 7828, 9939.
 (⁷⁶) Φάκελος σ. 35-41, 47-51, 4483-4484, 7828, 9939.
 (⁷⁷) Φάκελος σ. 35-41, 47-51, 4483-4484, 7828, 9939.
 (⁷⁸) Φάκελος σ. 35-41, 47-51, 4483-4484, 7828, 9939.
 (⁷⁹) Φάκελος σ. 35-41, 47-51, 4483-4484, 7828, 9939.
 (⁸⁰) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸¹) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸²) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸³) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978 και 5052, 5014-5015, 5373.
 (⁸⁴) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸⁵) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978 και 4788-4790, 5009, 5637-5638, 5690-5693.
 (⁸⁶) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸⁷) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.
 (⁸⁸) Φάκελος σ. 8, 9938-9939, 9977-9978.

- (8⁹) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9⁰) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9¹) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9²) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9³) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9⁴) Φίκελος σ. 7651, 7828.
 (9⁵) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (9⁶) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (9⁷) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (9⁸) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980 και 5053, 5373-5374.
 (9⁹) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (10⁰) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (10¹) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (10²) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (10³) Φίκελος σ. 4476, 4657-4659, 7828, 9940, 9979-9980.
 (10⁴) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (10⁵) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (10⁶) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (10⁷) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (10⁸) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (10⁹) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (11⁰) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (11¹) Φίκελος σ. 4476, 4565, 7828.
 (11²) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11³) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁴) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁵) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁶) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁷) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁸) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (11⁹) Φίκελος σ. 1839, 7652, 7828, 11495.
 (12⁰) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12¹) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12²) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12³) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12⁴) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12⁵) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12⁶) Φίκελος σ. 1751, 7652-7653, 7657-7658, 7828, 11493-11495.
 (12⁷) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828, 19748.
 (12⁸) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (12⁹) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (13⁰) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (13¹) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (13²) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (13³) Φίκελος σ. 7653-7654, 7828.
 (13⁴) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (13⁵) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (13⁶) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (13⁷) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (13⁸) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (13⁹) Φίκελος σ. 7654, 7828.
 (14⁰) Φίκελος σ. 7654, 7828.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΕΣ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ/ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΓΚΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ/ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Πίνακας Α

Ισπανική αγορά (Μέσες μηνιαίες πωλήσεις σε τόνους)

	1992		1993			
	Συνάντηση 30.9.93	Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών	Συνάντηση 30.9.93		Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών	
			Όγκος πωλήσεων	Ποσοστώσεις 4ου τριμήνου	Όγκος πωλήσεων (1)	Μέσος όρος μηνιαίων πωλήσεων 4ου τριμήνου
AWA (2)	805	778	903	850	887	556
Binda	192	*	150	100	*	*
Copigraph	214	*	265	265	*	*
Sappi (3)	108	*	109	120	69	*
Divipa	216	*	280	280	*	*
Stora (4)	227	227	168	200	167	152
Koehler (5)	915	910	776	850	765	*
Torraspapel (6)	1 234	*	1 139	1 200	1 382	*
Zanders (7)	230	233	251	140	162	*

(*) = μη διαθέσιμα στοιχεία

Πίνακας Β

Γαλλική αγορά (Όγκος πωλήσεων σε τόνους: το 1992 και το 1993 οι πωλήσεις αφορούν την οκτάμηνη περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου)

	1992		1993			
	Συνάντηση 1.10.1993	Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών	Συνάντηση 1.10.1993		Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών	
			Όγκος πωλήσεων	Ποσοστώσεις 4ου τριμήνου 1993	Όγκος πωλήσεων	Μέσος όρος μηνιαίων πωλήσεων 4ου τριμήνου
AWA (8)	30 112	19 076	27 702	3 187	27 247	3 183
Koehler	8 712	*	7 475	892	*	*
Stora (9)	7 816	8 028	6 417	785	6 417	833
Zanders	11 015	*	9 497	TBA	*	*
Copigraph	11 546	*	11 833	1 289	*	*
Torraspapel	8 672	*	8 940	974	*	*
Mougeot (10)	3 166	3 150	3 958	550	3 958	600
Sappi	710	*	620	100	*	*

(*) = μη διαθέσιμα στοιχεία

(1) Για την AWA και την Stora η στήλη αναφέρει τις μέσες μηνιαίες πωλήσεις κατά την οκτάμηνη περίοδο (Ιανουαρίου-Αυγούστου). Για τις Sappi, Koehler, Torrarpapel και Zanders, δεν είναι διαθέσιμα μηνιαία στοιχεία. Για τις εταιρείες αυτές η στήλη αυτή αναφέρει τον μηνιαίο μέσο όρο των συνολικών πωλήσεων το 1993.

(2) Φάκελος σ. 8222-8223, 8224-8225.

(3) Φάκελος σ. 9956.

(4) Φάκελος σ. 9268, 9271.

(5) Φάκελος σ. 9831.

(6) Φάκελος σ. 8997, 9003.

(7) Φάκελος σ. 8606-8607.

(8) Φάκελος σ. 8222-8223, 8224-8225.

(9) Φάκελος σ. 9268, 9271.

(10) Φάκελος σ. 7773-7774.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΓΚΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΣΤΙΣ 6.12.1994/ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΓΚΟ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Όγκος πωλήσεων (σε τόνους) στην γαλλική αγορά

	Έτος 1993 (μόνον ρόλοι)		Έτος 1994			
	Συνάντηση 6.12.94	Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών	Συνάντηση 6.12.94 ΡΟΛΟΙ	Συνάντηση 6.12.1994 ΦΥΛΛΑ	Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών ΡΟΛΟΙ	Απαντήσεις στην αίτηση παροχής πληροφοριών ΦΥΛΛΑ
AWA ⁽¹⁾	33 233	30 133	31 891	13 000	29 628	12 571
Stora ⁽²⁾	7 320	7 323	7 410	3 050 (-93)	7 136	3 052
Zanders ⁽³⁾	10 360	10 126	12 500	2 200	13 234	2 399
Koehler ⁽⁴⁾	8 930	8 853	9 000	2 700	9 029	2 637
Corigraph	14 600		14 150	3 050		
Torraspapel ⁽⁵⁾	12 341	12 020	15 670	207	14 708	203
Mougeot ⁽⁶⁾	5 980	5 943	5 200	0	5 343	
Sappi ⁽⁷⁾	210	454 ⁽⁸⁾	315	480	710 ⁽⁹⁾	

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 8224, 8226, 8227.⁽²⁾ Φάκελος σ. 9272, 9275, 9276.⁽³⁾ Φάκελος σ. 8607, 8608.⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 9819.⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 8997, 8998, 9004.⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 7772.⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 9956-9957.⁽⁸⁾ Ρόλοι και φύλλα.⁽⁹⁾ Ρόλοι και φύλλα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ 1994 ΩΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ 1995

Υπόμνημα:

α) = ημερομηνία κατά την οποία εφαρμόστηκε η αύξηση.

β) = ημερομηνία κατά την οποία η αύξηση ανακοινώθηκε στα δίκτυα πωλήσεων ή/και τους πελάτες ή ημερομηνία άλλων εγγράφων που αφορούν αυξήσεις τιμών.

R = ρόλοι, S= φύλλα

Πίνακας Α

Ιανουάριος-Μάρτιος 1994

Βέλγιο και Λουξεμβούργο ⁽¹⁾	AWA α) 1.2 β) 22.11/25.11 R, S 5 %	Koehler β) 8.12.93 5 % για τις βασικές ποιότητες αυτογρ. χαρτιού	Sappi α) 1.2 β) 1.12.93 R, S 5 %			
Δανία ⁽²⁾	AWA α) 1.2 β) 22.12.93 R 3 %	Sappi α) 1.2 β) 1.12.93 R 3 %	Stora α) 1.2 β) 13.12.93 R 3 %			
Γερμανία ⁽³⁾	AWA α) 1.2 β) 22.11.93 R, S 5 %	Copigraph α) 1.2 — R 8 % β) 16.12.93 α) 1.3 — S 5 % β) 10.2	Koehler β) 8.12.93 5 % για τις βασικές ποιότητες αυτογρ. χαρτιού	Sappi α) 1.2 β) Δεκέμβριος 1993 R 8 %, S 5 %	Stora α) 1.2 β) 30.9.93 R 8 %, S 5 %	Torraspap. α) Φεβρουάριος 1994 R 8 %
Ιταλία ⁽⁴⁾	AWA α) 1.2 β) 16.12.93 R, S 10 %	Koehler α) 1.1 β) 8.12.93 10 %	Sappi α) 1.2 β) 21.1 R, S 10 %			
Κάτω Χώρες ⁽⁵⁾	AWA α) 1.2 β) 22.11/ 3.12.1993 R 5 %	Koehler β) 8.12 5 % για τις βασικές ποιότητες αυτογρ. χαρτιού	Sappi α) 1.2 β) 1.12.93 R 5 %	Stora α) 1.2 β) 10.12.93 R 5 %		
Νορβηγία ⁽⁶⁾	AWA α) 1.2 β) 7.12.93 R 3 %	Sappi α) 1.2 β) 1.12.93 R 3 %	Stora α) 1.2 β) 13.12.93 R 3 %			
Σουηδία ⁽⁷⁾	Koehler β) 8.12.93 5 % για τις βασικές ποιότητες αυτογρ. χαρτιού	Sappi α) 1.2 β) 1.12.93 R 5 %	Stora α) 1.2 β) 13.12.93 R 5 %			
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία ⁽⁸⁾	AWA α) 1.2 β) — R 10 %, S 7.5 %	Carrs α) Φεβρουάριος S 7.5 %	Sappi α) 7.2 β) 21.1 R 10 %, S 7.5 %			

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 7834, 7863, 7928-7931; 5310; 2484, 2737, 9947, 10033, 10035-10036.⁽²⁾ Φάκελος σ. 7836, 7980; 2484, 2737, 9947, 10033, 10035-10036; 9088, 9115, 9116.⁽³⁾ Φάκελος σ. 7863; 13356, 13375-13376; 5310; 2484, 2738, 9947 και 10035-10036; 9050, 9068; 658.⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 7846, 8059; 5310; 2484, 9947 και 10035-10036.⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 7848, 7863, 8088-8089; 5310; 2484, 2737, 9947, 10033, 10035-10036; 9128, 9155, 9156.⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 7849, 8109; 2484, 2737, 9947, 10033, 10035-10036; 9088, 9117, 9118.⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 5310; 2484, 2737, 9947, 10033, 10035-10036; 9088, 9120.⁽⁸⁾ Φάκελος σ. 857; 11477; 2505-2506, 2484, 9947, 10025 και 10035-10036.

Πίνακας Β
Απρίλιος-Μάιος 1994

Δανία ⁽¹⁾	AWA α) 1.5 β) 16.3 R 6 %	Sappi α) 1.4 β) 21.1 R 6 %, S 4 %	Stora α) 1.5 β) 10.3 R 6 %, S 4 %	
Γαλλία ⁽²⁾	AWA α) 5.4 β) 21.2 R, S 6 %	Koehler α) Απρίλιος β) 20.4 6 %	Mougeot α) 5.4 β) 23.2 R 6 %	Sappi α) 1.4 β) 21.1 R, S 6 %
Γερμανία ⁽³⁾	Corigraph α) 1.5 β) 6.4 R 5 %	Koehler α) Μάιος 95 β) 20.4 R, S (δεν αναφέρεται %)	Sappi α) 1.5 β) 21.1 R, S 5 %	Stora α) 1.5 β) 18.3 R 5 %
Ιταλία ⁽⁴⁾	Koehler α) Απρίλιος β) 20.4 10 %	Mougeot α) 1.4 β) 8.12.93 10 %	Sappi α) 1.5 β) 21.1 R, S 10 %	
Νορβηγία ⁽⁵⁾	AWA α) 1.5 β) 14.3, R 6 % β) 21.2, S 4 %	Sappi α) 1.4 β) 21.1 R 6 %, S 4 %	Stora α) 1.5 β) 10.3 R 6 %, S 4 %	
Σουηδία ⁽⁶⁾	AWA α) 1.5 β) 28.2 R 6 %, S 4 %	Sappi α) 1.4 β) 21.1 R 6 %, S 4 %	Stora α) 1.5 β) 10.3 R 6 %, S 4 %	
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία ⁽⁷⁾	AWA α) 13.4 β) — R, S 6 %	Carrs α) Απρίλιος S 6 %	Sappi α) 11.4 β) 21.2 R, S 6 %	Torraspapel α) 18.4 β) 22.3 R, S 6 %

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 7836, 7981; 9948, 10035-10036; 9088, 9114.

⁽²⁾ Φάκελος σ. 7838, 7999; 5314; 1894; 9948, 10035-10036.

⁽³⁾ Φάκελος σ. 13356, 13377; 5314; 9948, 10035-10036; 9050, 9067.

⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 5314; 1894; 9948, 10035-10036.

⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 7849, 8110-8111; 9948, 10035-10036; 9088, 9112, 9113.

⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 7855, 8187; 9948, 10035-10036; 9088, 9111.

⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 7857; 11477; 2505-2506, 9946, 10025, 10026; 679, 680.

Πίνακας Γ
Ιούλιος 1994

Γαλλία ⁽¹⁾	AWA α) 4.7 β) 20.5 R 6 %	Mougeot α) 4.7 β) 16.5 R 6 %	Sappi α) 1.7 β) 23.6 R 6 %/7 %
-----------------------	-----------------------------------	---------------------------------------	---

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 7838, 8000; 1893; 2358, 2362, 9949, 10054, 10071.

Πίνακας Δ
Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1994

Δανία ⁽¹⁾	AWA α) 1.9 β) 15.7 R 8 %	Sappi α) 1.9 β) 23.6 R 8 %	Stora α) 1.9 β) 27.6 R 8 %			
Φινλανδία ⁽²⁾	AWA α) 1.9 β) — R 12 %, S 6 %	Sappi α) 1.9 β) 23.6 R 12 %, S 6 %	Stora α) 1.9 β) 27.6 R 12 %, S 6 %			
Γαλλία ⁽³⁾	AWA α) 1/3.10 β) 30.6 R 10 %, S 6 %	Copigraph α) 6.10 — R 10 % α) 11.10 — S 6 % β) 5.9	Sappi α) 1.10 β) 23/28.6 R 10 %	Stora α) 1.10 β) 28.7 R 10 %, S 6 %	Torraspapel α) Οκτώβριος R 10 %, S 6 %	Zanders α) 1.10 β) 7.9 S 6 % και α) 3.10 β) 29.8 R 10 %
Γερμανία ⁽⁴⁾	AWA α) 1.9 β) 4.7 R 8 %, S 6 %	Copigraph α) 1.9 β) 25.7 R 8 %	Stora α) 1.9 β) 25.7 R 8 %	Torraspapel α) Σεπτέμβριος R 8 %, S 6 %		
Κάτω Χώρες ⁽⁵⁾	AWA α) 1.9 β) 28.6 R 8 %, S 6 %	Sappi α) 1.9 β) 23/28.6 R 8 %, S 6 %	Stora α) 1.9 β) 6.7 R 8 %, S 6 %			
Νορβηγία ⁽⁶⁾	AWA α) 1.9 β) 24.6 R 8 %	Sappi α) 1.9 β) 23.6 R 8 %	Stora α) 1.9 β) 27.6 R 8 %			
Σουηδία ⁽⁷⁾	AWA α) 1.9 β) 22.6 R 8 %	Sappi α) 1.9 β) 23/28.6 R 8 %	Stora α) 1.9 β) 27.6 R 8 %			
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία ⁽⁸⁾	AWA α) 1.9/9.9 β) 4.7 R 8 %, S 6 %	Carrs α) Σεπτέμβριος S 6 %	Sappi α) 12.9 β) — R 8 %, S 6 %	Torraspapel α) 12.9 β) 30.8 R 8 % α) 3.10 β) 29.9 S 6 %		

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 916, 7836, 7867, 7982, φάκελος σ. 2358, 9949, 10053-10054, 9088.

⁽²⁾ Φάκελος σ. 916, 7867, 2358, 10053-10054, 9949; 9088, 9108.

⁽³⁾ Φάκελος σ. 916, 7838, 7867, 8001-8002, 13356, 13365-13366, 2358, 9949, 10053-10054, 10071, 9231, 9243, 691, 8552.

⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 916, 7867, 13356, 13378-13379, 9050, 9066, 691.

⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 916, 7848, 7867, 8090, 2358, 9949, 10053-10054, 10055, 10069, 9128, 9152, 9153.

⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 916, 7849, 7867, 8112, 2358, 9949, 10053-10054, 9088, 9109.

⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 916, 7867, 2358, 9949, 10053-10054, 10076, 9088, 9110.

⁽⁸⁾ Φάκελος σ. 916, 7857, 7867, 11478, 2358, 9946, 10053-10054, 392, 676-678, 691.

Πίνακας Ε

Δεκέμβριος 1994 — Φεβρουάριος 1995

Γαλλία	AWA ⁽¹⁾ α) 1.1 β) 26.9 R 10 % S 5 %	Copigraph ⁽²⁾ α) 1.1 β) 8.12/ 15.12 R 10 %, S 5 %	Koehler ⁽³⁾ α) 1st Q 95 β) 26.4 R 11 % S 6 %	Sappi ⁽⁴⁾ α) 1.1 β) 7.10.1994 R 10 % S 5 %	Stora ⁽⁵⁾ α) 2.1 β) 22.11.1994 R 10 % S 5 %	Torraspapel α) Ιανουάριος R 10 % S 5 % ⁽⁶⁾	Zanders ⁽⁷⁾ α) 2.1 β) 1.12.1994 R 10 %
Γερμανία	AWA ⁽⁸⁾ α) 1.12 β) 29.9 R 6 %	Sappi ⁽⁹⁾ α) 1.12 β) 7.10 R 6 %	Torraspapel α) Δεκέμβριος R 6 % ⁽¹⁰⁾				
Ιταλία	AWA ⁽¹¹⁾ α) 2.1 β) 14.11.1994 R, S 15 %	Sappi ⁽¹²⁾ α) 1.1 β) 7.10.1994 R, S 15 %	Torraspapel α) Ιανουάριος R, S 15 % ⁽¹³⁾				
Ισπανία	AWA ⁽¹⁴⁾ α) 16.1/1.2 β) 27.12.1994 R 10 % S 5 %	Koehler ⁽¹⁵⁾ α) 1st Q 95 β) 26.4 R 11 % S 6 %	Sappi ⁽¹⁶⁾ α) 1.2 β) 19.12.1994 R 10 % S 5 %				
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία	AWA ⁽¹⁷⁾ α) 3.1.1995 β) — R 10 % S 5 %	Carrs ⁽¹⁸⁾ α) Ιανουάριος 95 S 5 %	Koehler ⁽¹⁹⁾ α) 1st Q 95 β) 26.4 R 11 % S 6 %	Sappi ⁽²⁰⁾ α) 29.11 R 10 %, S 5 %	Torraspapel α) 5.12 β) 28.10 R 10 % S 5 % ⁽²¹⁾		

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 918, 7872, 7873. Σύμφωνα με το έγγραφο στην σελ. 918, η αύξηση πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο.

⁽²⁾ Φάκελος σ. 13356, 13367-13368.

⁽³⁾ Φάκελος σ. 5195, 5320, 5322. Αύξηση των τιμών στην Δυτική Ευρώπη τον Ιανουάριο-Μάρτιο 1995.

⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 2494.

⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 9231, 9242.

⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 691.

⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 8551.

⁽⁸⁾ Φάκελος σ. 7841, 7869, 8028.

⁽⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 4.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 6.

⁽¹¹⁾ Φάκελος σ. 918 (Φεβρουάριος 1995), 7846, 7873, 8063-8064.

⁽¹²⁾ Βλέπε υποσημείωση 4.

⁽¹³⁾ Βλέπε υποσημείωση 6.

⁽¹⁴⁾ Φάκελος σ. 918, 7853, 7879, 8153-8155. Το έγγραφο στην σελίδα 918 δείχνει αυξήσεις 15 % για τους ρόλους και 5 % για τα φύλλα τον Φεβρουάριο.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 3.

⁽¹⁶⁾ Φάκελος σ. 4572, 10098.

⁽¹⁷⁾ Φάκελος σ. 918, 7857, 7873. Το έγγραφο στην σελίδα 918 δείχνει ότι οι αυξήσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν τον Φεβρουάριο 1995.

⁽¹⁸⁾ Φάκελος σ. 8247.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε υποσημείωση 3.

⁽²⁰⁾ Φάκελος σ. 2742, 9946.

⁽²¹⁾ Φάκελος σ. 691, 692.

Πίνακας ΣΤ

Μάρτιος-Απρίλιος 1995

Δανία	AWA ⁽¹⁾ α) 1.4 β) 27.2 R 8 %	Sappi ⁽²⁾ α) 1.4 β) 20.2 R 8 %	Stora ⁽³⁾ α) 1.4 β) 8.2 R 8 %		
Γαλλία	AWA ⁽⁴⁾ α) 3.4 β) 22.2 R 10 % (για ορισμένες ποιότητες 12.5 %)	Copigraph ⁽⁵⁾ α) 3.4, R 10 % α) 18.4, S 10 % β) 7.3	Sappi ⁽⁶⁾ α) 1.4 β) 20.2 R 10 %	Stora ⁽⁷⁾ α) 1.4 β) 16.2 R 10 %	Zanders ⁽⁸⁾ α) 3.4 β) 27.2 R 10 %
Κάτω Χώρες	AWA ⁽⁹⁾ α) 1.3 β) 30.1 R, S 6 %	Sappi ⁽¹⁰⁾ α) 15.3 β) 20.2 R, S 6 %	Stora ⁽¹¹⁾ α) 1.3 β) 6.2 R, S 6 %		
Ισπανία	AWA ⁽¹²⁾ α) 1.3 — R 6 % β) 22.2 α) 1.4 — S 10 %	Sappi ⁽¹³⁾ α) 1.3 — R 6 % α) 1.4 — S 10 % β) 20/16.2	Stora ⁽¹⁴⁾ α) 1.3 β) 16.2 R 6 %	Torraspapel ⁽¹⁵⁾ α) 1.3 — R 6 % α) 1.4 — S 10 % β) 8/9.2	
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία ⁽¹⁶⁾	AWA ⁽¹⁷⁾ α) 1.3/3.3 R 8 %, S 5 %	Carrs ⁽¹⁸⁾ α) Μάρτιος S 5 %	Sappi ⁽¹⁹⁾ α) 6.3 R 8 %, S 5 %		

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 937, 7836, 7880, 7984.⁽²⁾ Φάκελος σ. 2250-2251, 2492-2493, 9951.⁽³⁾ Φάκελος σ. 9088, 9106.⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 937, 7838, 7879, 8006.⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 13356, 13369.⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 2250-2251, 2492-2493, 4769, 9951.⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 9231, 9241.⁽⁸⁾ Φάκελος σ. 8551.⁽⁹⁾ Φάκελος σ. 937, 7880.⁽¹⁰⁾ Φάκελος σ. 2250-2251, 2492-2493, 4769.⁽¹¹⁾ Φάκελος σ. 9128, 9149, 9150, 9151.⁽¹²⁾ Φάκελος σ. 937, 3043, 7853, 7879, 8156-8160. Ο φάκελος σ. 3043 είναι έγγραφο της Sappi με ημερομηνία 16.2.1995, που παρέχει έμμεσες αποδείξεις.⁽¹³⁾ Φάκελος σ. 2250-2251, 2492-2493, 3043, 4567-4568 («Existen varios fabricantes que no aplican el aumento hasta 1 de Marz a sus distribuidores (Feldm. AWA, etc.), como consecuencia de ello, la tarifa Febrero no se aplicará correctamente hasta 1 de Marzo. ... Grupo AWA obligó que la nueva tarifa se aplique 1 de ΜΑΙΟΥ.». Μετάφραση: «Υπάρχουν ορισμένοι παραγωγοί οι οποίοι εφαρμόζουν την συμφωνηθείσα αύξηση των τιμών στους διανομείς τους (Feldm. AWA κ.λπ.) μόνον από την 1η Μαρτίου. Κατά συνέπεια, η τιμή του Φεβρουαρίου θα εφαρμοσθεί ορθά από την 1η Μαρτίου ... ο όμιλος AWA απαιτεί να εφαρμοσθεί η νέα τιμή από την 1η Μαΐου.»), 4569, 4571-4575, 9950-9951, 10101, 10102.⁽¹⁴⁾ Φάκελος σ. 3043. Έμμεσες αποδείξεις προερχόμενες από έγγραφο της Sappi με ημερομηνία 16.2.1995.⁽¹⁵⁾ Φάκελος σ. 233, 241, 3043.⁽¹⁶⁾ Φάκελος σ. 1378. Ένα έγγραφο που βρέθηκε στα γραφεία της Mougeot με ημερομηνία 2.2.1995 (ημερομηνία της γενικής συνάντησης της σύμπραξης) αναφέρει τα ακόλουθα: «The UK market will increase by 8 % the 6th March so we propose you our best offer.» («Η αγορά του Η.Β. θα αυξηθεί κατά 8 % στις 6 Μαρτίου και κατά συνέπεια σας υποβάλλουμε την καλύτερη προσφορά μας»).⁽¹⁷⁾ Φάκελος σ. 937, 7857, 7879.⁽¹⁸⁾ Φάκελος σ. 8247.⁽¹⁹⁾ Φάκελος σ. 2250-2251, 2492-2493, 9946. Βλέπε επίσης σελ. 10125: «UK prices will advance 5 % sheets, 8 % reels on the 6th March 1995.» («Οι τιμές στο Η.Β. θα αυξηθούν κατά 5 % για τα φύλλα και 8 % για τους ρόλους στις 6 Μαρτίου 1995»).

Πίνακας Ζ

Μάιος-Ιούλιος 1995

Βέλγιο και Λουξεμβούργο	AWA ⁽¹⁾ α) 1.6 β) 30.3 και 3.5 R, S 10 %	Koehler ⁽²⁾ α) 1.6/1.7 β) 25.4 10 %	Sappi ⁽³⁾ α) 1.6 β) 1.4 R 10 %			
Γαλλία	AWA ⁽⁴⁾ α) 1.5 — S 10 % α) 1.7 — R 10 % β) 19.5 και α) 3.7 β) 21.5 R 8.7 %-13 % και 10 %	Copigraph ⁽⁵⁾ α) 7.7 β) 12.6 R 10 %	Koehler ⁽⁶⁾ α) 1.6/1.7 β) 25.4 10 %	Sappi ⁽⁷⁾ α) Ιούνιος 10 %	Stora ⁽⁸⁾ α) 2.5 β) 16.2 S 10 %	Zanders ⁽⁹⁾ α) 1.5 β) 14.4 S 10 % και α) 1.7 β) 7.6 R, S 10 %
Γερμανία	AWA ⁽¹⁰⁾ α) 1.6 β) 3.4 R 10 %	Koehler ⁽¹¹⁾ α) 1.6/1.7 β) 25.4 10 %	Sappi ⁽¹²⁾ α) 1.6 β) 1.4 R 10 %	Zanders ⁽¹³⁾ α) 1.6 β) 19/21.4 R 10 %		
Κάτω Χώρες	AWA ⁽¹⁴⁾ α) 1.6 β) 30.3 R 10 %	Koehler ⁽¹⁵⁾ α) 1.6/1.7 β) 25.4 10 %	Sappi ⁽¹⁶⁾ α) 1.6 β) 1.4 R 10 %	Stora ⁽¹⁷⁾ α) 1.6 β) 12.4 R 10 %		
Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία	AWA ⁽¹⁸⁾ α) 1.5/7.5 β) — R 8 %, S 5 %	Carrs ⁽¹⁹⁾ α) Μάιος S 5 %	Sappi ⁽²⁰⁾ α) 9.5 R 8 %, S 5 %			

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 7834, 7942-7947.⁽²⁾ Φάκελος σ. 5320, 5322.⁽³⁾ Φάκελος σ. 2739, 9952, 10114, 10115.⁽⁴⁾ Φάκελος σ. 937, 7839, 7879, 7885-7886, 8007.⁽⁵⁾ Φάκελος σ. 13356, 13370.⁽⁶⁾ Φάκελος σ. 5320, 5322.⁽⁷⁾ Φάκελος σ. 4775.⁽⁸⁾ Φάκελος σ. 9231, 9241.⁽⁹⁾ Φάκελος σ. 8551.⁽¹⁰⁾ Φάκελος σ. 7841, 7886, 8029. Ο φάκελος σ. 918 δείχνει αύξηση 10 % για τους ρόλους και 5 % για τα φύλλα τον Μάιο 95.⁽¹¹⁾ Βλέπε υποσημείωση 6.⁽¹²⁾ Φάκελος σ. 2739, 9952, 10114.⁽¹³⁾ Φάκελος σ. 8543, 8566, 8567.⁽¹⁴⁾ Φάκελος σ. 2486, 7848, 8095-8096.⁽¹⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 6.⁽¹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 12.⁽¹⁷⁾ Φάκελος σ. 9128, 9146, 9147, 9148.⁽¹⁸⁾ Φάκελος σ. 7857, 7879, 7885-7886.⁽¹⁹⁾ Φάκελος σ. 8247.⁽²⁰⁾ Φάκελος σ. 9946.

Πίνακας Η

Σεπτέμβριος 1995

Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία	AWA ⁽¹⁾ α) 1.9/10.9 β) — R 8 %, S 5 %	Carrs ⁽²⁾ α) Σεπτέμβριος S 5 %	Sappi ⁽³⁾ α) 11.9 R 8 %, S 5 %
-------------------------------	---	---	---

⁽¹⁾ Φάκελος σ. 7857, 7880, 7885-7886, 7887-7888.

⁽²⁾ Φάκελος σ. 8248.

⁽³⁾ Βλέπε υποσημείωση 20, πίνακας Ζ.